GEORGE URSA

Doisprezece ani de luptă națională...

- Articole -

Vol. II

Editura Societății Scriitorilor Români
București, 2003.

George URSA

Doisprezece ani de luptă naţională...

- Articole -

Volumul II

- Partea I-a -

Editura Societății Scriitorilor Români
București, 2003.

• Coperta şi grafica: **Ioana Carolina URSA.**

© Toate drepturile, legale, asupra acestei ediţii, rezervate autorului, Societăţii Scriitorilor Români.

Consilier editorial: **George URSA**
Responsabil de carte: **George URSA**

ISBN: 973 – 861110 – 3 - 2

„APELUL MEU A FOST PENTRU SOLIDARITATE”

- Interviu cu Gheorghe Danu, preşedintele ziariştilor din Republica Moldova -

R. D-le Gheorghe Danu, sunteţi preşedintele Uniunii Ziariştilor din Republica Moldova. Vreţi să ne prezentaţi această uniune?

G. D. Uniunea noastră se conduce după un statut vechi. Hai să-i zicem al uniunilor de creaţie ... Noi am fost o filială a ziariştilor din fosta URSS. Avem statut de independenţi, de uniune de creaţie. Nu suntem sindicat, deşi anumite funcţii, ale unui sindicat, ni le-am asumat. Am făcut aceasta în virtutea situaţiei obiective în care se află ziariştii. Toţi ziariştii de la noi fac parte din Sindicatul Lucrătorilor din Domeniul Culturii, un sindicat foarte mare, cu bibliotecare, cu toţi oamenii de cultură, care sindicat se ocupă de toate... Noi, de aceea, ne ocupă de protecţia socială, de protecţie a dreptului de informaţie, colaborare cu instituţiile care asigură cadrul juridic de funcţionare al ziaristului şi organelor de presă. La ora actuală suntem 1525 de membri în uniune. Dar apărând mereu noi ziare este foarte greu, acum, să determinăm câţi suntem. Publicaţii, în orice caz, sunt, în Moldova, în jur de 282. Dar spre marele lor regret majoritatea doar se înregistrează, neavând şansa de a face ceva în domeniu în condiţiile extrem de dure în care se află chiar presa cu tradiţie. Multe publicaţii cu trecut nu mai apar pentru că nu mai au bani. De susţinut n-are cine să [le] susţină pentru că toţi sunt săraci, şi întreprinderile, şi societăţile nou create. Toţi au problemele lor! Sprijinirea presei ar putea veni din partea Guvernului. Dar nici Guvernul nu prea găseşte mijloace de-a opri falimentul. Ce să mai vorbim de faptul că primim în Moldova peste un milion de ziare moscovite...

R. Cu ziariştii din România în ce relaţii se află organizaţia dv?

G. D. Noi căutăm să strângem legăturile dintre ziariştii din România şi Moldova. Am făcut un plan de colaborare între anumite ziare. Am vrea să colaborăm cu cele cinci uniuni de ziarişti care au apărut aici, în România. Personal am făcut legături cu UZP. Am fost şi la Conferinţa lor din primăvara aceasta. Avem relaţii - dar au fost aşa mai la distanţă - cu SZR. Avem nevoie de aceste legături cu sindicatul ziariştilor pentru schimb de experienţă. Consider că, aici, presa a făcut un pas extraordinar spre liberalizare, spre independenţă. La noi acest lucru nu s-a făcut. Nu s-a făcut nici privatizarea şi toată presa, în fond, este de stat. Fosta presă de partid a devenit aşa-zisa „presă de stat". În ce ne priveşte „reunirea noastră" ... e mai greu. E vorba - acum - de două state care au legi, unele diferite, altele apropiate. Noi suntem uniune de creaţie nu sindicat. Nu putem face deci parte dintr-un sindicat. Am vorbit, atunci, la conferinţa UZP, că s-ar putea organiza, în România, o **Ligă** a ziariştilor români de pretutindeni. Aceasta urmând să cuprindă şi pe cei din Bucovina de Nord, din Moldova, din zonele ocupate de Ucraina, în sud, şi **de oriunde se vorbeşte limba română.** Ideea, deşi foarte fericită, nu s-a materializat. La o astfel de Ligă suntem gata să aderăm. Ea trebuie să cuprindă - evident - şi pe cei din UZP, SZR etc. Dacă faceţi o astfel de Ligă noi aderăm imediat şi vrem să întocmim şi programe de activitate. Noi am vrea să vină, la noi, în Moldova, o echipă de ziarişti, de profesori de jurnalistică, ca să facă şi o instruire a oamenilor noştri, şi pentru a vedea şi ei realitatea de la noi. Am putea realiza conferinţe, seminare şi planuri de schimb de ziarişti pentru a lucra, în Moldova, respectiv în România. Acum se fac unele schimburi între publicaţii pentru că, mi-am dat seama şi la acest congres, sunt disensiuni în lumea ziarisitică din România. Acest lucru aduce mult rău, nu atât pentru fiecare în parte, cât pentru breaslă în general. Apelul meu a fost pentru solidaritate şi depăşirea

dezbinărilor, pentru a putea colabora. Poate că - deşi nu vrem - istoria ne va împinge la colaborare...

R. Vă mulţumesc.

(Naţiunea Anul III Nr. 37 (114), 1992, 11 – 17 SEPTEMBRIE, pag. 4, semnat George URSA)

ÎN RÂND CU ŢARA

Un partid puternic prin numărul şi calitatea membrilor pe care îi are, prin capacitatea lor de organizare, prin programul pe care-l propune şi prin tăria idealului care-i animă pe cei ce-l alcătuiesc. Nu în ultimul rând intră şi voinţa de a pune în practică doctrina şi programul partidului. Partidul Unităţii Naţionale Române nu este un partid conjunctural, el nu s-a născut din **„voinţa de putere"** a câtorva indivizi dornici de a se evidenţia în viaţa social-politică a României postdecembriste. El s-a născut - iniţial - dintr-o dramă, dintr-o reacţie a neamului românesc, în momentul când a fost agresat, în fiinţa sa lăuntrică - Transilvania. Naşterea sa a fost, la început, regională pentru că partidul care era, atunci, factotumul în România, FSN, era total dezinteresat de ceea ce se petrece cu ţara pe care o conducea, cu fiii ei, cu românii în general. Cuvinte ca „Europa", „Casa Comună a Europei", „Lambada", „implementat", „disipat", „fiare vechi", „odiosul şi sinistra lui soţie" (brucanisme ale anilor '45) erau tot ceea ce oferea acest partid. În această disperare, când forţe ostile neamului românesc erau gata să ne sfarme statul, românii din Transilvania, au înfiinţat acest partid de apărare a patriei. Aşa se şi explică unul dintre principiile fundamentale ale **Partidului Unităţii Naţionale Române**, acela de a **„pune mai presus de orice apărarea fiinţei naţionale a poporului român, a integrităţii teritoriale a ţării, a statului naţional unitar român, a suveranităţii şi independenţei sale".** Era o disperare grea atunci, în primele luni ale anului 1990. 20 de milioane de români erau lăsaţi pradă unei minorităţi de 1,6

milioane. Contrar tuturor regulilor de strategie şi apărare, marasmul era atât de cumplit sădit în noi chiar de cei ce ne conduceau, culpa comunismului atât de adânc înfiptă de propaganda adversă, antiromânească, în mintea noastră, încât ne-am lăsat duşi de laţ la pieire. Acesta a fost terenul pe care s-a născut un partid nou, românesc în aspiraţii, metode şi scop.

Ce-şi propune acest partid, care a depăşit faza iniţială reuşind să se organizeze la nivelul întregii Românii, să devină partid parlamentar şi să susţină, singur, un candidat la preşedinţia României?

Pe plan statal şi naţional vrea să păstreze ceea ce a rămas România după pacea din 10 februarie 1947 de la Paris. Apoi - prin mijloace paşnice - doreşte să realizeze reunificarea cu România a provinciilor răpite de fosta Uniune Sovietică. Aceste provincii fac parte din „naţiunea română ca organism natural şi firesc". Noi avem sarcina istorică de consolidare a unităţii noastre „statale în graniţele fireşti şi nu în cele vremelnic impuse de cei care... râvnesc glia noastră strămoşească". Pentru întărirea noastră naţională, un partid care-şi propune să ajungă să guverneze - **la putere** am putea spune -, este necesar să aibă o platformă coerentă, o doctrină economică clară, un program financiar, o politică socială, o doctrină militară, culturală, de învăţământ precum şi o clară politică externă întâi faţă de vecini şi apoi faţă de puterile şi super-puterile militare şi economice ale lumii contemporane. Dat fiind faptul că sistemul economic centralizat construit - după 1945 - pe principiile filosofiei şi economiei lui Marx-Engels-Lenin, a fost lichidat, ceea ce ne-a rămas, acum, este întoarcerea la **sistemul capitalist îmbunătăţit** aflat în stadiul **economiei de piaţă** globală, din era informaticii generalizate. Deci, ceea ce va trebui să facă un partid care guvernează, azi, este să-şi integreze naţiunea în acest sistem în aşa fel, încât să nu şi-o distrugă biologic, să nu-i nimicească identitatea etnică şi cultural-lingvistică. ŞI noi asta vrem. Dacă reuşeşte această performanţă se cheamă că este un **partid naţional de centru,**

neextremist. Ce înseamnă extremismul politic? Înseamnă, în primul rând, intoleranţa doctrinară şi verbală faţă de alte forţe politice şi înseamnă, în al doilea rând, intoleranţa fizică, etnică, economică şi culturală faţă de adversar. Extremismul verbal poate să aibă consecinţe sau poate să nu aibă. Poate avea drept consecinţe un disconfort psihic al adversarului. Intoleranţa acţională (dacă-mi este permis să întrebuinţez astfel de termen) este infinit mai periculoasă. Acest soi de extremism este practicat de unguri şi de UDMR: bătăi, segregaţionism şcolar, economic, înjurături, omor ritual, hăituirea victimei, hăituirea etniei diferite de a lor, propagandă mincinoasă. Partidul Unităţii Naţionale Române n-a propus şi nici n-a practicat astfel de metode. Politica sa economică este pentru o reformă coerentă, metodică şi nepripită, este pentru stoparea „măsurilor oportuniste" cu efecte grave pe termen lung. În locul „oportunismului" economic practicat de FSN propune **disciplina muncii** iar liberalizarea preţurilor să se facă numai atunci când există o reală concurenţă şi abundenţă, altfel această liberalizare este numai o scumpire care nu e nici măcar controlată - cât de cât - ca pe vremea lui Ceauşescu, ci o scumpire cu efecte catastrofale pentru cumpărători. De aceea este necesar ca privatizarea să fie favorizată prin legi care să ţină seamă de condiţiile specifice României şi să protejeze capitalul român, să evite înstrăinarea activelor societăţilor comerciale. Creditarea să se facă cu dobânzi rezonabile în favoarea unităţilor productive, nu în favoarea comerţului consumator de produse de lux. Agricultura a fost nomicită imediat după revoluţie; în loc să fie favorizate asociaţiile şi gospodăriile mijlocii au fost încurajate gospodăriile mici. Deci să modificăm legea fondului funciar. De asemenea, va trebui protejată cercetarea, vor trebui protejaţi specialiştii agricoli. Un capitol important este rezervat în programul PUNR învăţământului. Va trebui stopată maghiarizarea acestui învăţământ. Problema apărării ţării este fundamentală în contextul european actual. Trebuie modificată **strategia de apărare.** Amplasarea armatelor trebuie făcută cu **sprijin**

temeinic pe Carpaţi în vederea unei apărări circulare. Această apărare va trebui sprijinită de o politică externă bine strunită, bine gândită, în condiţii cu totul noi unde va trebui să punem accent pe colaborarea cu statele balcanice, cu statele succesorale ale fostei URSS şi, în primul rând, cu Republica Moldova, ţară care trebuie integrată, fără greutăţi în România. În ce priveşte Ungaria - dacă îşi continuă politica ostilă faţă de noi - ea trebuie izolată atâta vreme cât duce o politică revizionistă faţă de vecini. Dacă se va dovedi o ţară loială ea va fi bine venită la o alianţă cu noi. Desigur, ar fi multe de dezbătut şi de dezvoltat, dar el este un partid aflat în opoziţie; adevărata lui măsură o dă guvernarea. Alegerile din 27 septembrie oferă PUNR şansa de a-şi materializa concepţiile politice, economice şi culturale dacă electoratul îi va acorda încrederea sa.

(Naţiunea Anul III Nr. 38 (115), 1992, 18 – 24 SEPTEMBRIE, pag. 1, semnat Nicolae BIRĂU)

NOI NE-AM SĂTURAT... / Din nou în arenă

Mă îndoiesc de o victorie concludentă a unui partid politic în viitoarele alegeri. Toată lumea e tristă! Mai grav decât atât nu văd cum vom scoate ţara din această fundătură cu adevărat ... istorică. Au fost ţări care, după o dictatură îndelungată, odată prăbuşită acea dictatură de forţele externe, poporul respectivei ţări nu s-a mai refăcut decât după 100-200 de ani. Alte popoare nu şi-au mai revenit niciodată după căderea unei dictaturi. Dacă, totuşi, revenirea s-a produs ea a fost tot printr-o dictatură. Nu neg că există popoare predispuse dictaturii. În orice caz, analizând evoluţia forţelor politice româneşti, conjunctura în care ele evoluează, analizând obrăznicia ungurească şi cea ţigănească greu mă pot decide să fac un pronostic cu privire la viitorul nostru politic. Parlamentul actual este, deja, în afara vieţii politice. Parlamentarii care au viitor politic luptă pentru un loc în următorul corp legislativ. Cei care

s-au decis să se retragă filosofează, scârbiţi, pe marginea evenimentelor vieţii noastre politice de până acum şi din viitor. Statul democratic ne pune pe gânduri în ceea ce priveşte eficacitatea acţiunilor sale. Campania din toamna acestui an apare, până acum, paşnică. Cu toate „ieşirile" verbale, campania n-are acea notă murdară pe care a avut-o campania din 20 mai 1990. Atacurile la persoană sunt rare şi chiar atunci când ele există sunt decente. Programele politice expuse – cu excepţia FSN - au o doză redusă de elemente demagogice. O undă de modestie, de decenţă chiar, stăpâneşte pe vorbitori. Vorbele mai ... rele, spuse peste hotare, ale „tinerilor" din aşa-zisa „opoziţie" nu fac decât să le scadă din şanse. Evoluţia d-lui Emil Constantinescu n-am vrea s-o calchieze pe aceea a d-lui Halaicu. Nota de mizerie a săptămânii scurse a dat-o încoronarea lui ... Ion Cioabă. Nu pot decât să-i condamn pe acei preoţi ortodocşi care s-au dedat la această mascaradă umilitoare şi pentru populaţia românească dezamăgitoare. Un ins cu o faţă latră, grăsoasă, trântindu-şi pe cap kilogramul de aur... Şi Biserica Ortodoxă, acceptând să oficieze această „ungere" a regelui ţiganilor - chiar de ei nerecunoscut! -, nu a făcut decât să se descalifice în ochii poporului român ortodox. De ce aţi săvârşit asemenea blasfemie, prea sfinţi preoţi ortodocşi români? De ce n-aţi lăsat pe alţii să încalce această maiestate a sacrului? Atât de jos aţi ajuns, că întinaţi maiestatea ungerii unui rege? Atât de jos aţi decăzut, prea sfinţilor, că acceptaţi - cât vi s-a dat de către ţigani? - să „ungeţi" un „rege" al ţiganilor în România, când această etnie ne călăreşte de peste 30 de ani ca pe hoţii de cai? Opulenţa ei este rezultatul speculei cu produse de la stat. Şi apoi, aşezarea ostentativă a kilogramului de aur pe cap nu face decât să ni jignească sărăcia lucie în care ne zbatem nu numai noi, românii, ci şi puzderie de ţigani. Dumnezeu o să vă pedepsească, până la urmă, pentru această înjosire la care v-aţi dedat. Cealaltă latură mizerabilă a existenţei noastre politice este acest episcop reformat Tokes. Între aroganţa dezgustătoare a lui Tökes şi blasfemia „regească" a lui Cioabă

este răstignit un popor latin, amărât, de la Dunăre. Cu preţul morţii, sârbii n-ar fi înghiţit aceste palme. „Diplomaţia" noastră este hidoasă în aceste condiţii. Latura politică a acestor fapte, care ţin mai mult de existenţa socială şi morală a societăţii româneşti, nu este greu de ghicit. Campanie electorală făcută de minoritari, în interesul lor, şi peste capul majorităţii, nu s-a văzut în nici o ţară din lume. Auzi, 9000 de bulgari – un sat ceva mai răsărit –, dispun de oameni la nivelul întregii structuri a statului. Popă, dascăl, profesor, consilier, primar, parlamentar, ziarist, speaker la TV etc. Domnilor, este prea de tot. De unde bani? Este de-a dreptul jignitor. Umilitor pentru majoritari. Este o încurajare clară, pentru un român, de a opta să nu fie român. Dacă este aşa, să se întreţină singuri, să-şi plătească, singuri, toată această suprastructură lăţită, domnii minoritari. Noi ne-am săturat.

(Naţiunea Anul III Nr. 38 (115), 1992, 18 – 24 SEPTEMBRIE, pag. 3, semnat George URSA)

NOI TREBUIE SĂ RECLĂDIM UN POPOR... / Din nou în arenă

Americanii au venit, până la alegeri mai sunt câteva zile, Tökes Laszlo, după ce a flămânzit destul, s-a pus pe mâncat, Baranyi Francisc împreună cu Gaguy şi Farkas au organizat manifestaţii antiromâneşti la Timişoara, C. T. Dragomir şi N. Manolescu - în aceeaşi seară - au produs (adică reprodus) preceptul biblic cu vântul şi furtuna (evident la adresa d-lui Funar) pe ecranul TV, Ion Cristoiu face bani iar „epoca post comunistă nu mai există" (C. T. Dragomir). E în regulă, nene Dragomire! Să ne punem pe muncă atunci. Dl. Theodor Stolojan în curând nu va mai fi prim-ministru şi nu va mai avea cine să ceară pomană, de la occidentali, pentru noi. Dl. Petre Roman e „anti-comunist" şi dl. Coposu filoungur. Singurul care este egal cu sine, la papion, e dl. Ion Raţiu. El este singurul care nu ne-a înşelat aşteptările „democratice". Te pui cu

democraţia londoneză şi americană? Ăştia au beut-o odată cu laptele supt de la mămica lor – Churchill. Doar „democraţia de la Ierusalim" se află deasupra celor două. În rest, fluieră vântul sălbatic. Cu electoratele suntem pe ultima sută de metri. 4 ani ne-am aranjat. Nu tu o demonstraţie, nu tu un „jos"... Nimic - după 27 septembrie – decât legalitate. E prea trist. Despre ce se poate discuta înainte, cu trei-patru zile, de aceste alegeri? Despre afişe lipite, despre Constantin Sorescu, despre dimensiunea afişelor, despre bani, benzină, strategie, despre mişcările adversarului, despre „asul de treflă" al partidei ţiganilor, sau despre forţa logistică a celor trei "mari" partide (FDSN, FSN, CDR)? Nu mă pot decide. Ceva – aşa, o adâncă deprimare – mă cuprinde şi-mi vine să zic tuturor acestor (inclusiv dl. Constantinescu, cu bărbiţa lui de-a dreptul mortală, pentru tovărăşelele femei) Gică contra, împreună cu Eclesiastul: „Muştele moarte strică şi acresc untdelemnul negustorului de unsori" şi „inima înţeleptului este la dreapta lui, iar inima nebunului la stânga lui". Dacă cel mai în „formă" sistem (cel comunist) economico-filosofic n-a dat roade şi a fost compromis de ceata troţkisto-brucanistă, ce mai putem spera? „Economia de piaţă" este un eufemism de amăgit lumea a treia. Totul depinde de cine vinde şi de cine cumpără, şi respectiv, de cine produce şi cine ţine cheia băncii. Lumea şi-a pierdut speranţa. Că vine X, că vine Y la putere, noi nu putem - azi şi acum - decât să ne administrăm mizeria. Trei direcţii ne stau în faţă, sau trei variante: 1. Varianta liberalo-evreiască sprijinită de majoritatea alogenilor; 2. Varianta de stânga, poate dogmatică şi greoaie, învelită în „limbajul de lemn"; 3. Varianta naţional şi creştină de centru. Ultima ne-ar cere să credem în Iisus Hristos, să muncim, să fim disciplinaţi şi morali. În locul bişniţei, băuturii, micului ghişeft, depravării, prostituţiei, ne cere disciplina muncii fără de care nu există viitor. E preferabil să sapi un şanţ pe care să vină apă de irigat, decât să zaci, la reveneală, la o ţuică, în Piaţa Sudului. Dacă sapi un şanţ, pe care vine o găleată de apă, ai o găleată de grâu. Dacă stai la reveneală, la dugheană, bei o cinzeacă, la o sută de metri o urinezi, pe gard, şi, cu nimic te-ai

ales. Ai îmbogățit un „patron" pârât. Problema României nu este aceasta: cine iese sau cine nu iese la viitoarele alegeri. Problema României este aceasta: cine este acela, sau aceia, care pun întregul neam la muncă şi îl îndreaptă spre credință. Credință şi muncă. **Biserica, plugul şi ciocanul** - asta privind grosso-modo lucrurile - nu țuica, revista porno, furtul, bişnița, fuga în Occident, sunt salvarea noastră. **Altarul, familia numeroasă, sănătoasă biologic, hrana nepoluată şi munca este singurul remediu.** Cel, sau cei, care ne vor convinge - fie şi cu bâta - să mergem pe această cale, bine merită de la patrie. Cei cu demagogia despre traiul uşor cu ajutorul pomenei occidentale, merită blestemul contemporanilor şi al urmaşilor. Noi vrem un regim auster şi drept, într-o patrie de la Nistru la Tisa plină de 40-50 de milioane de românaşi viguroşi şi „stupid" – vorba alogenului Brucan. Căci prin „stupid" noi înțelegem acel tip de om impermeabil față de găselnițele şi surogatele prostitoare şi degradatoare a ființei biologice a neamului (beția, prostituția cu formele ei „elevate", cu drogurile, furtul, bişnița, lenea şi permeabilitatea la propaganda **brucanilor**. **Noi trebuie să reclădim un popor, o elită culturală şi politică.** Restul sunt nimicuri, care nu ne privesc.

(Națiunea Anul III Nr. 39 (116), 1992, 25 SEPTEMBRIE – 1 OCTOMBRIE, pag. 3, semnat Nicolae BIRĂU)

„EU CER CA ACEL ADEVĂR, AL FAPTEI, SĂ FIE REDAT COMPLET."

- interviu cu dl. Gheorghe Funar, candidat la Preşedinţia României -

R. D-le Gh. Funar, candidat la Preşedinția României, în „Evenimentul Zilei", de miercuri, 16 septembrie 1992, pe ultima pagină, sus, se face, turneului dv. la Timişoara, o prezentare cu totul deformată, inexactă. E întrebuințată expresia „l-au azvârlit în dubă", de parcă ar fi vorba de un

obiect oarecare. Sunteți de acord cu punctul meu de vedere?

G. F. Împărtăşesc punctul dv. de vedere şi, din păcate, pe lângă cele relatate de dv., apar mai multe inexactități în acest articol care au derutat pe cititori. Aş face referire la două dintre afirmațiile din acest articol care nu corespund cu realitatea. E „relatat" faptul că unul dintre oamenii care ne-au asigurat paza şi protecția ar fi declarat „vă împuşcăm pe toți", cu referire la acei reprezentanți ai Convenției Democratice care s-au manifestat atât de nedemn în fața Catedralei Ortodoxe din Timşoara, cât şi bravo. Aceasta ar fi prima „informație" inexactă. A doua „informație" inexactă, din acest articol este cea cuprinsă în fraza, sau frazele, care acuză pe unul din oamenii de pază, care-mi asigurau protecția, că „a scos pistolul din buzunar amenințând cu el". Scoaterea pistolului s-ar fi făcut - după articler – chiar în fața Catedralei. Halal! Nici unul dintre tinerii respectivi nu a recurs la pistol. Pistolul nu a fost „scos... din buzunar" şi nu a fost utilizat ca mijloc de amenințare. Şi, apoi, pistolul nu se poartă în buzunar de cei însărcinați, şi în drept, să poarte astfel de instrumente. Pistolul se poartă într-un port-arm. Mă rog, în ceva care poartă, aproximativ, acest nume. Prin informațiile false lansate de „Evenimentul Zilei", în acest articol, s-a făcut un mare deserviciu cititorilor. Aceştia au fost induşi în eroare şi regret faptul că au dat dovadă de atâta superficialitate în relatarea evenimentelor de la Timişoara. Mai cred că nu întâmplător au fost strecurate aceste inexactitiăți. Regret că, la dotarea de care dispune acest cotidian, nu a obținut informațiile exacte sau, dacă a obținut două informații, de ce nu a verificat măcar, ele fiind deosebit de periculoase - înainte de a le fi inserat în acest articol.

R. Credeți că acest tip de „propagandă", negativă, pe care v-a făcut-o „Evenimentul Zilei" în numărul amintit mai sus, vă face un deserviciu în ochii alegătorilor şi vă scad şansele?

G. F. Aceasta, hai, că nu m-ar deranja! Pe mine mă deranjează atunci când un ziarist (un ziar) nu redă corect realitatea; ziarul pierde în relația cu cititorii şi îi scade în credibilitate dacă nu reflectă corect adevărul. Altfel, modul cum acest adevăr este prezentat, forma, ține de personalitatea ziariştilor şi, poate, de şeful acelei publicații. Deci nu mă deranjează modul cum ziaristul interpretează adevărul. Eu cer ca acel adevăr, al faptei, să fie întâi redat complet în articol şi, apoi, poate să-l „interpreteze" ziaristul cum vrea. Dar înainte de a-l „comenta", să-l pomenească în scrisul său. Numai astfel cititorul are posibilitatea – pornind de la adevărul faptei – să gândească, şi el, poate să-şi formeze propria imagine despre cele prezentate de ziarist.

R. Vă mulțumesc.

G. F. Şi eu.

(Națiunea Anul 39 (116), 1992, 25 SEPTEMBRIE - 1 OCTOMBRIE, pag. 4, semnat George URSA)

MI-AM PERMIS O DIGRESIUNE.../ Din nou în arenă

• Peste 200 de ani istoria va consemna laconic : în 22 decembrie 1989 Nicolae Ceauşescu a fost răsturnat de la putere, printr-o lovitură de stat la care au luat parte forțe trădătoare interne şi forțe externe în aducerea la putere în țara noastră, a oamenilor devotați intereselor acestora. După asasinarea lui Nicolae Ceauşescu în România a urmat o perioadă de instabilitate şi haos politic, timp în care țiganii îşi făceau de cap iar bişnițarii deveniseră „oameni de afaceri". Tot în această perioadă a înflorit, şi a dat roade, după peste o sută de ani de la apariție, **farfuridismul politic**. În incultura lor, tipii, posesori de diplome universitare, au dovedit că patalamalele care le atestă tot soiul de studii universitare, doctorate, n-au acoperire reală.

• N-am să dezbat, nici n-am să comentez - dat fiind că noi suntem un săptămânal - sau să pronostichez rezultatul final al

scrutinului parlamentar şi prezidențial din 27 septembrie 1992. La preşedinție se va ajunge, sigur, în totul doi. FDSN şi CD au obținut o majoritate sub 30%. Celelalte forțe politice - cele mai importante - în jur de 10%. Două sau trei grupări în jur de 3%. În mod sigur vom avea un Guvern de coaliție care va alcătui o majoritate guvernamentală extrem de fragilă şi cu o capacitate de decizie la fel de fragilă şi - ca mai în toate țările aflate în criză economică profundă - curând se vor organiza alegeri anticipate (desigur m-am înşelat aici; n.a). La vot au participat în jur de 70% din cei înscrişi pe liste. Deci nu despre aceste lucruri voi comenta. La închiderea ediției gazetei noastre (luni, 28 septembrie 1992, ora 12) n-am rezultatele parțiale şi, cu atât mai puțin, pe cele definitive. Am doar pe cele de sondaj. Îmi voi axa deci comentariul pe o boală veche a oamenilor politici din România – **farfuridismul politic** în epocile de democrație lăbărțată. Voi comenta „concepțiile" politice ale unuia care va ajunge, fără dificultate, în turul doi – dl. Emil Constantinescu. Pot spune că excepție făcând dl Funar şi, în parate, dl. Druc, majoritatea candidaților la preşedinție şi Parlament sunt atinşi de această boală care se datorează unei crase inculturi politicofilosofice (nu-i comentez pe cei atinşi de boala „limbii de lemn**"; ei sunt dincolo de bine şi de rău**). Nici unul, însă, ca dl. Emil Constantinescu. Îl avantajează şi vocea sa de Rică Venturiano redivivus. El s-a vrut – în această campanie -, în ultima dezbatere televizată, un fel de **Titi Duru**. Aşa... auzindu-l atunci vorbind, mi-a venit să-l cred bărbat. Lecturând textul pus la dispoziție de Agenția Națională de Presă, mi-am dat seama de cumplitele lacune de limbaj ale d-lui Constantinescu, de imposibilitatea domniei sale de a utiliza şi mânui concepte ale limbajului socio-economic, de incapacitatea de a construi propoziții cu sens logic. Citez din dl. Constantinescu: „Şi mai departe: sunt centralisme excesive (!!!; punct;)". Ştim ce este acest centralism excesiv (cum poate fi un centralism mai excesiv decât centralismul?! De ce n-ai speculat, d-le Funar, aceste fraze de Gâgă prezidențial?), fiindcă acest centralism excesiv asigură (atenție-n; n.) vechii

nomenclaturi – aceasta e problema - ca să-şi păstreze toată această birocraţie, din care n-a fost clintit nimic... Ce este acest **finanţism** (s. n.) cu care ne-am lăudat în ultimul timp (Cine s-a lăudat?! Şi, vă rog, observaţi conceptul de „finanţism". Urmează apoi un răspuns uluitor. Răspunsul dovedeşte că dl. Constantinescu se află la o sută de leghe, ca ştiinţă de carte, nu de cutare sau cutare, ci chiar de N. Ceauşescu. Acesta din urmă ştia economie în comparaţie cu dl. Constantinescu)? Este un blocaj financiar... etc. Deci „finanţism" = „blocaj financiar". Bravo, naţiune. Halal să-ţi fie! Şi noi care credeam că „finanţism" ar fi o teorie economică a unor economişti occidentali, sau autohtoni, de recentă extracţie. Urmează alte perle şi fraze à la Caţavencu – Farfuridi precum „aparţine doctrinei economice"; „Dar noi ce trebuie să încurajăm?"; „ea merge pentru stagnare" Cine merge? „Banca"(!!); **„Problema se pune aşa. Să n-o deplasăm, căci suntem într-o discuţie serioasă** (s. n.). Problema se pune în ce grade. Fiecare poate mai mult sau mai puţin". Adânc! Ce „să n-o deplasăm?" „buna intenţie" (!!) Profesor univ. dr. Rector şi etc. Soluţia României? Alegerea d-lui Constantinescu preşedinte. De ce? Pentru că „nu poţi să construieşti o imagine bună în afară pe o imagine realmente proastă în interior" (!!) Imaginea „bună" este domnia sa, deci... Bun! Ne vor ierta occidentalii de datorii cum l-au iertat pe polonezii lui Walesa? Nu cred! Doamne, ce tâmpenii! Deci nu munca, nu organizarea muncii ne trebuie nouă. Noi trebuie să înţelegem că Occidentul face „un apel pe care lumea să-l înţeleagă că există o schimbare, că nu mai rămâne această imagine a României ca ţară criptocomunistă... şi dacă este cinstit orice om, orice gazetar (gazetarul n-o fi om, te pomeneşti? – n. n.), care a mers în străinătate, se loveşte de această imagine". Brucanii anilor 1944-1954 erau geniali pe lângă dl. profesor. Aceştia zbierau „Stalin-Stalin!" Atâta-i ducea mintea. Dl. Constantinescu bălmăjeşte frazele încâlcite. Dacă veţi avea răbdarea să lecturaţi stenograma „Rompresului" (consemnată după ceea ce a debitat dl. Constantinescu, la televizor, joi 25 septembrie 1992) vă veţi lămuri că Leonida, Farfuridi, Caţavencu sunt doctori în politică, pe lângă dl. aspirant

la preşedenţia României. Mi-am permis această mică digresiune pe marginea unui text pentru a ilustra cât de amărâţi suntem ca oameni politici.

(Naţiunea Anul III Nr. 40 (117), 1992, 2 - 8 OCTOMBRIE, pag. 5, semnat Nicolae BIRĂU)

*

* *

• Conferinţa de presă a d-lui Gh.Funar desfăşurată la Bucureşti s-a axat, în principal, pe manifestările antisociale petrecute la Timişoara pe data de 15 septembrie, când domnia sa a fost agresat de unii reprezentanţi ai Convenţiei Democratice şi ai Societăţii Timişoara. Cu această ocazie, dl. Funar a apreciat că „acţiunea respectivă a fost premeditată şi s-a desfăşurat conform unui plan de care nu sunt străini nici UDMR, nici Convenţia Democratică". La rândul nostru am adresat d-lui Gh.Funar următoarea întrebare: „O parte a presei, din anumite motive, vă consideră şovin. Vă rugăm să ne spuneţi care sunt raporturile dv. cu minoritatea maghiară din România şi care este raportul, în opinia dv., dintre UDMR şi minoritatea maghiară din România". Răspunsul d-lui Gh. Funar a fost acesta: „Nu sunt şovin. Dimpotrivă. Relaţiile mele cu maghiarii din România sunt bune. Dovadă şi faptul că 20.000 de maghiari mi-au susţinut candidatura la preşedinţie, semnând pe listele necesare depunerii candidaturii. Din păcate, UDMR-ul nu urmăreşte bine interesele minorităţii pe care pretinde că o apără. Numeroşi maghiari nu acceptă metodele UDMR prin care acest partid etnic încearcă să submineze integritatea statului unitar român. UDMR se orientează după politica Budapestei, ce nu vrea să semneze acel tratat de bună vecinătate prin care ar trebui să recunoască inviolabilitatea graniţelor actuale dintre România şi Ungaria. Sper că se înţelege că UDMR promovează o politică străină de interesele minorităţii maghiare din România. Iar a contracara politica extremistă a UDMR nu înseamnă nicidecum a fi şovin".

(Naţiunea Anul III Nr. 39 (116), 1992, 25 SEPTEMBRIE – 1 OCTOMBRIE, pag. 4, semnat **George URSA)**

PLEDEZ PENTRU FERMITATE/ Din nou în arenă

„Mai bine doi decât unul, căci iau o plată cu atât mai bună pentru munca lor" şi ... „pentru orice lucru este o judecată şi o vreme" (Eclesiastul). În studenție am parcurs deseori această carte, cu totul singulară, a Vechiului Testament. O carte de-a dreptul stoico-sceptică. Erau vremuri de „romantism amar", de frică psihică generalizată şi versetele acestei cărți ne întăreau sufletele slabe de înger. Aşa ni s-a întors credința, s-a trezit, din nou, credința adormită de lectura paginilor, din „Anti-Dühring", recomandate de ziariştii şi profesorii „pe linie ieri" şi „dizidenți" astăzi. Îmi ziceam: „Cel rău nu este fericit şi nu-şi va lungi zilele, întocmai ca umbra, pentru că n-are frică de Dumnezeu". N-are, dar o duce bine „o vreme şi-nco vreme", cum ar fi spus Nichita. Asta a fost generația de mijloc, de azi, cu totul nenorocită sufleteşte. Frântă în trei. Rațional materialistă, sufleteşte sceptică iar, ca aspirație politică, oportunistă, mergând în coada sămânței kominterniste. Tragic. Dar să ne întoarcem din cer în actualitate.

• Alegerile au avut loc. Aleşii se bucură, înfrânții se oțăresc pe electorat (deşi n-ar trebui). De ce? Eu zic că nu e prilej de bucurie pentru nimeni, căci trăim, cu adevărat, vremuri greu de strunit. Trăim printre oameni greu de condus; au câştigat alegerile formațiuni politice greu de pus împreună la lucru. Vom merge pe acelaşi vechi drum al „struțo-cămilei" cantemiriene. De pe la 1690 s-a încetățenit în sufletul şi viața noastră acest animal diform. El se pare că se confundă cu însăşi existența noastră, care nu doreşte „zguduire". Dar să încercăm o pledoarie pentru gruparea forțelor ferme ce vor alcătui viitorul Executiv. Dacă vom avea un prim-ministru „independent" (adică nereprezentând un partid), un „tehnician", răul politic se va perpetua. Acest tip de prim-ministru îşi va pune în aplicare „tehnica" sa dobândită în exercitarea profesiunii de până la data când va fi investit cu

responsabilitatea imensă de a guverna o țară. Neavând un lobby care să-l sprijine, va fi un om de paie tras în stânga şi în dreapta de grupările de presiune ce se vor forma în noul Parlament. Nu ni se pare un câştig politic numirea ca prim-ministru a unui „independent", a unui „tehnician". Nouă ne trebuie în fruntea Executivului un om politic **care să-şi asume responsabilitatea deplină** - responsabilitate politică în primul rând -, a guvernării sale pentru a ieşi la liman sau, dacă nu va fi în stare să ne scoată, să cedeze cârma organizând noi alegeri legislative până se vor primeni apele şi se vor cerne oamenii, până vor fi eliminate valurile de deputați aduşi cu pluta „revoluției". Curățenia trebuie făcută atât la nivelul străzii, cât şi la nivelul protipendadei. Dă-i omului responsabilitatea dacă se bagă în față. Vrei, nene, să conduci? Poftim, condu'... Aceasta te va îndreptăți să-l şi înlături, dar şi să-l tragi la răspundere. Deci, pledez pentru **numirea în fruntea Executivului a unui prim-ministru din rândul unui partid bine plasat,** ca procentaj de voturile obținute. Cum CDR nu este un partid, ci o asociație electorală, în Parlament fiecare partiduleț, component al acestui **cartel preelectoral**, va fi de sine stătător. Va avea, deci, o pondere insignifiantă şi nu va putea emite pretenții. Primul-ministru va fi, deci, recrutat din rândul celor trei partide ieşite fruntaşe în alegeri: FDSN, PUNR, FSN. Şi pe bună dreptate. La muncă, nu la palavre! Cum se va obține majoritatea Executivului? Adică cine se va asocia cu cine pentru a se obține o majoritate parlamentară şi executivă de 51%? Să nu anticipăm momentan. Dar de nu se obține această majoritate, guvernarea devine grea, dacă nu imposibilă. Sau, poate, se va ajunge la alcătuirea unei majorități de sub 50% dar nu sub 40% iar forțele rămase în afara Executivului îşi vor lua angajamentul de a nu boicota pe cei care - deşi cu 40% - guvernează. Este preferabil un Guvern de centru stânga, sau de centru mason, un Guvern de aşa-zisă „largă deschidere", de „uniune națională". Cine cu cine se „uneşte" ? UDMR cu FDSN şi PUNR? CDR cu FSN? Sau toți „într-o veselie"? Care program politic va prima în cazul

că se vor alcătui astfel de „deschideri"? Deci pledez pentru o coloratură, dacă nu fermă, cel puțin observabilă. Aceasta va da Guvernului unitate de acțiune. O struțo-cămilă mi se pare, în condițiile actuale, un demers periculos. Încă o dată cer un om ferm în fruntea Executivului. Un dur chiar. Nu un „tehnician". De aceea ar fi necesar ca un om ca dl. Gheorghe Funar, un om curajos, să preia cârma; iar ceilalți să treacă să execute ce li se ordonă potrivit programului de guvernare!. Acum este preferabil un om care ştie ce vrea celui cu **pertractările**, celui cu negocierile interminabile, cu cedările în fața presiunilor venite din toate azimuturile. Problema va fi, însă, cine va fi arbitrul? FSN sau PUNR? Dacă va fi primul, atunci Guvernul va fi un guvern à la Stolojan; dacă va fi al doilea se poate spera la o fermitate în acțiune. Deci, pledoaria noastră este pentru un om ferm la Executiv şi pentru o culoare politică măcar observabilă. Aceasta ar da speranțe.

(Națiunea Anul III Nr. 41 (118) 9 – 15 OCTOMBRIE, pag. 3, semnat George URSA)

„NAŢIONALIST – COMUNIST..."

Un cuplu de termeni circulă în mediile ziariştilor. El este vehiculat toată ziua-bună ziua, fără discernământ, de dl. Ion Cristoiu. Acest cuplu de termeni este acela de „național-comunism", „naționalist-comunist". Acestei din urmă concepții i-ar aparține, după opinia d-lui Ion Cristoriu, PUNR. Acum nu ştiu dacă domnia sa nu şi-a însuşit corect definiția celor două concepte, din care a creat unul singur, nu a fost instruit corect la cursurile post-universitare de la fabrica de activişti „Ştefan Gheorghiu", nu s-a autoinstruit, or e de rea credință, adică este necinstit sufleteşte. Înclin să cred că ultima variantă este cea adevărată. Pentru că național (naționalist) = comunism, comunist sunt concepte care se exclud reciproc, prin însăşi ceea ce urmăresc ca scop explicativ, conceptual, cât şi prin ceea ce urmăresc adepții lor. De fapt, „teoreticianul" politolog

este un fidel adept al altui „concept" lansat pe piață tot de dânsul şi anume acela de „**capro-varzism**". Şi acum s-o luăm de la capăt. Ce va să zică național, naționalist? Va să zică, băbeşte: iubire de nația căreia-i aparții (dacă privim sentimental lucrurile), promovarea valorilor culturale şi spiritual-religioase ale propriei nații, promovarea acelor interese care duc la conservarea şi creşterea sa ca națiune, atât biologic cât şi economic-social, atașament față de dreapta credință (adică față de ortodoxie), practicarea, în viață, a învățăturii şi iubirii creştine față de aproape (adică față de individul zis român), lupta pentru păstrarea statului național român, a ființei sale în lume, păstrarea identității noastre în Europa şi pe mapamond. Comunismul (comunistul) propovăduieşte o „învățătură" taman contrară (vezi dicționarele). Dar să păşim mai departe în demersul nostru epistemic. Ce înseamnă naționalism(ist) în viziunea deformată a dicționarelor filosofice elaborate de oameni ca dumneata, domnule Cristoiu, şi de alții care săvârşesc intenționat astfel de confuzii? Înseamnă: „ideologie şi atitudine politică burgheză în problema națională"; el (adică naționalistul, naționalismul) „a devenit pentru burghezia reacționară, o armă ideologică şi politică folosită pentru a ațâța ura de rasă şi națională şi a justifica asuprirea națională"... La noi „burghezia (adică loby-ul bancar-comercial din perioada interbelică; n. n.) şi moşierimea (adică arendaşii de la 1907 şi corciturile alogene ajunse proprietari; n. n.) au dus o policită de asuprire națională (adică au lichidat tot ceea ce s-a numit român, mai ales clasă cultă şi clasă politică; n.n.), urmărind să învrăjbească oamenii muncii români (adică i-a învrăjbit pe amărâții țărani români din anii '30-'40 cu cei explicați mai sus în paranteză) şi de alte naționalități". Deci stupid people dominat de alogeni nu mai suporta să umble desculț. Dar cine erau „duşmanii" acestui tip de „burghezi", după gânditorii de teapa dumitale? Ei erau: A. C. Cuza, Octavian Goga, Mihai Eminescu, C. R. Motru, Partidul Național Creştin, Partidul Național Agrar şi, se înțelege, legionarii. Deci şi pentru „burghezii" enumerați mai

sus cât şi pentru aliaţii lor, kominternişti, duşmanul comun, azi şi atunci, era marea masă de ţărani-poporul român şi elita care a semnalat răul - partidele româneşti şi cei ce gândeau româneşte. Bun! Şi pentru unii şi pentru alţii - kominternişţii şi burghezii alogeni – „naţionalismul" era singurul duşman. Şi de aceea l-au distrus iar pe adepţii acestei concepţii, i-au terminat fizic şi spiritual. Să mergem mai departe. Ce propune „socialismul ştiinţific" şi fostul PCR al cărui adept a fost şi dl. Ion Cristoriu? Iată: „PCR se pronunţă ferm împotriva oricăror manifestări de **naţionalism şi şovinism** (s. n.; deci întocmai ca şi noul val de teoreticieni. Numai că, PCR aşează pe acelaşi plan ambele noţiuni. Dl. Cristoiu face identificare de termeni – „naţionalist = comunist". Aşa, la derută), promovând consecvent o politică internă de înfrăţire a tuturor cetăţenilor fără deosebire de naţionalitate, iar pe plan extern, o politică de prietenie şi solidaritate internaţională cu toate ţările socialiste, cu toate partidele comuniste şi muncitoreşti" etc. Noi propunem o dezvoltare legală, în limitele legii, a tuturor cetăţenilor fără conflicte, o dezvoltare nestingheritoare. Dl. Cristoriu, identificând cei doi termeni, identifică şi cele două concepţii şi cele două tipuri de activişti. Unul este creştin, celălalt ateu. Aberant! Chit că face o confuzie între naţionalist şi ceea ce numim şovinism(ist).

„Naţional(ist)" = individ care împărtăşeşte o astfel de ideologie. Am expus-o înaintea definirii cum o vedem noi în linii mari. „Comunist" = individ care este adeptul ideologiei comuniste, ale comunismului. Să-l definim după însişi cei care l-au practicat teoretic şi faptic. „Comunism, comunism ştiinţific, socialism ştiinţific: una din cele trei părţi ale concepţiei lui Marx. Deci o teorie social-politică al cărui obiect îl reprezintă structura şi dinamica procesului trecerii omenirii de la orânduirea capitalistă la orânduirea comunistă". Se pune deci o întrebare firească. Oare cum se pot împerechea doi termeni – naţionalism=comunism - care definesc concepţii diferite de viaţă. În prima parte am expus ce înţelegem noi, băbeşte, că reprezintă naţionalismul. Deci cele două noţiuni sunt complet

opuse. Comunismul este, în plus, internaţionalist, anticreştin, ateu, antinaţional(ist) prin chiar lozinca sa, prin dictornul, afişat pe toate ziarele şi publicaţiile pe care le-a scos („Proletari din toate ţările ..."). Vor să spună oare lumpenideologii că Mihai Eminescu, un naţionalist în bunul sens al termenului - să zicem - este identic cu Leon Troţki ca rasă şi concepţie de viaţă? Sau, poate, un Kagonovici – vinovat de uciderea a peste 10 milioane de culaci ruşi şi ucrainieni - este un deapt al naţionalismului velicorus. Or poate chiar peunerist? Era şi el adept al unui naţionalism? Şi ştii şi dumneata, domnule Cristoriu, al cărui naţionalism, dar n-ai curajul nici măcar să pronunţi cuvântul respectiv. Numai că dumneata ai o metodă. Aplici etichete. Etichete aducătoare de bani. Ai luat cele două concepţii şi le-ai lipt una de alta şi loveşti cu ele în stânga şi-n dreapta pentru că ai văzut că oculta internaţională - şi de data asta ca şi-n '45 - este cea mai puternică. Aşa că... să-l identificăm pe un Troţki, un Sverdlov, cu un Eminescu, Iorga, Pârvan etc.?! După mintea dumitale, da? Eşti, oare, dumneata, domnule Cristoiu, chiar atât de necunoscător în ale culturii politice? Nu ne vine să credem! Atunci, care-i cauza? Las pe seama cititorilor să tragă concluzia...

(Naţiunea Anul III Nr. 42 (119), 1992, 16 – 22 OCTOMBRIE, pag. 5, semnat Nicolae BIRĂU)

SFÂRŞIT DE LEGISLATURĂ ... / Cronica parlamentară

•Prima legislatură a Parlamentului, din perioada postdecembristă, a luat sfârşit miercuri, 14 octombrie 1992, de ziua Cuvioasei Parascheva, patroana Moldovei. A încetat activitatea unui Parlament care a funcţionat ca „for de tranziţie". Spectacolul schimbării deţinătorilor puterii are, în sine, ceva straniu. Deşi merită să asişti la acest lucru este sănătos să te afli cât mai departe de cortegiul viu colorat şi trecător al deţinătorilor de demnităţi. Aceste ultime două zile

ale Parlamentului ales pe 20 mai 1990 n-au fost zile de lucru, ci de tatonări politice şi, mai ales, de îngrijorare. Majoritatea membrilor viitorului for legislativ sunt oameni noi. Circa 20% din cei aleşi, la 20 mai 1990, au rezistat şi sitei din 27 septembrie 1992 pătrunzând în noul for cu durata normală de patru ani. Iată câteva nume, luate la întâmplare, de grupuri politice: Petre Ţurlea, Petre Ninosu, Dumitru Pâslaru, „dreptul" Cazimir Ştefan, Marţian Dan, Florica Dumitrescu, Oliviu Gherman, Ion Solcanu, Gheorghe Dumitraşcu, Vasile Văcaru (FDSN), Ionel Blaga, V. Boştinaru, C. Gavaliugov, I. Predescu,. A. Vilău (FSN), Ioan Gavra, Mircea Creţu, Coriolan Bucur, Vasile Şuta, Petru Burcă, Radu Ceontea, Adrian Moţiu (PUNR), Gheorghe Frunda (UDMR) ... Şi poate alte câteva nume. Orice despărţire – mă refer aici la cei rămaşi „fără coledzi" – este tristă şi cere să laşi, în urmă, amintiri (bune sau rele). Poate de aceea fostul deputat şi proaspătul senator, Ioan Alexandru, împărţea, cu autograf, „Crucea Parlamentului". Această cruce, salvatoarea de la 27 septembrie 1991, este fixată, sub steag, pe perete, în spatele biroului preşedintelui Adunării Deputaţilor. Cea pe care o împărţea, cu autograf, poetul, era o imagine a celei de pe perete, xeroxată, cu texte explicative şi cu semnătura poetului. Celor neştiutori poetul le explica ce înseamnă literele greceşti gravate la capetele celor trei din braţele ale crucii, deasupra capului, la capetele mâinilor lui Iisus crucificat. După explicaţia verbală, dată unora, nota, pe hârtie, semnificaţia cuvântului „NIKA". Ciudat, poetul-senator este, totuşi, om politic. Ca orice om religios de altfel. Şi cu totul umil, fără morgă, adică binevoitor cu toată lumea şi îngăduitor faţă de alte puncte de vedere. Îi lipseşte morga trufaşă a celui ateu. Merită să învăţăm din comportamentul acestui om. Numai că ne este necesară, pe lângă ştiinţa lui, eliberarea de balastul dogmatismului inculcat de cei peste 40 de ani de necredinţă şi stângism. Ne trebuie ştiinţă de carte veche.

• Miercuri, între orele 8^{30} – 11^{00}, Adunarea Deputaţilor era goală pe trei sferturi. Câţiva deputaţi citeau reviste stând zgribuliţi în bănci. La balcoane vreo trei-patru ziarişti, slabi de înger, aşteptau momentul închiderii solemne a Parlamentului ales pe 20 mai 1990. Cu timpul s-au mai adunat amatori de „momente solemne". Dar punctul final al acestui Parlament nu s-a putut pune fără circul de rigoare. Promotorul, promotorii, acestui circ, în faţa celor două Camere reunite, domnii Canacheu şi Frunda. Al doilea – mai puţin (de, în viitor va fi senator), dar primul a perisitat în scandal. La încheierea rolului de deputat, dl. Costică Canacheu (FSN) a cerut, printre altele, demiterea de către Parlament a directorului SRI, dl. Virgil Măgureanu. Problema de la care se plecase şi se ajunsese aici a fost aceea a imobilelor naţionalizate după 23 august 1944. Mai precis, un articol 5 le dădea de furcă tocmai pe ultimii doi m. vechilor aleşi. Nu doreau să încarce agenda de lucru celor ce le vor lua locul. Cu chiu cu vai, totul s-a încheiat. O serie de lideri politici, lideri de grupuri parlamentare, din Adunarea Deputaţilor, luaseră cuvântul de adio, mulţumiseră preşedintelui Adunării Deputaţilor, înainte de reunirea celor două Camere. A primit aplauze dl. Geza Domokoş. Poate pentru că s-a retras din activitatea parlamentară. El a spus că grupul parlamentar, al cărui lider a fost, a avut parte, a fost „primit (în Adunarea Deputaţilor - n. n.) cu precauţiune şi suspiciune" dar că, treptat, treptat, „ne-am schimbat" cu toţii trecând la conlucrare. Dl. Dan Amedeo Lăzărescu ne-a spus un citat latinesc şi s-a adresat membrilor Adunării Deputaţilor ca la şedinţele de partid „cu adâncă emoţie..." Desigur, dlui Lăzărescu i-a plăcut viaţa de parlamentar, aşa că, liberalii netrecând baremul de 3% şi neintrând în noul Parlament, faptul a fost resimţit de domnia sa ca un afront.

• La ora 13^{30} Preşedintele României a venit la Adunarea Deputaţilor şi a ţinut un discurs în care le-a mulţumit pentru activitate celor care şi-au încheiat mandatul. S-a ciocnit o cupă de şampanie, a despărţirii, în holul Adunării Deputaţilor. Dl. Ion

Iliescu a oferit senatorilor şi deputaţilor autografe pe legitimaţiile de parlamentari. Între ziarişti şi unii deputaţi s-au încins aprige controverse politice. Astfel şi-a încheiat mandatul ceea ce unii – poate rău intenţionaţi – au numit „Parlamentul ruşinii". Se va intra într-un ciclu normal de patru ani.

• Vinerea trecută, noul Parlament a intrat în pâine.

(Naţiunea Anul III Nr. 43 (120), 23 OCTOMBRIE – 29 OCTOMBRIE, pag. 2, semnat Nicolae BIRĂU)

CROCHIU DE PROGRAM PREZIDENŢIAL

La conferinţa de presă organizată, marţea trecută, la Palatul Elisabeta, imediat după victoria, în al doilea tur de scrutin, din 11 octombrie 1992, preşedintele Ion Iliescu a făcut expozeul a ceea ce ar dori să înfăptuiască împreună cu forţele politice care au intrat în noul Parlament. În primul rând aceste alegeri – a spus dânsul – au dat legitimitate deplină noilor alianţe politice. Acestea vor avea, acum, posibilitatea să-şi dea „examenul politic" pentru care au fost „mandatate" şi vor fi, desigur, dominate de un „spirit constructiv, de confruntare – onestă chiar" – dar preşedintele speră că nu „spiritul de revanşă" o să fie dominanta acţiunilor unor dintre ele. În ceea ce priveşte pe viitorii guvernanţi, dl. Iliescu a precizat, de la bun început, ca ziarişti „să nu aştepte nici un fel de nominalizări". Domnia sa va da doar două direcţii pe care se vor purta, eventual, negocierile. Astfel, se va merge „fie pe un Guvern format din experţi", fie pe Guvern de coloratură politică certă. Oricum va fi, viitorul Guvern va avea sarcina de a „coordona procesele macroeconomice", de a „activiza investiţiile", de a repune în funcţiune „pârghiile de control al averii statului" şi, în primul rând, de a elabora programe de guvernare pe următorii patru ani pentru scoaterea ţării din criză". Această stare de criză îl va obliga pe viitorul prim-ministru „să-şi constituie un nucleu, un fel de stat-major", de experţi, cu care să lucreze la îmbunătăţirea situaţiei ţării. În

ceea ce-l priveşte, personal, preşedintele a „reţinut că s-au manifestat unele îndoieli" faţă de el dar se va strădui să fie preşedintele tuturor românilor şi va face tot posibilul pentru a eradica proliferarea fără ruşine a corupţiei şi a fenomenului infracţional. Dacă va fi cazul se va institui chiar starea excepţională pentru a stopa aceste fenomene. Paralel cu aceasta se va trece la „finalizarea proiectului de lege privind statutul funcţionarului public iar recrutarea acestor funcţionari se va face pe criterii strict profesionale". Ziarişti - în schimb – ar trebui să privească lucrurile mai în amănunt, să nu-i tot scoată, în batjocură, pe foştii nomenclaturişti în faţă, ci pe cei care „necinstiţi au fost ieri, necinstiţi, sunt şi astăzi". În încheiere aş da o notă proastă ziaristei de la „Evenimentul zilei" – o tipă cu o pălărie neagră îndesată pe cap – care, spre hazul tuturor de prostia ei, a întrebat pe noul ales în funcţia de preşedinte „cum se simte ca nou ales?". Răspunsul a fost: „Bine, merçi!" Tot o notă proastă merită şi domnişoara „moderatoare" care a refuzat să ne acorde cuvântul pentru a pune întrebări, în schimb, s-a repezit, slugarnic, să i-l ofere damezei cu pălărie neagră, de la cotidianul amintit mai sus. Halal consilieri s-au aciuat pe lângă Cotroceni!

(Naţiunea Anul III Nr.43 (120), 1992, 23 OCTOMBRIE – 29 OCTOMBRIE, pag. 5, semnat Titus MIŞU)

P.U.N.R. DUPĂ ALEGERI

Pe 17 octombrie 1992, la Cluj-Napoca s-a desfăşurat Convenţia Naţională Extraordinară a PUNR. Biroul care a condus dezbaterile Convenţiei a fost format din domnii: Gheorghe Funar, Ioan Gavra, Coriolan Bucur, Valeriu Suian, Valeriu Tabără, Cornel Brahaş, Daniela Soare, dr. Zeno Opriş. Ordinea de zi a cuprins următoarele puncte: Raportul Biroului Permanent privind activitatea desfăşurată de PUNR până la 17 octombrie 1992; prezentarea, de către preşedinţii de filiale, a dărilor de seamă privind activităţile şi rezultatele obţinute la

alegerile din 27 septembrie 1992; adoptarea unor modificări în statutul PUNR; alegerea preşedintelui PUNR, a Biroului Permanent şi a Consiliului Naţional PUNR; strategia partidului privind participarea PUNR la formarea viitorului Guvern. Ca orientare politică PUNR va rămâne partid de centru. Anunţată - de presa ostilă PUNR – drept furtunoasă, Convenţia s-a desfăşurat într-o atmosferă civilizată. Contrar tuturor părerilor, alegerea preşedintelui PUNR a avut loc fără incidente, fără scandal. Pentru funcţia de preşedinte au acceptat să candideze domnii: Gheorgeh Funar şi Radu Ceontea; alţi 5-6, care au fost propuşi din sală, au refuzat să candideze. În urma votului secret al celor 178 de delegaţi, 120 au votat pentru dl. Gheorghe Funar, 55 au votat pentru dl. Radu Ceontea şi două buletine au fost declarate nule. A fost aleasă şi conducerea naţională a partidului, formată din Biroul Permanent, alcătuit din 25 de membri, şi Consiliul Naţional, alcătuit din 109 membri. Biroul permanent a ales un Birou Executiv, compus din preşedintele PUNR, 7 vicepreşedinţi şi un secretar executiv. După încheierea Convenţiei a avut loc o conferinţă de presă.

(Naţiunea Anul IV Nr. 43 (120), 1992, 23 OCTOMBRIE – 29 OCTOMBRIE, pag. 5, semnat Reporter)

„NOI NU NE PUTEM COMPLACE ÎN METAFORE"

R. D-le Cornel Brahaş, aţi participat ca delegat PUNR la negocierile pentru formarea noului Guvern. Ce impresie v-au lăsat şi ce aţi aflat în cursul acestor negocieri?

C. B. Mi-au lăsat o impresie oarecum dezastruoasă. Cel puţin dacă ţin cont de pretenţiile Convenţiei Democratice. Ei ar vrea să anuleze rezultatul votului de la 27 septembrie 1992. Mai precis, au venit cu o listă de revendicări care de care mai ciudate. Cu excepţia conducerii Federaţiei de fotbal, au cerut tot şi orice. Au vrut să cucerească conducerea Adunării Deputaţilor: de la preşedintele Camerei, până la preşedinţii

Comisiilor, fără să ofere nimic în schimb. Nu înseamnă că FDSN este mai puţin vinovat. Au venit şi ei cu pretenţii, dar, oricum, ale lor sunt mai acceptabile decât ale celor din CD. Vreau să precizez - întrucât n-am făcut-o - că afirmaţiile mele sunt în nume personal. Acum să continui. Se pare CD urmăreşte, de fapt, să împiedice formarea noului Guvern, compromiterea Parlamentului, ca instituţie, amestecul fraudulos al puterilor statului de drept - respectiv Parlamentul şi Guvernul. Este inadmisibil să pui condiţii privind funcţionarea Parlamentului, dar să vizezi împiedicarea formării unui Guvern. Executivul şi Legislativul sunt separate şi deci e bine să nu le amestecăm.

R. La recenta miniconferinţă a FSN, dl. Petre Roman a atacat destul de dur FDSN spunând că, la negocieri, FDSN a acceptat să cedeze unui membru al FSN preşedinţia Adunării Deputaţilor în schimbul concursului la guvernare. Dar, după aceea, s-a răzgândit şi urmăreşte izolarea politică a FSN.

C. B. Nu. Iniţial, s-a plecat de la ideea că se face un singur compromis. Se oferă FSN preşedinţia Camerei în schimbul acelui „pact" sau „moratoriu" pentru guvernare, cum a fost numit de preşedintele Iliescu.

R. În favoarea cui este acest „pact"?

C. B. În favoarea FSN. El să preia preşedinţia Camerei Deputaţilor, astfel ca FDSN să preia guvernarea având, tacit, în Parlament, sprijinul tuturor; dar, la oferta FDSN, şi ea oarecum neclară, s-a venit cu altă ofertă, fără ca aceasta să fie cercetată şi să primească un răspuns. Această a doua ofertă de colaborare este, de fapt, un inventar de pretenţii, care de care mai absurde, şi care, după părerea mea şi a noastră, care ţinem ca acest verdict al urnelor să fie respectat, duce la anularea opţiunilor electoratului.

R. PUNR ar fi şi el izolat politic, din zvonurile care circulă pe coridoarele Adunării Deputaţilor şi unele voci spun că el nu ştie să poarte negocieri. Ce părere aveţi?

C. B. Este firesc să fim izolaţi de către FSN, dacă cumva la ei vă gândiţi, când spuneţi că n-am şti să negociem. E firesc să fie aşa pentru că, noi, prin chiar preşedintele partidului nostru, am cerut un raport clar cu privire la gestiunea celor aproape trei ani de guvernare FSN. Este firesc să nu fim acceptaţi ca parteneri de dialog, din moment ce unul dintre primele noastre puncte, de la care plecăm, este tocmai acela de a cere socoteală pentru proasta guvernare Roman - Stolojan.

R. Sunteţi de acord cu formularea că PUNR nu se pricepe la negocieri?

C. B. Nu pot fi de acord cu această formulare, pentru că îmi cunosc foarte bine colegii. Noi suntem mai puţin versaţi şi abili în prezentarea doleanţelor, dar aceste doleanţe sunt foarte clare. Noi nu ne putem complace în metafore şi într-o serie de paleative faţă de ceea ce ni se cuvine de fapt şi de drept, că doar de aceea ne-a trimis electoratul aici...

(Dimineaţa, an III 212(724) Joi, 29.10.199, semnat **Grigore ŞTIREAN**)

UN ASASINAT DE SF. MARE MUCENIC DIMITRIE

Ziua de 26 octombrie, ziua Sfântului Mare Mucenic Dumitrie Izvorâtorul de Mir, este, pentru mine, pentru familia mea, zi de doliu, de neagră întristare. În această zi, sfântă pentru ortodocşi, o bandă de unguri dirijaţi de un „beamter" (corcitură de evreu, ungur şi neamţ) mi-a asasinat bunicul. Era zi de sărbătoare şi, până la sfârşitul războiului, puţine zile. Înaintaşul meu avea 39 de ani. O rupea pe englezeşte. Fusese în America, lucrase la „Ford" şi la oţelăriile de la Pitsburg, fusese pe cel mai crunt front - după abatorul din Galiţia – **frontul sârbesc**, avea trei copii şi era, şi o afirma cu glas tare, din nefericire pentru acele vremuri, român. Mai mult decât atât, lupta, după puterile lui de ţăran, pentru recunoaşterea noastră ca români, nu-şi ascundea gândurile, vorbea despre viitoarea unire. Ce era el, un simplu ţăran, ca să-şi permită un asemenea gest? Clasa de mijloc din fostul Imperiu Austro-

ungar, ungurizată, nu înghiţea asemenea sumeţire. Spre sfârşitul primul război, în fiecare comună, boiernaşii, arendaşii unguri, proprietarii de cârciumi şi mori, ungarofil, organizaseră bande înarmate de represiune contra românilor. Judeţul Arad a fost şi el victima acestor bande înarmate. Bandele acestea erau alcătuite din pleava ungurească a satelor. Li se punea arma în mână, erau hrăniţi de cei pomeniţi mai sus şi li se lega cocardă roşie la braţ. Un „dirijor" de astfel de criminali era şi „**beamterul**" Korekc Kolomann, arendaş în satul Cuied, judeţul Arad. Pentru declaraţia sa publică în favoarea Marii Uniri, pentru că trebuia să îl restituie pământul luat cu forţa imediat după 1699 de înaintaşii acestui Korekc (e vorba de cca 70 ha pământ), bunicul a fost asasinat după ritualul hunic, arhicunoscut. Să mai prezentăm încă o dată un astfel de ritual „european". Că acolo tot vor să intre ăştia de 1000 de ani şi nu mai reuşesc. Ajunge-ar în locul Franţei odată să scăpăm de ei definitiv. Iată-l (ritualul): bătaie cu patul armei peste mâini, tăierea tendoanelor de la mâni, cu baioneta, ducerea în bătăi la cimitir, smulgerea unghiilor, obligarea victimei să-şi sape groapa (aliniată necreştineşte), împuşcarea în cap, la lumina felinarului, către ora 23, aruncarea cadavrului, aproape dezbrăcat, cu faţa în jos, în groapă, împărţirea îmbrăcămintii rămase. Oare niciodată nu va cădea sângele astfel jertfit pe capul acestor asasini de români? O lacrimă pentru bunicul meu asasinat pentru că a gândit – cu glas tare şi în plin război – Unirea de la 1918. Pentru el şi pentru cei peste 180 de alţi români asasinaţi, ai Aradului. N-au monument. Să le fie ţărâna uşoară - cum se spune creştineşte – şi grea aceea a asasinilor.

(Naţiunea Anul III Nr. 44 (121), 1992, 30 OCT. – 5 NOV., pag. 4, semnat George URSA)

*

* *

• Vineri, 23 octombrie, obişnuita conferinţă la Partidul România Mare. Dl. Corneliu Vadim Tudor a arătat că PRM a

propus - în consultările cu dl. Iliescu de la Cotroceni - următoarele: „un «pact politic» pe durata unui an pentru a lăsa Guvernul şi Parlamentul să lucreze în bună înţelegere". Scopul? Scoaterea ţării „din criza dramatică în care se află"; PRM îşi „reafirmă disponibilitatea de participare la guvernare" iar FDSN-ului îl recomandă „să renunţe la spiritul şovăielnic, capitulard" şi să nu se lase atras „în capcana şantajului cu străinătatea" deoarece riscă să piardă „sprijinul intern" pentru cel extern care „oricum este ca şi inexistent". PRM protestează contra măsurilor luate de dl. Stolojan de scumpire a carburanţilor – „o emanaţie a ex-premierului Petre Roman". PRM a mai propus un „jurământ de credinţă şi fidelitate faţă de statul român", obligatoriu pentru toţi demnitarii, funcţionarii publici şi celelalte „oficialităţi" şi „decretarea unei amnistii generale pentru toţi deţinuţii politici". Redactorul nostru l-a pus d-lui Vadim Tudor trei întrebări: ce crede despre eventuala numire a d-lui Mihai Botez ca prim-ministru, despre scrisoarea publicată în Revista „Europa" nr.98/1992, şi în ce condiţii va participa la guvernare - dacă va fi invitat - PRM? Dl. Vadim Tudor a spus că „experimente de tipul Milan Panici au dat un rateu zgomotos". Scrisoarea venită din Israel şi publicată în revista „Europa" o consideră un „fals", că „prea e perfectă", dar revista nu are nici o vină. E cineva care are interesul să apară astfel de epistole. Legat de participarea la guvernare: „PRM nu vrea neapărat să participe la guvernare; doar dacă va fi solicitat şi dacă FDSN (partid majoritar) va da dovadă de mai multă „fermitate" în ceea ce priveşte apărarea intereselor majore ale României".

(Naţiunea Anul III Nr. 44 (121), 1992, 30 OC. – 5 NOV. , pag. 4, f. s.)

ANTRENAŢI DE PATIMI... / Cronica parlamentară

• Evenimentele dominante ale săptămânii 26-31 octombrie 1992 depăşesc spaţiul rezervat comentariului meu. După consultări şi paraconsultări, acuzaţii şi retractări de acuzaţii, au

fost alese conducerile celor două Camere ale Parlamentului. Unii le consideră bune, alţii – rele. Preşedinţia a revenit, la ambele camere, partidului care a câştigat cele mai multe voturi – FDSN. Celelalte formaţiuni, în virtutea proporţiilor, au „primit" posturi de vicepreşedinţi, secretari şi questorii. Singurii care s-au ales, după patru tururi de scrutin şi o anulare a unui tur, au fost d-nii Eugen Dijmărescu (FSN) şi Ioan Lup (PNŢ-CD) – candidaţi la funcţia de vicepreşedinţi ai Senatului. Cu chiu cu vai – la invitaţia d-lui Adrian Păunescu, senator PSM - cei doi au primit voturile de investire, joi. Tot în cursul săptămânii trecute au avut loc şi câteva conferinţe de presă organizate de partidele parlamentare (FSN; CD+FSN+PAC+PDSR; PUNR; UDMR; PRM) şi o grămadă de interviuri, „delimitări", „condamnări", acuzaţii, insulte, comportări huliganice. Adăugăm la toate acestea avalanşa de contacte ale politicienilor cu foştii alegători, cu presa. Conferinţa UDMR de la Cluj-Napoca - o obrăznicie greu digerabilă, prin finalul ei, de către opinia publică românească. Dar mai oribilă este atitudinea politică a domnilor de la PNŢ-CD. Aceşti bătrâni o ţin cu „Declaraţia de la Alba Iulia", care a fost dată într-un context istoric anume de nişte oameni aflaţi într-o stare euforică. Scăpaseră de oprimarea celui mai crunt duşman al românismului – hegemonismul turanic. Numai cei ce au suportat aroganţa fără limite - ascultaţi-le vocea şi tonul -, paranoică, a stăpânirii turanice pot înţelege bucuria de a scăpa de această putere. Un stat nu se conduce după „declaraţii" - fie ele şi „de la Alba-Iulia" - ci după legi, Constituţie, norme, decrete etc. UDMR nu vrea să priceapă un lucru elementar. Joia trecută li s-a dat o lecţie. Sperăm că nu mai au nevoie de alta şi au înţeles că nu sunt stat în stat. Două lucruri vreau să reproşez acestei **lecţii** date UDMR. Unul ar fi acesta: cei care le-au servit-o nu au accentual lucrul esenţial, că ungurii din România sunt, prin reprezentanţii lor, **şi nu numai**, cetăţeni **români**! Dacă sunt, şi se pare că sunt din câte ştim noi, atunci este clar că orice demnitar român – inclusiv parlamentarii – depun „jurământ" doar faţă de Constituţia şi legile statului ai

căror cetățeni sunt. Nu față de episcopii unguri şi minoritatea ungară din România! În cazul în care cetățenii români încalcă această normă - şi parlamentarii români de origine ungurească, din România, au încălcat norma - să fie chemați în fața comisiei de disciplină a celor două Camere, sancționați, să li se ridice imunitatea parlamentară şi să fie deferiți justiției, iar în locul lor să fie cooptați supleanții. Al doilea lucru pe care l-aş reproşa parlamentarilor români ar fi „tehnica" cu care poartă o bătălie. Parlamentarii noştri se lasă antrenați de patimă. Fac în aşa fel că duc dezbaterile în fundătura scandalului, a invectivei. De acest lucru trebuie să se ferească, în viitor, cu orice preț. Chiar dacă preopinentul se numeşte Gabrielescu Valentin Cornel sau zâmbărețul Attila Verestoy. Pasiunile dezlănțuite au permis acestei mustăți pe oală (A.V.) să-şi citească „declarația" chiar la microfonul Senatului, depăşind, prin aceasta, toate limitele obrăzniciei. Cât despre PNȚ-CD ce să mai vorbim? Nu am fost comunist, n-am fost membru al Partidului Comunist dar încă din decembrie-ianuarie, '89/'90 mi-am spus: „cei 52 de ani de dictatură nu au dreptul să readucă bâlciul şi hărmălaia politică de dinaintea anului 1938". Azi e o altă lume! Alți oameni, alte nevoi, alte mentalități, altă cultură, aproape alt popor. Ce rost au pasiunile de mahala ale **călineştilor** anilor 1930-1938? La acele vremuri – acele partide! La aceste vremuri – aceste partide. Dar n-a fost să fie aşa. Ca un blestem, de unde s-a rupt firul – 1938! - de acolo a fost reînnodat. Ca şi atunci va duce la un nou 1940. Să vedem dacă şi cu aceleaşi consecințe. E drept că şi azi avem tot trei duşmani externi şi tot trei duşmani interni. Mai este necesar şi un Hitler - Mussolini şi Stalin pe lângă cei şase.

• Vineri, la ora 10.00 preşedintele nou ales a depus jurământul în fața Camerelor reunite ale Parlamentului. Chiar şi în fața acestui ceremonial, în care se cere să respecți cel puțin funcția, - indiferent că-ți place sau nu omul care o reprezintă dacă a primit el votul țării - PNȚ-CD (o parte), PAC, FSN au stat în bănci, încleştându-se de bănci şi au refuzat să se ridice

în picioare şi să aplaude, măcar protocolar, pe şeful statului. Ce îi deranja? Declarația clară a preşedintelui contra revizionismului hungarist, „din interior" - cum s-a exprimat Attila V. Bine că a dat Dumnezeu măcar atât, să fie luată această poziție.

(Națiunea Anul III Nr. 42 (122), 1992, 6 NOV. – 12 NOV. , pag. 3, semnat Ioan CELBĂTRÂN)

UN OM DE CARE TREBUIE SĂ NE AMINTIM: MIHĂILĂ COFARIU

Mihăilă Cofariu a împlinit 45 de ani. De peste doi ani şi jumătate viața lui a fost pentru el un chin neîntrerupt. În România anului 1990, sub stăpânire românească, minoritatea maghiară a avut curajul să ucidă români. Nu unul! În jur de 10. A avut curajul să schilodească alți câțiva zeci de români. Mihăilă Cofariu este unul dintre aceştia. Gazeta „Națiunea" şi-a făcut un merit din a-l fi popularizat pe eroul „Vetrei Româneşti". Îşi face şi acum datoria de a-l felicita de 5 noiembrie 1992, la împlinirea a 45 de ani de viață şi-i urează zile mai bune decât acelea trăite începând cu acel blestemat 19 martie 1990.

(Națiunea Anul III Nr. 45 (122), 1992, 6 NOV. – 12 NOV. pag. 6, semnat Ion PETRE)

DISPARIȚIA A DOI MENESTRELI AI ROMÂNISMULUI: DOINA ŞI ION ALDEA TEODOROVICI

Doi iubitori de Eminescu, de cultură românească, doi frați, deosebiți – de dincolo de Prut – luptători pentru reîntregirea României, au trecut în veşnicie, la Domnul. Ei se numesc Doina şi Ion Aldea Teodorovici. Doamne, odihneşte-I în țărâna

ta că groaznic s-au petrecut de pe pământ. Ne mor luptătorii pentru neam şi ni se înmulţesc duşmanii. Mor cei buni şi rămân leprele cinice. Bieţi moldoveni de dincolo de Prut! V-aţi dus la drum şi moartea vă aştepta, credincioasă, nu în tranşeele Transnistriei ci pe şoselele României. Să vă primească Domnul Dumnezeul nostru întru împărăţia Sa.

(Naţiunea, Anul III Nr. 45 (122), 1992, 6 NOV. – 12 NOV. , pag. 6, George URSA)

„NU TREBUIE SĂ NE AŞTEPTĂM LA MINUNI..." / Cronica parlamentară

• Săptămâna 2-6 noiembrie a fost o săptămână trăită din plin, atât în incinta celor două Camere, cât şi în afara lor. Membrii celor două Camere ale Parlamentului român s-au ciorovăit pe numărul şi componenţa comisiilor. Ba – era să uit – şi pe validarea sau invalidarea unui parlamentar care face - sau poate chiar este - pe clovnul. E vorba de Fr. Baranyi. În loc să fie pus la punct i se ţine trena: adică cei din sală râd atunci când acesta debitează fraze de genul: „nu-l cunosc pe dl. Funar şi nici nu doresc să-l cunosc" (parcă e un dialog între locotenentul Dub şi Svejk), „eu credeam că-i o nuntă", „nu am aruncat cu cioara moartă nici cu lubeniţă"... Amuzându-se, domnii deputaţi l-au validat... Am mai putea semnala unele sau altele, petrecute în incinta celor două Camere, dar ne abţinem. A fost o săptămână în care s-au stabilit, s-au împărţit, feliile pe care vor lucra parlamentarii în funcţie de porţia de deputaţi a fiecărui partid. A fost o repartizare a fiecărui deputat sau senator într-o comisie de lucru. Şi ea s-a realizat cu mai multe sau mai puţine incidente. Aş aminti aici o acţiune importantă, întreprinsă de deputatul D. Popovici (PRM) cu privire la înfiinţarea unei noi comisii în Camera Deputaţilor: aceea a „cercetării activităţilor antiromâneşti". Evident - la nivelul de înţelegere al multor deputaţi -, includerea

propunerii, pe ordinea de zi, a fost respinsă. Orice lucru care vizează apărarea intereselor naţionale e înmormântat, înainte de a se naşte, în România. În râsete! Oare până când, fraţilor?

• Dar să trecem mai departe şi să analizăm – atât cât ne duce mintea şi ne permite spaţiul - evenimentul major al acestei săptămâni: desemnarea noului prim-ministru în persoana d-lui **Nicolae Văcăroiu.** Finanţist, 49 de ani, din generaţia actualului prin-ministru – dl. Theodor Stolojan. Dl Văcăroiu „a acceptat" să ne guverneze, după cum a declarat-o, joia trecută şi a precizat că el este un „specialist în probleme economice de preţuri". „Confruntarea" pe care a avut-o cu presa, la sediul FDSN, pe 5 noiembrie, a durat nici 20 de minute. Dl. viitor prim-ministru s-a pronunţat pentru „economia de piaţă". Adică, pentru capitalism! Dar, a spus d-sa, aceasta - simpla pronunţare a cuvântului nu înseamnă că am ajuns în capitalism, că suntem capitalişti. Noi abia am „scos cadrul legislativ care nu e încă suficient, pentru că, dacă am scos legi, nu înseamnă că am făcut economie de piaţă" şi bine am face dacă n-am risipi complet o proprietate care există - proprietatea de stat. Noi – adică guvernanţii – nu putem lăsa industria pe care o avem şi proprietatea de stat să „cadă mai jos decât a căzut până acum". Riscăm să ne prăbuşim cu totul ca naţiune. Problema grea a acestei epoci este „cum să gestionăm proprietatea de stat", şi cum să facem ca, „până se face privatizarea, să păstrăm pe cea de stat" pe care o avem. Nu putem „face o trecere bruscă" la capitalism fără consecinţe grave pe plan social. Aşa că trebuie să ţinem cont de faptul că „economia de piaţă se construieşte greu şi într-o perioadă lungă de timp". Nimeni nu zice că nu-i adevărat, dar noi de abia respirăm. „Preţul bulversează tot ce este în economie. De aceea trebuie să fim atenţi cu acest indice", cu acest barometru. Acestea fiind spuse, dl. Văcăroiu a plecat.

Cel care a lămurit, politic, lucrurile a fost proaspătul preşedinte al Adunării Deputaţilor, dl. Adrian Năstase. El a avut joi o prestaţie bună în faţa presei. A precizat şi nuanţat

cam tot ce trebuie precizat şi nuanţat. Să ne pară bine că s-a găsit un om, a zis el, care a acceptat „să-şi suflece mânecile şi să pornească la treabă". Guvernul care se va alcătui „va fi un guvern mixt", cu sprijin politic al FDSN şi al altora. Dar FDSN „îşi asumă sprijinul" pentru că „nu putem pune figuri cosmetice" în Guvern numai pentru că fac parte dintr-un partid sau altul. În momentul de faţă trăim într-o epocă în care „nu avem un rezervor foarte puternic de oameni politici", în partidele politice şi pentru că nu s-a acceptat „Guvern de uniune naţională", nici „de tehnicieni", ci s-a dorit un „Guvern-ţintă", atunci FDSN îşi asumă responsabilitatea de a fi „ţintă". A fost ales „un gospodar", un „prim-ministru care să se adreseze omului de pe stradă. FDSN a preluat această ştafetă - a guvernării, n. n. - şi o va duce până unde va putea", dar „el – primul ministru (n. n.) – poate să-şi caute oameni în orice zone dar numai cu titlul personal" pentru că, FDSN, având „responsabilitatea pentru guvernarea Văcăroiu", va avea un cuvânt de spus în alegerea celor ce vor intra în Guvern. Guvernul va fi monocolor. În alcătuirea lui se va „porni de la o anumită filosofie" şi compartimentele, „acele căsuţe", cu miniştri, secretari de stat, o să fie „umplute" cu oameni care „corespund" la ceea ce dl. Năstase numea „filosofie". Numai că „nu trebuie să ne aşteptăm la minuni" de la noii guvernanţi.

În încheiere, dl. Năstase speră că poporul român, opinia publică, se află „într-o etapă mai mare de înţelepciune" şi va înţelege că noua guvernare „pleacă cu toate motoarele în plin pentru o guvernare firească" de patru ani. Numai să meargă, domnilor!...

(Naţiunea Anul III Nr. 46 (123), 1992, 13 NOV. – 19 NOV. , pag. 3, semnat, Ioan CELBĂTRÂN)

„... SINGURELE CERTITUDINI DIN LUME SUNT IMPOZITELE ŞI MOARTEA"/ Cronica parlamentară

- Un dicton contestat -

• Săptămâna trecută (9-13 noiembrie) a fost a patimilor politice. Ne-am îngropat, cu toţii, în interesul pentru alcătuirea Executivului, pentru audierea „Raportului" prezentat de Guvernul care pleacă.

• Guvernul vechi se retrage, trăiască noul Guvern propus validării Parlamentului. Înainte de validarea listei noului Guvern să trecem în revistă „raportul" prezentat Senatului de Guvernul Stolojan. Cele două zile de dezbateri au fost transmise, în direct, de posturile de radio; mai puţin zgomotul de fond şi comentariile din... pauze. Protagoniştii de marcă ai dezbaterilor de la Senat au fost d-nii C. V. Tudor, Adrian Păunescu, Ion Coja, Ioan Alexandru, Doru I. Tărăcilă, Petre Roman, Traian Băsescu. Au mai fost şi alţii, dar parcă n-au avut vehemenţa celor amintiţi mai sus. Teama mea este că... **aceasta** va rămâne din toate aceste dezbateri. Tonul, vehemenţa discursurilor, acuzele şi replicile caustice, ocolirea răspunsurilor la întrebări. Nu va fi nimeni tras la răspundere. Este ca în anecdota cu „rasismul". Cu „ura de rasă". Dac-ai trage la răspundere pa autorii dezastrului de după '89, pe cei care ne-au îndatorat cu 3,8 miliarde dolari pentru a avea ce mânca, ne va sări Europa în cap că facem „ură de rasă" şi „şovinism", şi „xenofobie" şi „antisemitism". Exact aşa se întâmpla şi dacă ne opuneam şi nu-l băgam pe rabbi Rosen la Academia Română. Oare Patriarhul României va fi ales membru de onoare al Academiei din Ierusalim? Dl. Stolojan ne-a spus un fel de gând după care se conduce şi s-a condus până acum: ***„Eu nu sunt adeptul dictonului că singurele certitudini din lume sunt impozitele şi moartea".*** Pe celelalte „certitudini", pe care le-ar avea, totuşi, dl. Stolojan, nu ni le-a spus însă...

• Să trecem, acum, la al 2-lea eveniment major intern: prezentarea, în fața Cemerelor reunite ale Parlamentului a „**programului**" de guvernare al viitorului Executiv şi a listei cu membrii acestui Executiv. Într-o atmosferă de zumzăială, de vânzoleală, filmări, de clipire a blițurilor şi dezinteres din partea multor parlamentari, noul prim-ministru, Nicolae Văcăroiu, a citit „programul de guvernare" şi lista cu membrii viitorului Executiv. „O improvizație" – spuneau majoritatea parlamentarilor despre acest „program". Unele grupuri parlamentare au părăsit sala chiar în timpul lecturii. Singurul ministru cu care au fost de acord toți parlamentarii a fost dl. g-ral lt. Niculae Spiroiu. „Programul" de guvernare nu interesa pe nimeni? Nu comentez nici opinia extremă - pentru a nu fi prea dur - exprimată de dl. Dinu Patriciu, în gura mare, cum că, expunerea d-lui prim-ministru desemnat este „bună pentru al XV-lea congres". Al PCR, evident. Mă rog, ne vom rezerva dreptul de a comenta, în viitorul apropiat, acest „program". Unele ziare au publicat lucruri scandaloase despre unii componenți ai viitorului Guvern. Cu excepția parlamentarilor FDSN – şi nici aceştia în totalitate – toți parlamentarii celorlalte partide par nemulțumiți. Noi ce să spunem? Ştiu parlamentarii ceva când spun ceea ce spun.

Noi... facem o simplă „cronică".

(Națiunea Anul III Nr. 47 (124), 1992, 20 NOV. – 26 NOV. , pag. 3, **Ioan CELBĂTRÂN)**

NU POT FI PĂCĂLIȚI LA INFINIT

• *Redactorul nostru a avut o scurtă convorbire cu dl. prof.dr. Ion Coja, senator PDAR, pe marginea „Declarației" şi „Jurământul" UDMR de la Cluj-Napoca din 25 octombrie 1992. Redăm mai jos convorbirea.*

R. D-le profesor, ce părere aveți despre declarațiile şi „jurămintele" UDMR?

I. C. UDMR simte că e pe ducă şi trebuie să facă caz de existența sa. Cere multe, dar vor rămâne cu cerutul, pentru că revendicările lor din „Declarație" sunt atât de nejustificate, încât ar trebui să-i întrebăm pe ce anume se bazează când solicită toate bazaconiile care le trec prin cap. Eu nu pricep în virtutea cărui fapt cred ei că vor traduce în practică ceea ce îşi propun şi ne propun? Cererile lor n-au nici un temei. Cer şi ei, aşa cum o fac şi avocații care se bazează pe principiul, pe proverbul „cine cere nu piere". Iar ei se zbat ca să nu piardă ca organizație.

R. Să spunem că ei vor aplica această „autonomie", auto-administrație... auto...

I. C. Cum s-o aplice? Chiar populația maghiară se va distanța de ei. Bănuiesc că ăsta e şi motivul pentru care au făcut aceste „declarații". Vor să câştige încrederea maghiarilor de rând care şi-au pierdut credința în lideri. Totuşi, maghiarii de rând, ca orice om ce-şi merită numele de om, sunt persoane rezonabile şi, în condiții de pace, nu pot fi păcăliți la infinit. I-au păcălit imediat după revoluție şi au făcut din ei niște persoane radicalizate, capabile să facă ceea ce au făcut. Acum s-au aşezat lucrurile şi le-a venit mintea la cap. În primul rând oamenilor de jos, de rând şi, până la urmă, la cei de sus. Deocamdată, cei din vârf sunt foarte interesați să existe această problemă. Şi dacă ea încetează să existe, ei trebuie să o întrețină artificial şi o fac, în primul rând, prin „declarații" de tipul celor de la Cluj - Napoca. „Declarația" în sine, e caraghioasă. Ei nu sunt în stare să invoce nici măcar legea, articolul din Constituție care le lezează interesele de maghiari. Şi atunci...

(Națiunea Anul III Nr. 47 (124), 1992, 20 NOV. – 26 NOV. , pag. 3, semnat George URSA)

• Să trecem, acum, la al 2-lea eveniment major intern: prezentarea, în fața Cemerelor reunite ale Parlamentului a „**programului**" de guvernare al viitorului Executiv şi a listei cu membrii acestui Executiv. Într-o atmosferă de zumzăială, de vânzoleală, filmări, de clipire a blițurilor şi dezinteres din partea multor parlamentari, noul prim-ministru, Nicolae Văcăroiu, a citit „programul de guvernare" şi lista cu membrii viitorului Executiv. „O improvizație" – spuneau majoritatea parlamentarilor despre acest „program". Unele grupuri parlamentare au părăsit sala chiar în timpul lecturii. Singurul ministru cu care au fost de acord toți parlamentarii a fost dl. g-ral lt. Niculae Spiroiu. „Programul" de guvernare nu interesa pe nimeni? Nu comentez nici opinia extremă - pentru a nu fi prea dur - exprimată de dl. Dinu Patriciu, în gura mare, cum că, expunerea d-lui prim-ministru desemnat este „bună pentru al XV-lea congres". Al PCR, evident. Mă rog, ne vom rezerva dreptul de a comenta, în viitorul apropiat, acest „program". Unele ziare au publicat lucruri scandaloase despre unii componenți ai viitorului Guvern. Cu excepția parlamentarilor FDSN – şi nici aceştia în totalitate – toți parlamentarii celorlalte partide par nemulțumiți. Noi ce să spunem? Ştiu parlamentarii ceva când spun ceea ce spun.

Noi... facem o simplă „cronică".

(Națiunea Anul III Nr. 47 (124), 1992, 20 NOV. – 26 NOV. , pag. 3, **Ioan CELBĂTRÂN)**

NU POT FI PĂCĂLIŢI LA INFINIT

• *Redactorul nostru a avut o scurtă convorbire cu dl. prof.dr. Ion Coja, senator PDAR, pe marginea „Declarației" şi „Jurământul" UDMR de la Cluj-Napoca din 25 octombrie 1992. Redăm mai jos convorbirea.*

R. D-le profesor, ce părere aveți despre declarațiile şi „jurămintele" UDMR?

I. C. UDMR simte că e pe ducă şi trebuie să facă caz de existența sa. Cere multe, dar vor rămâne cu cerutul, pentru că revendicările lor din „Declarație" sunt atât de nejustificate, încât ar trebui să-i întrebăm pe ce anume se bazează când solicită toate bazaconiile care le trec prin cap. Eu nu pricep în virtutea cărui fapt cred ei că vor traduce în practică ceea ce îşi propun şi ne propun? Cererile lor n-au nici un temei. Cer şi ei, aşa cum o fac şi avocații care se bazează pe principiul, pe proverbul „cine cere nu piere". Iar ei se zbat ca să nu piardă ca organizație.

R. Să spunem că ei vor aplica această „autonomie", auto-administrație... auto...

I. C. Cum s-o aplice? Chiar populația maghiară se va distanța de ei. Bănuiesc că ăsta e şi motivul pentru care au făcut aceste „declarații". Vor să câştige încrederea maghiarilor de rând care şi-au pierdut credința în lideri. Totuşi, maghiarii de rând, ca orice om ce-şi merită numele de om, sunt persoane rezonabile şi, în condiții de pace, nu pot fi păcăliți la infinit. I-au păcălit imediat după revoluție şi au făcut din ei nişte persoane radicalizate, capabile să facă ceea ce au făcut. Acum s-au aşezat lucrurile şi le-a venit mintea la cap. În primul rând oamenilor de jos, de rând şi, până la urmă, la cei de sus. Deocamdată, cei din vârf sunt foarte interesați să existe această problemă. Şi dacă ea încetează să existe, ei trebuie să o întrețină artificial şi o fac, în primul rând, prin „declarații" de tipul celor de la Cluj - Napoca. „Declarația" în sine, e caraghioasă. Ei nu sunt în stare să invoce nici măcar legea, articolul din Constituție care le lezează interesele de maghiari. Şi atunci...

(Națiunea Anul III Nr. 47 (124), 1992, 20 NOV. – 26 NOV. , pag. 3, semnat George URSA)

EPOCA PROVIZORATULUI ('89 - '92) S-A ÎNCHEIAT/ Cronica parlamentară

• În fine, există al treilea Executiv legitim de la evenimentele din decembrie 1989. Învestitura s-a obținut relativ onorabil. 260 de parlamentari din 481 au votat pentru, 203 s-au pronunțat împotrivă, 18 au fost absenți. Dl Vasile Moiș - propus pe vechea listă - s-a retras în favoarea d-lui Valer Dorneanu. Noi nu ne aşteptam să cedeze atât de uşor. Un om avizat spunea că retragerea lui s-a „dictat" chiar de la Consiliul Europei pentru că prestația lui, acolo, ar fi „incomodat". Şi mâna răzbunătoare a „ocultei" este foarte lungă.

Întrebarea care se pune, acum, după învestitura de joi, 19 noiembrie 1992, este: ce va putea face viitorul Executiv girat de partidul care a obținut 28% din voturi la 27 septembrie 1992? Bătălia de vorbe, din 18 noiembrie '92 - prezentată în direct la radio şi televiziune - mi s-a părut un ceva inutil şi fără finalitate. Criticile, unele pertinente, altele gratuite, au rămas un deliciu pentru galerie, pentru ziariştii dornici de senzații „tari". Lumea, şi de sus şi de jos, mi s-a părut obosită, epuizată de „exercițiul" istovitor de ineficient al „democrației". Dacă tot se ştia că Guvernul va fi investit ce rost a mai avut demagogia etalată în 18 noiembrie 1992? La lumina zilei apar doar floricelele stilistice ale oratorilor, săgețile şi acuzele de „ceauşism", „comunism", „neocomunism", „criptocomunism" etc. Lumea a obosit. Ce va ieşi din această oboseală care se observă la toate nivelele, din această fugă în sus a prețurilor, greu se poate şti. Cred că nimeni nu este în stare să ofere o soluție explicativ viabilă. Societatea şi economia noastră nu se îndreaptă spre „piață", spre un capitalism productiv, cum am sperat cu toții, ci spre jaful capitalismului primitiv. Aproape fiecare întreprindere de stat (şi aceasta este una din cele mai grave probleme amintite chiar de noul prim-ministru) este dublată de zeci de societăți SRL. Acestea nu produc ci jefuiesc avuția întreprinderilor gestionate de stat. Ea pare una din

problemele irezolvabile ale economiei româneşti. Este o epocă de înspăimântătoare dezordini economice, culturale, şi, mai ales, moral-politice, de labilitate absolută în convingeri. Totul se modifică de la o zi la alta. Deci demagogia şi vorbele late sunt doar pentru uzul amărâților de gură cască.

Dar să-i vedem la treabă acum, după 19 noiembrie 1992, atât pe domnii parlamentari cât şi pe domnii de la Executiv pentru că, aşa cum spunea dl. Văcăroiu, „nici un efort nu este prea mare când e vorba de România". Absolut!

(Națiunea Anul III Nr. 48 (125), 1992, 27 NOV. – 3 DEC. , pag. 3, semnat Nicolae BIRĂU)

UN COLOCVIU DESPRE UNIREA DIN 1918

În sala de festivități a Casei Universitarilor s-a desfăşurat, în zilele de 25 şi 26 noiembrie 1992, un colocviu ştiințific cu tema **„Quo-Vadis – Romaniae?!... Arc peste timp: 1918, decembrie - 1992, decembrie".** Colocviul a fost organizat de *„Institutul Național pentru Românitate şi Românistică (INPROROM)"*, cuprinzând circa 30 de teme şi tot atâția referenți. Dezbaterile au fost conduse de dl. prof. univ. Ioan Călin, directorul executiv al Institutului. Enumerăm câteva din temele prezentate de referenți şi pe cei care le-au susținut: „Unitatea şi neatârnarea – suma existenței noastre istorice" (prof. univ. **I. Călin**); „Constituționalitatea Adunărilor Românilor de la Cernăuți, Chişinău, Alba-Iulia din 1918 şi hotărârile lor" (prof. univ. dr. **Augustin Deac**); „Gheorghe Şandru din Cernăuți şi ginerele său Nicolae N. Stoian, participanți la Unirea Bucovinei cu România" (prof. univ. dr. **N. P. Leonăchescu**); „Necesitatea apărării unirii, a unității statale prin forța armelor" (g-ral mr.(r) dr. **Traian Bândilă**); „Parlamentul unității statale româneşti – Noiembrie 1919" (prof. univ. dr. **Maria Totu**); „Acțiunea desfăşurată la Conferința Păcii de la Paris pentru delimitarea frontierei româno-maghiare". (dr. **C-tin Botoran**), cercetător ştiințific la *Institutul de Teorie şi*

Istorie Militară); „*Românistica la răscruce – Dreptul de a fi român*" (Gheorghe Stroe, cercetător ştiinţific principal la Institutul de Ştiinţe Juridice al Academiei); „Evenimentele din decembrie 1989: impactul psiho- etic, axiologic asupra societăţii româneşti" (**George Ursa**, poet, redactor la gazeta „Naţiunea"). Au fost abordate, în temele enumerate mai sus, ideea de vechime, întindere geografică şi demografică a elementului românesc între Balaton-Marea Neagră-Carpaţii Păduroşi-Bug-Pind-Marea Adriatică-Marea Marmara, documentele care menţionează această întindere (dacă ar fi să pomenim doar cronica „Oguz-Name"), organizarea cu totul deosebită, în funcţie de evoluţia evenimentelor şi, pe etape, a Marii Uniri de la 1918, piedicile şi oscilaţiile Marilor Puteri de la Conferinţa de Pace de la Paris din anii 1919-1920, acţiunea armatei române în 1919 în războiul cu Bella Kuhn, rolul şi importanţa eşalonului doi al personalităţilor, din cele trei provincii aflate sub ocupaţie străină, pentru realizarea Unirii din 1918, similitudinea, de situaţie istorică, în 1917-1918, ca periculozitate pentru România, cu 1989-1992. Temele prezentate au stârnit ample comentarii şi intervenţii din partea participanţilor. Păcat că, la acest colocviu – interesant – publicul a fost destul de restrâns, iar presa, cu excepţia radioului, a lipsit... „cu desăvârşire".

(Naţiunea Anul III Nr. 49 (126), 1992, 4 – 10 DEC. , pag. 3, semnat Ioan PETRE)

CRONICA POLITICĂ [I]

• Senatul şi Camera Deputaţilor şi-au început lucrările lunea trecută, cu ferma intenţie de a lucra la elaborarea şi adoptarea de noi legi. Numai că - cel puţin aşa s-au petrecut lucrurile la Camera Deputaţilor - una e dorinţa, alta e putinţa. Din nimic s-a iscat o furtună, care a produs o viitură de oratori. Problema şi centrul atenţiei erau un „articol" publicat în ziarul „Evenimentul Zilei" cu privire la cheltuielile necesare dotărilor

ce trebuie făcute pentru buna funcţionare a serviciilor Camerei, pentru asigurarea cu personal tehnic (peste 550 de persoane). Protagoniştii „interpelărilor": domnii Radu Berceanu (FSN) şi Dinu Patriciu (Grupul de orientare liberală).

La Senat, lucrurile s-au desfăşurat ceva mai civilizat şi s-a muncit destul de ordonat, mai cu seamă miercuri şi joi. A fost în atenţia plenului dezbaterea proiectului de lege pentru ratificarea **Acordului de împrumut dintre România şi Royal Bank of Canada** (Ne împrumutăm, ne împrumutăm...), continuarea dezbaterii pe marginea proiectului de lege **privind protecţia desenelor şi modelelor industriale, proiectul de Regulament al Senatului.** Dat fiind faptul că proiectul legii arendării a fost amânat, s-a dezbătut, în plen, Regulamentul Senatului. Miercuri şi joi. Aici, mulţi senatori şi-au etalat cunoştinţele în dese intervenţii. Aşa se face că s-a ajuns să fie adoptate peste 22 de articole.

• Viaţa politică extraparlamentară merge şi ea înainte. Dl. Gheorghe Funar, preşedintele Partidului Unităţii Naţionale Române, a făcut o „plângere penală", la Procuratura Municipiului Bucureşti, împotriva d-lui Mirel Cùrea, sau Cureà – curea, adică - redactor la „Evenimentul zilei", **pentru ofensă adusă autorităţii"** (sancţionată de articolul 238 Cod penal). El, dl. Curea l-a acuzat într-un articol pe dl. Funar, că „a instaurat, la Cluj, domnia bunului plac". Domnul în cauză uită că o Primărie nu e condusă de primar; ea este condusă de un **Consiliu**, format din consilieri **aleşi**, iar aceştia aparţin diferitelor partide, Consiliu care ia hotărâri **prin vot.** Primarul doar sancţionează ceea ce s-a hotărât, în Consiliu, prin vot. Mă rog... cureà! Să nu uităm că semidocţii redactori ai ziarului cu pricina sunt foarte grijulii faţă de „fraţii" lor din Pustă, aşa că nu e de mirare. De fraţii de neam şi limbă, din preajma României, tovarăşii redactori nici nu pomenesc, la ei nu se duc să facă „anchete", nu se duc să facă „anchete" în Timoc, Macedonia, Bucovina, Iugoslavia,Transnistria, Maramureşul istoric. Să vadă, acolo, „domnia bunului plac"!

• Miercuri, conferință de presă la FDSN. Aici am înțeles că „politica României se face în România" şi că: „Pâinea este asigurată până la sfârşitul lunii ianuarie". Dl. Pâslaru – purtător de cuvânt al FDSN – a atacat destul de vehement ziarul „**Dreptatea**", zicând că este „de dreapta şi obedientă". S-a reiterat susținerea FDSN pentru premierul Văcăroiu şi Guvernul său care fac politica respectivului partid.

• *Partidul Unității Naționale Române* a avut conferința de presă joi. Prezenți: deputații Ioan Gavra, Coriolan Bucur, Cornel Brahaş, Valeriu Tabără, Horia Pop şi membri ai conducerii filialei Bucureşti. Băieții de la gazete s-au repezit, ca ulii, să afle cât de tare „suferă" ungurii pentru că s-a pus... plăcuța cu citatul din Iorga pe statuia lui Matei Corvin! Ba unul, de pe la BBC (**bebece**), vorbea de **„cele două populații" română şi maghiară**; ca să vezi cum noi am ajuns în propria țară una dintre populații! „Populații" pe care le-ar preocupa doar cum „să trăiască mai bine". Când dl. Tabără a început să le vorbească d-lor gazetari despre genocidul cultural al „populației româneşti din țările vecine, despre lupta lor pentru regăsirea **identității lor**, de români, pentru păstrarea acestei **identități"**, aceştia, alde bebecişti, şi-au vârât capul între urechi, făcând pe **niznaiul**. Ei erau veniți cu placa pusă: „Vai, ce persecutați sunt ungurii de către «Vatră» şi de PUNR!..."

• Un alt capitol destul de dezbătut, în cadrul conferinței PUNR de săptămâna trecută, a fost cel economico-social în care dl. Coriolan Bucur a atins problema privatizării mijloacelor de producție din agricultură şi aceea a elaborării unei legi bine articulate a arendei. A mai precizat că, în Parlament, membrii PUNR vor susține programul economic al Guvernului atâta vreme cât vor constata că nu sunt atinse interese majore ale națiunii, că sunt respectate regulile economiei sociale de piață. Speranța este ca lucrurile să evolueze fără incidente social-economice.

• Conferința „*Partidului România Mare*", de vinerea trecută, a scos în evidență că parlamentarii acestui partid au declarat război corupției, au cerut redeschiderea anchetei asupra

guvernării Roman-Stolojan şi scoaterea în afara legii a organizației de tip segregaționist care este UDMR-ul. Aceasta este o organizație cu „structuri paramilitare", care nu doreşte democrație ci „separatism". Senatorul Vadim Tudor, preşedintele PRM, vede un viitor politic „Societății «Împreună» care militează pentru o înțelegere corectă a românilor cu ungurii. În termeni fermi a fost condamnată şi campania de denigrare a primarului de Cluj-Napoca, dl. Gheorghe Funar, preşedintele PUNR.

(Națiunea Anul III Nr. 50 (127), 1992, 11 – 18 DEC. , pag. 3), semnat Ioan CELBĂTRÂN)

NU PUTEM ACCEPTA „MOARTEA NAŢIUNILOR" (I) (II)

Redactorul nostru a luat un interviu deputatului PUNR ValeriuTabără, preşedintele filialei Timiş a Uniunii Naționale „Vatra Românească".

R. D-le deputat, am citit în „Renaşterea Bănățeană" un articol din care am înțeles că ați participat, în urmă cu câteva săptămâni, la o „masă rotundă" cu tema „România în Europa şi Europa în România". Aş dori să-mi relatați ce s-a dezbătut cu acest prilej.

V.T. În primul rând a fost o surpriză că am fost invitați, noi cei de la „Vatra Românească". De fapt, această „masă rotundă" s-a desfăşurat sub egida „Societății Timişoara" cu invitat de onoare Doru Braia, care s-a erijat într-un fel de atotştiutor în problemele naționale, în cele ale Europei, în problemele politicii mondiale. Cert este că organizatorii au vrut o discuție, după opinia mea, la care să participe cât mai multe organizații politice şi nepolitice. Eu am fost invitat în numele „Vetrei Româneşti". Au participat şi de la FSN, PNȚ-CD, PNL, UDMR şi alte partide şi organizații. Tematica a fost incitantă pentru că mereu se vorbeşte despre problema existenței României în Europa sau a neexistenței ei în Europa. Interpretarea

ulterioară, pe care am cititi-o în „Renaşterea Bănăţeană", cum să toţi cei care au fost acolo ar adera la ideile aberante ale lui Doru Braia este inexactă. În primul rând aş vrea să fixez, aici, problematica, scopul cu care am pornit la această discuţie. La interpretarea noţiunii de „Românii în Europa" am obiectat şi le-am reamintit participanţilor că sintagma a fost oarecum lansată de la Timişoara. Poate cu un anume scop. **„Proclamaţia de la Timişoara"** s-a conceput şi citit în jur de 10 martie 1990 - dacă ţin eu bine minte - şi atunci a fost lansat în forţă, pe piaţa publicisticii româneşti, termenul de **„intrarea României în Europa".** Dar conceptul şi aria reală pe care o acoperă această aspiraţie cuprinsă în acest termen sunt de sorginte **revizionistă**. Această noţiune a ajuns la mare vogă datorită publicităţii extraordinare, interesate, făcute în jurul ei.

R. Am înţeles. Vreau să aprofundăm problema. Uitaţi, am în faţă scurtul articolaş al d-lui Basiloiu din *„Renaşterea Bănăţeană",* care spune următoarele: Citez: „La Timişoara, venind nu de mult, dl. Doru Braia, expert în cartografie (cu litere groase –n. n.), adică în anularea frontierelor, fireşte ale României", şi după aceea urmează două puncte (?): „Alexandru Pastor, Tibor Toro, Valeriu Tabără..." şi-i enumără pe toţi, după care urmează „au fost convocaţi (??) pentru a vedea ce e de făcut". După această suită urmează un gând al d-lui George Şerban, care sună astfel: „Consider că România nu este suficient în Europa şi Europa nu este în România. Cauza este xenofobia românească. Toţi marii oameni de cultură ai acestei naţii româneşti au fost xenofobi". D-le Tabără, nu este în detrimentul dv., ca personalitate politică, ceea ce afirmă, în prezenţa dv., acest George Şerban?! „Vatra Românească" fiind prezentă la discuţie, prin dv., ca preşedinte al filialei UN „VR" Timiş, n-ar fi trebuit să pună în adevărata lor lumină aceste fraze citate de mine mai sus?

V. T. Fraza lui Şerban este aberantă în conţinut şi jignitoare în formă („acestei naţii româneşti"). Eu nu-mi amintesc să fi

fost rostită în timpul discuţiilor. Poate în final, când eu nu am mai participat. În nici un caz nu ne asociem, noi, „Vatra Românească" din Timişoara şi nu ne-am asociat la o astfel de idee, pentru că toţi oamenii de cultură din istoria României au fost **adevăraţi** români. Practic, unitatea noastră a fost croită de aceşti oameni, de aceste „vârfuri". Deci atacul este precis dirijat. Nu poţi fi mare intelectual - şi spun asta cu tărie -, în ţara aceasta, fără să ai acest ideal al românităţii.

R. Ce voia să facă, ce vrea să zică gazeta cu acest Doru Braia când îl numeşte „expert în cartografie"?

V. T. Vreau să vă relatez ceva legat de aceasta, o problemă gravă pe care am discutat-o săptămâna trecută şi la lucrările **„Clubului de la Sinaia"**. Aceea că există o **„teorie"** extrem de periculoasă, care se întretaie în scenariile de împărţire, de reîmpărţire teritorială a Europei şi nu doar a Europei ci şi a lumii, **aceea de regionalizare**. Sursa ei primară de emanaţie – fostul ministru de Externe al Germaniei. El a ridicat-o, întâi, la rang de politică de stat, apoi la rang de politică internaţională. „Teoria" spune să nu se mai meargă pe ţări organizate naţional, ci pe regiuni geografic-oeconomice. **Aceasta înseamnă moartea naţiunilor** (vezi declaraţiile d-lui A. Năstase în 2002; n. a). Europa începe să-şi pună problema, şi a şi făcut-o, inclusiv la această „masă rotundă", a zestrei naţionale cu care vor intra ţările în ea (în această minune; n. n). Nu se poate forma o nouă Europă negându-ţi zestrea ta ca naţiune, negându-ţi demnitatea. Una dintre problemele pe care le-am ridicat (şi n-a plăcut), inclusiv acestui Doru Braia, a fost aceea că, înainte de a discuta de problema „intrării României în Europa", de „intrare a Europei în România", este necesar să efectuăm un bilanţ al celor doi termeni ai conceptului şi să scoatem o întrebare de aici. Întrebarea noastră este aceasta: ***„Ce a făcut România pentru Europa şi ce a făcut Europa pentru România?"*** Dacă vom pune pe cântar cele două propoziţii ale întrebării o să vedem că talerul pe care scrie România se va înclina favorabil pentru ea.

România a oferit Europei aproape totul, uneori chiar existența ei biologico-statală. Europa, în schimb, ne-a oferit necazuri.

Să ne oprim la 1916, când Europa, împărțită în două tabere, ne pune pe jar. Una din tabere, prin presiuni, legate acestea și de idealul nostru de unitate națională, face un tratat cu noi, în care ne recunoaște dreptul de unire cu teritoriile dintre Carpați și Tisa, teritorii care se aflau, atunci, sub suzeranitatea Imperiului Austro-Ungar. Ni se recunoaște granița pe Tisa, la Vest, și Banatul întreg, mai puțin 20 km din preajma Belgradului și, la sfârșitul războiului, politica practicată în culise, pe coridoarele unde se încheiau tratatele de pace, de Marile Puteri, ne împiedică să primim teritoriile aflate la Vest de actuala graniță. Și aceste teritorii fuseseră incluse în tratatul semnat în 1916. Poftim loialitate față de un partener de luptă al „Europei"! Până la urmă - cum spunea și un mare învățat, referitor la această situație istorică a românilor în războiul din 1916-1920 - „mare noroc am avut"! Dar să nu uităm că noi am pierdut - pe lângă teritoriile amintite - un **tezaur**, care azi valorează miliarde, am pierdut documente de mare valoare, am pierdut peste 800.000 de oameni, în puterea vârstei... În 1940, aceeași Europă, ne-a lăsat singuri în fața lui Hitler, Stalin & circarii (Horthy, de pildă, și flămânzii bulgari) obligându-ne - dat fiind disproporția de forțe - la cesiuni teritoriale, întâi în est apoi în vest și în sud. Le-am mai spus celor prezenți, la această „masă rotundă", de marea datorie a acestei „Europe" față de români - asta pe lângă cele pomenite mai sus - pentru stoparea, în 1919, a extinderii comunismului, încă de atunci, în Europa Centrală. Să ne gândim la ofensiva Armatei române, care a desființat statul comunist ungar dornic și el să ne răpească Transilvania. Ce s-ar fi întâmplat dacă, încă de atunci, în Europa Centrală - de care se face atâta caz acum - s-ar fi instaurat comunismul? Românii n-au fost, din proprie inițiativă importatori de comunism. Li s-a impus acest comunism, cu forța, de către cei care ne acuză astăzi de „neocomunism": „Europa" și SUA. Deci, România nu are datorii față de acești apuseni care-i tot trag cu „Europa". Ce a spus la

toate acestea acest Doru Braia? A zis că, „dacă România dorește ceva, de la apuseni, ea nu trebuie să pună nici un fel de condiții și, chiar în genunchi dacă i s-ar cere, să meargă, în Europa, să nu se simtă dezonorată și nici să nu pomenească - fie și în treacăt – de vreo datorie a Europei, a Occidentului față de ea". Acest mod de a privi lucrurile este de-a dreptul criminal, dacă nu-i emanația unei minți bolnave.

R. Deci conținutul acestui articol nu redă tocmai cum trebuie lucrurile iar forma cum se prezintă frazele dau posibilitatea la o serie de necesare nuanțări. Redactarea celor întâmplate acolo nu e în avantajul dv. – zic eu - și nici al filialei „Vetrei " din Timiș.

V. T. Nu sunt; și poate, de aceea, unul dintre colegii care n-a fost pomenit aici m-a sunat pentru a da un protest contra unor asemenea anunțuri, pentru că ele mă pun în postura de adept al ideilor lui Doru Braia. Or, nu e vorba de așa ceva; ci dimpotrivă, eu am combătut ideile lui, la fața locului, adică la „masa rotundă". Eu de aceea am fost acolo, pentru a le combate, pentru a demonta teoriile cu „regionalizarea Europei", și, special, pentru a ne opune presiunilor care se fac de împărțire a României. (Nu uitați de conceptele care se vântură, acolo, în Timișoara: **„conviețuire pluriculturală", „autonomie culturală"** etc., le știți). Deci, participarea mea la această „masă rotundă" s-a făcut tocmai pentru a se preciza poziția „Vetrei Românești". Noi rămânem consecvenți principiilor UN „VR" și, sub nici o formă, nu vom admite cedarea de teritorii românești dacă se va pune problema așa. Cedări se fac azi, însă, mai subtil. Încetează autoritatea reală a centrului. „Complementaritate", curse Viena-Timișoara, Budapesta-Cluj-Napoca, înțelegeri directe, între un primar și un șef de land din Germania etc. Astfel se desprinde, treptat, un teritoriu, gravitează către alt **centru**. Se răspândesc noi teorii de genul „de ce să muncim noi – adică bănățenii, ori crișenenii -, pentru **ăia**? Și această este o altă cale prin care se inoculează noile teorii. Se lucrează psihologic. Făcând un bilanț al impactului „România-Europa", la această „masă" și-au

mai spus cuvântul şi alte partide şi organizaţii, cum ar fi: un lider al PNL Timiş, care a zis că „noi nu trebuie să mai privim în trecut, să nu facem tot soiul de bilanţuri (ca acel făcut de mine mai sus) şi să ne intereseze doar prezentul şi viitorul". Eu nu pot împărtăşi nici asemenea puncte de vedere. Esenţa noastră, de viitor, stă - totuşi - în trecut. Nu poţi trăi fără trecut, fără părinţi. Lichidându-ţi trecutul, ca popor, îţi lichidezi şi viitorul, ca popor cu identitate proprie. Nu pot fi de acord nici cu ceea ce spunea dl. Toro. Ce spunea el? În esenţă, că „democraţia nu se supune unor graniţe trasate, ci unor comandamente care trec peste acestea". Teoriile internaţionaliste, din totdeauna, au fost practicate de cei puternici nu asupra propriilor ţări, ci asupra ţărilor slabe. În fine, nu putem schimba internaţionalismul comunist pe internaţionalismul capitalist. În fond, ambele internaţionalisme au aceeaşi finalitate şi, de fapt, ele au aceeaşi sorginte. O ştiţi şi dv. şi o ştim cu toţi. Ne miră doar faptul că popoarele, indivizii care compun aceste popoare, nu se opun...

(Naţiunea Anul IV Nr. 50 (127), 1992, 11 – 18 DEC. , pag. 3, semnat George URSA);
(Naţiunea Anul IV Nr. 51 (128), 1992, 18 – 24 DEC. , pag. 4, semnat George URSA).

O ÎNTÂLNIRE ÎNTRE ROMÂNI

Recentul simpozion internaţional, dedicat zilei naţionale a României, organizat de „Asociaţia Culturală «ASTRA Română» pentru Banat şi Porţile de Fier", „Societatea de Ştiinţe Filologice (Filiala Timişoara)", „Asociaţia Culturală «Timocul»", Universitatea din Timişoara, „Societatea de Ştiinţe Istorice (Filiala Timişoara)", Inspectoratul Şcolar (jud.Timiş), „Asociaţia Istoricilor Bănăţeni" s-a desfăşurat sub titlul „Identitatea culturală a românilor". El a reunit, ca participanţi, pe majoritatea liderilor organizaţiilor românilor din Iugoslavia, Macedonia, Bulgaria, Grecia, Transnistria şi chiar Ungaria

(aproximativ 130). Simpozionul a durat trei zile şi se doreşte ca el să aibă loc în fiecare an, în preajma zilei de 1 Decembrie. Simpozionul a avut comunicări în plen şi în 9 secţii: patru secţii istorie-cultură, una de lingvistică, una de spiritualitate românească, una de folclor-etnografie, una de politologie şi drepturile omului, una de învăţământ românesc. Tematica a fost deosebit de diversă, ca arie de întindere şi ca problematică. Citez câteva titluri: „Imagini ale vlahilor (românilor) din Bulgaria în trecut şi în prezent" (Ioan Alexandrov, Bulgaria), „Activitatea Asociaţiei «ASTRA» în Banatul de Vest" (din istoria românilor din Voivodina în perioada interbelică - Gligor Popi, Voivodina), „Răscoala românilor din Vidin şi Timoc la 1876" (Velimir Sandulovici, Serbia), „Situaţia actuală a românilor timoceni" (Zoran Sibinovici, Serbia), „Despre românii din Transnistria" (Ion Pogloşa, Republica Moldova), „Înfiinţarea comunităţii românilor din Iugoslavia" (Ion Marcoviceanu, Voivodina), „Contribuţia românilor din Timocul sârbesc, în revoluţiile sârbeşti şi iugoslave" (Filip Rădiţa, Iugoslavia), „Rădăcinile trainice ale românilor" (Branislav Stefanov, Macedonia), „Jubileele localităţii româneşti Torac, din Voivodina" (Pavel Filip, Voivodina), „Biserica Ortodoxă Română din Banatul iugoslav, păstrătoarea identităţii românilor de aici" (Moise Ianăş, Voivodina), „Monumentele de cultură, literatură, folclorul şi poezia aromânilor din Macedonia" (Vanghea Mihany-Sterghiu, Macedonia), „Cum trăiesc românii din Serbia de răsărit" (Iovan Cimponerovici, Serbia), „Situaţia drepturilor culturale ale românilor din Timocul sârbesc" (Petre Iankovici, Serbia), „Asociaţia vlahilor din Bulgaria pentru o Dunăre albastră" (Ion Todorov-Juvete, Bulgaria), „Probleme şi perspective ale învăţământului în limba română din Voivodina în conjuncturile actuale" (Ileana Bulic, Voivodina), şi multe altele.

În seara celei de a doua zile a simpozionului, corul bărbătesc din Finteuş (Maramureş) a oferit participanţilor, prezenţi la simpozion, un recital de cântece naţionale şi religioase. Simpozionul a fost gândit ca o întâlnire ştiinţifică, o

modalitate de cunoaştere de către noi a fraţilor noştri de naţionalitate română. Cunoscându-i mai bine, îi putem ajuta în a-şi organiza o viaţă românească **păstrătoare a identităţii lor naţionale şi culturale**, în statele pe teritoriul cărora trăiesc; problema este aceea a găsirii mijloacelor prin care ea poate fi păstrată. Acest simpozion a mai scos în evidenţă gradul de conservare a identităţii românilor din întreaga Peninsulă Balcanică. Unele comunităţi de români sunt grav afectate de politica de deznaţionalizare dusă de Guvernele comuniste şi de cele anterioare lor din Bulgaria, Grecia, Ungaria, Iugoslavia, fosta Uniune Sovietică şi actuala Rusie şi Ucraină. Deznaţionalizarea românilor din Ungaria este aproape încheiată, fără ca România să mişte un deget, apoi vlahii sunt şi ei grav – dacă nu total – afectaţi, la fel românii timoceni, la fel cei din preajma Vidinului, din Bucovina de Nord. Deci, este mai mult decât necesar ca toţi românii să-i ajute (**de la oameni de afaceri, până la autorităţile româneşti, la simplii cetăţeni**) pentru a ieşi din grava situaţie. Aici trebuie să fim fermi, de la Legislativ la Executiv. Fiecare după putinţă, pentru că aici – la românii de peste graniţe – trebuie refăcut un sistem întreg de şcoli, biserici, publicaţii, legături economice.

(Naţiunea Anul III Nr. 50 (127), 1992, 11 – 18 DEC. , pag. 5, semnat Ioan PETRE)

CRONICA POLITICĂ [II]

• Săptămâna politică (30.XI.-5.XII) a debutat cu conferinţa de presă a d-lui Adrian Năstase, ţinută în sala de presă a Adunării Deputaţilor şi axată pe vizita delegaţiei parlamentare a României la Chişinău. Cele două delegaţii, Delegaţia parlamentară a României şi cea a Moldovei, au semnat un „**Protocol**" pentru constituirea „*Comisiei Interparlamentare Bucureşti-Chişinău*" şi un **Comunicat**. **Protocolul** propune „o colaborare strânsă a celor două foruri legislative, în cadrul organismelor parlamentare europene şi mondiale", „schimb de

proiecte şi legi", „sesiuni şi reuniuni comune... alternative, la Bucureşti şi Chişinău". Comunicatul pare mai tranşant la prima vedere, dar, deşi constată „consecinţele tragice pentru poporul român ale Pactului Ribbentrop-Molotov", în „politica celor două state trebuie să se ţină seama de relaţiile actuale şi de principiile general acceptate pe plan european, înscrise în documentele CSCE". Adică noi, românii, trebuie să suportăm în continuare o nedreptate recunoscută de forurile internaţionale ca fiind o nedreptate. Deci tot ce putem face – şi bine că măcar acest puţin îl putem face - noi, statul român, este să contribuim la „întărirea independenţei Republicii Moldova faţă de forţele cu nostalgii imperiale". Suplimentar faţă de cele amintite mai sus, dl. Năstase a spus că „vizita la Chişinău... ne-a permis să luăm legătura cu toate forţele politice din Moldova" şi s-a evidenţiat unor grupuri de indecişi - între CSI şi România – că „există o variantă românească" la „varianta CSI" (ceea ce – trebuie să recunoaştem – este important!). Pentru a materializa această „variantă" trebuie depăşit stadiul emoţional – festivist (deranjant, desigur, şi acesta – am zice noi – pentru imperiali) pentru că podurile de flori sunt simboluri ... dar trebuie să trecem dincolo de această filosofie", să trecem la sacrificii materiale şi la „sincronizarea soluţiilor legislative" în cele două Parlamente. Această cale, a întemeierii de instituţii culturale, economice, şcolare şi religioase este singura, deocamdată, de perspectivă; şi pentru Moldova, şi pentru Transnistria, şi pentru românii din ţările balcanice şi Ucraina. Crearea unui spaţiu cultural-economic, ca un preludiu al unei întregiri mai mari.

• În fine, un senator curajos, - că nu pot să spun altfel - dl. Tocaci, a atacat, în sfârşit, problema cloacei de la Grozăveşti. Ea nu s-a născut peste noapte: are 20 de ani de existenţă! Şi nu e unică la noi în ţară. În acest loc – nu de studiu, de cazare a studenţilor şi studentelor pentru studiu – este distrusă moral, generaţie după generaţie, romance, fete din provincie, trimise de părinţi la studii şi, după aceea, sortite să ne educe copii. Vai şi de ei, şi de noi. Cum vin în Grozăveşti, sunt luate în primire

de cohorta de proxeneți de proveniență arabă, negroidă, pachistaneză, de toată scursura Orientului, şi aduse la condiția morală de **prostituate alcoolice**, complet pierdute pentru o societate normal dezvoltată. Puroiul acesta a început să supureze violent miazme în jurul anilor '76 - '77. Nu s-a luat nici o măsură şi el a început să crească şi să-şi reverse miazmele peste Bucureşti şi peste întreaga țară, prin mesagerii plecați după terminarea „studiilor". Şi nu doar Complexul Grozăveşti se află în această stare morală degradantă. În aceeaşi situație este şi complexul „Regie" 1 şi 2, „303", „6 Martie", complexele de cazare ale studenților din Cluj-Napoca. Complexul „Pârvan" de la Timişoara ş.a.m.d. În fiecare centru universitar. Este jalnic pentru noi, ca popor. Este josnic că aşa ceva au ajuns la căminele studențeşti cu studentele noastre. Prostituate ale lumii a treia. Nu uitați, d-lor guvernanți, anii 1922-1936 când, la fel, era batjocorit tineretul român. Pentru greşelile unei elite decrepite şi hârşită în politicianism, tot el a plătit atunci şi mi-e teamă că va plăti şi acum. Națiunea cere măsuri radicale şi urgente!

(Națiunea Anul III Nr. 51 (128), 1992, 18 – 24 DEC. , pag. 3, semnat Nicolae BIRĂU)

GÂNDURI DE LA ROMÂNII DIN PREAJMĂ...

„... Noi avem (vlahii, armânii, românii din Bulgaria – n. n.) foarte multe documente despre noi, dar nu sunt încă adunate într-o culegere de texte şi nici nu există o istorie amănunțită şi la zi scrisă despre noi, despre românii din Balcani. Ori, poate există şi eu n-o cunosc. O fi scrisă, dar până la 1918, dar nu şi după aceea. Noi am venit aici şi cu dorința de a înțelege ce e cu noi, românii din Balcani. Din păcate, cred eu, istoria noastră este scrisă prin gazete la modul politicianist şi nu de istorici şi cu obiectivitate... Ni s-au inoculat şi grave neadevăruri. Ele s-au sedimentat şi au lăsat şi lasă urme . Dorința noastră este ca într-un an, doi, să pregătim şi noi o conferință internațională

despre viața şi istoria noastră, a vlahilor din peninsula Balcanică" (Ivan Alexnadrov – preşedintele *„Asociației Vlahilor din Bulgaria"*).

• „... Vlahii sau valahii, sau românii, fiindcă în fond români sunt, după cum afirmă preşedintele „«Mişcării Valahilor şi Românilor» din Iugoslavia" – de data aceasta partid politic la care am aderat şi românii bănățeni – sunt în jur de 1,5-2 milioane ca populație. Ca număr de membri în organizația politică nu ştiu câți ar fi. «Mişcarea» îi reprezintă pe cei aproximativ 1,5-2 milioane de vlaho-români să zicem. Dar puțini s-au declarat români. Această mişcare, la alegerile din decembrie, vrea să-şi asigure locuri în Parlamentul republicii ... Românii din Voivodina (ei sunt în jur de 40.000 –n n.), nu au reprezentanții lor, ai comunității româneşti, ci au un reprezentant, un român, dl. Nicolae Iacob, care este membru al «Partidului Țărănesc din Serbia»" (**Pavel P. Filip**, membru al Consiliului **„Comitetul Românilor din Iugoslavia"**, preşedinte al **„Forului Cultural"**).

• „... Ne-am găsit astfel în fața unui neant. Şi deci, un grup de intelectuali români s-a hotărât să ridice problema în fața tuturor intelectualilor români pentru formarea unei organizații care să poată face față, care să-i reprezinte pe români, în fața autorităților şi să ne apere **identitatea**, pentru că era periclitată. Ne era periclitată pentru că nu mai puteam face să apară cărți, ziare, reviste; hebdomadarul „**Libertatea**" ne-a fost redus de la 32 pagini la 12 pagini. „**Bucuria copiilor**" – revistă pentru copii – nu mai apare. „**Lumina**" a apărut un singur număr pe anul acesta, cu toate că e ... lunară. „**Tribuna Tineretului**" – revistă pentru tineretul românesc – a devenit supliment la „**Libertatea**", pe două pagini. Şi aceasta era o revistă foarte citită. Deci, când am văzut asta ne-am gândit intelectualii şi am acceptat organizarea unei reuniuni la Vârşeț. Aici am acceptat, cu toții, formarea unei organizații noi. S-a ales titlul de „comunitate" pentru că vorba este mai cuprinzătoare şi implică un caracter social-cultural, nu politic şi nu provoacă animozotăți..." (**Ion Marcoviceanu**,

vicepreşedintele „**Comunităţii Românilor din Iugoslavia**" şi vicepreşedinte al „**Mişcării Românilor şi Vlahilor din Iugoslavia**").

„... Sunt Nicolae Pogloşa şi fac parte din Executivul „Societăţii Culturale Transnistria". Această societate este alcătuită din intelectuali care locuiesc la Chişinău şi în alte oraşe ale Basarabiei, dar sunt originari din Transnistria şi au părinţi, fraţi, surori, rude, monumente, cimitire ale părinţilor în Transnistria. Noi, ca „**Societate Culturală**" avem grijă de suflete, de conştiinţa românilor din Transnistria. Editäm şi un ziar, care se numeşte «**Transnistria**». În el ne publicăm istoria noastră, acordăm spaţii şi atenţie artiştilor care s-au născut şi activează în Transnistria. Ne interesează şcolile de acolo, le procurăm manuale, cadre didactice şi ne îngrijim, cât putem, de pregătirea românilor din Transnistria în liceele şi universităţile româneşti". (**Nicolae Pogloşa**, membru în conducerea „**Societăţii Culturale Transnistria**" – R.Moldova).

„... Eu mă ocup de politică în măsura în care cultura este politică şi tot ceea ce se întreprinde în domeniul cultural este politic. Nu am ambiţii de a intra în Parlament. Însă pot să vorbesc despre experienţele colegilor care militează în domeniul politic şi se luptă cu autorităţile pentru a le impune rezolvarea problemelor vitale ale naţionalităţii noastre. Eu am vorbit cu miniştrii noştri, cu secretarii provinciali şi le-am cerut să ne fie protejată cultura, învăţământul nostru românesc şi să se aibă în vedere toate necesităţile noastre. Cultura este primul aspect care menţine în viaţă o naţionalitate... Ea poate e unica formă de exprimare a **identităţii** dar cred că, deocamdată, nu există condiţii politice pentru a ne avânta să ajungem în Parlament... Nu avem forme organizatorice, nu suntem nici noi organizaţi. **„Comunitatea Românilor din Iugoslavia**", ca organizaţie constituită, este abia la început. Încă nu este nici pe teren consolidată. Aşa că, să mai aşteptăm, să vedem cum vor evolua timpul şi evenimentele". (**Lucian Marina**, preşedintele *„Societăţii pentru Limba Română din Voivodina*", Iugoslavia).

(Naţiunea Anul IV Nr. 52 (129), 1992, 25– 31 DEC. , pag. 2, Grupaj realizat din ample interviuri luate acestor personalităţi de **George URSA)**

ÎN LOC DE SORCOVĂ / cronica politică

Dacă n-ar fi intrat în vacanţă, Parlamentul ar fi avut parte de tradiţionala urare adusă cu sorcova. Aşa însă, ne vom limita la o retrospectivă a vieţii parlamentare româneşti în anul 1992. Vom observa că a cunoscut un grad de stabilitate pe care nu l-a avut în anul 1991. I-a lipsit acea agitaţie şi respiraţie sufocată. În cursul anului '92 am avut, de fapt, două Parlamente. Unul care şi-a încheiat durata la mijlocul lunii octombrie şi altul care şi-a început-o la mijlocul aceleiaşi luni. Dar ceea ce îngrijorează în activitatea noului Parlament este faptul că nu lucrează, cum se spune. Cum ai da-o şi ai întoarce-o, zilele trec şi legile nu se succed spre a fi dezbătute şi a fi votate în plenul celor două Camere. Deşi se aştepta ca, în noul Parlament, să asistăm la o diminuare a demagogiei, constatăm cu îngrijorare că ea se accentuează la unii membri vechi sau noi aleşi. Mai mult decât atât: observăm un ciudat dezinteres, din partea unora, pentru muncă. Ordinea de zi, mai niciodată nu poate fi respectată pentru că, se succed, la tribună, inşi care mănâncă timpul cu discursuri pe probleme minore, dar stârnitoare de haz. Ba asistăm zilnic la sistematice provocări şi atacuri. În urma acestor intervenţii, ori lucrările sunt întrerupte pentru consultări, ori se produce rumoare generală, care de regulă are acelaşi rezultat – sistarea dezbaterilor pe problemele şi legile puse în discuţie. Dar mai rezultă şi un alt aspect. Ciorovăielile interminabile, fără rezultat, dau senzaţia de neseriozitate, de rizibilitate. Ţinând cont că Parlamentul are şi rolul de a controla puterile în stat, neseriozitatea nu face decât să împiedice Parlamentul să-şi facă datoria ce-i incumbă. Grupurile politice parlamentare nu conlucrează, ci se „sapă", se lasă conduse de zvonuri şi intrigi

de culise. Şi aceasta în detrimentul ţării. Inacceptabil este faptul că s-a întronat o atmosferă circară. Membrii parlamentului se studiază pentru a-şi aplica lovituri. Mai tragic este că forţele politice româneşti cochetează, pe faţă, cu duşmanii românităţii. În cele două Camere – şi în legislatura veche şi se pare şi în aceasta – domneşte o atmosferă de provizorat.

Acum, dacă e să analizăm şi ceea ce s-a făcut, cât de cât, de-a lungul acestui an, nu putem să nu observăm că s-a muncit... s-au adoptat legi şi hotărâri. Să vedem care şi cum. În primul rând, cele privitoare la alegerea membrilor celor două Camere şi a preşedintelui. Aceste legi au permis desfăşurarea în bune condiţii a campaniei electorale din 27 septembrie '92. În urma acestor alegeri s-a intrat într-un ciclu normal de patru ani. Constituanta a putut să-şi înceteze activitatea. Apoi, au fost votaţi membrii Curţii Constituţionale. Se înţelege, cu greutate, cu scandaluri, care au alcătuit deliciul galeriei. Au fost votaţi componenţii Curţii Supreme de Justiţie. Nu înainte de a fi audiaţi, în faţa celor două Camere reunite. Primul din preşedinţii numiţi a fost invalidat. Un alt lucru pozitiv a fost adoptarea Stemei României. Cu toate că au fost şi sunt obiecţii, unele întemeiate, legate de această Stemă, ea există. Nu voi încheia aceste scurte consideraţii fără a pomeni că harababura şi neseriozitatea care domneau în cele două Camere, care şi-au încheiat viaţa în octombrie anul acesta, tinde să se perpetueze şi în şedinţele actualelor Camere. Să nu uităm că, aceste Camere, au o durată de patru ani. Şi efectele pot fi devastatoare pe plan moral, economic, cultural şi de unitate naţională dacă nu dispare neseriozitatea. Ruinarea prestigiului unei instituţii în faţa opiniei publice duce la neîncrederea cetăţenilor faţă de posibilităţile noilor forme de conducere de a da rezultate concrete. Le lipseşte de măreţia necesară exercitării autorităţii, puterii. Trecând peste aceste inadvertenţe, parlamentarii şi noi, cetăţenii, am înţeles că exercitarea puterii nu este o joacă, că a conduce nu înseamnă a te înfrupta din averea statului. Am înţeles că, pentru a ne

salva ca naţiune, pentru a ne putea reuni, din nou, toţi românii trebuie să ne implicăm în această muncă: simplii cetăţeni, oameni de cultură, publicişti, oameni de afaceri, Guvern, Parlament, Preşedinţie, toată lumea românească. Toate partidele şi forţele politice.

Să credem că anul ce vine ne va face mai lucizi şi mai responsabili, faţă de noi şi faţă de poporul din care facem parte.

(Naţiunea Anul IV Nr. 52 (129), 1992, 25 - 31 DEC. , pag. 3, semnat Ioan CELBĂTRÂN)

„MAI SUS DE ORICE INTERESELE ŢĂRII" - Interviu cu dl Traian CISMAŞU, prim-vicepreşedinte al filialei „Uniunii Naţionale «Vatra Românească»" Timiş-

• V-aş ruga să spuneţi cititorilor gazetei noastre care este situaţia organizatorică a „Vetrei" Timiş, care este starea internă, sufletească şi numărul de membri ai filialei

•• „Vatra Românească" Timiş a luat fiinţă imediat după ce la Tg. Mureş a avut loc Conferinţa Naţională a Vetrei Româneşti. Noi avem filiale în toate comunele judeţului şi în toate oraşelele inclusiv în municipiul Timişoara. Aceasta a cerut destulă muncă. Am reuşit să antrenăm un număr mare de oameni în „Vatra Românească". Acest lucru ne-a permis să organizăm mai multe activităţi culturale şi de altă natură. Avem legături cu toate organizaţiile socio – culturale din judeţ şi desfăşurăm activităţi utile şi interesante pentru populaţia românească a judeţului şi a Municipiului Timişoara.

• Ştiu că un alt obiectiv de interes al filialei este stabilirea de legături trainice – de natură culturală, economică, socială şi de afaceri – cu români din sud –

estul peninsulei Balcanice (Iugoslava, Grecia, Bulgaria, Albania). Spuneți-ne ce acțiuni ați avut împreună cu aceşti români, a căror cifră se ridică la 1,5 – 2 milioane.

•• Adevărat, avem legături cu cei din Voivodina – solide, a-ş putea spune -, cu cei din noua şi fosta Iugoslavie, cu cei din Bulgaria şi cu cei din nordul Greciei şi al Albaniei. Cei din Voivodina o duc mai bine. Acest fapt se datoreşte grijei manifestate față de ei, încă din perioada interbelică şi datorită şi faptului că sunt atât de aproape de noi şi de județul nostru. Se înțelege că îşi datorează păstrarea identității şi capacității lor de a se organiza cultural şi economico – socio - comunitar. Nu aceeaşi situație bună o au români din Ungaria, Bulgaria, fosta şi actuala Iugoslavie. Extrem de periclitată este identitatea națională a românilor de pe ambele maluri ale Timocului şi acelor din preajma Vidinului şi din alte părți ale Peninsulei Balcanice. De cei din Ungaria ce să mai vorbim. Sunt aproape complet asimilați. I-ați văzut. Noi am stabilit legături şi cu români din Kosovo, din Macedonia şi am reuşit să le asigurăm ceea ce s-a putut. Cunoaştem situația şi ne facem vizite destul de des. Aproape că nu e lună, să nu ne întâlnim cu aceşti români şi să nu organizăm activități împreună. Deocamdată, le dăm cărți. Cu cei din Timoc sunt probleme cu limba. Grave. Aici, deznaționalizarea e la fel de masivă ca şi în Ungaria. Au uitat limba şi de regulă vorbesc doar în familie, cu dezacorduri gramaticale grave şi vocabularul folosit este alcătuit aproape numai din cuvinte arhaice. N-au nici o şcoală, de nici un grad, nici măcar câteva ore, bisericile lor au fost confiscate şi puse sub ierarhi şi preoți sârbi sau sârbizați. La fel se comportă şi bulgarii. Nu-i lasă să aibă nimic. Nu ca la noi, care le oferim drepturi depline tuturor minorităților.

• Ceea ce mă surprinde la Timişoara, nu de azi de ieri, este că, pe lângă faptul că este unul din oraşele murdare ale României, deşi se pretinde occidentală, se vinde pe bucăți, ca să spun aşa. Se cumpără masiv imoblle aici. În față apar oameni de paie, finanțați din afară. Căzând economic, Banatul va cădea cultural, politic şi se va pierde

pentru românitate. Ce faceți, împreună cu alte organizații româneşti, pentru a opri această cădere?

•• În Timiş s-au adunat fel de fel de indivizi din toată țara, din toată lumea, aş zice. După 22 decembrie 1989 au venit aici tot soiul de oameni. Unii cu gânduri bune, poate, dar foarte mulți cu gânduri ascunse. Nu aş vrea să generalizez. Românii - întreprinzători români - reuşesc greu să-şi deschidă magazine, ateliere, fabrici, aici. N-au bani. Statului român se pare că nu-i pasă de propriul lui popor. În domeniul apărări noastre în fața invaziei străine, sub masca libertății economice, el ar trebui să devină dirijist. N-o face. Vin străini din lumea largă aici – dar mai ales din Ungaria -, ne cumpără cele mai bune obiective economice, turistice, culturale. Au pătruns masiv şi în învățământ. Nu vreau să greşesc dar au reuşit să atragă foarte mulți români din Timiş, să-i folosească drept paravan şi dacă nu vom fi atenți, vor acapara sectoarele vitale pentru existența românimii. Vin cu câteva mii de dolari, cumpără masiv. Există pericolul – şi nu sunt alarmist când spun aceasta – să devenim argați în propriile noastre obiective economice, construite de noi. Nu-mi dau seama de ce Executivul, Preşedenția, Legislativul, nu vor să înțeleagă ce se petrece în Banat. Pe căi mai puțin ortodoxe, pierdem economia şi cultura românească. De ce nu sprijină statul român întreprinderile românilor? Nu spun aceasta pentru că aş avea ceva cu străinii – dimpotrivă. Aici nu e vorba de xenofobie şi nici de naționalism. Au cumpărat – aceşti străini – tot ce părea în paragină. Oraşul Timişoara ar putea fi un oraş fără şomeri. Există întreprinderi cum este aceasta n-ar putea fi şi UMT, Elba? Dar se doreşte, chiar din interiorul lor – al acestor întreprinderi -, falimentarea lor pentru a putea fi cumpărate, apoi, pe nimic. Cum e posibil – spre a da un alt exemplu – ca un întreg patrimoniul al unui CAP, să fie cumpărat cu 3-4 milioane? Nici țigla n-a fost plătită cu suma aceasta! Ce să mai vorbim de restul elementelor din construcția respectivă, de animale, instalații, pământ, lemnărie? Totul pe gratis. La noi, CAP - urile care n-au fost

vândute pe nimic, au fost furate. Au fost furați până şi stâlpii de la intrarea din țarcul CAP. De maşini, ce să vă mai spun? Acum suntem de râsul lumii şi avem cel mai bun pământ din Europa. „Unt" – zicea un austriac.

• Care sunt obiectivele imediate ale filialei dv.?

•• Ne-am propus să facem în aşa fel propaganda, de aici înainte, încât să fim exact înțeleşi de oameni. Vrem să fim liantul între toate organizațiile culturale şi politice. Am reuşit să rezolvăm multe probleme deosebite în Banat şi județul Timiş. Noi am făcut multe pentru stăvilirea unor tendințe grave care se manifestau în zonă şi le-am împiedicat să devină dăunătoare întregii țări. Am dori să găsim sprijinul necesar la Guvern, la Preşedintele României pentru că interesele Preşedintelui, ale Guvernului, ale Parlamentului, nu pot fi decât interesele României şi noi avem tot aceleaşi interese, aşa că nu pricep de ce suntem ocoliți sau de ce suntem neînțeleşi. Noi am putea face câte ceva, pentru a atenua starea de nesiguranță, de spaimă, pe care o au românii din zonă. Vreau să punem, mai presus de orice, interesele țării.

(Națiunea Anul IV Nr. 1 (130), 1993, 1 – 7 IAN. , pag. 2, semnat George URSA)

„NOI LUPTĂM PENTRU RECUNOAŞTEREA IDENTITĂŢII NOASTRE"

- Interviu realizat cu dl. Dimitrie Crăciunovici, preşedintele „Mişcării Românilor şi Valahilor din Iugoslavia" –

R. D-le Crăciunovici, care este țelul „Mişcării" dv. şi, în context, vă rog să ne vorbiți despre situația românilor, vlahilor, valahilor din Iugoslavia.

D. C. **„Mişcarea Valahilor şi Românilor din Iugoslavia"** s-a înființat la 10 decembrie 1991. Scopul programului nostru este să scoată în evidență - pentru neromâni – identitatea noastră

de români, de valahi; noi luptăm pentru **recunoaşterea acestei identități**, ca statul iugoslav să ne respecte drepturile. Vrem să ne putem învăța şi limba noastră în şcoli, să avem dreptul la preoții români care să slujească liturghia şi să facă celelalte rânduieli bisericeşti în limba română, vrem lăcaşurile noastre de cult, să primim spațiu de emisie, la radio şi televiziune, pentru limba română. Acest spațiu de emisie îl dorim pe postul național. Dorim să ni se permită să scoatem măcar un ziar românesc, cu scop educativ pentru naționalitatea noastră. E drept că am scos, deja, o publicație - prin eforturile mele - de format mic. Modestă. Am ajuns la numărul 2. Plecăm la realizarea numărului 3. Se numeşte „**Vorba Noastră**". Aceasta, însă, e foarte puțin. Dar, decât nimic... Noi am avut această publicație şi înainte de război. De fapt am avut-o până în 1948. Dar în 1948 – când cu cearta Stalin-Tito-Pauker-Dej - a fost interzisă de regimul titoist. Până la acea dată am avut şi un spațiu de emisie la radio Zaecear. Modest, ce-i drept, dar exista. Tot în 1948 ne-au luat şi acest drept. Noi gândim, acum, că prin intermediul **„Mişcării Valahilor şi Românilor din Iugoslavia"** vom putea obține reprezentare la viitoarele alegeri parlamentare. Şi tot valahul şi românul de pe teritoriul pe care trăim (Dunăre, Morava Mare, Homorin, Valea Timocului etc.) va putea atunci să nu se mai teamă să-şi afirme naționalitatea, să poată vorbi româneşte pe stradă, în oraş, în satul unde trăieşte. Cât despre număr... nu ştiu să vă dau un număr, o cifră exactă. Recensăminte corecte, cinstite, nu s-au prea putut face. Ar trebui să ni le facem noi, dar nu avem nici pregătirea şi nici mijloacele necesare. Gândim că suntem între 1,5-2 milioane pe toată fost Iugoslavie. Există o problemă, dură i-aş zice. În 1991 s-a făcut un „recensământ" în care fiecare şi-a declinat naționalitatea. Românii - indiferent de numele ce li se aplică - au fost „recenzați" ca fiind 17.000. Cineva, o „autoritate", ne-a înregistrat pe toți românii ca „sîrbi" cu limba maternă valahă. Acu' judecați şi dv. E de tot râsul! Dacă n-ar fi de plâns. „Sîrbi" cu „limba maternă valahă". Dar noi ştim ce suntem. Şi vreau să

precizez că, în acest moment, nu e important dacă rădăcina noastră e valahă, vlahă, română sau invers şi că unii ne văd într-un fel, iar ceilalţi în altul, noi vorbim limba română, dialecte ale limbii române şi, deci, asta suntem, români, nu suntem [nu putem fi] slavi, nici altceva, noi de români ne ţinem şi ştim noi mai bine decât alţii ce suntem.

R. Veţi primi în curând documentaţii - din câte am înţeles - şi istoria românilor din Balcani publicată înainte de 1945 şi prin acestea vă veţi putea arăta originea şi trecutul, cu ea veţi sensibiliza opinia publică internaţională. În ele există şi statistici şi veţi putea face confruntări pe teren pentru a vedea ce s-a întâmplat cu toţi acei români, vlahi, valahi, aromâni, istro-români, megleno-români, înregistraţi acolo ca existând în trecut şi care - se constată că - azi, nu mai „există" în teren. Astfel se poate vedea ce s-a întâmplat cu ei. Au fost deznaţionalizaţi, au dispărut, au emigrat, au fost exterminaţi, s-au înmulţit?... Spuneţi-ne cum veţi folosi aceste „instrumente" şi materiale?

D.C. Vreau să vă asigur că aţi înţeles bine. Am primit astfel de materiale încă de la întâlnirea de anul trecut de la Neptun. Aceste istorii şi statistici datează, de fapt, de la 1907, 1912. Deci, de înainte de primul război mondial. Dar chiar şi la această întâlnire de la Timişoara nişte profesori, din Bucureşti, din Timişoara, mi-au oferit cărţi şi materiale. În ele se pun în evidenţă satele, judeţele, oraşelele unde noi trăiam şi trăim şi azi (Timoc, Pojarevaţ etc.). În aceste cărţi sunt înregistraţi 600-700 mii de români, valahi, cum vreţi să le ziceţi. Bun! Şi acum vine recensământul din 1991 şi iată-ne înregistraţi între 17.000 şi 32.000 de valahi declaraţi. Dacă e aşa, înseamnă că noi suntem singura naţie din lume care scade atât de catastrofal. Care să fie cauza acestui fenomen cu totul ieşit din comun? Mister! Normal ar fi fost cum se întâmplă cu toţi - să fi crescut, nu? Deci ar trebui să fim 1,8 – 2 milioane şi noi suntem înregistraţi câţi vă spusei mai înainte. Ceva nu e în regulă aici. Oamenii, de frică, n-au spus care, ce este. Acum, „Mişcarea" noastră tocmai asta trebuie să facă, să oblige autorităţile să ne

recunoască **identitatea** şi, în funcţie de ea, să ne recunoască drepturile pe care le avem, nu mai multe decât alte naţionalităţi, dar nici mai puţine. Să se audă în lume cine suntem şi câţi suntem. Au început o serie de ziare să vorbească de noi şi lumea ne ştie că n-am pierit. Credem că nu e departe timpul când vom primi şi ni se vor recunoaşte drepturile pe care le meritâm, ca naţionalitate distinctă a Balcanilor.

R. „Mişcarea Valahilor şi Românilor din Iugoslavia" este şi partid?

D. C. Da. „Mişcarea" are şi statut politic. Proporţia ar fi de 60% asociaţie cultural-economică, 40% partid politic. Politic suntem doar într-atât încât să obţinem propriul nostru deputat în Parlamentul federal şi în Parlamentul Serbiei, în conducerea administraţiei locale (oraşelele, comunele, satele unde trăim). Având reprezentanţi din rândul naţionalităţii noastre, în cele două ramuri ale puterii, ne vom putea apăra şi impune drepturile noastre de valaho-români. Când ai deputaţi şi reprezentanţi locali, altfel te aperi, nu?...

(Naţiunea Anul IV Nr. 3 (132), 1993,15 - 21 IAN., pag. 2, semnat George URSA)

NOI, ROMÂNII, AVEM CONVINGEREA CĂ VOM REZISTA...

Primăria Municipiului Cluj Napoca a găzduit la sfârşitul săptămânii trecute şedinţa Consiliului Coordonator al Uniunii „Vatra Românească". S-a dezbătut în plen: strategia Uniunii „Vatra Românească" faţă de recrudescenţa antiromânismului, căi şi modalităţi de revigorare a activităţii Uniunii „Vatra Românească", mijloace de implicare a Uniunii „Vatra Românească" în trinomul cultură-civilizaţie-comportament, în modelarea civică şi asanarea morală a societăţii româneşti contemporane, propuneri de îmbunătăţire a statutului Uniunii. Pe parcursul dezbaterilor au luat cuvântul peste 22 de

vorbitori. Au fost prezente, la această şedinţă, majoritatea organizaţiilor judeţene. Şedinţa a fost onorată de prezenţa domnilor senatori Adrian Moţiu, Ion Coja, deputaţilor Valeriu Tabără, Ionel Roman şi deputatului din Parlamentul Republicii Moldova, Nicolae Misail, a prefectului judeţului Cluj, Grigore Zanc, a primarului muncipiului Cluj Napoca, Gheorghe Funar, a preşedintelui Consiliului judeţean Victor Constantinescu. Lucrările şedinţei au fost conduse de dr. Zeno Opriş, preşedintele Uniunii „Vatra Românească". Una dintre problemele viu dezbătute a fost aceea legată de antiromânismul tot mai agresiv care se manifestă în interiorul graniţelor statului naţional unitar român, în preajma graniţelor sale şi într-o parte a mass - mediei internaţionale. Legat de această problemă - deosebit de gravă pentru România în momentul de faţă - noi va trebui să elaborăm şi să aplicăm o strategie de ripostă. Dacă nu o vom face, atunci soarta ne va fi în curând pecetluită. În acest sens – de contracarare a românofobiei – trebuie privită şi tratată şi problema reîntregirii României cu Basarabia. Informaţii privind starea de fapt din Basarabia ne-au fost prezentate de dl. senator Adrian Moţiu (vicepreşedinte al Senatului României) şi de dl. Nicolae Misail (deputat în Parlamentul Moldovei). Ce a constatat dl. Moţiu la faţa locului? Totala lipsă de prezenţă a României în Moldova dintre Prut şi Nistru, măsura deosebită a IPF Teoctist, Patriarhul României, nu este înţeleasă de vârfurile politice moldovene, decât prin prisma conotaţiei ei politice, iar datorită acestei opacităţi va fi eliminat factorul cel mai important din Basarabia – Biserica românească. Cei care vorbesc româneşte, permanent, sunt ţăranii; intelectualii vorbesc între ei - în familie – ruseşte. O teribilă presiune economică exercită Moscova asupra Moldovei şi, deci, măsura imediată pe care trebuie s-o ia România ar viza integrarea economică. Dar ce trebuie să facă „Vatra"? Ea va trebui să-şi creeze, de urgenţă, un „**Departament al românilor din jurul României**", cu sarcină expresă de a contracara antiromânismul care se manifestă mai mult decât am putea bănui. Dl. Nicolae Misail a

numit acest antiromânism – prezent în Republica Moldova – românofobie. Izvorul acestuia este mult mai profund decât credem şi este de nuanţă psihologică. Adică, de peste 45 de ani - acţiune ce continuă şi în prezent - i se picură românului din R. Moldova, prin toate mijloacele, dar mai cu seamă de la om la om, disprețul faţă de tot ceea ce vine de peste Prut. Sunt permanent minimalizate şi demolate personalităţile poporului român (vezi multe „zone" de la Bucureşti şi de aiurea care merg pe aceeaşi linie). Antiromânismul a fost una din temele atacate şi de senatorul Ion Coja, care a specificat că fenomenul se manifestă şi sub aşa-zisa haină a **„clarificării de termeni".** În acest context conceptele de **naţionalist, naţional** şi aria ce o acoperă, în realitate primesc **„conotaţie peiorativă".** Dar românii, „Vatra Românească" mai presus de orice, au nevoie de stabilitate [?].

Aceasta fiind în interesul nostru ca neam, ca naţiune. Alţi vorbitori, cum ar fi reprezentanţii filialelor Bucureşti, Alba, Mureş, Timiş au vorbit despre faptul că „Vatra" şi România, în general, sunt victimele unui război psihologic şi informaţional, tot mai în profitul duşmanilor. Tot soiul de organizaţii de aiurea şi chiar de la noi (Partidul Transnaţional, UDMR, „Societatea Deschisă" a lui Sörös, „Noua Eră" ş. a.) cer clar federalizarea României (trei provincii româneşti – Moldova, Ţara Românească, Dobrogea, două districte cu majoritate românească cuprinzând Banatul, o parte din Crişana, Hunedoara, Alba, Făgăraş, un district secuiesc, district pentru minoritatea „persecutată" în Bucureşti şi alte aberaţii). Toţi factorii de decizie tac. Conferinţa UDMR de la Braşov o deovedeşte. Ba îşi şi trimit reprezentanţi acolo.

În probleme de organizare s-au făcut, în prealabil, propuneri pentru a se modifica unele articole ale statutului. Aceste modificări propuse vor fi discutate în toate filialele şi apoi vor fi supuse aprobării Conferinţei Naţionale ce se va desfăşura în prima parte a anului '93. Celor prezenţi la acest Consiliu Coordonator li s-a prezentat statuia lui Avram Iancu: în diferite

variante şi în machetă, evident, pentru a se alege varianta care va fi turnată în bronz.

În finalul lucrărilor preşedintele Uniunii „Vatra Românească", dr. Zeno Opriş, s-a referit la obiectivele de îndeplinit până la Conferinţă. Acestea privesc alegerile în fiecare filială, menţinerea unităţii „Vetrei", care să fie o organizaţie cu pronunţat caracter naţional, socio-cultural, filantropic şi autonom, dar ea trebuie să fie mai mult decât atât şi dacă unitatea naţională - că doar de aceea s-a născut ea la Târgu Mureş în '90 - este ameninţată, noi, românii, nu trebuie să ezităm să punem mâna pe armă şi să o apărăm. În încheiere, dr. Zeno Opriş a dat citire - pentru a fi aprobat - Comunicatului reuniunii, şi care a şi fost aprobat.

Închei această relatare cu câteva fraze spuse pentru gazeta noastră de către **dr. Zeno Opriş:** „Românii, în general, au ocolit primejdiile... Spiritul nostru de conservare şi isteţimea ne vor feri să devenim victime ale provocărilor, cu toate că acestea sunt din ce în ce mai dese... Dar, ţinând cont că suntem şi am fost învăţaţi cu tot felul de agresiuni, avem convingerea că vom rezista" valurilor ostile care se apropie.

(Naţiunea Anul IV Nr. 4 (133), 22 – 28 IAN.1993, pag. 1 şi 5, semnat Ioan MICAN)

„ROMÂNII DIN TRANSNISTRIA TRĂIESC O DRAMĂ"

- Interviu cu dl. Nicolae Pogloşa, membru în conducerea „Societăţii Culturale «Transnistria»" din Republica Moldova-

R. V-am ruga să vă prezentaţi cititorilor gazetei noastre.

N. P. Sunt Nicolae Pogloşa şi fac parte din Executivul **Societăţii Culturale „Transnistria",** societate alcătuită din intelectuali care locuiesc la Chişinău şi în alte oraşe ale Basarabiei, dar sunt originari din Transnistria şi au părinţi, fraţi, surori, rude, monumente, cimitire ale părinţilor dincolo de Nistru. Editâm şi un ziar, care se numeşte „Transnistria". În el ne publicăm istoria noastră, acordăm spaţii şi atenţie artiştilor

care s-au născut şi activează aici. Ne interesează şcolile de acolo, le procurăm manuale, cadre didactice şi ne îngrijim, cât putem, de pregătirea românilor din Transnistria în liceele şi universităţile româneşti, din România. Avem foarte mulţi elevi şi studenţi în ţară. Chiar şi la Timişoara.

R. Care este numărul românilor dintre Nistru şi Bug? Câţi au fost fugăriţi de acolo de către noul ocupant care, în fond, este acelaşi?

N. P. Statisticile arată că, în Transnistria, a avut loc pe parcursul multor ani, practic pe parcursul a 200 de ani, un veritabil genocid (ca în America pieilor roşii) fizic şi cultural-politic. Acest **genocid** contra românilor continuă şi astăzi. În 1918 în teritoriul dintre Nistru şi Bug erau 800.000-900.000 de români. Ei locuiau şi mai locuiesc aceste teritorii în mod compact. Aproape toate satele sunt populate cu români puri, neamestecaţi. În 1924, când a fost formată pe acest spaţiu aşa-zisa **„Republică Sovietică Socialistă Moldova",** intrau în componenţa ei 11 raioane. În 1940, 6 raioane din cele 11 au fost trecute la Ucraina cu tot cu români şi 5 au rămas în nou creata **„Republică Moldova"**. Românii din cele 6 raioane cu sate româneşti, date de Stalin Ucrainei, au fost aproape integral rutenizate şi rusificate. În prezent, nu au mai mult de 3-4 şcoli elementare în care se predă limba română, o limbă română greu impregnată de elemente de vocabular ruso-ucrainean. Genocidul cultural este cumplit. După 1918, pe acest teritoriu, nu s-a mai lăsat nici un lăcaş religios - divin în limba română. De fapt, politica de rusificare şi rutenizare a fost inaugurată de imperiul ţarist. Acestei asimilări totale I s-a opus naţiunea română. Politica ţaristă şi, mai apoi, cea roşie, au fost cauza acelei extraordinare mişcări religioase şi naţionale care a fost **inochentismul**. Mişcare curat românească ce s-a inspirat şi a practicat un creştinism primitiv. Cel care a întemeiat mişcarea a fost un tânăr **călugăr român**. El a creat o comunitate de creştini cu ideologia şi comportamentul creştinilor din primele secole ale erei hristice. Se slujea în limba română şi de aici numărul mare de adepţi. A fost o sectă

creştină foarte numeroasă. Ei au fost exterminaţi aproape complet – la modul fizic – pe vremea lui Stalin. Au fost daţi morţii, fizic au fost eliminaţi. Masacraţi, în stilul în care numai Stalin şi agenţii lui ştiau să o facă. Vreau să mai amintesc aici mişcarea puternică a ţăranilor români din anii 1916-1917. În 1917 a avut loc congresul ţăranilor şi învăţătorilor din Transnistria (e vorba aici de români) care a cerut să se unească cu România. Ei au alcătuit o delegaţie care a venit la Sfatul Ţării, cu tricolorul în frunte, sub conducerea soldatului **Toma Jalbă**. Acesta li s-a adresat oamenilor politici cu un mic discurs, pe care societatea noastră l-a luat ca motto. Iată-l: „Bine, fraţilor basarabeni, voi vă uniţi cu România şi bine faceţi, dar cui ne lăsaţi pe noi? Ne lăsaţi ca pe miel în gura lupului, ca pe şoricel în gura motanului. Şi dacă o să hotărâţi destinul vostru şi vă uniţi cu România, noi vom muta albia Nistrului, aşa ca să treacă pe dincolo de satele noastre, ca să fim împreună cu dumneavoastră". Aceste fraze simple, dar pătrunzătoare, sunt, şi astăzi, deviza românilor patrioţi de acolo şi de aceea majoritatea lor nu şi-au pierdut identitatea de neam, nu şi-au uitat limba. Sunt multe sate care vorbesc într-o limbă poluată cu rusisme, cu rutenisme, dar, totuşi, limbă românească specifică. Iată, savantul ieşean Vasile Horea a fost pe acolo, a studiat şi a spus că limba pe care o vorbesc românii de dincolo de Nistru este limba cea mai apropiată de limba cronicarilor. Sigur, că tinerii şi-au făcut studiile la Chişinău, Tiraspol şi au învăţat limba literară corectă. I-au studiat pe Eminescu, Creangă, Alecsandri. Asta din mila imperialilor. Şi această „milă" a avut un rol pozitiv. Şi acum vin la mine oameni din satul meu de baştină, Mălăieşti, şi vorbind cu mine se miră că nu văd nici o deosebire, de limbă, între românii de pretutindeni şi asta contrar propagandei care li s-a vârât în cap.

R. Care-l situaţia organizaţiei dv.?

N. P. Am avut nu de mult un concgres. La el au participat 500 de delegaţi. În Chişinău locuiesc peste 5000 de intelectuali originari din Transnistria şi sunt organizaţi pe raioane. Sunt membri ai Societăţii noastre. La Congres am avut delegaţi din

satele şi orăşelele româneşti din Transnistria. Ei s-au integrat în organizaţia noastră care are ca scop culturalizarea românilor. Odată cu izbucnirea conflictului din 1991-1992 au urmat uciderea, în masă, a românilor, prigonirea lor. Avem mii de cazuri de români concediaţi de la muncă pe criterii etnice, pentru că sunt români şi se manifestă ca atare. Cum află ruşii şi ucrainienii, de sub conducerea lui Smirnov că vorbesc româneşte, trec la represalii. Transnistria este unul din puţinele locuri pe pământ, unde drepturile unei etnii – românii în cazul de faţă - sunt încălcate atât de flagrant şi feroce (gândiţi-vă că pe aceste locuri au avut loc **crucificări** la propriu, fără ca să se indigneze pudibonda „Europă". Ca la dv. în Harghita-Covasna. Acelaşi timp de omoruri asupra românilor). Dar să merg mai departe şi să vă spun că din cei 800.000 de români rămaşi, după 1918, dincolo de Nistru, între Nistru şi Bug, sunt azi circa 250.000. Aşa, în întreaga Rusie, sunt cam 1,6 milioane. Deci unde-s, de pe acest teritoriu, disputat prin război, restul până la 800.000? Ei ar fi trebuit să crească şi dacă mă întrebaţi unde sunt, vă răspund că o parte au trecut în Ucraina şi au fost asimilaţi, rutenizaţi, alţii au fost masacraţi în gulagurile staliniste şi brejneviste. Avem şi cifra: în jur de 200.000 ucişi. Tocmai ei, aceşti ucişi, au fost crema naţiunii. Au fost lăsate în sate şi oraşele acele lichele şi cozi de topor, care mai târziu au contribuit la alterarea conştiinţei româneşti, a demnităţii româneşti, iar după 1940, şi definitiv după 1944, au venit în Basarabia şi s-au făcut şefi, miniştri, au încercat să introducă în Basarabia ceea ce convenea imperiului rus. Adică, să creeze o limbă moldovenească artificială care n-avea nimic cu limba română vorbită de noi toţi românii de pretutindeni. Poate acum o da Dumnezeu şi ne-om reorganiza şi vom salva ce mai poate fi salvat din românitatea transnistreană. Aşa să ne ajute Dumnezeu...

R. Vă mulţumesc.

(Naţiunea Anul IV Nr. 4 (133), 1993, 22 - 28 IAN. , pag. 2, semnat George URSA)

„SUNTEM VLAHO-ROMÂNI"

- Interviu cu dl. Ivan Alexandrov, preşedintele Asociaţiei Valahilor din Bulgaria -

R. D-le Alexandrov, care este motivul prezenţei dv. în România, la acest simpozion organizat la Timişoara? Aş mai dori să ne spuneţi care este numărul românilor pe care-i reprezentaţi.

I. A. Am venit aici, la Timişoara, şi pentru un om care este pentru noi o legendă: dl. Sandu Cristea-Timoc. El este de pe meleagurile noastre. Satul lui natal era, în 1944, în Bulgaria. Acum este în Serbia. Eu îl ştiam din cele citite şi auzite, din ce auzisem de la rude, părinţi şi prieteni. De fapt - iniţial - aveam, şi am, un prieten care avea o carte scrisă de dânsul. Această carte, până la urmă, a ajuns pe mâna Securităţii bulgare, care a ţinut-o „ascunsă" 16 ani! După 1989 i-au returnat-o prietenului meu. Cartea vorbea despre noi, românii din Bulgaria şi am citit-o şi eu. Şi doream să-l întâlnesc pe autor. Al doilea motiv este o mai veche dorinţă a noastră, a **valhilor şi românilor** din Bulgaria, de a organiza un simpozion, similar cu cele organizate de dv. Pentru atingerea acestui ţel vrem să ne creăm legături. Prin simpozionul nostru, al vlahilor din Bulgaria, urmărim să ne cunoaştem istoria, istoria noastră, a românilor din Bulgaria, din Balcani. Noi avem (vlahii, aromânii, românii din Bulgaria – n. n.) foarte multe documente, dar nu sunt adunate într-o culegere de texte şi nici nu există o istorie amănunţită şi la zi scrisă despre noi, despre românii din Balcani. Noi am venit aici şi cu dorinţa de a înţelege adevărul despre românii din Balcani. Din păcate, cred eu, istoria noastră este scrisă prin gazete la modul politicianist şi nu de istorici şi cu obiectivitate. Într-un an-doi, dorim să pregătim şi noi o conferinţă, un simpozion internaţional despre viaţa şi istoria noastră, a vlahilor din Peninsula Balcanică, vlahi care au rădăcini adânci în aceste locuri. Câţi suntem? E greu, acum, să dau o cifră. În 1904 eram – din câte ştiu eu, deşi s-ar putea să mă înşel – 82.000. Din cercetări, un profesor bulgar -

Zadarev – a avansat cifra de 280.000 de români numai în Bulgaria. În Bulgaria sunt următoarele categorii de români: **valahi** sau vlahii rămaşi de pe vremea măreţiei lui Ioniţă Caloian (Ioniţă cel Frumos); doar valahii sunt cei care au creat imperiul acela puternic de la începutul evului mediu! Apoi, există **românii**, pe care-i numim **moeso-valahi, tribalo-valahi,** mai în nordul Bulgariei şi, în sud, **aromâni, armâni, cuţo-vlahi** sau **ţinţari, româno-macedoneni, timoceni** către Serbia, **vidiceni**. Noi, organizaţia pe care o reprezint eu, suntem o asociaţie non-politică şi cine vrea – mă refer aici la români – aderă la ea. De fapt mai există o **„Societatea Armână"** la Sofia, care este mai veche decât organizaţia noastră de la Vidin. Noi, cei de la Vidin, n-am putut să ne organizăm până acum după căderea comunismului. „**Societatea Aromână**" a fost înfiinţată în 1924 şi i-a fost oprită activitatea vreo 20-30 de ani. Recent, această „Societatea" s-a reînfiinţat, deci, şi a aderat la asociaţia noastră. Avem în plan de a înfiinţa filiale ale noastre peste tot, în Bulgaria, unde se află români (Pescera, Velinigrad, pe lângă Dunăre, pe Valea Timocului bulgăresc unde şi suntem compacţi). Recensămintele din 1904, 1914, 1924 au arătat că aici suntem 42.000. Noi ne-am adunat şi ne adunăm din cauza afinităţii de origine şi fiecare face ceva pentru „Asociaţie", după posibilităţi. Motivaţia adunării noastre este sufletească. Suntem vlaho-români...

R. Cu şcoala... Nu aveţi nici un fel de şcoală unde să se predea în limba română, nici la nivel de I-IV?

I. A. Nu! Sperăm, acum, după 1993, să avem o şcoală (una singură; n. n.) unde să se predea şi limba română, dar aşa... - ni se dă voie - ca la 3-4 ore pe săptămână. Să vedem dacă nu se vor răzgândi şi ne vor împiedica. Sperăm să nu fim împiedicaţi. Cred – totuşi – că acum nu o să mai fie probleme în noua Europă. Nu o să aibă curajul să ne oprească...

R. Vă mulţumesc.

(Naţiunea Anul IV Nr. 5 (134), 1993, 29 IAN.–4 FEBR. , pag. 2, semnat George URSA)

„ROMÂNII AU OCOLIT PRIMEJDIILE PRIN MODERAŢIE”
- Convorbire cu dl. Zeno Opriş, preşedintele Uniunii „Vatra Românească” -

(160)

R. Care a fost - în câteva cuvinte - scopul recentei şedinţe a „Consiliului Coordonator”?

Z. O. Ca la orice început de an şi în 1993 am considerat că o întâlnire între factorii de decizie din UVR, dispersaţi pe întreg teritoriul ţării, este bine venită. Asta şi pentru că timp de 6-7 luni am fost într-un fel de apatie relativă. Am stat astfel şi pentru că nu am vrut să ne implicăm în campania electorală. N-am dorit să facem operă de partizanat politic. Am considerat că interesele Vetrei sunt superioare momentelor politice conjuncturale. Mai ales că o parte din partidele politice, care au primit voturi şi sunt în Parlament, nu ne îndreptăţesc să punem mari speranţe în ele. Tot în acest timp, de „apatie”, am pregătit – cât de cât – Conferinţa Naţională a vetrei care va avea loc pe 4-6 iunie 1993 la Târgu Mureş.

R. Credeţi că vor avea loc modificări la vârful conducerii „Uniunii”? Aveţi în vedere aşa ceva?

Z. O. Nu. Dorim, însă, să abordăm o manieră modernă de lucru şi considerăm că putem găsi înţelegerea curentă, atât la Executiv cât şi la noi, în filiale, şi vom demara o activitate fructuoasă în viitor. Voluntarismul şi entuziasmul fără bază materială n-au dat rezultatele pe care le aşteptam. Considerăm că trebuie să ne dobândim - la nivel de ţară - o bază solidă, material, de pe care să pornim la drum.

R. În momentul de faţă, se pare că ne aflăm pe un butoi de pulbere. Credeţi că vom putea evita explozia acestui butoi?

Z. O. Cred că da. Românii, în general, au ocolit primejdiile prin moderaţie. Spiritul nostru de conservare şi isteţimea ne vor feri, cred eu, să devenim victime ale provocărilor, cu toate că, acestea sunt din ce în ce mai dese şi mai dure. Dar ţinând cont că suntem, şi am fost, învăţaţi cu tot felul de agresiuni

avem convingerea că vom rezista agresiunii neprietenilor de tot felul. După cum ştiţi, prieteni n-am avut niciodată, decât cele trei brîie ale tricolorului şi, eventual, Marea Neagră deşi, poate veni – Doamne fereşte – şi pe acolo un atac.

R. Vă mulţumesc.

(Naţiunea Anul IV Nr. 5 (134),1993, 29 IAN. - 4 FEBR. , pag. 3, semnat George URSA)

O REFORMĂ FISCALĂ BINEVENITĂ
– cronica parlamentară

Săptămâna trecută a debutat cu conferinţa de presă a d-lui prim-ministru Nicolae Văcăroiu. Conferinţă cu temă - taxa pe valoare adăugată (TVA). Această taxă face parte din viitoarea „reformă fiscală”, este una din pârghiile esenţiale pe care guvernele post-decembriste vor apăsa pentru a trece economia românească din socialism, în capitalism (economie de piaţă). În vederea introducerii taxei, Guvernul şi specialiştii Ministerului de Finanţe vor instrui, în teren, pe toţi cei meniţi să o aplice. Ministerul Finanţelor va proceda astfel, pentru că taxa pe valoarea adăugată nu este un impozit simplu, ci este aproape o schimbare radicală de sistem. Totodată are şi un subsidiar - diminuarea efectelor blocajului financiar - economic, iar prin caracterul ei de taxă generală de consum, ea cuprinde toate fazele circuitului economic (producţia, serviciile, distribuţia, vânzările către consumatorii finali). Deşi este o taxă unică, ea se aplică fracţionat, corespunzător valorii adăugate în fiecare stadiu al circuitului economic. Acest impozit indirect, Guvernul a hotărât - iniţial - să-l aplice începând cu 1 mai 1993 dar, apoi, s-a hotărât pentru 1 iulie 1993. Impozitul cu pricina a dat mare bătaie de cap mai tuturor ţărilor care au optat, din nou, pentru capitalism după '45, respectiv 75 de ani de comunism. Multora din aceste ţări le-au trebuit de la 3 la 10 ani pentru a-l generaliza în mod corect. Una din cauzele care contribuie la înceata lui aplicare este şi aceea a lipsei de

personal calificat. La noi, lucrurile sunt şi mai complicate. Trebuie stopat declinul producţiei materiale. Cum să-l stopezi? Şi cum să obţii noi pieţe de desfacere pentru ceea ce produci? Fără debuşeuri e greu de crezut că vom putea relansa producţia. Introducerea TVA-ului ar putea avea un rol pozitiv în această relansare. Totodată, se speră într-o educare a agenţilor noştri economici în mecanismele de funcţionare a economiei capitaliste. În Occident, orice preşedinte de societate cunoaşte destul de amănunţit acest mecanism, cu toate că TVA este un impozit de strictă specialitate. Indiferent care va fi gradul de înţelegere al acestui mecanism, Guvernul îl va pune în aplicare de la mijlocul anului 1993, iar până la 15 februarie 1993 va înainta Parlamentului şi proiectul de buget pe anul 1993. Proiectul de buget, însă, nu va modifica data de introducere a TVA-ului. O altă latură pozitivă a acestui TVA va fi legată de diminuarea evaziunii fiscale şi de punere a ordinii în funcţionarea punctelor vamale. Guvernul are intenţia – în această direcţie – de a înfiinţa o „Direcţie Vamală". Ea va fi militarizată şi va avea rolul de a controla cum îşi fac datoria vameşii. Nu vom putea permite, la infinit, jaful fiscal de la punctele vamale, lipsa de pricepere în taxarea mărfurilor introduse în ţară, nici corupţia care înfloreşte în aceste locuri. Trebuie să ne gândim – a zis premierul Văcăroiu – că România, la ora actuală, se pare, este singura ţară fără rezervă valutară. Or, aşa ceva nu poate duce decât la colaps economic, datorită „presiunii asupra cursului". Tocmai această lipsă de rezervă valutară ne duce la existenţa bugetului de austeritate pe care-l are ţara în momentul de faţă. Nu avem altă soluţie.

(Naţiunea Anul IV Nr. 5 (134), 1993, 29 IAN.– 4 FEBR. , pag. 4, semnat Nicolae ALEXANDRU)

O SĂPTĂMÂNĂ ÎNCINSĂ / Cronica parlamentară

Săptămâna trecută s-a desfăşurat mult controversata sesiune extraordinară a Parlamentului României. Opoziţia a contestat - chiar vehement, prin reprezentanţii FSN şi în parte ai PNŢCD - oportunitatea ţinerii acestei sesiuni. Totuşi trebuie să dăm dreptate parlamentarilor care alcătuiesc majoritatea şi să spunem că sesiunea era necesar, fie şi numai pentru a aproba componenţa delegaţiei României la Consiliul Europei. Politicianismul politicienilor noştri, însă, nu se lasă până nu îşi dă în petec, stârnind furtuna de vorbe fără sens. Ordinea de zi a acestei sesiuni extraordinară era: propuneri privind constituirea structurilor Parlamentului României pentru organismele interpalamentare, numirea membrilor Curţii de Conturi, alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii. Punctul care a stârnit cele mai vii controverse a fost primul. Nu atât faptul, în sine, cât lista celor care urmează să participe la sesiunea Consiliului Europei. Ce îi revolta pe domnii de la FSN şi PNŢCD şi PNL-A.T.? Prezenţa pe această listă a d-lor Adrian Păunescu (PSM) şi a reprezentantului PRM. De ce? Pentru că - motivau ei - din cauza celor doi reprezentanţi ai acestor două partide (PSM şi PRM) România s-ar putea să nu fie primită ca membru cu drepturi depline, deşi „acest Guvern şi acest preşedinte" nu ar merita altceva. Cam aceasta este concluzia d-lui Val. Gabrielescu care a mai spus - la conferinţa de presă a PNŢCD - că „România merită să intre în acest Consiliu al Europei"... dar, dacă va fi întrebat „el nu va spune nici o minciună, ci adevărul şi numai adevărul, despre ce se petrece în această ţară". Care este acest „adevăr"? Vreau să cred că nu „adevărul" lui Tökeş, Szöcs sau al d-lui Frunda. La fel de nemulţumit s-a arătat şi dl. Dinu Patriciu, care se socoteşte cel mai integru personaj de după 1989. El a spus că Parlamentul trimite această delegaţie, „tocmai pentru a nu fi primiţi în Consiliul Europei". Acum, să

avem iertare, dar pe lista cu membrii delegației se aflau și „prietenii" domniei sale, d-nii Severin, Frunda și Gabrielescu. Să nu fie nici ei agreați de „europeni"?

Dincolo de spectacolul de rigoare, cu care noi gazetarii ne-am obișnuit, domnii parlamentari au reușit, luni și marți, să se dea în stamba ridicolului, să instaureze o atmosferă de circ, nepermisă unei instituții precum Forumul cel mai înalt al puterii de stat (legislativul). Președintele Adunării Deputaților rămânând, la un moment dat, cu jumătate de sală goală și creându-se un fel de du-te-vino printre băncile din respectiva sală, a plasat o ironie, destul de tristă în conținut: „Dacă mai aveți prieteni, vă rog chemați-i și pe ei..." Adică, aduceți-i să voteze, să avem quorum.

Este mai mult decât demoralizant când vezi atâta neseriozitate și poftă de șicană la niște oameni investiți cu o așa de mare responsabilitate în stat. Când îi vezi cum se acuză unii pe alții de „comunism", când este știut că îi poți număra pe degete pe cei ce n-au fost membri ai fostului partid comunist... Da, dar poți fi comunist, ba poți fi kominternist, internaționalist, numai să nu fii român declarat.

Cât privește pe controversatul senator Adrian Păunescu, el și-a motivat insistența de a rămâne pe listă cu fraza: „Nu puteți hotărî dv. – adică opoziția - în numele tuturor, cine să fie și cine să nu fie pe listă". Ceea ce mi se pare corect. Nu la fel li s-au părut deputaților FSN. Dar atunci când guvernau, parcă gândeau altfel. La conferința de presă din „Sala Presei", din incinta Adunării Deputaților, au conchis că „această delegație nu este o delegație care să ne reprezinte... și de aceea nu am votat această listă, deși reprezentantul nostru e pe ea". Ciudățenii postdecembriste. În fine, odată încheiat circul referitor la votarea listei celor 10 delegați, patimile s-au mai potolit. Dar, să-l enumerăm pe „preafericiții" desemnați: Florea Dudiță (FDSN), Cristian Ionescu (FDSN), Dumitru Botezatu (FDSN), Val. Gabrielescu (PNȚCD), Adrian Severin (FSN), Adrian Moțiu (PUNR), Gheorghe Frunda (UDMR), Adrian

Păunescu (PSM), Iuliu Ioan Furo (PRM), Valentino Iulian (minorități).

Miercuri și joi s-a lucrat mai calm și furiile au fost mai puține la numirea celor 24 de membri ai Curții de Conturi și la alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii. Indiferent de opinia privitorului, munca parlamentarilor nu este o muncă oarecare și majoritatea dintre cei aleși au devenit conștienți de acest lucru și se comportă ca atare. Adică fac pe vedetele, pe oamenii importanți. Mulți n-au acoperire, totuși. Sunt, poate, buni „specialiști", dar sunt slabi ca oameni politici. Tragic este faptul că ei cred că, noi, toți cei ce-i privim, suntem de rea credință și - hai să zicem - nu proști, nu pentru că nu asta cred despre noi, ci naivii care trebuiesc priviți cu o oarecare condescendență.

(Națiunea Anul IV Nr. 6 (135), 1993, 5 FEBR.–11 FEBR., pag. 3, semnat Nicolae ALEXANDRU)

O PROBLEMĂ ACTUALĂ

Filiala din Bucureşti a Uniunii Naționale „Vatra Românească" l-a avut ca invitat, nu demult, pe dl. Octavian Ghibu, fiul lui Onisifor Ghibu. Domnia sa ne-a vorbit despre lupta dusă de Onisifor Ghibu cu una din formele revizionismului unguresc. A făcut-o deși, ne-a spus el, „nu mă simt în apele mele să vorbesc despre tatăl meu" Avusese loc, în aceeași zi, o „sesiune omagială" la Academia Română. Problema dezbătută - în cadrul acestei întâlniri - a fost deci, aceea numită de istorie, a „averii bisericii romano-catolice". De fapt a liceelor - așa-zis „confesionale" din Transilvania, unde nu intra nici un copil de român (vezi 1989 și ce urmează de atunci pe această temă). Onisifor Ghibu observase că „sub masca catolică se făcea politică revizionistă" și era decis să stopeze această activitate (În aceste „licee", **conduse de călugări maghiari, se funda un stat în stat).** Uita însă că trăiește în România. Cercetând arhivele a observat că aceste licee erau, în

realitate, fondate de stat, de fostul stat ungar şi austriac şi, conform tratatelor internaţionale, semnate după primul război puteau fi naţionalizate. Dar împotriva tuturor evidenţelor statul român a trebuit să facă proces. Documentaţia procesului şi cel care a participat la aceste procese – Onisifor Ghibu. Şi acum atenţie: statul român câştigă toate procesele obişnuite şi ajunge în ultima fază la Casaţie. Şi acolo e înmormântat totul. Ce se invoca? Că ar fi un proces contra catolicismului. Aşa se răspândeşte zvonul de cei interesaţi. Şi zvonul prinde la occidentalii total neaveniţi în amănuntele istoriei Estului sau, poate, interesaţi. Aşa că intervin într-o problemă internă, statele catolice occidentale: Italia, Franţa. Şi direct! Dar mai mult prin intrigă, zvon, presiuni, influenţă indirectă. Revizionismul câştigase războiul informaţional! De ce? Pentru că el îşi ia întotdeauna - o face şi azi datorită chiorelii culturnicilor noştri - o mască. Segregaţionismul revizionist, unguresc, ia masca celui puternic. De aceea se numesc ei hun-unguri. În Europa de azi, sub masca „democraţiei", fac segregaţionism, sub masca religiei practică acelaşi segregaţionism, sub masca internaţionalismului comunist practică acelaşi segregaţionism ş. a. m. d. Dar numai românii cunosc în amănunt acest adevăr fundamental al hungarismului. Ce vreau să subliniez în această luptă dusă de Ghibu? Revizionismul segregaţionist şcolar (aveau aceste licee, păduri, munţi, pământ) se servea de români, ca şi azi, în bătălia cu românii. Prefecţi de judeţe, - români -, primari de oraşe şi Municipii (un fel de Moruzi şi Oancea al acelor ani) pledau pentru ei la aceste procese, cu statul român, pe bani grei, pledau pentru menţinerea unui „anacronism – statul ardelean romano-catolic". Sau reformat. Că acelaşi scop îl au ambele religii îmbrăţişate de unguri. De partea lor - ca şi azi - erau zeci de ziare ticăloase plus presa de limbă maghiară de la noi şi de aiurea. În acest proces se implică şi Iorga şi Titulescu. Ambii l-au sprijinit, pe faţă, iniţial pe Ghibu, dar printr-o manevră, de care propaganda antiromânească a zvonurilor şi a mijloacelor de informaţii, şi Nunţiul papal, de la

Bucureşti, nu erau străini, l-au înlăturat, pe Onisifor Ghibu, de la negocierile cu Vaticanul. De aceste manevre nu era străin nici monseniorul Ghika. L-au acceptat, în schimb, pe un duşman al românismului să negocieze alături de Valer Pop preşedintele românilor uniţi. Rezultatul? Statul român pierde procesul. Averile respective sunt recunoscute de statul român şi date unor organizaţii minoritare, călugărilor unguri. Urmează demonstraţii în Transilvania. Acest „acord" recunoscut şi aprobat de Vatican a fost votat abia în 1940 de Parlamentul docil de sub criminalul Carol al II-lea. În 1948 se desfiinţează episcopiile romano-catolice şi greco-catolice, legătura cu Roma este interzisă şi averile şi liceele naţionalizate. Naţionalizarea s-a făcut după ce se aprobase cesiunea lor organizaţiilor bisericeşti, de un Parlament ticălos, în 1940, la indicaţia regelui, dement, Carol. De la această „naţionalizare" vor să plece astăzi noii revizionişti. De aici ridicarea la rang de episcopie – cu ajutorul acestui papă polonez şi prin „trădarea" cardinalului Robu – independentă a diocezei de Alba-Iulia. De aici imn maghiar în biserica din Alba-Iulia, de aici participarea întregii conduceri UDMR acolo. Dar ce pricepe guvernantul şi ziaristul de doi lei de la Bucureşti? De unde să ştie el care sunt interesul şi scopul statului român? El îi dă cu gura despre „Europa", despre „drepturile omului" şi se indignează că există pe pământ „români mâncători de unguri" aşa cum se indigna mai deunăzi acest ins numit Octavian Paler. Sintagma cu „români mâncători de unguri" de care un român „civilizat", ca domnia sa, bunăoară, trebuie să se ruşineze. Păi ruşinează-te de trecutul tău, de linge blide, Paler. Guvernanţi români, cercetaţi cu mare atenţie, tot ceea ce vă cer revizionistii! Cercetaţi pe sute de ani şi abia după aceea hotărâţi! Închei invitându-vă la joile Vetrei, filiala Bucureşti (Molière 13-15).

(Naţiunea Anul IV Nr. 6 (135), 1993, 5 FEBR. – 11 FEBR. , pag. 5, semnat Ioan MICAN)

UNDE VIN COPIII ŞI TINERII – EXISTĂ SPERANŢĂ!

Manifestare sărbătorească a „Vetrei Româneşti"

Sâmbătă, 6 februarie 1993, s-au sărbătorit, la Târgu Mureş, trei ani de la înfiinţarea Uniunii Naţionale „Vatra Românească", organizaţie socio-culturală şi de atitudine civică. Deşi multe sărbători de acest gen sunt, uneori, pândite de festivism şi sentimentalism, la Târgu Mureş nu s-a ajuns la aşa ceva. Sinteza acestei întâlniri, între românii de aici şi din preajma graniţelor României, poate fi dată de cele două versuri ale cântecului rapsodului popular: *„N-am crezut că pot ajunge / Să pot şi cânta şi plânge"*. Da, aceasta este starea noastră de suflet în anul de graţie 1993. Românii au nevoie de un părinte al patriei. Şi aceasta nu-i o ruşine. Dar nu-l au şi rareori în istorie, când l-au avut (vremea lui Alexandru cel Bun, Mircea cel Bătrân, Ştefan cel Mare, Iancu) ei au fost fericiţi şi cu amintirea acestor vremuri au reuşit să treacă peste lacrimile – la propriu – ce le-a inundat istoria.

Dar să facem o scurtă prezentare a filmului acestei după-amieze, a zilei de sâmbătă. Prezenţa a fost foarte numeroasă şi exact aşa cum spune cântecul popular s-a cânta şi s-a plâns. Or, poate, numai s-a lăcrimat. Au luat parte la întâlnire, pe lângă un numeros public, venit din toată ţara, reprezentanţi ai organizaţiilor româneşti din ţară şi ai românilor din Republica Moldova, din Balcani. Cei din Iugoslavia n-au fost lăsaţi să vină, iar cei din Ungaria n-au venit; „nu de frică de ceea ce ar putea păţi în România, ci de ce pătesc după ce se întorc". Să-i punctăm pe cei care au stat la tribună, alături de preşedintele Uniunii „Vatra Românească, dl. Zeno Opriş: Paul Dobrescu – consilier, reprezentantul preşedintelui României, Gheorghe Funar, preşedinte al PUNR, vicepreşedinte al Uniunii, primar al Municipiului Cluj-Napoca, Victor Constantinescu, preşedintele Consiliului judeţean Cluj Napoca, Ioan Racolţea – prefectul judeţului Mureş, Gh. Călian – viceprimar al Municipiului Tg. Mureş, o delegaţie masivă din Republica Moldova formată din Andrei Strîmbeanu, scriitor, director al Departamentului Teatru-

Cinema-Video la Ministerul Culturii şi Culturii, Gh. Negru – secretar al Primăriei Municipiului Chişinău, Titus Jucov – director artistic al teatrului „Licurici" din Chişinău, Mihai Bendas – profesor la Institutul de Arte şi adjunct al Departamentului teatru-Cinema, Angelica Roşca – dramaturg, profesor la Institutul de Arte, Nicoleta Muntean – responsabila studenţilor de la Universitatea „Dimitrie Cantemir" din Chişinău, Mitică Bălănuţă - secretar al „Frontului Popular Creştin-Democrat", filiala Cahul, Vasile Bragaru – preşedintele Voluntarilor din Cahul, Valentin Vârlezean – membru al conducerii aceleiaşi organizaţii, Pandi Bello – reprezentant al românilor albanezi, Deian Dimitrov şi Gh. Marinov – studenţi români din Bulgaria, Meghea Chiorta – preşedintele Fundaţiei „Sfânta Maria", parlamentarii Valeriu Tabără, Petre Ţurlea, Lazăr Lădariu, Coriolan Bucur, delegaţiile filialelor Alba, Arad, Timiş, Argeş, Prahova, Bistriţa-Năsăud, Covasna, Harghita, Bihor, Bucureşti, Iaşi, Galaţi ş. c. l., „Fundaţia Europeană Drăgan", George Ursa, reprezentantul gazetei „Naţiunea", ziarişti de la publicaţiile care iubesc tot ceea ce este românesc.

Am făcut această înşiruire – oarecum telegrafică – pentru a nu-i nedreptăţi pe toţi cei care au uitat, pentru o zi măcar, de grijile lor cotidiene, de comoditatea inerentă oricui, şi românilor mai mult decât celorlalţi, şi au făcut ceva pentru a ne aminti că încă suntem români. Deschiderea propriu-zisă a sărbătorii a fost făcută de dl. V. Herişan, preşedintele filialei Mureş a U.V.R. S-a început cu intonarea imnului naţional, apoi s-a ţinut un moment de reculegere pentru Doina şi Ion Aldea Teodorovici (din Republica Moldova), Ioan Farcu şi Ioan Moldovan – foşti membri marcanţi ai Vetrei. După aceste momente de reculegere s-a rostit „Tatăl Nostru", apoi dl. Paul Dobrescu a dat citire mesajului preşedinteluui României. Cuvântul rostit cu acest prilej de către dl. Zeno Opriş, preşedintele Uniunii Naţionale „Vatra Românească", a debutat cu evocarea unei critici aduse unor defecte româneşti, făcută în 1936 de un înaintaş ilustru – Stelian Popescu, preşedintele „Ligii Antirevizioniste Române". Acestea sunt: **toleranţa şi**

lipsa de stăruință în ceea ce întreprindem. Şi mai grav este – a continuat dl. Zeno Opriş - că noi **„nu ştim ce să facem cu libertatea".** Uniunea „Vatra Românească" – „organizație socio-culturală şi de atitudine civică" – a fost pusă în cei trei ani de existență în situația de a juca rolul statului şi de a lupta cu o doctrină şi o practică aproape milenară - hungarismul agresiv de aici şi de aiurea. Față de recrudescența antiromânismului, U.V.R. se va implica, prin „tripticul cultură-civilizație-comportament" şi va urmări „modelarea civică, asanarea morală şi redeşteptarea națională a societății româneşti".

Deosebit de emoționanți şi emoționați au fost moldovenii noştri dintre Prut şi Nistru. Dl. Andrei Strîmbeanu a pus degetul pe rană spunând: „Am venit dintr-o Basarabie în altă Basarabie. De ce? Pentru că şi acolo şi aici trebuie să te scuzi când întrebi ceva în româneşte". Iar un alt vorbitor, dl. Gh. Negru (R. Moldova) a fost şi mai tranşant: „Am venit de acolo de unde şi astăzi omida mănâncă [cornii]. O mănâncă şi în Transilvania".

În finalul întâlnirii a avut loc un frumos spectacol la care am văzut mult tineret românesc cântând şi dansând. Ei au fost cei mai importanți. Poate mai impresionanți decât inegalabilii Ioan Bocşa, Veta Biriş, Sava Negrean-Brudaşcu, Ioan Josan, Leontina Pop, Doina Oprea, Mariana Deac, ansamblul „Cununa Ardealului" şi grupul de dansatori de la „AZO-Mureş". Acolo unde vin copiii şi tinerii – există speranță. Ei au fost cei mai frunoşi. Cei mai importanți. Dacă ei vor fi câştigați, totul va fi câştigat.

P. S. Antinaționala noastră trupă de la Televiziune n-a ezitat să ne dea cu tifla, neprezentând, pe postul său nimic de la această sărbătoare, dar prezentând, în schimb, congresul Partidului Democrat Creştin Maghiar. Poporul român care-i plăteşte pe aceşti neromâni le mulțumeşte.

(Națiunea Anul IV Nr. 7 (136), 1993, 12 FEBR. – 18 FEBR. , pag. 2, semnat **Ioan MICAN**)

TRECE ISTORIA PE LÂNGĂ NOI / Cronica parlamentară

Câteva probleme au dominat viața parlamentară în prima săptămână a lunii februarie: primirea noastră „în Europa", situația din Basarabia şi reacția României față de ceea ce se petrece acolo, embargoul şi problema deşeurilor toxice depozitate de către firme fantomă din România şi Germania. Dar săptămâna parlamentară - în special cea de la Camera Deputaților – a stat sub semnul celor ce se petrec în Basarabia. Demisia preşedintelui Parlamentului, dl. Alexandru Moşanu, a fost receptată extrem de negativ de lumea politică românească. Aceasta se aştepta ca demisia să fie respinsă de către Parlamentul Moldovei. Numai că faptul nu s-a întâmplat, confirmându-ne, pentru a câta oară?!, că politicienii români nu ştiu ce se întâmplă peste Prut. Observăm - însă după ce evenimentele s-au derulat! – că forțele proimperiale revin cu putere la conducerea Basarabiei ciopârțite şi declară pe față, în aplauzele unei mulțimi ciudate, că nu vor unirea cu România. În Parlamentul României – mai precis în una din camerele acestuia, la Adunarea Deputaților – s-au dedicat două zile Basarabiei. Marți şi joi. În urma acestor dezbateri şi luări de cuvânt s-a hotărât să se elaboreze o „declarație". Din luările de cuvânt, de marți, 2 februarie 1993, s-a reținut că noi, românii, să nu fim nici prea-prea nici foarte-foarte, adică să se „schimbe ceva pe ici pe colo" dar să rămână tot ca înainte. Adică „să avem o atitudine fermă", să depăşim „politica umilă, aceea a statului mic" pentru că această atitudine este nepatriotică, dar „să nu uităm că politica o face Guvernul" şi deci să fie chemat dl. Meleşcanu pentru a da „explicații" în plenul Camerei Deputraților. În timpul dezbaterilor cineva a fost mai tranşant spunând lucrurilor pe nume: România, prin reprezentanții aleşi (Guvern, Preşedinte) a dus o politică greşită în această chestiune. Din moment ce pactul Molotov-Ribbentrop a fost declarat caduc trebuie restabilită situația

ante... Cum Basarabia este parte a României ea nu putea fi recunoscută de România ca stat separat, independent, fiindcă astfel am recunoscut teza Moscovei cum că există două popoare româneşti şi că moldovenii sunt altceva decât români. Recunoscându-l ca stat independent am dat gir tezei Moscovei pe plan internaţional. Şi iată rezultatul. La aceasta trebuie să adăugăm şi graba de a semna tratatul cu fosta URSS fără a cere anularea, de către aceasta, a consecinţelor pactului Ribbentrop-Molotov. Aşa că acum nu avem de ce ne mira de ceea ce se întâmplă în Moldova. La toate acestea se adaugă şi existenţa, la Tiraspol, a armatei a XIV-a. La obiecţiile de mai sus Executivul n-a răspuns concret. Alocuţiunea iniţială a ministrului de Externe a plutit pe deasupra. Noi (adică Guvernul) trebuie să „urmărim cu atenţie ce se petrece acolo", trebuie să acţionăm pentru această „integrare economică dintre cele două ţări" şi să ţinem cont de „recunoaşterea externă a celor două ţări româneşti" şi etc. şi etc. „Băieţii" de la ITAR-TASS (5-6) filmau, înregistrau, notau şi se agitau că nu pot aduna toate informaţiile. Şi pentru ca să nu zică lumea că nu s-a făcut nimic, Adunarea Deputaţilor a adoptat o „**Declaraţie**" în care „luând act de tensiunile acumulate", „respectând opţiunea fraţilor noştri", „fără a recurge la ingerinţe", ţinând cont de un „asemenea context" în care vedem că se tinde la „subminarea aspiraţiilor de reîntregire a poporului român", Adunarea Deputaţilor crede că „în conjunctura actuală, sunt mai necesare ca oricând înţelepciunea politică..." şi tot aşa până la sfârşit unde se concluziona, că n-ar fi rău „să ne sprijinim reciproc" şi „să realizăm reîntregirea noastră ca naţiune şi stat". Păcat! **Trece istoria pe lângă noi.**

O altă problemă - pe lângă tărăboiul cu embargoul – care a dominat, oarecum, culisele Adunării Deputaţilor, a fost cea a deşeurilor toxice. Deputaţii de Sibiu (Ioan Bogdan, Raymond Luca, Francisc Tobă, Gavril Dejeu, Daniel Frunzescu, Eberhard-Wolfgang Wittstock) au organizat o conferinţă de presă pe această temă. Toţi au cerut Executivului (prezent prin

dl. Valer Dorneau) să ia măsuri urgente pentru a fi returnate Germaniei deşeurile toxice intrate ilegal în România. Foarte revoltaţi au fost deputaţii pentru că de aducerea acestor deşeuri se fac vinovaţi doi foşti ofiţeri de securitate (Schiopoaie şi Burtea Victor), un traficant (Dan Alexandru) şi un anume secretar de la Ambasada României din Germania. Ultimul, cică numai... moral. Deşi nu sunt optimist de felul meu, garantez că peste un an se va discuta, din nou, despre aceste deşeuri şi ele vor fi tot în România, se va discuta şi despre „situaţia tensionată" din Republica Moldova. Şi nimic nu se va schimba la noi. Aşa e lumea, la Bucureşti, pe malul gârlii.

(Naţiunea Anul Nr.7 (136), 1993, 12 FEBR.–18 FEBR., pag. 3, semnat Nicolae ALEXANDRU)

„TRIST DE TOT ÎN ŢARA ROMÂNEASCĂ ..."

- Interviu realizat cu prof. Doina Baltă, membră a conducerii Filialei Harghita a Uniunii „Vatra Românească" –

R. Vă rugăm să faceţi o scurtă prezentare a filialei dv. şi, totodată, să ne spuneţi şi care este situaţia românilor din judeţul Harghita şi din Municipiul Miercurea Ciuc.

D. B. Şi Vatra, şi cred că şi românii din judeţ şi din Miercurea Ciuc, se află într-o stare de mare **oboseală** (subliniaţi aceasta) dublată de o stare de nelinişte psihică, de o incapacitate de a-şi strânge rândurile. Nu suntem în stare să ne unim forţele. Mai departe ce să vă spun că v-am spus totul...

R. Cum staţi cu şcoala? Ştiu din câteva anchete făcute prin '91 că majoritatea unităţilor şcolare româneşti sunt ca în secolul XIX, improvizaţii. Adaug la acestea sentimentul de teamă care mie mi se pare nefiresc. Cum, tu în ţara ta, să ajungi în asemenea stare? V-aş ruga să ne spuneţi ceva pe aceste două teme.

D. B. Da. Este deficitar învăţământul în limba română. Material, suntem la pământ. Greu putem găsi spaţii, greu găsim fonduri pentru a fi dotate şcolile. Aşa cum se ştie - ori

poate nu se ştie bine - începând din anul şcolar '91-'92 noi ne-am separat în sensul că am fost siliți să părăsim școlile mixte şi am fost segregați în două clădiri unde se predă în limba română. Aceasta în Miercurea Ciuc. La Odorhei mai avem o clădire, la Gheorgheni – alta. Această separare ne ajută în sensul că, pentru a evita diverse conflicte deosebite cu colegii unguri, în viața cotidiană, în viața de zi cu zi, stăm segregați. Şi pentru că vrem să evităm conflicte gen martie '90. Relațiile cu ungurii – şi azi – sunt destul de puțin colegiale. Nefiind în aceeaşi clădire nu avem cum avea ciocniri cu ei.

R. Care-i viața dv. culturală? Cum vă informați ? Ştiu că publicații româneşti nu prea se editează în zonă, nu se prea tipăresc.

D. B. Ziarul local „**Adevărul Harghitei**" încă mai apare. Cu destul de multe dificultăți. Nu are cine susține tirajul. Nu sunt cumpărători, tipografii nu sunt români şi ne obstrucționează. Presa centrală - cum se spune -, revistele şi ziarele de orientare națională, vin cu mare greutate în județ. Mai rău ca pe vremea Austro-Ungariei şi suntem în „statul național unitar român". Reviste - ca **„Națiunea", „România Mare", „Totuşi iubirea"**, **ziarul „Vremea"** – sosesc în număr limitat pe piața județului şi a municipiului Miercurea Ciuc. Atât cât să se „informeze" autoritățile locale cu ce mai zic şi ce mai fac românii. Revista **„Națiunea"** ne soseşte – la chioşc - în 8-10 exemplare. De teatru, ce să mai vorbim? Trist de tot în țara românească, în secolul XX...

R. Fizic şi psihic mai sunteți agresați cu aceeaşi violență ca în anii '90 -'91?

D. B. Nu Şi să vă spun de ce. Modalitățile lor de luptă au devenit mult mai subtile. Apoi, nu e nevoie să se mai facă acest lucru zgomotos. Puterea locală, consiliile județene, municipale, orăşeneşti şi comunale chiar, sunt, nu dominate, ci stăpânite în proporție de 95% de către ... „frații" noştri maghiari. Aceasta în ciuda proporției populației. Eu zic 30% noi şi 70% ei. Deci, acum lupta cu ei - fără sprijinul națiunii române din întreaga țară - este inegală. Ei dețin toate pârghiile puterii. Bucureştiul a avut grijă să li le lase. Dar dacă e să definim mai în amănunt termenul de „agresare" aş vrea să-i relev şi o altă latură componentă a lui.

Poate e forțat ce fac acum, dar o fac. Voi ataca aici şomajul. El ne afectează în mod deosebit pe noi, românii. Din ce punct de vedere? Şi aici vine „agresarea". Dacă dintr-o întreprindere pleacă patru oameni, ca şomeri, şi doi sunt români şi doi sunt unguri, se va zice că e o „egalitate" perfectă. Numai că cei doi români dați afară erau singurii care mai rămăseseră, încă, în acea întreprindere. Şi uite aşa, prin aceste metode, aparent democratice, în majoritatea întreprinderilor se face „curățenie", în linişte, cum s-ar zice la Bucureşti.

R. Numărul membrilor filialei din Harghita? Câți sunteți?

D. B. Membrii – cotizanți - în jur de ... 1000.

R. Vă mulțumesc.

(Națiunea Anul IV Nr. 8 (137), 1993, 19 FEBR. – 25 FEBR. , pag. 2, semnat George URSA)

MICRORADIOGRAFIA UNEI SĂPTĂMÂNI /Cronica parlamentară

• Evenimentele politice se succed ca o avalanşă în ultima vreme. Tratative la Consiliul Europei, tratative la Moscova, amplificarea conflictului din Iugoslavia, blocajul financiar din România (rezerva valutară a ajuns la cota zaro), politicianisme ieftine la conferințele de presă ale partidelor politice, politicianism şi vedetism mărunt la tribuna Adunării Deputaților, tratative sindicate-Guvern, neîntrerupta creştere a cursului dolarului – creştere ajunsă pe piața paralelă la 9000-10000 lei, gâlceava pe posturi între grupurile parlamentare şi, nu în ultimul rând, bălăcăreala generală din presa românească. Sper că nu am uitat nimic. Ce să alegi din acest talmeş-balmeş politic fără cap şi fără coadă? Să încercăm, totuşi, să punctăm câteva evenimente, care ni s-au părut nouă semnificative. Primul ar fi cel legat de felul cum şi-a îndeplinit mandatul delegația parlamentară română care ne-a reprezentat la Adunarea Consiliului Europei. Deşi au existat nesincronizări şi chiar „delimitări" între membrii delegației, toți cei 10

reprezentanți au cerut primirea României „în structurile Europei". Să notăm „nesincronizările" între delegați și în ce constau ele. Cel care a făcut notă discordantă a fost senatorul UDMR György Frunda. Poziția domniei sale a fost net contra României și senatorul Adrian Păunescu a explicat-o, la conferința de presă; ea este, în mare, aceasta: ura față de români, a ungurilor, este de nestins. Dominanta acestei uri este „fanatismul fățarnic". Ei nu vor o colaborare loială, ci distrugerea a tot ce înseamnă statul român. Și pentru a ilustra ce înseamnă o delegație unitară, senatorul Păunescu a dat exemplul delegației Turciei: ori de câte ori se vorbea rău de țara lor, deputații turci părăseau sala Adunării Consiliului Europei. Cealaltă poziție - e drept, mai puțin discordantă - cu tentă restrictivă nu pentru România, ci pentru actualul Guvern și actualul președinte a fost aceea a d-lui Val. Gabrielescu (PNȚCD). Cu toată această rezervă el a cerut primirea, neîntârziată, a României în structurile economic—sociale a Europei, deoarece aceasta este singura cale a democratizării întregii noastre vieți politice.

• În Camera Deputaților, în ședințele reunite ale parlamentarilor celor două camere, s-a procedat la alegerea conducerii Curții de Conturi. În urma voturilor a fost ales președinte al acestei instituții, dl. Ioan Bogdan, deputat PUNR. Desigur, el va trebui să-și dea demisia din partid, odată ce a dobândit această funcție. Totuși, discursul de adio vieții parlamentare al domniei sale, nu mi-a plăcut și n-a plăcut multora. Țin să amintesc aici regretul d-lui Bogdan pentru „diurna de parlamentar" pe care o pierde. Inadmisibil.

• Deosebit de atractiv mi s-a părut dialogul presei (pentru a fi în ton cu președintele Camerei Deputaților) cu dl. Adrian Năstase, de vinerea trecută. Orice s-ar spune, dl. președinte este un diplomat, este un om tânăr și, atunci, când vrea, știe să atace problemele. D-sa este nemulțumit de activitatea gazetarilor acreditați pe lângă Parlament. I se pare că nu sunt prezentate tocmai just cele ce se petrec în Cameră, cu imixtiuni în viața personală a parlamentarilor. Și politicianismul trebuie urgent înlăturat pentru că „acest malaxor care este Camera Deputaților"

are 68 de proiecte de legi primite și înregistrate. O preocupare de ultimă oră este viitoarea „Adunare Parlamentară a zonei de Cooperare a Mării Negre". Acestei noi instituții trebuie să i se găsească un sediu. Și se vizează România. Acest nou Parlament – zonal – va avea 60-70 de parlamentari. Întâlnirea - poate hotărâtoare - legată de această problemă va avea loc la sfârșitul lunii februarie, la Istanbul. Deci, gazetarul parlamentar, să mai observe și laturile bune ale deputaților și senatorilor, nu doar faptul că aceștia dorm, citesc ziarul, în timpul dezbaterilor, că părăsesc sala în timpul votării etc. Cerința este să se rodeze și parlamentarul și ziaristul, să capete experiență. Corect, dacă ne gândim că, 80% din ambele profesii, e alcătuită din amatori. Dar ei vor fi viitorii profesioniști - dacă se vor ține de treabă.

(Națiunea Anul IV Nr. 8 (137), 1993, 19 FEBR. – 25 FEBR., pag. 3, semnat Nicolae BIRĂU)

O PIAȚĂ TRISTĂ

Zilele acestea am trecut prin Piața Universității. Frig, pustiu existențial și bișnițari. Locul „sacru" al revoluționarilor este un punct sordid al Bucureștilor. În pasaj se adună tot ce are capitala României mai urât, tot ce are mai decăzut sub aspect moral – de la milogi improvizați până la înrăiții bișnițari de valută. Afară, în fața peretului Universității, dinspre Bdul I. C. Brătianu, sub versurile Imnului Național, se vând reviste porno cu 500 de lei, cu 300 de lei bucata, casete porno, susan, casete obișnuite pentru magnetofon; și acestea tot cu 500 de lei. Iată „libertatea" care ne-am câștigat-o. Peretele Institutului de Arhitectură este bogat împodobit cu afișe zdrențuite. Primează cele cu regele Mihai. Domnilor, „revoluția" și-a încheiat partea ei isterică. Urmează efectele tragice ale ei: foamea, nesiguranța zilei de mâine, capitalismul sălbatec, dezinteresul absolut față de aproape, mizeria existențială, care tinde să devină cotidiană, țigănizarea vieții orașului. Păcat.

(Națiunea Anul IV Nr. 8 (137), 1993, 19 FEBR. – 25 FEBR., pag. 4, semnat George URSA)

ROMÂNII DIN DIASPORĂ ŞI PROBLEMELE LOR

- Interviu cu domnul Adrian Năstase, preşedintele Camerei Deputaţilor -

R. Domnule preşedinte, se vorbeşte mult despre îmbunătățirea imaginii României în exterior şi, în acest context, despre rolul şi contribuția românilor care trăiesc dincolo de hotarele țării. V-aş ruga să vă exprimați părerea cu privire la modul în care Parlamentul şi Guvernul României pot contribui la sprijinirea fraților noştri care trăiesc în afara granițelor țării. Cum îi ajutăm noi pentru a putea vorbi liber limba maternă (româna), pentru a avea asigurată educația în limba maternă, libertatea cultului în limba română, legăturile cu patria-mamă şi, în general, cultivarea tradițiilor naționale?

A. N. Unul din modelele vechi de acțiune a statului în exterior era cel care restrângea activitatea externă la zona guvernamentală. Cred că în ultimii trei ani am învățat că şi Parlamentul poate avea o dimensiune externă activă, dinamică şi acest lucru a început să creeze şi o mai mare responsabilitate în rândul parlamentarilor, iar activitățile externe sunt, în acest caz, eficient focalizate. Un exemplu de dată recentă îl constituie vizita unei delegații parlamentare române la Chişinău. Cu acest prilej s-au obținut ceva rezultate pozitive şi există speranța că vom putea realiza o acțiune asemănătoare, o vizită cu asemenea rezultate, în Ucraina, asta în următoarele 2-3 luni. De asemenea, o vizită de aceeaşi natură ar putea fi organizată şi în alte țări din jurul Romămiei, inclusiv în Ungaria. Există unele discuții în acest sens, unele negocieri şi sper că se va accepta ideea acestei vizite. Cu celelalte țări din zonă avem, de asemenea, relații parlamentare şi urmează să le permanentizăm, să le îmbunătățim în anul pe

care îl avem în față. O altă componentă importantă a dimesiunii externe a Parlamentului o reprezintă participarea noastră cu delegații, la diferite instituții parlamentare europene sau mondiale. Numărul lor a crescut foarte mult. Sunt în momentul de față 9-10 instituții de acest fel, la care noi participăm cu delegații mai mult sau mai puțin numeroase şi în cadrul cărora realizăm numeroase contacte şi exercităm numeroase presiuni şi influențe de sprijin pentru îmbunătățirea condițiilor de existență a românilor care trăiesc în afara granițelor țării noastre. Deci, după părerea mea, există o implicare mai mare şi un cadru mai favorabil pentru abordarea problemelor româneşti, inclusiv la nivel parlamentar. Aici aş vrea să abordez, mai în detaliu, problemele românilor din Peninsula Balcanică. Să luăm pe rând țările din Balcani care au minoritate românească între granițele lor. Românii din Albania au situația, din câte ştiu eu, destul de bună; s-au realizat legături bune şi durabile cu ei şi, datorită schimbărilor politice care au avut loc în Albania, s-au reluat legăturile inclusiv pe linie de biserică. Apoi s-au întărit relațiile neguvernamentale, relațiile culturale, relațiile între artişti, savanți, istorici ş.a.m.d. Deci treburile – zic eu – merg bine. Cu românii din Serbia treburile sunt mai complicate şi asta, în primul rând, datorită situației speciale din fosta Iugoslavie şi a unui mod tradițional de a privi lucrurile, de a fi privite unele minorități din fosta Iugoslavie. În ultima vreme s-au îmbunătățit, totuşi, statutul românilor din Serbia. Numai că există încă multe de făcut, dacă ne gândim că ar trebui să operăm cu elemente de reciprocitate: asta dacă ținem seama şi de tratamentul pe care noi îl aplicăm sârbilor şi croaților care trăiesc în România. Cu Bulgaria avem un punct câştigat odată cu crearea „Asociației Vlahilor". Există rețineri destul de mari pentru a fi lăsată această „asociație" să funcționeze în mod firesc. Măcar cum funcționează „Asociația Bulgarilor" de la noi. Cred că trebuie să accentuăm mai mult pe dimensiunea reciprocității atunci când e vorba de aceste „asociații" de minorități. Cât priveşte restul țărilor pe care le-am putea

îngloba în Balcani, lucrurile devin şi mai delicate, pentru că se intră într-un complex politic mai mult decât tulbure şi trebuie să ţinem seama de el şi să vedem, de fiecare dată, care e momentul propice, momentul potrivit pentru a avea iniţiative şi a acţiona pentru a-i sprijini pe români.

R. Pentru primirea României cu drepturi depline în structurile socio economice ale Europei se bate monedă pe drepturile minorităţilor. Cred că atunci când e vorba de drepturile minorităţilor nu este uitată nici minoritatea română din ţările vecine (peste 1,5 milioane în Peninsula Balcanică, circa 250.000 cei deznaţionalizaţi în Ungaria, cei peste un milion risipiţi în actuala Ucrainã). Ce părere aveţi şi ce veţi întreprinde, ca preşedinte al Adunării Deputaţilor, pentru a-i ajuta să-şi păstreze identitatea naţională? Există în Parlamentele ţărilor vecine deputaţi (unul măcar) de origine română, tip Frunda, Szöcs, trimişi de ţările respective în delegaţii la Consiliul Europei sau alte organisme europene şi aceştia să se comporte, acolo, cum s-au comportat cei doi?

A. N. Eu nu vreau să comentez direct întrebarea pe care mi-aţi pus-o şi în orice caz nu în forma în care mi-aţi pus-o. Ceea ce cred că trebuie remarcat în sistemul nostru constituţional este tocmai această posibilitate pe care o oferă dând fiecărui ins dintr-o minoritate posibilitatea de a fi reprezentat printr-un partid, fie el şi partid etnic; dar trebuie să recunoaştem că este cam extravagant acest tip de partid în Europa şi nu numai în Europa. Dar, dincolo de acest fapt, realitatea că o minoritate este reprezentată printr-un număr important de senatori şi deputaţi constituie un element pe care ar trebui să-l prezentăm cu mai mult aplomb în organismele internaţionale. În ce priveşte pe celelalte minorităţi, ele au un sistem de reprezentare special antamat care este extrem de pozitiv şi este, în mare măsură, o noutate pentru orice sistem constituţional european. Deci, în ce priveşte drepturile poltice şi reprezentarea politică a minorităţilor etnice, după părerea mea, România se prezintă foarte bine şi acest lucru este,

uneori, recunoscut pe plan internaţional. Dacă nu se recunoaşte înseamnă că se doreşte utilizarea problemei minorităţilor ca o alternativă pentru scopuri care sunt legate nu atât de populaţii minoritare cât de teritorii. Legat de reprezentarea minorităţii româneşti în delegaţiile parlamentare ale ţărilor vecine la structurile parlamentare europene, nu am urmărit în mod special această chestiune dar, din câte ştiu eu, nu există exemple similare cu ceea ce e la noi. Însă, vă repet, nu m-am ocupat să cercetez aceste elemente comparative. Poate şeful delegaţiei noastre la Adunarea Consiliului Europei ar putea să vă dea răspuns la ceea ce mi-aţi solicitat.

R. Din numeroase discuţii pe care le-am avut cu lideri ai românilor din afara graniţelor României am înţeles că ei şi-au creat organizaţii şi că dvs. aveţi cunoştinţe de ele şi, în calitatea pe care o aveaţi înainte, aţi luat contact cu ei. Aţi mai avut asemenea legături şi după ce aţi fost ales în funcţia de preşedinte al Adunării Deputaţilor, ţinând cont că ei vor biserică, şcoală, cadre didactice, instituţii româneşti nu formal, ci faptic? Ce face România şi ce veţi face dvs. – în calitatea pe care o aveţi – pentru ca drepturile românilor din diaspora să fie respectate?

A. N. În calitatea pe care am avut-o, aceea de ministru de Externe, am cunoscut foarte bine unele probleme. Pe unele dintre ele le-am urmărit chiar cu foarte mare atenţie şi de altfel am impresia să s-au realizat numeroase străpungeri, cum spun americanii, într-un domeniu care părea oarecum blocat. Urmează ca aceste începuturi să fie încurajate, să fie continuate. Unele dintre ele chiar sunt. Este foarte important să se înţeleagă bine că aceste „asociaţii" funcţionează cu statut neguvernamental. De aceea va fi foarte important ca ele să-şi găsească corespondenţi neguvernamentali în România. Aceasta este prima chestiune de care noi, din păcate, nu suntem suficient de conştienţi. Apoi, abia în al doilea rând, este partener Guvernul şi aceasta numai în anumite situaţii foarte bine precizate. Dar trebuie să fim foarte atenţi pentru că aceste „asociaţii" reprezintă persoane juridice de drept intern al

țărilor respective. Deci ele se supun unei legislații foarte clare și, deci, contactul lor cu Guvernele altor țări este firesc să se realizeze tot prin canale guvernamentale. Noi, deci, putem stabili canale guvernamentale de sprijin pentru aceste „asociații" şi am şi făcut-o. Parlamentul, nici el nu poate stabili întotdeauna şi în mod direct acest tip de contacte, uneori acestea realizându-se la nivelul inițiativei personale a unor parlamentari sau la nivelul unor comisii şi, în anume situații, prin legături între Parlamente, la care sunt atrase, eventual, şi „asociații" comunitare ale minorităților. Deci, aici trebuie văzut, în fiecare caz în parte, care este modalitatea cea mai potrivită şi atunci, fără jenă, guvernelor cu care avem relații amicale – subliniind de fiecare dată că avem un interes de natură culturală şi de menținere a identității culturale a românilor din țările respective – să realizăm aceste relații cu românii noştri fără complexe şi să cerem ca Guvernele țărilor respective să ofere ceea ce şi noi oferim: cooperare între Guverne pentru acțiuni de acest tip. Aceste acțiuni trebuie însă să se înscrie în standardele europene şi să nu se încerce cumva vulnerabilizarea unor structuri ale statului respectiv.

R. Recent a avut loc la Debreţin întâlnirea între delegaţii din Ucraina, Polonia, Ungaria cu scopul de a crea o aşa-numită „Uniune Eurocarpatică". Aş dori să vă exprimaţi opinia cu privire la această întâlnire. Vă cer aceasta pentru că, după cum ştiţi, aici au fost invitaţi şi prefecţii (??) din Transilvania de Nord-Vest.

A. N. Nu este prima dată când se încearcă astfel de lucruri. Astfel de inițiative au mai avut loc atunci când Ungaria, împreună cu Polonia şi fosta Cehoslovacie – la vremea respectivă – au format „Trilaterala"; acum au vrut să atragă Slovacia, dar ea n-a marşat la acest nou exercițiu. Deci, în momentul când funcționa Trilaterala de la Vişegrad, s-a încercat prima dată acest tip de manevră. Dar ceea ce nouă ni s-a părut, şi atunci şi acum, inacceptabil, a fost faptul că în timp ce cele trei țări formau un triunghi în interiorul căruia se organizau nişte cooperări între structuri statale, aşa cum sunt

ele consfințite, în ce priveşte România ea urma să fie integrată într-o astfel de **figură geometrică** nu pe linia frontierelor sale acceptate prin tratate, ci se încerca introducerea în acest exercițiu numai a unei părți din teritoriul ei. Or acest lucru mi s-a părut şi inelegant şi inacceptabil şi am spus-o la momentul respectiv cu fermitate atât inițiatorilor de la Budapesta cât şi altor „prieteni" ai noştri de acest fel. Acelaşi lucru este valabil şi acum. Nu avem rezerve în ceea ce priveşte activitățile de acest gen în măsura în care standardele de cooperare guvernamentală sunt foarte clar stabilite. Dar, evident, - şi lucrul acesta l-a spus şi dna Catherine Lalumière, zilele trecute, când a participat la şedința acestei întruniri euro-carpatice – că aici nu poate avea loc o încercare de a împunge cu cuțitul, pe la spate, unele Guverne din zonă. Deci trebuie foarte multă înțelepciune pentru că un lucru de acest gen, o astfel de cooperare, trebuie în aşa fel gândită încât să nu se întoarcă contra celor ce au inițiat-o şi să creeze tensiuni suplimentare.

R. Vă mulţumesc, domnule preşedinte al Camerei Deputaţilor.

(Națiunea Anul IV Nr. 9 (138), 1993, 26 FEBR. – 4 MART., pag. 1 şi 4, semnat George URSA)

LIPSEŞTE FERMITATEA /Cronica Parlamentară

• Lunea trecută cele două Camere ale Parlamentului şi-au reluat lucrările separat. Voi selecta cea ce mi s-a părut mai acătării în cursul săptămânii care a trecut. Interesante mi s-au părut interpelările de luni, de la Senat. Câțiva senatori au cerut din nou îndepărtarea Fundației Sörös, de pe teritoriul României. Dar nici adversarii nu s-au lăsat. Adică, atâta timp cât şi-au citit interpelările senatorii care cereau stoparea activității acestei Fundații, cei pro - Sörös au vociferat, murmurat, au râs şi au gesticulat. Au creat un fel de atmosferă de neseriozitate aşa încât nimeni nu mai era atent la vorbitori.

Un alt cal de bătaie – de data aceasta al unor senatori din „opoziție" a fost cazul noului director general al Televiziunii – dl. Paul Everac. În haosul legislativ care domnește în mai toate compartimentele vieții sociale şi economice care a condus la amplificarea, fără precedent, a corupției şi afacerismului, o serie de senatori n-au altă temă de dezbătut decât dacă are sau nu dreptul directorul TV să-şi aibă propria rubrică, tabletă, o dată pe săptămână, la TV, unde îşi desfăşoară, totuşi, activitatea şi unde participă fel de fel de chemați şi nechemați. Stranie optică!

• La Adunarea Deputaților, foarte viu disputat şi dezbătut a fost un articol 31, indice unu, din „Legea investițiilor". E vorba de dreptul investitorului străin de a achiziționa teren în România. N-am ascultat atâta demagogie lacrimogenă câtă mi-a fost dat să ascult în pledoariile unor deputați pentru „dreptul străinului"! Cel mai virulent mi s-a părut dl. Adrian Severin. Deşi a fost invocat exemplul Palestinei şi al altor zone ajunse să-şi piardă teritoriu prin astfel de legi aberante, majoritatea deputaților n-au vrut sau n-au putut să priceapă. După discursuri interminabile – în care ni s-au făcut îndemnări de a „ne integra în Europa de Vest" pentru că acolo s-au desființat paşapoartele (?) - deputații au trecut la vot nominal pentru a se tranşa dacă să fie eliminat din lege acest articol 31, sau să fie menținut şi să i se aducă, eventual, amendamente. Au învins cei cu „Europa". Articolul a rămas, spre bucuria dlui Boştinaru. Investitorul, cetățean străin, va putea să dețină teren în România. Rămâne de văzut în ce condiții. S-au opus acestui „drept" reprezentanții PUNR, PRM, PSM şi o parte din cei ai FDSN. Nu însă şi preşedintele Camerei Deputaților. Dintre minorități, doar dna Feuvzia Rusid (Uniunea Democrată a Turcilor) s-a situat alături de cei amintiți mai sus. O observație interesantă a făcut dl. Mircea Ciumara. El a spus că Guvernele care vor fi la cârma României, în următorii 2-3 ani, nu vor dispune de autoritatea necesară pentru a împiedica un fenomen care ar putea izvorî din imperfecțiunea acestei legi – **specula cu terenuri**. Aşa că, să

se gândească domnii deputați la un amendament care să împiedice acest lucru.

• În fine, un alt punct asupra căruia vreau să mă opresc este cel al „**informării**" prezentate de dl. Florea Dudiță, şeful delegației parlamentare române la Adunarea Consiliului Europei de la Strasbourg. Scurtă, cu totul subțire, această „informare". În momentul când s-a încercat să se aducă unele completări suplimentare, domnii de la PAC şi UDMR s-au simțit jigniți. În loc să se fi pus la vot de către cele două Camere reunite – în urgență – retragerea mandatului senatorului Gheorghe Frunda (UDMR) pentru „comportament neloial" – ca să fim blânzi cu dânsul – PNȚCD, PNL-AT, PSDR, PAC se solidarizează cu UDMR şi părăsesc sala în momentul când Adrian Păunescu pune degetul pe rană şi prezintă exact „comportamentul" dlui Frunda. Ba, un anume Popovici îl face „criminal" pe dl. Păunescu. În tot acest vălmăşag, FDSN rămâne – oarecum – în expectativă. Senatorii şi deputații FDSN stau de multe ori pe margine şi, ori tac, ori vociferează şi se agită. E prea puțin. Nu au fermitatea pe care ar trebui să o aibă un partid care deține, totuşi, o majoritate relativă în Parlament.

(Națiunea Anul IV Nr.9 (138),1993, 26 FEBR. - 4 MART. , pag. 3, semnat Ioan MICAN)

„NOI NU AVEM DOUĂ PARLAMENTE..."/ Cronica parlamentară

Săptămâna politica abia expirata a fost extrem de bogată în evenimente şi întâmplări politice. În Parlamentul României aceasta abundență a fost mai puțin reflectată şi comentată. E blocata Dunărea, se formează „Regiuni Eurocarpatice", au loc consultări politice la Cotroceni, sindicatele organizează mitinguri şi duc negocieri cu Guvernul, iar UDMR îşi vede de-ale ei: realizează administrația şi autoconducerea etnică! Măcar un parlamentar să fi luat cuvântul şi să le fi amintit.

Nimic! Poate unii lideri de partide? Aş! FDSN, partid de guvernământ, n-a avut nici un plan care să contracareze, pe plan internaţional, urmările politice ale întâlnirii de la Debreţin. Să-l aibă, cumva, Guvernul?

Pe ordinea de zi a Adunării Deputaţilor – luni (22), o oră şi jumătate, şedinţă în plen: se dezbate şi se aprobă **„Proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului de Împrumut dintre România şi Export-Import-Bank din Japonia”**. Acordul a fost semnat încă din decembrie '92. Pentru ce ne dau japonezii banii? Pentru „plata importurilor de ţiţei, produse petroliere, grâu, materii prime”. Deci – împrumut extern! În asemenea hal sunt administrate finanţele ţării ca, prin autofinanţare, nu mai avem nici o şansă să ne dezvoltăm sau, măcar, să supravieţuim?! La dezbaterea acestui „Proiect de Lege” este prezent şi domnul Florin Georgescu. Cineva – un deputat, evident – îi cere un raport asupra „stării financiare a României”. Dl. Georgescu, evident, nu avea „planul” în buzunar şi nici „raportul”, dar a asigurat că, deşi nu le are, o să facă tot posibilul ca ele să parvină d-lor deputaţi mai ales „raportul privind datoria publică externă a României”. Marţi (23) a fost o zi în care domnii deputaţi au purtat interminabile discuţii pe marginea unui articol, 8, din Legea 14/1991, referitor la „mecanismele de salarizare”. Dar de unde salariu dacă nu-i producţie şi de unde „impozit pe salariu” sau „suplimentarea impozitului pe salariu”, dacă producţia, nu că stagnează – că tot ar fi bine – ,scade, iar „rumânul” e „în şomaj tehnic”. În fine, pe parcursul a 8 ore de ciorovăieli, este analizat quadromul „producţie-salariu-control relativ al preţurilor-impozit pe salariu” fără a se ajunge la o definire onorabilă, legislativă şi politică a celor patru termeni. Un deputat (mi se pare dl. Corneliu Bălan, PUNR) încearcă să aducă sala – printr-o mică statistică prezentată – la realitate: producţia industrială atinge abia 46% din cea a anului '89, productivitatea muncii 40-42%, salariul, pe economie, însă, este de 71,4% raportat nu la '89, ci la octombrie '90 – luna de referinţă de aici înainte. Cât despre „controlul relativ al preţurilor” – ce să mai vorbim! Acuzaţiile

curg şi de o parte şi de alta. Este atacat Guvernul Văcăroiu, deşi n-are decât trei luni şi el nu este vinovat îndeosebi de gestionarea defectuoasă a finanţelor ţării în ultimii trei ani. În orice caz, spre sfârşitul dezbaterilor, preşedintele Camerei, exasperat, a lăsat să-i scape: „Noi nu avem două parlamente: unul care aproba legi şi altul care respinge legi”. Miercuri (24), după masă, camerele Parlamentului s-au reunit sub preşedinţia vicepreşedintelui Camerei Deputaţilor, dl. Ion Raţiu. Întâi de toate s-a mai tras un vot: al patrulea tur. De ce? Să-i aleagă, odată, pe cei 15 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii (Până acum s-au ales vreo 11-12!). S-a trecut apoi la aprobarea **„Proiectului de Lege pentru rectificarea bugetului asigurarilor sociale de stat pe anul 1992”.** Aici şi-au dat în petec, la tribună, mulţi: domnii Raţiu, Roman, Severin şi alţii. Dl. Roman a fost luat bine în tărbacă. Dar nu pricep de ce unii parlamentari îi strigau, din sală, ceva despre „genocid”?! Cum-necum, la un moment dat, ajunge la tribună şi dl. Severin, căruia nu i se prea oferise cuvântul, dar el şi l-a luat cu de la sine putere, spunând: „Vă rog să fiţi convinşi că nu plec de aici până nu termin ce am de spus”. Şi ce avea de spus stimatul domn Severin? Nimic altceva decât că, deficitul bugetar este rezultatul politic care a „frânat ... reforma”. Gura „reformatorului” adevăr grăieşte... Joi (25) a fost o zi mai calmă. Domnii deputaţi s-au ocupat de viitoarea recoltă a masei lemnoase pe anul 1993: cca 15 milioane m.c. Tăiaţi, băieţi, şi nu reîmpăduriţi! Cu ce vă ajută ţiganii şi „exportatorii” din pădurile Harghitei o să puneţi pe butuci ... pădurile.

Cam aceasta ar fi – telegrafic – săptămâna parlamentară 22-25 februarie 1993.

(Naţiunea Anul IV Nr. 10 (139) 5 MARTIE - 11 MARTIE, pag. 5, semnat Ioan MICAN)

FIRMELE STRĂINE VOR AVEA PĂMÂNT ÎN ROMÂNIA / Cronica parlamentară

• Săptămână parlamentară frumoasă (1 martie-4 martie 1993). În România s-a pus pe nins din abundență – veste bună! Dar s-o luăm gospodăreşte. Luni, 1 martie, poate fi botezată – cu oarecare bunăvoință – „Învățătură dată de partidul etnic UDMR «fraților» săi români". Şi ce învățătură ne dau „frații" noştri unguri?! Placa o aveau gata confecționată şi veche – circa 600-700 ani – şi suna, cam aşa: „Românii e primitivi şi trebuie să se ferească de o «abordare emoțională» a celor afirmate de Laszlo Tökes, în prezența parlamentarilor UDMR din Parlamentul României, la Budapesta, referitor la «purificarea etnică»". A fost o „concepție nefericită"...De unde or fi aflat? [- S-a scuzat Tokay bacsi]. S-au scuzat. Dar nu prea s-a spus: dv. ne discriminați pe noi, majoritarii, ori de câte ori aveți ocazie, în Transilvania, cu toate că sunteți minoritari! Tragic, că Parlamentul României este alcătuit din oameni fără mândrie. Dacă n-ar fi aşa, ar fi votat, imediat, scoaterea în afara legii a acestui partid antiromânesc şi eliminarea reprezentanților lui din forul legislativ. Desigur, e îmbucurător că, cu excepția dlui Ion Diaconescu de la PNȚCD, majoritatea reprezentanților grupurilor parlamentare au blamat atât pe Tökes, cât şi pe parlamentarii aflați lângă el, atunci când a făcut acele declarații – mincinoase – în SUA şi la Budapesta.

• Marți, în Adunarea Deputaților, deputații aleşi de „stupid people-ul", vând pământul firmelor străine. Nu-l concesionează, **îl vând!** Rețineți domnilor alegători, că – prin vot nominal – s-a aprobat (se vede că ăştia n-au frică şi teamă nici de popor, nici de Dumnezeu) -, ca **firmele străine să aibă, în proprietate, terenuri în România.** Nu le-a păsat, majorității relative a deputaților, că o să fie consemnat, acolo, în stenogramă , acordul lor pentru vânzare de pământ românesc. Deşi la un moment dat s-a făcut, de către deputatul Corneliu Bălan (PUNR), un apel patetic pentru ca deputații să nu

aprobe această **vindere:** ***„Nici o lege juridică sau morală din lume nu ne dă dreptul să hotărâm în numele lor (al urmaşilor n. n.). Istoria lumii este plină de exemple de popoare care au pribegit şi pribegesc încă prin lume, dezmoştenite de venetici".*** O parte dintre cei prezenți în sală râdeau, împreună cu cei din UDMR, de spusele domnului deputat. O adunare de inconştienți?! Asta, ca să nu zic criminali. Iar domnul preşedinte al Camerei, Năstase, l-a împiedicat, pe dl. Bălan, să continue, cu expresia tokay-stă: „Să nu facem discuție emoțională pe această chestiune". Bravo! Dar cel mai penibil mi s-a părut deputatul FDSN de Buzău, dl. Alexandru Albu. Zice domnia sa: „Dacă dl. prim-ministru, Nicolae Văcăroiu a semnat «Tratatul de Asociere a României la Comunitatea Economică Europeană», a acceptat şi «Tratatul de la Roma», care prevede libera circulație a mărfurilor, a forței de muncă, a capitalurilor... (Dar şi a pământurilor?). Aşa că – zice domnia sa – şi românii pot cumpăra – să spunem – hoteluri la ... dracu´ în praznic! Apoi, urmează, dl. Albu – care a fost recent într-o vizită la Londra – „Douglas Fog sau Vog, cam aşa ceva, care a fost informat de către noi cu deschiderile pe care le aducem în România prin acest amendament (cu vânzările de teren n. n.) a Legii 35, iar când am ajuns la acest punct (30 – n. n.) **domnia sa a dat aprobativ din cap** (s. n.), iar în final, ne-a spus că aceasta «este o hotărâre deosebit de importantă pentru investitorii străini». Aşa încât – zice dl. Albu -, vă propun s-o votăm". Mihai Eminescu ne-a învățat – şi noi îl credem pe el – că pământul României **este intangibil**. Noi suntem alături de Eminescu, nu de un oarecare domn, Albu, neînsemnat. Şi din acest punct de vedere ne solidarizăm cu cele spuse de domnul deputat Bălăeț, care a declarat răspicat: „noi ... am votat şi votăm ... împotriva vânzării pământului firmelor străine". şi domnul „filosof" Tănase, 20 de clase, de la PAC, ne-a spus că trebuie să depăşim acest impediment de „natură emoțională". (Ah Tokay, Tokay, mare eşti!) şi să votăm amendamentele în favoarea firmelor străine aduse la articolul 30 din Legea 35.

Ehe-hei, Tănase! Ia vezi, prietenul tău Tismănescu, n-are cumva cumpărat ceva „teren" în fâşia Gaza? Poate cumperi şi tu, cu domnul Albu şi alţi „filosofi" şi români-chinezi, ceva teren pe acolo şi construieşti hoteluri. Aceştia să fie „reprezentanţii" aleşi?! Îi va blestema românul peste 20 de ani.

• Joi, domnul prim-ministru Văcăroiu – după un scandal de rigoare, cum stă bine parlamentarilor noştri -, şi-a prezentat raportul şi strategia de guvernare. Pe el domnii parlamentari vor începe dezbaterile lungi-lungi, cât ... ţine Postul Mare?!

(Naţiunea Anul IV Nr. 11 (140), 12 MARTIE – 18 MARTIE, pag.4, semnat Ioan MICAN)

„AVEM NEVOIE DE ECHILIBRU"

- Interviu cu dl. Spiridon Zavadovschi, prim-vicepreşedinte al filialei Uniunii Naţionale «Vatra Românească» Satu Mare -

R. Pentru început, vă rog să faceţi o prezentare a filialei.

S. Z. În centrul Municipiului Satu Mare avem un sediu destul de arătos, un loc unde vin oameni de diferite orientări politice. De asemenea, ne calcă pragul ortodocşi, greco-catolici şi de alte categorii religioase. Noi suntem preocupaţi ca toţi cei ce au trăire românească să se simtă ca acasă. În Satu Mare avem circa 3000-4000 membri înregistraţi. Bineînţeles, în anul 1990 când ne-am început activitatea, erau puţini cei înscrişi. Dar noi nu ne bazăm doar pe cei înregistraţi, ci şi pe participarea simpatizanţilor la acţiunile culturale şi de altă natură pe care le organizăm: simpozioane, cenacluri literar-artistice.

R. Ce manifestări culturale aţi organizat până acum?

S. Z. Am găzduit, pe stadionul municipal, concerte de muzică populară românească, de muzică uşoară, la care au participat mii de spectatori. Au avut loc întâlniri cu „Junimea «Vatra Românească»". La ele „se produc" - ca să zic aşa - cântăreţi de muzică folk, recitatori de poezie. Noi am sărbătorit, cum se cuvine, ziua de naştere a poetului naţional Mihai Eminescu. Au

fost recitate versuri, s-a cântat muzică uşoară pe stihurile lui Eminescu. Avem de gând ca, începând din primăvară, să organizăm un cenaclu permanent al „Vetrei", itinerant, prin comunele judeţului şi, mai târziu, după ce "Junimea" va căpăta experienţă, şi în afara judeţului.

R. Care sunt relaţiile filialei dv. cu celelalte organizaţii culturale, sociale şi politice, din judeţ?

S. Z. Referitor la aceste probleme aş putea spune că există o anume rezistenţă din partea unor formaţiuni politice sau organizaţii a minorităţii maghiare şi ale rromilor. Nu e chiar o ostilitate manifestă, ci o anume distanţare. Noi încercăm s-o reducem. Căutăm să ni-i apropiem prin felul în care ne organizăm manifestaţiile publice. Încercăm, mai cu seamă, de la alegerile din februarie-martie '92, să aducem în consiliul de conducere al filialei Vetrei oameni de diverse orientări, reprezentanţi ai culturii sătmărene. Dorim să vină la noi şi reprezentanţii cultului greco-catolic, pentru că sunt români. Prin aceasta vom crea o nouă orientare a Vetrei. Poate e de preferat, pentru a ne apropia o serie de formaţiuni politice. Ungurii nu se manifestă ostil, făţiş. Ne străduim să avem contacte cu reprezentanţii lor. Chiar am avut cu ei o serie de legături. Eu sunt membru în Consiliul Municipal şi am discutat cu ei cât se poate de deschis şi încercăm să realizăm un echilibru local; acest echilibru este necesar, indiferent de linia pe care o vom adopta în continuare. Eu sunt consilier PUNR. În încheiere aş vrea să subliniez încă o dată că oraşul şi chiar ţara au nevoie de echilibru.

R. Vă mulţumesc.

(Naţiunea Anul IV Nr. 12 (141), 1993, 19 MARTIE – 25 MARTIE, pag. 4, semnat George URSA)

NOUTĂŢI LA UN CONGRES

La Bucureşti a avut loc primul Congres al Partidului România Mare. Înfiinţat pe la mijlocul anului '91, acesta a reuşit să ajungă în Parlamentul României şi să-şi ţină - iată- - primul Congres. Nu conferinţă, nu convenţie, ci Congres. Au participat 374 delegaţi. Din primul raport prezentat de preşedintele PRM, am vrea să desprindem şi să sintetizăm unele idei, pe care această organizaţie politică, parlamentară, are ambiţia să le pună în practică. Am înţeles că, liantul fundamental în jurul căruia se grupează ideile partidului, ar fi „legământul făcut în faţa lui Dumnezeu de a duce înainte idealurile «Partidei Naţionale»" - adică de refăurire a României Mari, a acelei Românii hărtănite de înţelegerile Stalin-Hilter, în 1940. „Raportul" s-a vrut, concomitent cu o realizare literar-politică, o analiză a situaţiei socio-economică a României contemporane, o analiză retrospectivă a ceea ce a fost România la sfârşitul anului 1989. Simultan cu analiza trecutului apropiat, raportorul face şi o analiză a propriului său trecut, cerând să fie considerat nici mai bun, nici mai rău decât altul de condiţia lui. Dar să ne bucurăm de anul 1989 şi să fructificăm noile cuceriri – libertatea de exprimare, descătuşarea iniţiativei private, să contribuim la remodelarea instituţiilor statului, la respectarea noii Constituţii a României, funcţionarea mai multor partide, la deschiderea României spre lumea occidentală, să întărim libertatea Bisericii. Toate acestea dau posibilitate României – dacă suntem oameni care se autodisciplinează şi respectă legile statului de drept - să devină o forţă în regiune, iar cetăţenilor li se dă şansa de a se realiza spiritual, cultural, social, profesional. Preşedintele partidului a avut şi cuvinte aspre faţă de unele instituţii (TV) şi publicaţii, faţă de rezultatele alegerilor din 27 septembrie 1992 pe care le consideră viciate de nereguli. Victima acestor nereguli a fost PRM. Destul de sumară mi s-a părut analiza stării economice a României şi, la fel, căile indicate pentru scoaterea ţării din marasmul în care zace. Ca să nu zic că au

fost neglijate. Desigur, nu putem să nu-i dăm dreptate raportorului – dl. C. V. Tudor – atunci când subliniază marile vini ale guvernării Roman-Stolojan. „Morişca Roman-Stolojan-Fota-Băsescu-Isărescu" poartă o grea răspundere faţă de urmaşi. Dar, existând stat de drept, de ce nu-i acţionează forţele naţionale, parlamentare, în justiţie pe componenţii acestei „morişti"? Dar PRM, definindu-se ca un partid de „centru stânga" şi ştiind, totuşi, că nu există cale de întoarcere, se naşte întrebarea - după preşedintele PRM - „ce vrem să facem cu ţara asta?" Pentru că, nu putem să oferim ţării un „capitalism comercial", care să facă din „România... ruşinea Turciei", C. V. Tudor a cerut, şi a oferit, în programul-raport propus, învăţământul gratuit în limba oficială a ţării – româna – ,sprijinirea culturii şi sportului de performanţă, ocrotirea conform standardelor internaţionale şi Constituţiei ţării – minorităţilor. Câteva aliniate s-au referit la teritoriile româneşti furate de Stalin în 1940, 1944. „Nu suntem adepţii reunirii cu forţa", dar ea trebuie făcută după ce, în prealabil, a fost pregătită. În ce priveşte politica externă, România trebuie să se constituie „în factor de echilibru în această zonă". Bine, dar cum, care e calea? Asta cerem! În politica internă dl. C. V. Tudor a propus fermitate de partea organelor alese în respectarea legilor, punerea în aplicare a programului de guvernare, îmbinarea resurselor interne cu cele externe în redresarea economică a României, scoaterea în afara legii a factorului dizolvant de stat naţional unitar – partidul etnic UDMR. Sigur, în cursul discuţiilor, după prezentarea raportului, au avut loc numeroase luări de cuvânt. Unele interesante, altele de circumstanţă, unele destul de ilogice în demersul politic şi frazeologic, ca să nu spun mai mult, dar PRM, pare a fi, totuşi, după cum spunea un ziarist, „partidul lui Vadim", adică partidul creat şi ţinut în picioare de senatorul C. V. Tudor.

Alegerea conducerii naţionale a partidului a confirmat această opinie. Consiliul Naţional, nou ales, cuprinde 69 de membri. Prin aceasta s-a dat satisfacţie şi preşedinţilor de filiale deşi statutul – lăsat pentru o lună la pitroceală - nu prea prevedea acest lucru. Trei mici modificări au avut loc, la vârful

puterii, în partid: trecerea deputatului Eugen Barbu în rolul de prim-vicepreşedinte onorific, împingerea d-lui g-ral (r) Teodor Paraschiv în eşaloanele executive ale puterii în partid, întărirea puterii şi poziţiei deputatului Mircea Muşat şi consolidarea unui loc în ierarhia de vârf a deputatului Iuliu Ioan Furo.

În rest, lucrurile au decurs normal. Au fost câteva incidente mărunte, nesemnificative. Am constatat - poate mi s-a părut - o oarecare „slăbiciune" a membrilor eşalonului 2, 3, 4 din partid faţă de preşedintele partidului, care a şi fost ales aproape în unanimitate (99,99%). O singură abţinere anemică, a unei doamne, a dat culoare votului. Un nume nou a urcat în conducerea PRM – g-ral mr.(r) Traian Bândilă, preşedintele filialei Bucureşti a „Uniunii Naţionale «Vatra Românească»". Această alegere (sau numire!) poate ascunde, în sine, o mişcare strategică însemnată din partea şefului PRM. Luate una peste alta şi ţinând cont şi de „Apelul PRM către Naţiune", Congresul poate fi considerat o reuşită a acestei formaţiuni politice. Nu putem decât să dăm o notă foarte bună conducerii PRM pentru ce a făcut pentru Mihăilă Cofariu. De ce n-ar face şi alţii, fie şi din motive de publicitate. Acest bărbat încă tânăr şi nevasta lui, au fost aduşi de la Ibăneşti cu un ARO. Mihăilă Cofariu se mişca foarte greu iar prezenţa lui a stârnit o emoţie profundă. Alte popoare ar fi răspuns acestei nedreptăţi pe măsură. Românii n-au făcut-o, deşii ochii limpezi ai acestor doi români din Mureş ne-au făcut să ne plecăm privirea. Noi - cei încă neloviţi de soartă - ne simţim vinovaţi de soarta lui şi, în esenţă, n-o putem schimba. Numai ameliora. Şi nici aceasta, toţi.

(Naţiunea Anul IV Nr. 12 (141), 1993, 19 MARTIE – 25 MARTIE, pag. 5, semnat Gică GHEORGHE)

„SĂ NE FORTIFICĂM SUFLETEŞTE..." / Din viaţa filialelor Vetrei

Filiala Bihor a „Uniunii Naţionale «Vatra Românească»" a împlinit trei ani de viaţă. Membrii acestei filiale au marcat acest eveniment sâmbătă, 13 martie 1993, la Casa de cultură a Sindicatelor. Tema consacrată aniversării – **„Vatra Românească în actualul context social economic şi politic din ţara noastră"**. Organizatorii acestei dezbateri aniversare – membrii conducerii Filialei Bihor a UNVR – au fost domnii: Gheorghe Damian, prim-vicepreşedinte, Grigore Bartoş, vicepreşedinte, protopop onorific iconom Gheorghe Nemeş, dna Doina Ignat, vicepreşedinte, ing. Cornel Benea, vicepreşedinte, Aurel Tudosie, vicepreşedinte, Valeriu Chişiu, membru. Invitaţi la această aniversare au fost: dl. dr. Zeno Opriş, preşedintele Uniunii Naţionale „Vatra Românească", dl. Gheorghe Funar, vicepreşedinte al UNVR, primar al municipiului Cluj Napoca, dl. ing. I. Ungur, prefectul judeţului Bihor, dl. Vasile Şuta, deputat PUNR, dl. Petru Filip, primarul municipiului Oradea, membrii ai conducerii filialelor din judeţele vecine. La dezbateri a luat cuvântul dl. Gheorghe Damian, care a prezentat un referat-dare de seamă cu titlul „La trei ani de la înfiinţarea filialei Bihor a UNVR" în care a trecut în revistă activităţile şi realizările filialei, una dintre cele mai puternice ale Vetrei Româneşti. În cursul celor trei ani de la înfiinţare, vetriştii bihoreni şi-au manifestat dorinţa şi voinţa „de a înfrunta nedreptăţile vremurilor şi de a învinge", de a „contribui la fortificarea sentimentului naţional" şi de a reclădi „forţa moral-spirituală a poporului român". În primul rând şi-au manifestat atitudinea, civică şi morală, combătând acţiunile revizioniştilor şi ale celor ce urmăresc disoluţia statului naţional unitar român. Simultan cu aceste acţiuni au organizat cicluri de conferinţe sub genericul **„Oameni şi instituţii din Bihor"**, spectacole de suflet şi simţire românească. Economic, politic şi naţional, au contribuit la formarea viitoarelor cadre româneşti pentru

ținuturile românești aflate în componența statelor vecine. Putem aminti câteva dintre aceste acțiuni, care au ajutat la consolidarea sentimentului de frățietate și românitate: ajutorarea copiilor și tinerilor rămași orfani după luptele din Transnistria. Un grup de copii au fost aduși la Băile Felix, un grup de studenți români din Albania sunt sprijiniți să învețe la Universitatea din Oradea, o serie de elevi din Republica Moldova învață în liceele din județul Bihor; toți cu același sprijin moral și material – „Vatra Românească" filiala Bihor.

Dar grija cea mare a membrilor acestei filiale este păstrarea unității românilor în lupta cu revizionismul hungarist – a reliefat dl. Damian. În fața atacului general, dizolvant, al acestei doctrine și practici, românii sunt perfect conștienți că economicul, politicul și mijloacele informaționale joacă un rol fundamental, iar organizației noastre îi lipsesc „tehnicienii" care să excelleze profesional în aceste domenii. Tocmai unele din aceste multe probleme și teme au fost discutate și comentate de către vorbitori în cadrul dezbaterii.

Președintele UNVR, dl. dr. Zeno Opriș, a fost scurt și concis, cerându-ne să nu uităm „acel ticălos an 1940", care a avut repercusiuni morale descurajante asupra românilor. Acel an a dovedit că o unire poate – prin voința unor superputeri ticăloșite – să nu fie definitivă.

Un expozeu asupra „stării națiunii" a făcut dl. Gheorghe Funar, președintele PUNR și primar al municipiului Cluj Napoca. Concise și sufletiste au fost și expunerile dnei Doina Ignat, dlor Valeriu Chișiu, Grigore Bartoș, Ioan Mariș, Rif Teodor, a octogenarei doamnei prof. Alămureanu, a dlui Mihai Vlaicu (reprezentantul organizației de tineret a PUNR), a părintelui Gheorghe Nemeș. Desigur ar fi greu să reproducem întreaga gamă de probleme atinse în cuvântările celor prezenți. Mai toți cei care au luat cuvântul au condamnat pasivitatea statului de drept față de manifestările pastorului Tökeș și ale însoțitorilor lui – demnitari români de origine maghiară. Ceea ce mai trebuie să reținem sunt „îndemnurile la ceas aniversar". Ele au fost citite în numele filialei Bihor de dl.

Grigore Bartoș și unele sună astfel: „Să nu șovăim, să nu ne pierdem curajul... Să năzuim spre unire, căci România este țară înconjurată de români... Să ne fortificăm sufletește pentru că ni s-a inoculat îndoiala" pentru a ne slăbi. De aceea trebuie „să sprijinim statul de drept pentru că vrăjmașul se bucură de zavistia dintre noi și nu va întârzia să tragă foloase din ea."

După dezbateri a avut loc spectacolul festiv „Suflet românesc", unde vioara I a Bihorului, Florica Bradu, ne-a amintit cum erau – și, în parte, încă mai sunt – bihorencele, aceste femei-bărbat ale Transilvaniei.

(Națiunea Anul IV Nr.13(142), 1993, 26 MARTIE–1 APRILIE, pag. 2, semnat Gică GHEORGHE)

„MOMENTELE EMOȚIONALE" au fost depășite.../ Cronică parlamentară

Viața parlamentară de săptămâna trecută (cu excepția zilei de vineri) a fost destul de anostă. Tot ce s-a discutat, tot ce s-a comentat, s-a comentat și discutat pe coridoare și privea... „moțiunea de cenzură". Despre care se știa, de dinainte de a fi votată, că nu va trece; și aceasta o știau și cei care o depuseseră. Ea a fost citită luni în fața Camerelor reunite, în Dealul Mitropoliei. Dar înainte de aceasta vreau să ating trei probleme care mi s-au părut demne de a fi luate în seamă. Prima ar fi cea referitoare la votarea, de către Senat, a proiectului de lege privind reorganizarea sistemului de asigurări sociale și pensii pentru personalul Bisericii Ortodoxe Române (trei articole) – procedură de urgență. Până acum Biserica Națională, adică „Biserica Creștină, Ortodoxă a trăit din milă" (senator Simeon Tatu). Legea a fost adoptată fără probleme. Curios este că celelalte culte n-au manifestat dorința de-a intra în „sistemul de stat al asigurărilor sociale". S-ar părea că el presupune – după ei – o oarecare dependență și aceștia, din urmă, nu vor să depindă cu nimic de nimeni. Cum ar mai putea, atunci, - zicem noi, naivi – să mai cânte ei imnuri

naționale ale altor state în acele biserici? A doua problemă este cea legată de 15 martie, zi pomenită în treacăt de unii parlamentari. Cei de la FDSN, la conferința de presă, erau cu totul neavizați de amploarea manifestărilor cu steaguri ungureşti în Transilvania. Parlamentarii români s-au obişnuit cu „sărbători" de acest gen. Vorba dlui Tokay, „momentele emoționale au fost depăşite". Dar mă întreb şi mă voi întreba an de an, dacă avem conducere românească, dacă țara aceasta nu e Patagonia? Altfel nu găsesc care este explicația că nu sunt trase la răspundere acele autorități locale, de pe teritoriul României, care participă şi patronează sărbători antiromâneşti. Vă voi aminti, anual, doamnelor autorități că, la 15 martie 1848, prin Kossuth şi subordonații lui, a însemnat începutul genocidului românilor din Transilvania, începutul dramei martirului nostru național – Avram Iancu. Până când ne lasă umiliți autoritățile alese, confirmate, răsconfirmate, cu jurământul depus? Să ne facem dreptate nu ne lăsați, să ieşim în stradă, contra celor ce ne umilesc, nu, atunci ce aveți de gând, domnilor? Legat de această din urmă problemă, deputatul Petre Țurlea (FDSN), a făcut o interpelare în care a întrebat Executivul când are de gând să schimbe prefecții din județele – **stat în stat** – Harghita şi Covasna? Numind prefecți români, poate, în sfârşit, ar înceta sfidarea autorității „statului de drept" asupra acestor teritorii. Şi acum, la sfârşitul acestor rânduri, să revin la dezbaterea „moțiunii de cenzură". Aceasta a fost respinsă cu 260 de voturi **contra** 192 **pentru**. Indiferent de rezultat, ceea ce se petrece în Parlamentul României depăşeşte puterea de înțelegere a unor spectatori. Adevărul a tot ce s-a întâmplat acolo îmi scapă. Mă feresc să comentez, de ruşine, să nu greşesc. Singurul lucru pe care vreau să-l comentez este pasajul din „moțiunea de cenzură" care se referă la **minorități** şi unde se spune că ea vizează „prevenirea tensiunilor interetnice" şi cere aducerea „drepturilor" acestora la „standardele europene". Deci parlamentarii români (inclusiv dl. Radu Ceontea) semnează un asemenea document, care va da apă la moară tocmai celor

care – dușmani fiindu-ne, - declară pe la toate forurile internaționale astfel de neadevăruri. Pentru acest pasaj, cu minoritățile, nu pot decât să subliniez, pentru a câta oară, miopia politică a unora şi greşeala tactică a dlui Coposu, pentru că, dintre toți cei 122 de semnatari, e singurul care vede mai departe de lungul nasului. Aşa cel puțin am vrea noi să credem.

(Națiunea Anul IV Nr. 13 (142), 1993, 26 MARTIE – 1 APRILIE, pag. 3, semnat Ioan MICAN)

O SĂPTĂMÂNĂ MUNCITĂ / Cronica parlamentară

Săptămâna parlamentară 22-25 martie a debutat, luni, la Adunarea Deputaților, cu evocarea - de către deputatul P.U.N.R. Lazar Lădariu – a evenimentelor tragice de la Târgu Mureş din 20 martie 1990, a căror mărturie este Mihăilă Cofariu, şi a continuat cu evocarea, - de către un deputat U.D.M.R., - a unor întâmplări din istoria ungurilor... petrecute acum 425 de ani. Mare neruşinare au unii şi slabi de înger, şi ignoranți în ale istoriei suntem, de putem accepta să se evoce, în Camera Deputaților, a României, fapte din istoria altor seminții. Dacă n-aş fi un ziarist amărât, ci un haiduc, mai că aş lua lancea lui Horea şi aş implanta-o în fața podiumului cu microfoane de la Camera Deputaților. Chiar dacă n-aş folosi-o pentru adevărata ei menire, i-aş folosi bățul pentru baterea la fund a unor parlamentari fără mândrie şi fără putere de înțelegere a unor întâmplări istorice.

În fine, să revenim la munca de bază a parlamentarilor –, legiferarea, chipurile.

Ordinea de zi a săptămânii a avut, la Camera Deputaților, circa 20 de puncte. Numai luni au fost dovedite cca 6. Unele aveau doar titlul şi câte un articol unic. Între ele, „Proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului Intermediar privind comerțul şi aspectele legate de comerțul între România pe de o parte şi Comunitatea Economică Europeană şi Comunitatea

Europeană a Cărbunelui şi Oţelului, pe de altă parte", semnat la Bruxelles la 1 februarie a. c. Toate au trecut şnur. Prin vot electronic şi cu oarecare veselie printre deputaţi. Ecoul bătăliei de vineri, 19 martie 1993 se stinsese şi băncile erau, ca de regulă, goale. Iar dl. preşedinte al Camerei făcea mereu morală plimbăreţilor...

Marţi, dl. preşedinte a fost extrem de drastic cu domnii deputaţi, ţinându-i mereu în apeluri, pentru că s-a dezbătut şi votat o **„Propunere legislativă privind sprijinul acordat de stat pentru refacerea şi dezvoltarea agriculturii"**. Din suita controverselor pe marginea acestuia aş vrea să reţin o replică a d-lui Dan Popovici (P.R.M.), preşedintele Comisiei pentru agricultură: **„Toată lumea se frământă: de unde bani? Eu pun o singură întrebare: dacă nu avem bani să producem grâu în România, avem bani să cumpărăm de afară?"** Proiectul a fost votat. Un alt proiect care a trecut – de data asta aproape fulger – prin Camera Deputaţilor, a fost „Proiectul de Lege privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea corpului gardienilor publici". Aici e şef de comisie dl. Petre Roman. Amicul nostru, al tuturor. Toată lumea a fost de acord că există o „nevoie de siguranţă a **proprietarilor** (numai a lor? – n. n.) **de bunuri"** şi, ca atare, gardianul public este un „ceva" necesar. Numai că acest „ceva necesar" **„nu poate beneficia de armament în dotare"**.

Ziua de miercuri – după masă – a fost consacrată „Proiectului de Lege privind constituirea şi utilizarea fondului special pentru cercetare-dezvoltare". Toată lumea a plâns pe umerii bietului cercetător. Cred că atât îi va rămâne cercetătorului român - lacrimile noastre.

Joi a fost zi scurtă şi grabă mare. Totuşi, d-nii Ţurlea (F. D. S. N.) şi Diaconescu (P. N. Ţ. - C. D.) au evocat Basarabia şi „reîntregirea pe care o credeam atunci definitivă".

Dar săptămâna parlamentară nu putea să se încheie fără un clenci. El a venit din partea d-nei Leonida Lari. Cu adevărat, basarabenii nu suportă gângăveala politică de pe cheiul gârlii, de la Bucureşti. Ea s-a simţit – pe bună dreptate – grav

insultată de declaraţiile (la adresa ei) ale unor lideri politici PNŢ-CD, toate publicate în „Evenimentul zilei". De aceea a şi găsit de cuviinţă să se declare în afara PNŢ-CD. Pe insul, numit Ion Cristoiu, l-a blamat de la microfonul Camerei pentru deserviciile aduse, prin editorialele sale, cauzei românilor din Basarabia. În perioada interbelică au mai existat, pe fosta stradă Sărindar, „ziarişti" de genul ăsta. Numai că aceia nu erau români. Replica d-lui Ion Diaconescu a fost slabă, cu fraze deslânate şi gafe politice inadmisibile.

(Naţiunea Anul IV Nr. 14 (143), 1993, 2 APRILIE - 8 APRILIE, pag. 3, semnat Ioan MICAN)

ORBIREA NOASTRĂ ESTE MARE

De curând, fiecare deputat primea „*Puntea*" – ediţie specială (ianuarie 1993). Această „ediţie speciala" are adunate într-un mănunchi de 16 pagini, opiniile, hotărârile celor care vor să construiască peste capul nostru, dacă nu cu ajutorul majorităţii (e vorba de poporul român), un stat în stat, o „naţiune" în mijlocul naţiunii majoritare, care este, după cei ce semnează în această revistă, ba „naţionalitate majoritară" şi „îşi trăieşte criza propriei identităţi", ba victimă a unui „misticism naiv" atunci când este hotărâtă să împiedice destrămarea statului ei naţional. Toţi politicienii, inclusiv cei din Executiv, din Parlament, de la Cotroceni, s-au bucurat că au învins „moderaţii" la Congresul UDMR de la Braşov. Dar să vedem ce cer altceva decât cei socotiţi „radicali" aceşti „moderaţi"? Cer „dreptul intern la autonomie comunitară, ca drept etnopolitic care reprezintă dreptul la autoadministrare a unui popor nemajoritar (a unei naţiuni, naţionalităţi, etnii) pentru a-şi putea conduce singur în cadrul statului dat, propriile treburi politice, economice, culturale". Cu alte cuvinte ghetoizarea unei părţă din România. În acest ghetou n-ai ce căuta tu cel ce ai ţară. Ceea ce este tragic cu adevărat este antrenarea românilor în acest carusel al tribalizării,

regionalizării României. Toată plebea mâzgălitoare se pupă cu tovarăşii de la UDMR şi-i înjură pe români. Numai că aceşti români mai trebuie şi antrenaţi să sprijine pretenţiile separatiste şi segregaţioniste ale ungurilor pentru că altfel aceştia, prin propriile forţe, nu şi le-ar putea realiza şi pentru că – atenţie! – „de multe ori românul din Transilvania este mai aproape, potrivit opţiunilor şi psihologiei naţionale, de maghiari decât de românii de peste Carpaţi" şi ca atare ungurii trebuie să elaboreze, şi pentru români, „concepţia, structura autodeterminarii". E prea de tot! Asta dacă ne gândim că, potrivit ideilor unora dintre fruntaşii UDMR, românii ar mai fi dominaţi şi de „şabloanele istoriei lor". Probabil ar trebui – românii – să fie dominaţi de „şabloanele" istoriei Ungariei. După domnii de la conducerea UDMR românii - probabil - ar trebui să consimtă, mai ales acei tineri bine intenţionaţi (cred că aici sunt vizaţi Aurelia Boriga, Aura Alexa Ioan, Răzvan Dumitrescu, Ion Cristoiu, gaşca de la „22", Buia jr.), la cantonizarea ţării lor pentru a face loc „naţiunii maghiare", care este şi ea „naţionalitate", să se „autoadministreze etnic". În fine, nu pot enumera toate articolele publicate în această fiţuică dată spre studiu tuturor parlamentarilor, dar pot aminti aici, pe câţiva „binevoitori" care ni s-au vârât în suflet după 1989 şi cântă în struna regionalizării anulând 3000-4000 de ani de jertfe făcute de bieţii românaşi. Ţineţi minte astfel de nume ca Mihail Şora, Smaranda Enache, Gabriel Andreescu, Thomas Kleininger şi alţii. Domnii respectivi ne sfătuiesc cum trebuie să ne purtăm cu noii kominternişti. În această „revista" se mai „analizează" pe una din pagini, noţiunile de „arbitraj", „autodeterminare şi secesionims", „crearea cantoanelor", „federalizare"... pentru a vedea şi a alege. Autor Brendan O'Leary. Ce ne spune el? Că „în Transilvania sunt două populaţii numeroase". Măi veneticule, „în Transilvania" nu sunt „două populaţii numeroase", ci un fragment al naţiunii majoritare – românii şi o populaţie minoritară – ungurii. Raportul este de 6 la 1 pentru români. Acestea dacă vorbim numai despre provincia amintită în „studiul" respectiv. În fine,

revista – numărul acesta pe ianuarie – merită analizată pagină cu pagină. Nu de cei cu pana pe hârtie, ci de domnii care guvernează. Poate s-or trezi. Orbirea noastră pare să atingă proporţiile anilor '38-'40.

(Naţiunea Anul IV Nr. 14 (143),1993, 2 APRILIE – 8 APRILIE, pag. 6, semnat George URSA)

PROBLEME, PROBLEME ... / Cronica parlamentară

Un ceva nespectaculos a dominat săptămâna parlamentară 29 martie-1 aprilie a. c. – bugetul. Înainte de a emite câteva consideraţii asupra proiectului Legii Bugetului pe 1993 să amintim şi alte câteva chestiuni spinoase de pe agenda de lucru a parlamentarilor. Una din aceste chestiuni ar fi „Raportul rezultatelor Comisiei de mediere în soluţionarea divergenţelor apărute în legătură cu proiectul de Lege pentru modificarea şi completarea Legii nr. 35/1991 privind regimul investiţiilor străine". Comisia de mediere, examinând textele articolelor Legii 35/1991 a eliminat controversatul articol 30_1, adoptat de Camera Deputaţilor prin vot nominal, nu cu mult timp în urmă. Textul acestui articol dădea dreptul investitorului cu capital integral străin să cumpere pământ în România. Cu toate că la Comisia de mediere s-a respins textul articolului 30_1 votat de Camera Deputaţilor, plenul acesteia a reluat votul – „pentru ca să vadă poporul" -, şi tot nominal, au respins – deşi nu aceştia erau paşii legali ce trebuiau făcuţi – soluţia dată de Comisia de mediere asupra acestui articol. Domnii deputaţi se vede că nu vor să priceapă ce înseamnă **vânzarea de pământ**. Unii dintre ei au invocat inconsecvenţa celor ce au fost pentru eliminarea textului, spunând că, odată ce au votat programul de guvernare, logica i-ar obliga să voteze şi acest articol al Legii 35 pentru că – zic ei – acesta este prevăzut în strategia Guvernului Văcăroiu. Chiar aşa fiind – şi analizând lucrurile – nu ne obligă nimeni să votăm şi să aprobăm în forma unui

articol de lege un punct greşit al acestui program. Programul de guvernare s-a votat, în ansamblu, în noiembrie 1992 şi s-a precizat, atunci, că el este amendabil pe parcurs în punctele unde el se dovedeşte nerealist. România n-are pământ de vândut, noi nu vom fi de acord cu vânzarea de pământ românesc. El este al naţiunii române – în ansamblul ei. Şi această naţiune trebuie să se conserve pe un teritoriu şi să se dezvolte pe acel teritoriu, nestingherită de spaima pierderii lui. A doua problemă este cea legată de neruşinarea deputaţilor unguri din partidul UDMR care îşi permit fără să-i întrebe nimeni nimic, să instige la „nesupunere civică", adică la încălcarea Constituţiei pe motiv că ar fi „purificaţi etnic", deoarece, în sfârşit, Guvernul s-a hotărât să respecte legile, numind prefecţi la Harghita şi Covasna.

Să ne întoarcem la buget. De când bat coridoarele şi balcoanele Camerei Deputaţilor n-am văzut atâta plictiseală pe feţele şi în atitudinile parlamentarilor din cele două Camere reunite. De parcă n-ar fi vorba de bugetul ţării! Că bugetul este nerealist alcătuit la unele capitole, nu pot nega, că nu s-a putut ţine cont de toate amănuntele nu neagă nici cei ce l-au alcătuit, că deficitul este de 426,2 miliarde este adevărat, că deprecierea viitoare a leului nu a fost prevăzută în proiectul Legii Bugetului este iarăşi adevărat. Dar, fraţilor deputaţi şi senatori, seriozitatea se cerea măcar de la cei prezenţi în sală! În această atmosferă s-au discutat câteva articole ale acestui proiect, s-au „sărit" altele, iar fiecare ministru şi-a expus doleanţele, cerând sporirea sumelor afectate Ministerului său! Cu tot neprofesionalismul meu – şi al altor gazetari – esenţiale pentru poporul român sunt educaţia, formarea caracterelor, şcoala cu alte cuvinte, cultura. Japonia a mizat pe educaţia informaţională şi a câştigat după ce a pierdut un război, o flotă, o industrie. Nu neg importanţa agriculturii, importanţa investitorilor în acest sector, dar mai important este să fie format ţăranul, acel ţăran care să nu-şi distrugă instalaţiile de irigare, să nu dea foc grajdurilor CAP, să nu sacrifice milioane de animale, să lase pârloagă pământurile pentru a bişniţări şi

munci salahor în Ungaria. La fel trebuie procedat şi cu muncitorul care s-a transformat într-un distrugător de uzine prin furt. Bugetul încă nu a fost votat, n-a fost nici măcar finalizat prin dezbateri. Mai are o săptămâna în faţă. Ori poate două. Construirea bugetului porneşte de la datele concrete brute, de la resurse. Şi care sunt acelea?

(Naţiunea Anul IV Nr. 15 (144), 1993, 9 APRILIE - 15 APRILIE, pag.3, semnat Gică GHEORGHE)

„IMPORTANT ESTE SĂ NE PĂSTRĂM CA O COMUNITATE ROMÂNEASCĂ"

-Interviu cu dl. Ion Marcoviceanu, vicepreşedintele „Comunităţii Românilor din Iugoslavia" şi vicepreşedinte al „Mişcării Românilor şi Vlahilor din Iugoslavia"-

- D-le Marcoviceanu, cum au luat fiinţă aceste organizaţii în ce scop şi cu ce c redeţi că v-am putea ajuta noi, cei din România, poporul şi autorităţile deopotrivă?

- Am luat fiinţă atunci când ne-am văzut periclitată existenţa noastră de români şi când am văzut că toate celelalte naţionalităţi din Voivodina şi Iugoslavia s-au organizat. Eu le spun naţionalităţi şi nu minorităţi naţionale pentru că aşa am moştenit de la autorităţi, de la vechiul sistem şi pentru a nu se înţelege că există majorităţi şi minorităţi. Deci, prima organizaţie a fost înfiinţată atunci când s-a văzut că organizaţia care patrona activitatea noastră, editura şi cultura, chiar, erau serios periclitate. Ne-am trezit astfel în faţa unui neant. Şi, deci, un grup de intelectuali români s-a hotărât să ridice problema în faţa tuturor intelectualilor din comunitatea noastră, pentru a cere formarea unei organizaţii care să poată face faţă, care să-i reprezinte pe români în faţa autorităţilor şi să ne apere **identitatea** care ne era ameninţată. Ne era periclitată pentru că nu mai puteam face să apară cărţi, ziare, reviste; hebdomadarul **Libertatea** ne-a fost redus de la 32 de pagini la

12 pagini, **Bucuria Copiilor** nu mai apare, **Lumina** a apărut un singur număr pe anul '92, cu toate că e... lunară. **Tribuna Tineretului** – a devenit supliment la **Libertatea,** pe două pagini. Şi aceasta este o revistă foarte citită. Deci, când am văzut asta ne-am gândit noi, intelectualii, şi am acceptat organizarea unei reuniuni la Vîrşeţ, Aici am căzut de acord cu toţii să formăm organizaţii noi. S-a ales titlul de **„comunitate”**, pentru că vorba este mai cuprinzătoare şi implică un caracter social-cultural, nu politic şi nu provocator de animozităţi şi pentru că naţionalitatea noastră nu este concentrată undeva în aşa fel ca să fie majoritară într-o circumscripţie electorală şi să poată să-şi aleagă un deputat. Am fi suferit o înfrângere, dacă ne prezentam ca partid. Dar în calitate de comunitate social-culturală avem dreptul – indirect – să luptăm şi pentru drepturile politice, deşi am fost atacaţi în timpul când am întemeiat organizaţiile noastre de presa sârbă şi de xenofobi (desigur, nu toţi sârbii sunt şovini-xenofobi). Dar acestor atacuri noi le-am răspuns prompt în ziarele centrale şi aşa au auzit de noi vlahii din sudul Dunării şi imediat au cerut să-i contactăm, ne-au invitat la ei şi în felul acesta am stabilit legături şi am fondat şi **„Mişcarea Românilor şi Vlahilor din Iugoslavia”**, care este şi mişcare politică şi ea se poate înscrie la alegeri şi se speră – cu toate că i-au despărţit în unităţi electorale de aşa manieră, că nu sunt masă compactă – să fie ales măcar unul din rândurile noastre şi să ne reprezinte în Parlamentul Serbiei şi să ne apere drepturile pe care nu le au vlahii, cele care li se cuvin potrivit convenţiilor internaţionale existente, azi, după Constituţia Serbiei, măcar şi a Iugoslaviei restrânse. Vlahii (valahii) trebuie să aibă drepturi de grup etnic, de minoritate naţională, de naţionalitate sau cum vreţi s-o numiţi, numai să aibă drepturi. Drept la limbă, la presă în limba lor, oficiu religios, pentru că până acum nu li s-a dat voie să aibă nici atât, să aibă un mitropolit al lor, reprezentanţi în administraţia locală. Vlahii vor lupta serios să le aibă, numai că nu vor putea să le obţină fără sprijinul şi activitatea diplomatică a României. Ea trebuie să facă presiuni pentru recunoaşterea

lor de către actualul stat iugoslav şi să ceară să li se recunoască drepturile lor cetăţeneşti, drepturile lor de oameni care vorbesc o altă limbă decât cea sârbă.

– Deci, ce cereţi concret de la noi, de la români, de la statul român?

- S-o luăm metodic. Pentru românii din Voivodina, prin Convenţiile semnate între fostul Regat al României şi fostul Regat al Iugoslaviei, în 1933-1934, s-au dat unele drepturi. Atunci s-au asigurat schimburi de învăţători, profesori (pentru sârbii din România, respectiv pentru românii din Serbia). Noi am primit de atunci câteva drepturi esenţiale (şcoli elementare, gimnaziu, o catedră de limba română), ne-am creat cadre şi avem astfel o anumită posibilitate de apărare a **identităţii noastre.** Cel mai mare lucru pe care ar trebui să-l facă România ar fi insistenţa pe care trebuie s-o pună pe menţinerea măcar a acestor drepturi şi să ceară, cu vehemenţă, să ni se acorde reprezentanţi în administraţia de stat, în Parlament. Dar problema fundamentală este cu vlahii. Aici ar trebui România să-şi suflece mânecile şi să ceară ca naţionalitatea aceasta să aibă drepturile normale, de cetăţeni egali în drepturi cu celelalte naţionalităţi, drepturile lor să se calchieze pe structura etnică a ţării, pentru că asta este important.

– Pot dispare naţiunile? Care Credeţi că va fi locul şi viitorul lor?

– Nu cred că vor dispare naţiunile. Poate vor dispare statele. Naţiuni or să fie, dar forţa care le va susţine va fi bogăţia, puterea de a produce; etnicul, poate, va cădea pe locul secund.

(PARALELA 45, Supliment de cultură, literatură şi artă al ziarului „Renaşterea bănăţeană”, 15 APRILIE 1993, pag. 1 şi 7, semnat George URSA)

„ARMONIE PRIN IMPARŢIALITATE”
- Interviu realizat cu prefectul judeţului Covasna, dl Adrian CĂŞUNEANU - VLAD

• D-le Căşunean, cum s-a ajuns la numirea dv. în funcţia de prefect al Judeţului Covasna? A existat o consultare între Guvern şi forţele politice locale, sau numirea dv. s-a făcut fără această consultare?

• Principiul numirii prefecţilor este altul. Formaţiunea politică câştigătoare, adică F.D.S.N., la alegerile din 27 septembrie 1992, prin statutul pe care l-a dobândit, avea posibilitatea, obligaţia de a propune Guvernului nominalizarea unul prefect pe care îl agrea. Filiala F.D.S.N. a judeţului Covasna m-a propus pe mine. De fapt eu am fost una din variantele propuse de această filială a partidului, care a fost validată de Biroul Executiv Central al F.D.S.N., pentru a fi înaintată Guvernului în vederea numirii ca prefect. E adevărat că forţele politice, din opoziţie, din judeţul Covasna, au avut propriile propuneri. Nu ştiu dacă era normal ca Guvernul să ţină cont de propunerile acestora deoarece, conform Constituţiei, Guvernul îşi numeşte prefecţii care să facă politica sa. Mi s-a mai pus o variantă a acestei întrebări de corespondentul „Europei Libere” şi ea suna cam aşa: „Dacă eu consider că este şi morală (?!) decizia Guvernului?” Că legală au recunoscut că este. Şi am răspuns: „Da, după opinia mea, decizia Guvernului «este şi morală şi legală» pentru că acestea sunt prevederile Constituţiei, aceasta e o prerogativă a Guvernului, în orice ţară din lume, de a-şi numi prefecţii, de a-şi numi reprezentantul în teritoriu. Prefectul nu este un ales al populaţiei”...

• Dacă ţinem cont că viaţa economică, culturală şi politică a judeţului este acaparată total de „oamenii U.D.M.R.”, vă întreb, cum veţi acţiona pentru a putea conduce eficient judeţul acesta, dacă avem în vedere că pârghiile economice prin care puteţi influenţa viaţa social-politică vă lipsesc?

• Este o întrebare bună, într-adevăr. Şi dificil răspunsul. Dar să nu uităm că o mare parte, dintre cei numiţi, de mulţi ziarişti „**oamenii U.D.M.R.**”, în aceste 2-3 zile, de când am luat oficial legătura cu ei, s-au dovedit receptivi la „doleanţele” Prefecturii şi ne-au pus la dispoziţie toate actele cerute. Asta mă face să fiu optimist. Acum vom vedea în ce măsură vor răspunde - dacă tot se pretind democraţi – avansurilor noastre de colaborare. **Noi dorim colaborare sinceră cu ei**. Este nu numai spre binele Prefecturii, deci a celui ce aplică programul Guvernului în teritoriu, ci şi spre binele minorităţii maghiare din jud. Covasna. Vreau, totuşi, să vă spun că cele mai multe legături comerciale în judeţul nostru se fac cu firme din Ungaria, Germania şi Olanda. Până în prezent n-aş putea spune că românii au fost marginalizaţi economic, dar până nu de mult, cu greu au avut acces la înfiinţarea unor societăţi comerciale. Şi de intrat în afaceri eficiente românii au avut, până acum, prea puţin parte; şansele lor au fost reduse.

• Ce va face prefectul Căşunean-Vlad pentru a repune pe picior de egalitate - în propria noastră ţară - românii cu ungurii pe aceste meleaguri?

• Atâta timp cât dispun de toate pârghiile, pentru a efectua un control eficient, voi efectua controlul întregii activităţi din judeţ. Vă spun sincer, nu mi-am propus să fac discriminări, să tratez pe unul preferenţial faţă de altul, aşa cum au făcut reprezentanţii U.D.M.R. Eu doresc **să realizez armonie în acest judeţ numai prin imparţialitate**. Voi fi imparţial, **dar în acelaşi timp nu voi mai îngădui ca drepturile unul român să fie încălcate**. Nici cultural, nici în alt fel.

• Veţi reface monumentele distruse?

• Categoric. Ele fac parte din cultura noastră. Am şi arătat, într-un alt interviu, că voi sprijini chiar şi unităţile militare pentru a-şi putea legaliza, în cărţile funciare, dreptul de proprietate asupra a ceea ce au pentru că, până acum, au întâmpinat greutăţi. În acelaşi timp voi face tot ce depinde de mine ca să existe **şcoli în limba română pentru copiii românilor din acest judeţ**, îi voi aduce pe picior de egalitate cu ungurii care

beneficiază de toate facilitățile culturale, lingvistice. Aceleaşi condiții vreau să le ofer şi românilor care trăiesc, ca „minoritari", prin multe comune şi sunt obligați acum să-şi dea copiii la şcoală ungurească. Trebuie să aibă şi ei şcoală românească.

• **Să presupunem că din partea Guvernului şi a poporului român veți avea tot sprijinul. Dar dacă ne gândim la slăbiciunea vădită a Executivului...**

• Eu nu voi ceda niciodată psihic. **Am această tărie**. Dar vreau să vă mai spun ceva, domnule Ursa. Şi eu am crezut că Executivul dă dovadă de slăbiciune. Dar, la recenta conferință de presă, care a avut loc la investirea mea, declarațiile ferme atât ale Executivului, cât şi ale Preşedintelui țării m-au convins că ambele ramuri ale Puterii nu vor da dovadă de slăbiciune. Pentru că, vedeți dv., eu nu sunt contestat ca persoană, eu sunt contestat ca etnie. Mie mi se spune: „**Domnule, oricât ai fi de capabil, dumneata nu poți să ocupi această funcție pentru că nu eşti ungur**". **Or, aşa ceva este inacceptabil**. Dacă doreau - ungurii de aici - ca în mod legal să aibă un prefect din rândul etniei lor, în județul Covasna, trebuiau să se declare, sprijinitori, în Parlament, ai actualului Guvern şi atunci, legal, aveau posibilitatea de a fi numit din rândul lor (U.D.M.R.) prefectul.

• **În încheiere vă rog să-mi spuneți ce este cu acest miting de azi, 2 aprilie, din Piața Prefecturii? E legală desfăşurarea lui? Ce urmăreşte?**

• Aprobarea Prefecturii nu au avut-o. Dar noi nici nu eram îndreptățiți să dăm astfel de aprobări. Această aprobare a dat-o Consiliul Municipal. Din punct de vedere formal – legal - nu toate condițiile de legalitate, pentru desfăşurarea lui, sunt îndeplinite. Noi îl vom lăsa să se desfăşoare şi, ulterior, vom arăta care sunt acele norme ce au fost încălcate de Consiliul Municipal Sfântu Gheorghe atunci când a dat aprobarea desfăşurării lui. Scopul lui l-am amintit mai înainte. Dreptul îl au. În ipoteza că se desfăşoară decent, principiile democrației prevăd că orice cetățean poate contesta o decizie pe care o

consideră încălcătoare a unui „drept" al lui. Din punct de vedere constituțional n-au nici o şansă. Dacă acest miting are loc azi, aici, este pentru că au existat două precedente. Unul este în 1990 când s-a numit un prefect român reprezentant al partidului care câştigase atunci alegerile dar în urma presiunilor, premierul de atunci, Roman, a revenit asupra deciziei sale numind prefect de origine maghiară. A doua oară s-a greşit atunci când Guvernul Stolojan a numit un prefect român iar la presiunea străzii a ajuns, în acel moment - cu toate că eu nu înțeleg ce a căutat primul-ministru aici la negocieri -, când a numit un al doilea prefect, pe lângă cel român. De data aceea, ungur. Prin aceasta a recunoscut, oarecum, că poate exista autoadministrare etnică, separată. Aşa s-a ajuns la o situație neconstituțională. Acum aceste lucruri au fost înlăturate. Şi, sper, pentru totdeauna.

• **Vă mulțumesc**.

(Națiunea Anul IV Nr. 16 (145), 1993, 16 APRILIE – 22 APRILIE, pag. 2, semnat George URSA)

„VIAŢA NOASTRĂ E VIAŢA PATRIEI MAME..."
- Interviu cu dl. Lucian Marina, preşedintele „Societăţii pentru Limbă Română din Voivodina şi Serbia"-

- D-le Marina, sunteți preşedintele „Societății pentru Limbă Română din Voivodina". Care este activitatea acestei „Societăți"?

– „Societatea de Limbă Română din Voivodina", Republica Serbia, este înființată în 1962, şi, în cele peste trei decenii de activitate, a fost unica formă organizatorică care s-a ocupat de cultivarea limbii române în şcoli şi propagarea limbii noastre materne, prin mass-media. În perioada aceasta, de peste trei decenii – pentru cei de aici înainte - putem vorbi şi de alte forme de organizare, fie culturale, fie cu accente politice, când

au existat şi când n-au existat alte forme de organizare instituţional aprobate, **„Societatea de Limbă Română”** a avut şi misiunea nobilă de păstrare a patrimoniului cultural şi de păstrare a identităţii naţionale. Despre aceasta vorbesc şi culegerile noastre de folclor. Au fost culese 6000 de specimene de folclor românesc din fosta Iugoslavie. 3000 au fost publicate în două volume editate de noi, care poartă următoarele titluri: **„Foaie verde spic de grâu”** şi **„Foaie verde lămâiţă”.** Au fost publicate şi 13 **Anale**. Fiecare din ele are între 100 şi 200 de pagini. Unele au chiar 300 pagini şi sunt, deja, consacrate pe plan ştiinţific. Am mai publicat 5 **Acte** ale simpozioanelor sârbo-iugoslavo-române, aceste volume fiind deosebit de preţioase şi pentru analizarea unor aspecte ale istoriei românilor. În special sunt interesante cele 5 volume dedicate contribuţiei istorico-culturale a românilor de la noi, din Iugoslavia. În ele viaţa românilor din Voivodina este abordată din diferite unghiuri. La diferite reuniuni ştiinţifice ale noastre au fost prezenţi şi oameni de ştiinţă din România, din alte ţări, specialişti în materie de românitate care au abordat, fiecare potrivit specialităţii lui, cultura noastră. Alţii s-au documentat din documentele pe care le-am copiat de la instituţii din Austria. Anul acesta (1992; n. n.) am marcat 30 de ani de existenţă a **„Societăţii de Limbă Română”** dar am mai marcat şi 20 de ani de la organizarea **„Coloniei Literare”,** o formă specifică de manifestare culturală care vine să sprijine creaţia literară a scriitorilor în limba română din Voivodina şi, totodată, să cultive cuvântul scris, să-l popularizeze în mediile româneşti. Aceste manifestări au oferit pe lângă o **„Tabără a scriitorilor”** şi posibilitatea de a cunoaşte a noilor publicaţii, a noilor cărţi apărute şi a le oferi cititorilor, de a fi dezbătute cele mai noi curente în literatură, locul pe care-l ocupă creaţia literară a românilor din Voivodina, în Iugoslavia, în literatura universală şi, în primul rând, în literatura română. Aş mai putea poate vorbi şi de activitatea **Cercului de Folclor.** Bogată şi ea. Apoi despre reuniunile ştiinţifice organizate de **„Cercul de Etnografie şi Folclor”** (toate acestea fac parte din Societate)

care a avut misiunea de a prezenta unui cerc mai larg, de persoane interesate, nu doar specialişti în folclor, mostre ale folclorului nostru în cadrul **„Festivalului de Muzică şi Folclor din Voivodina”** – o manifestare culturală de o importanţă deosebită pentru noi. Aceste „festivaluri” sunt şi manifestări adiacente la reuniuni ştiinţifice la care se abordează, să zicem, dacă reuniunea s-a organizat la Coştei, folclorul din satele din jurul acestei localităţi, cântecele şi cântăreţii din zonă. Spre exemplu **Avram Corcea,** un folclorist cunoscut, dar şi alţii mai puţin cunoscuţi. Ultima dată a fost la Torac. S-a discutat la această reuniune despre interpretul de muzică românească **Bocăluţ,** acela care a pus cel mai bine în valoare muzica populară din zona respectivă şi culegerile de folclor făcute din satele **„de la pustă”** – din câmpie, adică. Consider că şi acest mod de prezenţă a noastră în lume este deosebit de important, având în vedere că unele obiceiuri, unele tradiţii s-au uitat. Noi facem nu numai culegeri de poezie populară, ci şi muzica aferentă acesteia. Pe ea se fac „aranjamente” şi se stochează în arhiva noastră culturală, în patrimoniul cultural şi vorbit al nostru, în cărţi. În Timoc, şi în alte părţi ale Iugoslaviei, în afară de Voivodina, în urma celui de al doilea război mondial, a fost interzisă orice activitate de viaţă românească. Şcolile au fost închise, postul de radio şi ziarele interzise (e vorba de postul de radio de la Zaecar), bisericile date clerului sârbesc. Contactele de curând restabilite cu ei, de către românii din Voivodina, vin să confirme că vlahii din Serbia de răsărit sunt şi ei români, au aceeaşi origine. În ultimul timp nu mai insistă ca să fie numiţi vlahi. Acest termen „vlah” este folosit peiorativ în Iugoslavia şi aşa era folosit şi în vechea Austro - Ungarie, ceea ce e inadmisibil. Acum se pronunţă că sunt români, că limba română este limba lor maternă şi pe zi ce trece creşte numărul acestui tip de vlahi care înţeleg ce e cu ei. Asta şi pentru că s-au ivit situaţii hilare, când ei au fost înregistraţi la recensământ la „vlahi” cu „limbă maternă sârbă”, ba „sârbi” cu „limbă maternă valahă”. E mai mult decât absurd. De aceea şi „Societatea de Limbă Română” a fost până în primăvara lui

1992 cu titulatura „Societatea pentru Limba Română din Voivodina", dar de atunci ea a luat titulatura de „Societate pentru Limbă Română din Voivodina şi Serbia" pentru că, pe viitor, vrem să ne implicăm în ajutorarea românilor din Timoc în primul rând. Vrem să le punem la dispoziție cărți, învățători, preoți. Depinde şi de ei ce ne vor cere. În orice caz, nu ne vom duce să le ținem o „reuniune ştiințifică". Vă dați seama că efectul ei va fi nul. Noi trebuie să le trimitem şi dv., cadre, sau să le formăm aici, la noi, în România, pentru a auzi melodia limbii deşi, în Serbia, în Timoc şi alte locuri, există populație românească, de vârstă matură şi înaintată, care nu ştiu vorbi sârbeşte. Numai româneşte.

(PARALELA 45, Supliment de cultură, literatură şi artă al ziarului „Renaşterea bănățeană", 22 APRILIE 1993, pag. 1, şi 7, semnat George URSA)

TURIŞTII... /Cronica parlamentară

Dezbaterile pe marginea proiectului Legii Bugetului pe anul 1993 gravitează undeva pe ultimii 10 metri, urmând votul. Totuşi, viața politică merge târâş-grăpiş spre o fundătură. Poporul român a ajuns - pentru a câta oară în istorie? - pe o pistă la capătul căreia pare a nu se întrevedea nimic bun. Dar să ne întoarcem la Parlament. Armata n-a primit nimic în plus peste suma prevăzută inițial în articolul din proiect. Argumentele ministrului Apărării Naționale şi ale unor parlamentari n-au fost luate în considerare. Cultura este şi ea neglijată. Singur RENEL-ul o mai putut mişca din somnolență locatarii de pe băncile Adunării Deputaților. Aşa se face că art. 30 din buget, care viza domeniul energetic, a fost destul de viu dezbătut şi parlamentarii au aprobat o sporire cu circa 3 miliarde (de la 67,3 la 70) a fondurilor alocate acestui sector. Se pare că în aceste săptămâni (3 la număr), de când se dezbate în Camerele reunite proiectul Legii Bugetului, o viață politică spectaculoasă se desfăşoară în afara pereților

Camerei Deputaților. Una din aceste „spectaculozități" a stârnit indignare. Recent, s-a întors din SUA o delegație de parlamentari români care, odată reveniți, s-au apucat să țină o conferință de presă... oarecum penibilă. Organizatorii conferinței (Radu Timofte, V. Boştinaru, Raymond Luca, Tudor Dunca, Zoltan Hossu) au ținut să spună ziariştilor ce au realizat domniile lor în SUA. Erau atât de încântați, atât de gros râdea Boştinaru, că îmi era mie ruşine de ruşinea unor dintre ei. Singurul care se simțea puțin jenat era dl. Timofte (FDSN). Dl. Boştinaru (FSN) ne-a relatat, cu lux de amănunte, ce „transparență" există în democrația americană. „Americanii" l-au lăsat să „zburde" pe năpârstoc pe culoarele Pentagonului. „Ba, s-a şi putut fotografia!". Unii parlamentari şi-au vizitat rudele, au stat de vorbă cu X, cu Y, cu „diaspora" şi cu „diaspora"... şi cu tot soiul de „reprezentanți" ai unor instituții americane, reprezentanți care, evident, erau revoltați de existența, în România, a d-lor Funar, Vadim, a unor reviste ca „**Europa**" şi „**România Mare**" şi a „neglijenței" românilor față de bietele minorități - în speță cea maghiară. Atât i-a trebuit d-lui senator Hossu (UDMR). A început să ne bălăcărească (pe români, pe guvernanți – şi, deci, implicit, pe dl. Timofte ca membru al partidului de guvernământ) -, pentru că în România pot fi numiți prefecți români în unele județe, chipurile, „cu probleme", că asta „strică" imaginea României. Ceea ce este caraghios, este că dl. Timofte şi-a ținut gura, nu l-a pus la punct pe neobrăzat, iar trupa „imparțială" de ziariști de pe la BBC, CBC, CCC etc. râdea „semnificativ", împreună cu dl. Boştinaru. Cum e posibil să existe o asemenea delegație de români – că dl. Hossu nu este – şi să fie atât de neatentă politic?! Aceasta nu este democrație, ci **prostocrație**, ceea ce nu poate aduce decât dezastre. Istoria se repetă pe aceste meleaguri, când tragic, când ironic, când sângeros, când aducătoare de corupție.

Un fapt îmbucurător am constatat nu la politicienii deputați, călători prin străinătățuri, ci la filialele organizațiilor politice din județe aflate pe punctul de a deveni stat în stat. Filialele

județene ale unor partide politice (FDSN, FSN, PNL, PUNR, PDAR, Mişcării Ecologiste, Partidul Republican şi primarii unor localități din Harghita şi Covasna), au trimis conducerii FDSN un comunicat prin care îşi manifestă revolta față de obrăznicia UDMR. „Dictatura etnică maghiară" – zic ele. Contrar – probabil - liniei politice a centrului, filialele FSN, PNL, ale organizațiilor politice din aceste județe s-au alăturat PUNR, FDSN, PDAR... şi au arătat, negru pe alb, că există, într-adevăr, discriminare în Harghita şi Covasna, dar discriminați sunt... **românii**! De ce? Pentru că administrația locală şi funcționarii prefecturii, cei de naționalitate ungurească, **s-au înregimentat în politica şovină practicată de UDMR.** Există, într-adevăr discriminare etnică şi „purificare etnică" în cele două județe, dar ea se face pe seama românilor deci! Ceea ce – iată - a devenit de nesuportat pentru cei ce mai gândesc, încă românește. Se pare că unii oameni politici din România nu sunt oameni politici, ci bieți politcianişti de duzină, nehârşiți şi neinstruiți în ale istoriei naționale, în ale capcanelor politicianist-avocățeşti şi se lasă prinşi în ele. Dar „americanii" nu sunt proşti, ei duc o politică pe amănunte, pe chichițele paragrafelor de lege, care urmează a fi votate de către domnii deputați români şi, de aceea, i-au întrebat pe veselii noştri deputați (gen. dl. Boştinaru), când vor adopta paragraful din legea 35, care permite investitorilor străini să cumpere pământ în România?

(Națiunea Anul IV Nr. 17(146), 1993, 23 APRILIE – 29 APRILIE, pag. 3, semnat Gică GHEORGHE)

SĂPTĂMÂNA LUMINATĂ ... / Cronica parlamentară

După câteva bune săptămâni de dezbatere şi după 419 intervenții ale diferiților parlamentari (din care 268 ale opoziției) **bugetul a** fost adoptat, miercuri, 21 aprilie 1993, cu 224 voturi pentru, 150 contra şi 3 abțineri. Prin ridicare de mâini. Depăşind această problemă, aceste şedințe maraton şi chiar

detaşându-ne de toată această tevatură cu **bugetul** acesta sărăcăcios, să ne îndreptăm atenția spre viața noastră politică de zi cu zi.

Săptămâna luminată a fost plină de întâmplări politice dintre cele mai năstruşnice. Şi ele au debutat chiar în ziua Paştelui ortodox. Ion Iliescu s-a deplasat la Templul Coral (Sinagogă) pentru a cinsti victimele holocaustului.

Primirea la preşedintele SUA, dl. Clinton, şi la vicepreşedintele Al Gore, au arătat că România intră în atenția marelui stat american şi că multe aspecte din România prezintă interes pentru Washington. Fireşte, noi aşteptăm şi „clauza" – pentru că o merităm şi este normal să ne fie acordată.

Trebuie să consemnez aici şi o ruşine de zile mari. Suntem țara cea mai hilară din lume? Deci, pe teritoriul actual al României există un „împărat", un „rege" încoronat chiar de preoți ortodocşi români (culmea culmilor şi jalnică jălnicie a acelor preoți), un ex-rege (adică un rege silit să abdice şi care a şi abdicat), şi un preşedinte de republică, ales de majoritatea poporului român, la 11 octombrie 1992, şi validat şi de Parlament. Toți se declară în exercițiul funcțiunii. Cred că nici în India nu există o asemenea țigănie. „Regele" Cioabă cere – şi este primit – de şefi de state şi vorbeşte cu aceştia în numele românilor, face, adică, politică țigănească în numele românilor şi al României. Românii au ajuns să primească legitimitate şi credibilitate internațională, ca popor, abia dacă se duc să pledeze pentru ei țiganii, ungurii şi alții?!? Cioabă se erijează – cum a făcut recent la Washington – în reprezentant al românilor! Cine l-a investit pe el să-şi bată joc de noi şi să vorbească în numele națiunii noastre? Alo, Parlamentul? Se cam doarme în post! N-ar trebui „majoritatea" să-l ia puțin de chică?

Al treilea punct pe care l-aş atinge aici este problema Ungariei şi-a „partidului etnic" UDMR. Acest partid are membri în Parlamentul României. Parlamentarii acestui partid încheie înțelegeri, dau declarații împreună cu guvernanții unei țări

străine. Să ne spună că sunt o „coloană a V-a"? Deci, își încalcă pe față obligațiile de demnitari români. Și ce pretind ei? Ei pretind să le dăm un teritoriu, nu formal, ci în fapt, pe întinderea căruia ei să-și facă o administrație, o școală paralelă, un „parlament", un „stat paralel" care să funcționeze, la rându-i alături de statul român și eventual, să-l boicoteze, iar statul boicotat și poporul român să-l finanțeze, eventual! Cu excepția PUNR – și poate și PRM – alte partide au luat o poziție mai puțin oficială și cam ofilită față de aceste evenimente! Ungaria are obrăznicia (dată fiind probabil dimensiunea ridicolă a acestui stat) să șantezeze un stat (România) de 2 ori și jumătate mai întins decât ea și având numai români – între granițele ei și în preajmă -, peste 25 de milioane! În ce constră acest șantaj? Simplu: Semnez – zice – Ungaria – un tratat bilateral cu dumneata, stat român, dacă consimți să te dezmembrezi or, dacă nu consimți formal, atunci acceptă să te dezmembrezi în fapt și tolerează pe teritoriu tău un stat paralel, format – de data aceasta – din cetățeni români de origine maghiară, care să depindă de mine, stat ungar, pe care să-i dirijez **eu** contra ta, dar să-i plătești **tu** și să-i întreții **tu.** Bravo, autoritate de la București! Să trăiești, domnule Meleșcanu! Dumneata faci politică la o budincă și un gulaș la Jula (zic „Jula", așa cum ziceau moții acum 100 de ani) și nu pricepi nimic? Tare am vrea să ne spui, cam ce-ai discutat – **în realitate** – cu ministrul de Externe ungar, de își permit acești „vecini" ai noștri, să facă astfel de declarații și înțelegeri, să condiționeze cu aroganță de grofi, relațiile cu noi, să întrețină un partid de la noi, la nici o lună de la întâlnirea d-tale cu ei, la Jula?...

(Națiunea Anul IV Nr. 18 (147), 1993, 30 APRILIE – 6 MAI, pag. 3, semnat Gică GHEORGHE)

SĂ REȚINEM UNELE FAPTE... / Viața Politică

• Săptămâna care s-a scurs a fost dominată, până la saturație, de negocierile Guvern-Sindicate și de pălăvrăgeala pe marginea acceptării sau neacceptării, de către sârbii bosnieci, a planului Vance-Owen. Printre, aceste fapte, cine a mai stat să se gândească la procesul românilor transnistrieni? Șase români - Ilie Ilașcu, Andrei Ivanțoc, Alexandru Lecșa, Tudor Petrov-Popa, Petre Godiac și Valeriu Garbuz - au fost băgați în cușcă pentru a fi „judecați" de nostalgicii imperiului defunct, de adunătura adusă de imperiul bolșevic, din toate colțurile imensului lui teritoriu, în teritoriile ocupate de la micile țărișoare din imediata vecinătate europeană. În orice caz, umilința la care sunt supuși românii, în Europa sec. XX, n-are egal. Spre sfârșitul săptămânii, totuși, parlamentarii au luat o poziție oficială - în plenul Adunării Deputaților - cerând sprijinul parlamentelor țărilor civilizate, să intervină pentru a stopa această farsă tragică, numită „proces al teroriștilor".

• Deputatul Petre Țurlea (F.D.S.N.) a avut inspirația necesară și a sesizat, tot în plenul Adunării Deputaților, aspectul politic, deloc de neglijat, ai proiectatei vizite a Papei Ioan Paul al II-lea în România. România este, din câte se știe, o țară ortodoxă în proporție de 87%. Ea are un Patriarh. Fericit sau mai puțin Fericit, dar el există. Drept era ca acest cap al Bisericii Naționale să fi fost întrebat dacă este de acord cu vizita și să informeze ortodoxia română care este scopul și rolul acestei vizite.

• Partidul Unității Noționale Române nu va sprijini nici un fel de posibil compromis legat de articolul 30 indice unu din Legea 35 privind **vânzarea de pământ către investitorii străini**. Numai că în unele părți ale României el este deja vândut. În vânzarea lui sunt implicați unii membri ai fostului Parlament. S-a vândut pământ în Transilvana, dar s-a vândut, mai ales, în București, în Ialomița (la arabi), în Dobrogea (la turci și arabi). Panamaua (**Skoda** era un mai nimic...) atinge toate sferele protipendadei post-decembriste. Acestora li se asociază

demnitari, funcționari publici, polițiști într-o veselie generală. Fură, înșeală, fac trafic de influență, dau şi la alții, pentru a le merge bine în acest deceniu ce se pare că intenționează să-l calchieze pe cel în care domnea Carol al II-lea şi Esthera lui.

• „Vatra Românească" - filiala Arad - şi-a ținut conferința la sediul ei din str. Andrei Mureşanu. Între personalitățile prezente – P. S. Episcop Timotei şi P. S. Episcop Emilian, care au dat binecuvântarea activității desfăşurate, subliniind rolul Bisericii Ortodoxe în păstrarea ființei şi identității naționale a neamului. În conferință, preotul ortodox din Micălaca a dezvăluit că, în Ungaria, are loc o acțiune de desnaționalizare, că a întâlnit cazuri în care cărțile de oficiere a slujbei în Bisericile Ortodoxe erau traduse în... maghiară atât pentru români, cât şi pentru sârbi, ruteni ş. a. Conferința - ca şi raportul prezentat - a pus accentul pe pericolul acțiunilor de dezinformare antiromânească desfăşurate de U.D.M.R. şi de... aliații ei români, care, uneori, se constituie în acte de trădare națională, sfidând Constituția. Au mai participat la conferință deputați, prefectul județului Arad, alte personalități locale. Preşedinte al Consiliului director al Filialei U.V.R. Arad a fost ales dl. prof. ing. Ioan Mariş.

(Națiunea Anul IV Nr. 18 (147), 1993, 14 MAI – 20 MAI, pag. 3, semnat Gică GHEORGHE jr.)

CÂND PRIVATIZAREA ÎNSEAMNĂ MUNCĂ ŞI ARTĂ

- O unitate etalon: „S.C.«IANA» PROD-IMPEX SRL" Toplița -

• Patru bărbați inimoşi din Toplița, jud. Harghita, s-au hotărât să infirme sloganurile anilor '90 din România. Ei şi-au zis că nu doar comerțul – mai mult sau mai puțin licit – poate aduce beneficii. Hotărâți, deci, să infirme această deviză au înființat întreprinderea „S.C.«IANA» PROD-IMPEX SRL" cu sediul pe str. Victoriei nr. 6 Toplița, cod. 4220, telef.0958/411173, jud. Harghita. Unitatea este profilată pe

fabricarea binalelor (uşi, ferestre ş.a.) şi este condusă de maistrul mecanic **Andronic Suciu** (45 de ani). Ceilalți trei asociați, fondatori ai societății „IANA", sunt domnii **Nagy Iosif** – maistru în prelucrarea lemnului (mobilă, tâmplărie, sculptură, confecționare de utilaje de prelucrare a lemnului), juristul **Nicolae Mureşan** şi inginerul constructor **Alexandru Gheorghe Bucur** (cel mai tânăr membru, 35 de ani). Întreprinderea acestor 4 asociați se află într-un fost grajd de CAP dezafectat. Numărul angajaților: 20-30. Întreprinderea a fost pusă în funcțiune pe la mijlocul lunii august '92 după ce asociații au curățat şi închiriat grajdul. Totul a fost pus la punct şi, în interiorul grajdului, s-a construit şi o „cabină de comandă", un spațiu amenajat pentru muncitori. Pe peretele „cabinei de comandă" – la vedere – cei patru asociați şi-au ales ca deviză un citat călăuză. Din cine? Din... Denis Diderot. Țin să-l reproduc aici. Iată-l: „Cine osteneşte prea devreme pare să consimtă la dispariția sa". Adevărat. Cei patru întreprinzători nu par a vrea să ostenească. Dar, să încercăm să-i prezentăm pe trei din cei patru asociați care coordonează întreprinderea (dl. Nagy Iosif nefiind prezent atunci când am alcătuit acest reportaj-interviu). Să începem cu directorul ei, dl. Andronic Suciu, lăsându-l să-şi prezinte singur „copilul"...

Avem meseriaşii cei mai buni din zonă

• Întreprinderea noastră am fondat-o pe la mijlocul anului 1992 cu ajutorul a încă trei asociați şi ne-am propus să facem, mai întâi, o „secție" de producție într-un fost grajd CAP, pe care l-am curățat de tot ce se adunase peste ani, aici... Şi gunoiul de grajd o să-l valorificăm. La grădină. Activitatea noastră se pliază pe materia primă a zonei – lemnul. Societatea este productivă, nu comercială. Adică dă de lucru oamenilor. Noi producem binale (uşi şi ferestre), în prima fază. Pe urmă diversificăm producția şi o să confecționăm şi alte produse din lemn: mobilă, obiecte de artă, chiar căsuțe pentru campinguri, sculpturi în lemn. Să vă mai dau amănunte cum

am pus pe picioare această mică „afacere" a noastră. Această „hală de producție", pe care o vedeți aici, am închiriat-o. Apoi ne-am utilat. Am cumpărat motoare electrice, unelte, utilaje, am confecționat noi altele. Utilaje specifice muncii cu lemnul. Între noi avem un asociat (cum că spusei lipseşte tocmai astăzi), care este maistru în industria lemnului. Unul dintre cei mai buni (Nagy Iosif) din zonă. Am curajul să susțin această afirmație. Pe lângă meseria de „lemnar" (Tâmplar mobilă, confecționat binale, sculptură în lemn) are şi mână în proiectarea şi construirea unor utilaje inedite, inexistente pe piață, de prelucrare a lemnului în regie proprie. Ne-am autoutilat, autogospodărit, deci. Alături de mine în această societate a noastră, îl avem şi pe dl. **Nicolae Mureşan**, a cărui profesie este aceea de jurist. Dânsul se ocupă de partea economic-bancară (ca să zic aşa) a „afacerii". Dl. **Bucur Alexandru Gheorghe** – al patrulea asociat – este inginer constructor. Ceea ce ne-am propus în momentul când am fondat întreprinderea a fost şi complementaritatea asociaților, completarea reciprocă. Să acoperim realitatea prin meseriile pe care le practicăm. Deci: eu, maistrul mecanic **Ioşca Nagy** - maistru în prelucrarea lemnului, dl. **Mureşan** – jurist şi economist, dl. **Bucur** – inginer constructor. Pe aceste profesii ne-am şi împărțit munca în această asociație. Fiecare după meserie... Acum: unde ne vindem produsele? Suntem în tratative cu nişte firme din Ucraina, Ungaria pentru export. Deocamdată nu ne-am prea avântat la export. Ne autodotăm pentru a deveni, mai întâi, competitivi pe piața locală, apoi pe cea internă. Abia după aceea ne vom avânta. Nu ne-am prea făcut publicitate prin ziare şi reviste. Produsele pe care le-am făcut au fost singura noastră reclamă. E ceva, nu? Aşa ne-au căutat şi au făcut contracte cu noi „Comforest" Braşov şi firma „Lux", tot din Braşov. Toate şantiere de construcții. Avem contracte şi cu persoane particulare din județul Mureş. Sperăm ca prin calitatea mărfii pe care o producem să ne impunem. Vă dau un exemplu: şoferul care vine să încarce marfa şi să o transporte a fost profund impresionat. Ne-a spus că nu a văzut

până acum marfă de asemenea calitate în peste 30 de ani de când face astfel de transporturi de binale. Materialul - lemnul - ni-l procurăm singuri. Adică facem şi exploatare. Avem un tractor, utilaje pentru exploatare. Folosim cherestea de 24, de 38. Răşinoase. Deocamdată, după cum v-am spus. După aceea – avem deja gaterul pus pe fundație – vom folosi şi alte tipuri de lemn: stejar, esență. Muncitorii sunt foarte dotați. Sunt veniți de la fostele – acum falimentare - întreprinderi, precum „**Prototipuri**", „**Mobila**", „**CPL**". Deci, cu înaltă calificare.

Oameni cu mâinile de aur

• După prezentarea părții tehnice a întreprinderii, ne furnizează amănunte suplimentare, de ordin economic-administrativ-juridic, dl. **Nicolae Mureşan**. Iată ce ne declară dânsul:

Dl. Suciu a fost destul de complet. Dar să să vă zic şi eu câte ceva. Dorim să ne lansăm pe piața externă, europeană. Am purtat tratative cu parteneri din Austria şi Ungaria şi interesul nostru este de a valorifica superior metrul cub de material lemnos. Tot pe linia partenerului străin vrem să ne aducem utilajele, sculele şi unele materii prime, de care ducem lipsă. Intenționăm să avem continuitate, să nu avem întreruperi în procesul muncii. Să asigurăm de lucru la oameni. Tocmai asta ne-am ambiționat să demonstrăm: că putem face ceva, şi-l putem face mai bine decât îl făceau întreprinderile centralizate. De altfel, pentru perioada imediat următoare, suntem acoperiți cu comenzi. Materie primă avem. Contracte de masă lemnoasă există şi ne acoperă necesitățile până la mijlocul anului viitor. Prin prestări de servicii către populație (gaterul va funcționa curând) vom obține suficient material lemnos şi nici în această direcție nu vor mai fi probleme. Vom participa la viitoarele licitații de masă lemnoasă pe care o vom valorifica la nivel superior. Dorim să păstrăm oamenii. **Pentru că ei sunt cei mai buni meseriaşi ai oraşului.** Vrem să le creem condiții deosebite. Nu numai salarii. De aceea, suntem

pe punctul de a pune pe picioare o mică fermă zootehnică. O mică crescătorie de animale. Carnea o vom oferi, cu prioritate, salariaților noştri şi evident va fi de bună calitate. Aţi văzut, am scos bălegarul din fostul grajd şi l-am depozitat, pentru fermentare, aici în spate, în partea opusă intrării. Aceasta este o „materie primă" foarte bună pentru îmbunătățirea calității solului. La aşa ceva şi vrem să-l folosim. Cred că vom face şi o „asociație" de cultivare a legumelor.

Dar să ne întoarcem la aceasta, în care sunteți dv. prezenți acum. Dorim – şi chiar am reuşit – să creăm o atmosferă camaraderească. Nu facem deosebire de unii-s unguri şi alții români. Avem personal mixt. Chiar între noi – cei patru asociați – se află un maghiar. Asociația şi-a asigurat şi mijloace proprii. Ba, am mers şi mai departe şi ne-am avântat şi pe tărâmul comerțului. Dar şi ăsta – tot productiv. Am deschis un „Pati-Bar". Unde se poate mânca ieftin şi se pot consuma răcoritoare. Într-un viitor apropiat intenționăm să amenajăm şi alte magazine de desfacere. Inclusiv cu produse pe care le fabricăm aici. În cazul că vom da rezultate, pe plan extern, vom trece la fabricarea şi livrarea de mobilier. Vrem – şi vom demonstra – că nu trebuie să mergi în Germania pentru a face ceva, pentru a te îmbogăți. Iar dacă lucrăm cu străinii vom plăti şi noi în valută. Cam asta ar fi. Vreau să precizez şi eu că pe locul acesta a fost o fermă modernă a fostului CAP. Ferma a fost abandonată. Noi am închiriat un grajd de la o firmă privată – „Montana" – care a cumpărat ferma.

„Hai să facem când toată lumea desface..."

Cum de față era şi al treilea asociat, dl. **Alexandru Gheorghe Bucur**, l-am rugat şi pe dânsul să ne expună, şi el, propria poziție. Să consemnăm şi afirmațiile d-lui **Bucur Alexandru**:

Dl Suciu este directorul acestei întreprinderi. Noi am pornit de la o ambiție: „Hai să facem ceva când toată lumea desface. Noi să facem!..." În decursul a două luni am pus în stare de

funcționare „Asociația" şi am pornit la muncă. La ora aceasta binalele produse de noi sunt competitive pe plan național şi chiar extern. Au venit beneficiarii externi şi, când ne-au luat marfa, ne-au zis: „Noi n-avem nevoie de calitatea asta. E prea bună". Am răspuns: „D-le, noi nu ştim să producem mai prost". Au rămas surprinşi: „Cum, nu ştiți să faceți lucruri de calitate inferioară?" „Nu ştim..." Noi, asociații, colaborăm foarte bine unii cu alții; fiecare este as pe parcela sa de activitate. Am ajuns în situația de a nu putea face față comenzilor. Poate că nu e bine că nu ne-am făcut publicitate prin ziare. Dar ținând cont că n-am făcut asta şi, totuşi, produsele noastre se caută, e clară reuşita. Sperăm în extindere. Şi sperăm să putem face față comenzilor beneficiarilor. Şi să angajăm noi oameni.

„Păcatul lui Dumnezeu"...

R. O întrebare mai delicată vreau să vă pun: produsele dv. nu se dezasamblează în străinătate pentru a se fabrica altceva din ele?

Dl. Nicolae Mureşan: Nu cred. Produsul nostru este finit. Nu pot să o facă. Au cerut ei odată să folosim stejar în procesul tehnologic şi, atunci, ne-am gândit la ceea ce ați spus dumneavoastră şi am renunțat să folosim stejarul. Nu e rentabil pentru ei să dezasambleze ceea ce facem noi. De exemplu, o uşă ca aceasta costă 120 de mărci. Deci, el ce poate să facă? S-o taie. S-o strice. Asamblarea făcută de noi e perfectă şi la dezasamblare va distruge lemnul. Dacă am trimite-o pe elemente s-ar putea să mai facă ceva, dar aşa... Deocamdată, clienții externi (Ucraina, Ungaria), le folosesc pentru construcții. Ucraina le pune la blocuri. Construiesc pentru militarii ce se retrag din Germania. Nu dorim să intrăm în combinații în care să reiasă că exportăm materie primă. Păcatul lui Dumnezeu! Să vezi o scândură de calitatea întâi şi să o dăm acolo, iar noi, aici, să nu putem să dăm de lucru oamenilor?

Şomajul

• Venind vorba despre acest flagel – cu care n-am fost obişnuiţi – care atinge grav pe cei care până acum nu de mult îl numeam „clasă conducătoare", l-am întrebat pe dl. Nicolae Mureşan dacă nu ne poate da amănunte despre situaţia şomajului în localitatea Toplița şi împrejurimi. Asta ţinând cont de marea pondere a românilor în oraş şi împrejurimi.

Nicolae Mureşan:

„Şomajul în Toplița, după informaţiile pe care le am – evident, nu ca un cineva care se ocupă cu aşa ceva – este mare. Ca pondere, la nivel de judeţ, oraşul nostru ocupă primul loc. El se datorează unei deteriorări a activităţii economice, în general în fostele întreprinderi de stat, republicane, cu capital de stat. La „**Combinat**", la „**Încălţăminte**", la „**Cooperaţie**" – şomajul este extrem de mare. Singura unitate care se menţine este „**Societatea de Tricotaje**". În rest, toate şi-au restrâns activitatea. Sunt în temă cu şomajul pentru că la „**încălţăminte**" am fost şi eu, înainte, director. Am lăsat, acolo, personal, cam 1400. Acum lucrează efectiv în jur de 200. Angajaţi au rămas 600. Deci, vă daţi seama că rata şomajului este mare. Nu ştiu numărul oficial la nivel de oraş. Ştiu, însă, că în urma acestei creşteri spectaculoase a şomajului, foarte multe societăţi cu capital privat s-au gândit să treacă pe producţie. Chiar la noi se vor mai crea – cât de curând – 16-20 de locuri de muncă. Vreau să subliniaţi - în materialul dv., - că **salariul, la noi, este peste media de la „Şantierul de construcţii", „Comforest"...** În oraşul Toplița nu cred să existe loc de muncă unde muncitorii să fie plătiţi mai bine ca la noi. În momentul de faţă. Ce o fi mai târziu, nu ştiu.

„Ăi mai prima"...

Îl întreb pe „asociaţi" cam ce vârstă au. Îmi răspunde dl. Suciu: Cel mai bătrân sunt eu. 45 de ani. Cel mai tânăr – dl. Bucur. De 35 de ani. Vârsta noastră este cuprinsă între 35 şi 45. Ăştia suntem. Ăi mai prima...

În încheierea convorbirii noastre, dl. **Nicolae Mureşan** ţine să mai precizeze ceva: „Ne cunoaştem de mult şi ne-am asociat şi datorită afinităţilor. Nu ne-am adunat numai aşa... de florile mărului. Ne ştiam de mult". Ce putem să le dorim celor patru asociaţi? Succes. România are nevoie de cât mai mulţi de astfel de curajoşi. Ei, poate, sunt cei care vor sprijini şi cultura românească, în viitor. Mai cu seamă că sunt decişi să producă împreună cu alţii, nu să comercializeze produse cumpărate de la stat. Alţii fac altfel de „comerţ"; şi furând. Cei patru **muncesc**. În cazul lor şi al altora ca ei munca devine exemplu educativ pentru alţii şi o autoeducaţie permanentă pentru acel tip de întreprinzător care vrea să producă pentru el şi pentru alţii.

Încă o dată: Succes celor patru!

(Naţiunea Anul IV Nr. 20 (149), 1993, 14 MAI – 20 MAI, pag. 4, semnat Gică BIRĂU)

„OAMENII SE POT RESPECTA"

Interviu cu dl. Doru Voşloban, prefectul judeţului Harghita

R. D-le prefect, aş dori să vă prezentaţi cititorilor gazetei noastre.

D. V. Sunt născut în anul 1947 în satul Livezi, jud. Harghita. Am urmat şcoala primară în comună, liceul la Gheorghieni şi am absolvit Facultatea de Drept din Bucureşti. Am desfăşurat activitate de jurist-consult, apoi pe aceea de consilier juridic. După 1989 am îndeplinit şi funcţia de judecător. După alegerile din mai 1990 am fost numit, la scurt timp, secretar al Prefecturii. Am rămas în această funcţie până după alegerile din februarie 1992. Din august 1992 am fost numit prefectul judeţului; în celebra „**formulă Stolojan**" – două persoane pe

aceeaşi funcţie; eu şi Varady György. Din martie 1993 am fost numit prefect, din nou. De data aceasta, singur.

R. Sunteţi membru al partidului care a câştigat alegerile, al FDSN? Vă întreb: sunteţi lăsat să aplicaţi programul Guvernului, care v-a numit, vă împiedică UDMR, care domină viaţa politică a judeţului?

D. V. Eu nu sunt membru al nici unui partid politic. Dar m-am angajat să fac faţă acestei funcţii, din dorinţa de a pune umărul la realizarea programului, la ajutorarea românilor de aici, cunoscând că această perioadă nu este deloc uşoară şi pentru că, lucrând atâţia ani în administraţia publică, am ajuns la concluzia că nu trebuie să mă dau în lături, ci să încerc să susţin, după puterile mele, măsurile care tind să ne aducă şi pe noi în normalitate, de a realiza – şi la noi în judeţ – statul de drept şi a trece la economia de piaţă.

R. Ce greutăţi aţi întâmpinat de la numirea dv.? Simţiţi, cumva, ingerinţa parlamentarilor UDMR în activitatea dv.?

D. V. Nu pot vorbi despre o ingerinţă directă a parlamentarilor UDMR în problemele Prefecturii. Pentru ce?! Parlamentarii au un volum de activitate destul de ridicat. Mai tot timpul sunt la Parlament. Dar vreau să vă spun că nu i-am ocolit şi n-am ocolit prilejul de a avea discuţii cu parlamentarii judeţului, iar pentru mine a fost un prilej de satisfacţie faptul că am putut să le comunic, să le formulaz – cât de cât clar – ceea ce pot eu percepe din nevoile cetăţenilor judeţului. Am susţinut, în formele adecvate funcţiei mele, soluţionarea problemelor specifice judeţului. Bineînţeles, parlamentarii care reprezintă judeţul nostru au fost aleşi pe lista UDMR. Şi ei urmează linia politică a partidului care l-a trimis acolo, dar vreau să spun că pentru mine este foarte util să am relaţii bune cu ei. Asta şi pentru a-mi aduce contribuţia la soluţionarea problemelor reale ivite în judeţ, de a găsi posibilitatea de cooperare în soluţionarea corectă a nevoilor ieşite din realitatea imediată. Relaţiile mele cu primarii şi consilierii aleşi în februarie 1992 sunt reci, dar încă nu ostil-violente. Pot doar

spune că, începând de la nivelul Consiliului judeţean şi terminând cu consiliile din multe oraşe, au fost organizate şedinţe locale în care s-au formulat proteste faţă de decizia Guvernului de a numi în această funcţie un român. În general – totuşi – cu primarii, prefectul trebuie să întreţină o permanentă legătură, dacă avem în vedere că, în această perioadă, trebuie să rezolvăm reglementări legale de mare importanţă. Aş da un singur exemplu: traducerea, în teren, a prevederilor Legii Fondului Funciar. Dar nu doar aceasta este pe ordinea de zi, ci şi altele care privesc privatizarea, asigurarea funcţionării serviciilor publice ca şi alte probleme care implică relaţia prefect-primar, prefect-consilieri locali.

R. În condiţiile dv. de activitate, veţi putea impune respectarea legii, a Constiuţiei, în judeţ? Întreb acest lucru pentru că mereu au loc în judeţ demonstraţii antiromâneşti, cu steaguri ungureşti...

D. V. În contextul manifestaţiilor de protest faţă de decizia Guvernului de a numi prefect român, au existat situaţii când demonstanţii au protestat purtând cu ei steagul Ungariei. E vorba de Municipiul Odorheiul Secuiesc. Mi s-au şi luat interviuri de reprezentanţii mass-mediei locale pe această temă. Şi m-au întrebat dacă mă deranjează aceste manifestaţii. Am spus: în ţara noastră există o Constituţie, iar faptul că pot exista şi manifestaţii de genul celor făcute de UDMR, probează tocmai existenţa libertăţii politice depline a tuturor cetăţenilor, indiferent de etnie, în România. Cât priveşte asigurarea stării de legalitate şi stabilitate, un factor important este buna funcţionare a serviciilor şi administraţiilor publice, a instituţiilor care exercită controlul statului asupra modului în care se respectă legile şi, mai concret, la ordinea zilei, realizarea programului fixat de Guvern, la nivelul judeţului, pentru protejarea sectorului public, protejarea lui de tăvălugul corupţiei, asigurarea respectării dreptului individului, a persoanelor.

R. Funcția pe care o aveți vă permite să-i apărați pe români de agresivități? Şcoala românească funcționează în județ?

D. V. Instituțiile şcolare funcționează normal. Cu greutățile materiale de rigoare, determinate de această perioadă de tranziție. Dar, în ce priveşte organizarea şi funcționarea, există o perspectivă încurajatoare. Credem că se vor adopta unele prevederi legale, care vor îmbunătăți structura învățământului şi vor satisface nevoile de instrucție a românilor din județ. Important este nivelul la care se realizează, sub aspect calitativ, activitatea în acest sector. Mă refer aici la exigența de care trebuie să dea dovadă cadrele didactice în procesul instructiv-educativ, de felul cum se asigură disciplina şi un nivel de cunoştințe, competitive cu ceea ce numim învățământ modern. Vom face eforturi, începând cu '93/'94 pentru a găsi soluții - împreună cu Ministerul Învățământului – să asigurăm o structură corespunzătoare începând de la învățământul primar, până la cel gimnazial, de aşa natură, încât să îi satisfacă pe toți. Există problema cadrelor calificate. Numărul de suplinitori este extrem de mare în județ. Deci, trebuie să atragem, în județ, cadre calificate. Momentan nu ne putem plânge că ar exista o agresare a activității şcolare în limba română. Relațiile interetnice, inter-individuale pot lua anumite nuanțe la un moment dat, dar nu cred că la ora actuală ar exista un pericol ca personalul didactic românesc, sau elevii români, să fie împiedicați să-şi desfăşoare normal activitatea. Această stare de tensiune politică - existentă - este întreținută. Dar mai mult de separatismul şcolar, care s-a realizat după 1989, ceea ce nu s-a putut separa au fost relațiile interumane obişnuite. Să lămuresc cele spuse mai sus. S-a făcut în presă şi în mass-media în general, tevatură pe aceste acțiuni, care s-au întreprins imediat după decembrie '89, pentru separatism de clădiri - de-o parte unguri, de cealaltă români. S-a dus o activitate – de către unii – pentru menținerea în permanentă actualitate a pretențiilor că, în România, nu se asigură condiții pentru învățământ în limba ungară, că Guvernul nu rezolvă

această problemă legată de păstrarea identității etnice şi altele şi altele. Eu vreau să spun, deci, că într-adevăr în învățământ s-a realizat un segregaționism perfect, în sensul că fostele clădiri, care poartă numele de şcoli şi unde existau săli de clasă, în care se preda, în unele în limba ungară, în altele în limba română, nu mai există. Acum există separatism absolut. Clădirea X e şcoală unde se predă doar în limba ungară şi unde nu există nici o clasă unde să se predea în limba română, limba oficială a statului român. Numai că în ceea ce numim relații interumane, separatismul, segregaționismul nu funcționează. Segregaționismul s-a realizat, deci, în învățământ, în unele activități din sfera culturii, în politică (existența partidului etnic UDMR) unde UDMR a obținut, ca la alegerile locale, ponderea celor aleşi pe lista lor să fie de circa 90%. Relațiile obişnuite - însă - nu pot fi separate, cu toată străduința UDMR. Oamenii se pot respecta, pot să se comporte normal, să-şi acorde încrederea necesară unei vieți civilizate, nu tribale.

R. Vă mulțumesc.

(Națiunea Anul IV Nr. 21 (150), 1993, 21 MAI - 27 MAI, pag. 2 şi 7, **nesemnat**)

NE ÎNDEPĂRTĂM DE EUROPA / Cronica parlamentară

▪ Privind cu atenție viața politică observăm că orice am face, orice am spune sau întreprinde alunecăm pe toboganul capitalismului sălbatec gen sec. XIX şi şansa de a ne opri va fi, în curând, nulă. Multe şi felurite probleme au frământat viața Parlamentului în săptămâna scursă. Să le amintim pe cele care le considerăm – din punctul nostru de vedere – semnificative. Luni, în sala presei – de la Camera Deputaților –, dl. Mihai Părăluță, deputat PSM, a ținut o conferință de presă pe teme economice. Recunosc, noi, ziariştii, nu ne-am prea înghesuit cu întrebări. Din această conferință aş vrea să

punctez unele idei deosebit de interesante: „Noi (România), nu ne apropiem de «Piața Comună»", ci ne îndepărtăm; competitiv, industria română a scăzut la jumătate față de 1989; nivelul tehnic, decalajul tehnologic a ajuns la jumătate față de 1989; am spart „coloşii" industriali pe ideaa că sunt în contradicție cu economia de piață. Nu e adevărat; nu vin pigmeii pe piața europeană: am distrus agricultura urmând „sfaturi" de aiurea; am distrus zootehnia. În anul 2000 vom atinge – dacă ritmul de dezvoltare rămâne acelaşi – nivelul din 1989; în doi- trei ani vom avea 10 miliarde de dolari datorie; anual vom plăti 1,5 miliarde dolari numai dobândă. Exportul nostru este de 4 miliarde dolari. Deci 30-40% din ceea ce vom vinde se va duce numai pe plata dobânzii. Concluzia vorbitorului: „N-am văzut ca «Piața Comună» să primească în cadrul ei țări în pragul falimentului". Mărturisim că, dacă lucrurile stau astfel din punct de vedere economic-financiar, noi nu mai avem ce comenta. Colac peste pupăză – cum s-ar spune – vrem, zor-nevoie, să vindem şi pământ firmelor străine. În primul rând – strict economic – de regulă, nici o țară din lume nu face un astfel de lucru. În al doilea rând, pământul este un capital. Cu acest capital poate să vină patronatul român şi să se asocieze investitorului cu pricina. Deci, până şi patronatul român se opune vânzării de pământ. De fapt această dorință a unor deputați de a vedea materializat în Legea 35 dreptul firmelor străine de a cumpăra pământ în România este pentru acoperirea unor fraude şi eludări făcute cu mult înainte de amendamentul mult controversat să intre în vigoare. Vânzarea pământului s-a făcut deja. Directiva de a vota, parlamentarii, acel faimos articol 30_1 vine de la şefii unor partide politice sau grupuri din interiorul altor partide şi votul pozitiv în favoarea firmelor străine ar legaliza o situație de fapt. Dacă votul va fi secret – nu nominal, cum cer cei interesați - atunci s-ar putea ca articolul cu pricina să fie respins de membrii celor două Camere reunite în plen. Deci, optăm pentru vot secret!

▪ Până relativ săptămâna trecută istoria României a înregistrat multe feluri de greve. Am adoptat noi şi greva japoneză pentru a „intra în Europa". În 1944-1947 – la un moment dat – am avut şi o „grevă regală". În fine, nu este socotită România țara tuturor posibilităților!? Este! Aşa că avem şi „grevă parlamentară".

Corect ar fi să i se spună „greva unui parlamentar". Mă rog! Cine este insul? Domnul Vasile Popovici (PAC-Timiş). De ce s-a declarat dumnealui în grevă? Din cauza senatorului C. V. Tudor! Ce i-o fi făcut domnul Tudor, nu prea ştim. În mod cert dl. Popovici are o obsesie.

▪ Joia trecută a început dezbaterea proiectului de **Hotărâre** privind organizarea şi funcționarea Comisiei comune a celor două Camere ale Parlamentului pentru exercitarea controlului asupra activității SRI. Acişilea mulți de la microfon şi-au dat cu presupusul. Cu acest prilej am aflat oficial că avem mai multe servicii secrete: unul la Ministerul de Interne, altul – la Ministerul de Justiție, un altul – la Ministerul Apărării Naționale, un altul la Ministerul de Externe. Dar această Hotărâre se ocupă doar de serviciul intern. Asta, aşa, ca să întrebuințez un termen. Dezbaterile au început în plenul celor două Camere reunite. Cu chiu, cu vai s-a ajuns la articolul... 1. De altfel lumea parlamentară este preocupată şi frământată de scandalul corupției. De... pietrele ce şi le aruncă în cap, unii altora, foştii membri ai vechiului FSN, devenit, la 30 aprilie 1992, FSN şi FDSN. Aici sunt mari grupuri de interese băneşti şi de putere. Noi vedem doar un colț al muşamalei care-i acoperă ... Va fi tras acest colț la loc cât de curând!? Pe noi ne miră faptul că el a fost ridicat...

(Națiunea Anul IV Nr. 21 (150), 1993, 21 MAI – 27 MAI, pag. 3 şi 6, semnat Gică GHEORGHE jr.)

ORAŞUL DINTRE MUNȚI

Bălanul este un oraş-uliță, aşezat între trei munți. Unul pe stânga, unul pe dreapta şi altul în față. Asta, dacă vii dinspre Miercurea Ciuc. De fapt, nici n-ai pe unde intra în această fundătură. Cine vrea să facă ceva, face şi într-un mărunt orăşel de 10-20 de mii de oameni. Motorul acestei aşezări este mina de cupru.

Dar, să lăsăm pe unii lideri ai acestei aşezări să se prezinte pe ei şi problemele oraşului lor. Să începem cu „**Societatea**

Minieră Bălan", care aparține de „**Regia Autonomă a Cuprului**" – Deva. Să vedem, deci, cum privește lucrurile directorul acestei întreprinderi, dl. ing. **Dan Mihai**:

Societatea are ca obiect exploatarea minereurilor cuprifere din zăcământul Bălan, prepararea acestuia; produsul final este concentratul de cupru pe care-l livrăm „**Societății Phoenix SA**" – Baia Mare. Unitatea noastră se confruntă cu greutățile de care se lovesc toate unitățile miniere din țară. Situația financiară se îmbunătățește totuși. Este mai bună în primul trimestru al anului '93 decât în anul precedent. Dar persistă blocajul financiar.

Conflicte de muncă, deocamdată, nu se prefigurează. Calculele rezervelor demonstrează că 20 de ani de aici înainte avem front de lucru. Dar, pe măsură ce lucrurile vor intra pe un făgaș normal, vor fi fonduri de la investiții, se va putea prelungi, prin cercetare geologică, viața întreprinderii. Personalul este localnic și din comunele-satelit ale orașului Bălan.

R. Locuințele?

D. M. Majoritatea muncitorilor stau cu chirie, alții și le-au cumpărat. Aprovizionarea pentru muncitori nu este strălucită, dar mulțumitoare. La cantină, conform legii: masă caldă gratuită la intrarea în șut. Problemele sociale sunt deosebite. Este o așezare izolată Bălanul, neavând legătură directă la calea ferată. Problema spitalului e la fel de acută. Lipsesc medici specialiști, profesori calificați. Avem probleme și cu sistemul de încălzire; adică... nu-l avem. Sunt necazuri cu procurarea combustibilului. Din această cauză, vedeți munții aceștia plușuvi în jur? Apoi, cine să plătească tragerea gazului de la conducta centrală în apartamente?! Piața legumicolă și de carne – din cale afară de slabă. Prețuri „deosebite", or poate nu cunosc eu prețurile din alte localități; întreținerea spațiilor de locuit crează altă sursă de necazuri, lipsa de

confort în apartamente e și ea un prilej de stres, lipsa posibilităților de a ne cultiva...

R. Spuneți-ne câte ceva despre salariul pe care-l oferiți aici!

D. M. Salariul minim oscilează. Pot vorbi de un salariu mediu. Să dau un exemplu: pe martie (lună cu realizări bune) pe diferite categorii a oscilat între 49.000-95.000. Dar s-a lucrat și sâmbăta. Unitatea noastră, din luna octombrie 1992, a reînceput activitatea și în zilele de sâmbătă.

R. Cum vă împăcați cu liderii sindicali?

D. M. Noi - Administrația - am mers pe principiul de a colabora în scopul îmbunătățirii activității de producție, de a asigura oamenilor un salariu decent, condiții cât de cât umane. Până la proba contrarie, ne înțelegem. Stăm de vorbă, apoi, cu d-nii Eugen Țepeș, Ioan Matei și Lajos Kovacs. Dl. Țepeș, președintele „Sindicatului Liber" de la „Societatea Minieră Bălan", este maistru miner. Amintește aceleași grutăți ca și directorul. „Despre asistența medicală - zice d-sa - mi-e și jenă să vorbesc. Nu avem medici axați pe boli profesionale. Nu sunt nici măcar în oraș. 2-3 ar fi de toți, în loc de 24, cât prevede schema județeană. S-au făcut intervenții până la Guvern, pentru medici și profesori. Nu prea stăm bine cu apa caldă..."; „Învățământul – aceeași situație ca și la medici: nu vor să stea aici datorită condițiilor sociale. Ceea ce ne deranjează, apoi, sunt bolile profesionale. Aveam 30 în '90. Acum sunt 84 cu silicoză și 8 cu sindrom Parkinson. Dar dacă în mină sunt condiții proaste... Dacă este respectată tehnologia de lucru, totul merge bine. Dar când în trei ani n-a putut fi montat un burlan de aeraj pentru scoaterea prafului, când n-ai furtune de apă, e clar că te îmbolnăvești. Ei, din toate acestea am făcut o sinteză, pe care am prezentat-o Guvernului în '90, '91, '92. Și urmează să ne întâlnim pe 21 mai din mou. Și dacă nu se rezolvă nimic, ne prezentăm la Cotroceni.

La toate uşile am bătut până acum şi nu s-au prea rezolvat multe".

Intervine şi dl. Kovacs:

L.K. Spitalul ăla de acolo –pe care l-aţi văzut când aţi venit – pentru a-l pune la punct ne trebuie 303 milioane lei. Chiar azi noapte (27/28 aprilie) a murit un om de inimă. Dacă vrei să-ţi extragi o măsea – chestiune banală - trebuie să te deplasezi la Miercurea Ciuc şi dai doar pe transport peste 500 lei. Nu mai vorbesc de naşteri... Dacă avem accidente de muncă, cel sau cei, accidentaţi trebuiesc duşi la Miercurea Ciuc. Şi se scurge tot sângele pe drum din ei. Am avut cazuri când – din cauza acestui spital nenorocit – oamenii au rămas infirmi.

În final, am stat de vorbă cu primarul oraşului Bălan, dl. **Doru Alexandru**. Domnia sa nu face parte din nici un partid politic. A candidat ca independent. În consiliul municipal predomină consilieri aleşi pe lista UDMR, cu toate că oraşul este în proporţie de 75-80% românesc. L-am întrebat pe dl. primar, cum se explică această anomalie. **Românii nu s-au prezentat la vot.** Primarul este un om în puterea vârstei. Are 43 de ani, instalator sanitar de meserie, dar ani de zile a îndeplinit sarcini administrative. De baştină este din Vrancea. Dânsul mi-a confirmat multe din doleanţele exprimate de cei cu care am stat, în prealabil, de vorbă şi de la care aflasem că, primarul este un bun organizator. Domnul primar n-a făcut decât să confirmr dificultăţile în care se zbat locuitorii oraşului.

(Naţiunea Anul IV Nr. 22 (151), 1993, 28 MAI – 3 IUNIE, pag. 2, semnat **G. GHEORGHE**)

„EUROPENII" NE TRAG DE URECHI
– Cronica parlamentară –

• Săptămâna trecută a fost numită de unii politicieni uşurei drept o „săptămână a ofensivei diplomatice româneşti". Preşedintele - în ţări din fosta lugoslavie; Adrian Năstase, preşedintele Camerei Deputaţilor, la Londra; Oliviu Gherman, preşedintele Senatului, şi Ioan Gavra, vicepreşedintele

Camerei Deputaţilor, - la Atena; câţiva miniştri – prin Asia. Rămâne de văzut, acum, care va fi rezultatul politic al acestor turnee.

• Conferinţa de presă oferită ziariştilor de membrii delegaţiei României, recent întorşi de la Consiliul Europei (Adrian Severin – FSN şi György Frunda – UDMR) ne-a dezvăluit, prin dl. Severin, cum că să nu credem că „România ... este umilită, ci (doar) tratată cu o severitate deosebită". De ce? Ne răspunde tot dl. Severin: Pentru că nu se observă - în România, evident – o reală autonomie a instituţiilor judecătoreşti, nu se controlează, de către Parlament, bugetul SRI, nu se „demilitarizează poliţia". Guvernul actual este lipsit de credibiltate (cum de nu ne-a primit Europa în sânul ei atunci când avea un Guvern „credibil", din care făcea parte şi actualul domn Severin?!). Problema cu „homosexualitatea" ne-a asigurat dl. Severin – nu este „un standard", doar că e bine ca România „să tolereze", totuşi, „minorităţile", adică şi pe ... homosexuali, lesbiene... şi pe... ţiganii infractori şi unguri gen Czerneszny Pal şi alte „minorităţi", aşa, ca să ajungem la „standard". Celălalt vorbăreţ – dl. Frunda – a fost mai la obiect. El a luat-o cu exemplele. Ca şi Slovacia – a zis dumnealui – nici noi (adică România) „nu rezolvăm în mod satisfăcător problema minorităţilor şi în primul rând a minorităţii maghiare". Şi a început să enumere, dl. Frunda, cam ce ne lipseşte şi cam ce ar vrea domnia sa de la România. Vrea dl. Frunda – el zice că asta ar vrea „Europa"; sireacul Farfuridi... maghiar! – ca, acolo unde există 20% minoritari, adică unguri, să fie inscripţii bilingve; asigurarea – de către statul care are între graniţele ţării minoritari – ca aceştia nu vor fi mutaţi masiv din locurile lor de habitat (nu l-a contrazis nici un membru al delegaţiei prezente la conferinţă; nu i-a spus că la noi, deportaţii – goniţii! - nu sunt minoritarii, ci majoritarii români); folosirea liberă în administraţie, acolo unde sunt 20% unguri, a limbii ungureşti etc. În plus, pe această „Europă" şi pe dl. Frunda îl mai frământă două lucruri: Legea minorităţilor naţionale şi Legea Învăţământului . Şi peste toate acestea, Guvernul – cum vine

asta într-o democrație? –trebuie să înlăture „extremismele" naționale. „Aceste extremisme trebuie înlăturate, marginalizate". Aici, iar îl dau dreptate d-lui Frunda şi sunt de acord cu el. Dar îi răspund cu o întrebare: Pe cine consideră d-sa extremist? Pe cel care combate - într-un limbaj mai colorat, într-o gazetă - extremismul real (adică, pe acel soi de oameni care se declară europeni, dar te ucid rapid, ritualic; vezi cazurile Cofariu, Fontu, Agache, cele din anii 1940, 1918 etc.) sau pe cel verbal, cu rol de supapă? Asta e problema.

(Națiunea Anul IV Nr. 22 (151), 1993, 28 MAI – 3 IUNIE, pag. 3, semnat Gică GHEORGHE)

SFÂNTĂ ZI DE SĂRBĂTOARE

Pe Câmpul Libertății de la Blaj s-a sărbătorit 145 de ani de la începutul Revoluției Române din Transilvania, în anul 1848. Sărbătoarea s-a vrut o cinstire a jertfei acelor eroi între eroi – Iancu, Buteanu, Dobra, Papiu Ilarian, Bărnuț ş. a. – s-a vrut o cinstire a celor 230 de sate româneşti arse de dușmanii neamului românesc. Acestei pioase sărbători şi amintiri i s-a dat şi o dimensiune contemporană: prin lege s-a conferit orașului Blaj rangul de Municipiu.

Pe **Câmpul Libertății** cele două Biserici - prin reprezentanții lor, IPS Antonie Plămădeală, şi cardinalul Augustin Todea - oficiază un **Te Deum** pentru eroi şi pentru „botezarea" noului Municipiu. Trecem peste incidentele mărunte, care n-ar fi trebuit să se întâmple la vreme de sărbătoare. Dar nu poți - azi - înlătura, pasiunile strârnite de politică. Sărbătoarea laică a fost deschisă de primarul Municipiului Balj, dl. Ioan Mircea Fuior, în prezența preşedintelui Senatului, dl. Oliviu Gherman, a vicepreşedintelui Senatului, dl. Teodor Ardelean (PUNR), a vicepreşedintelui Camerei Deputaților, dl. Ioan Gavra (PUNR), a ministrului Muncii şi Protecției Sociale, dl. Dan Mircea Popescu, reprezentantul Guvernului României, a reprezentantului

Preşedinției, a d-lui Gheorghe Funar, primarul Municipiului Cluj-Napoca, preşedintele PUNR, a senatorilor Mircea Vâlcu, Valer Suian, Dumitru Pustai, deputaților I. Dărămuş, Petru Şteolea, Valeriu Tabără, Vasile Şuta, Lazăr Lădariu, Floruță Crăciun, Ioan Dragomir, Ioan Sântu, toți de la PUNR, senatorul Ioan Coja (PDAR), Petre Țurlea (FDSN), a prefectului de Alba, dl. Ioan Rus, a prefecților din Covasna şi Harghita şi al altor oficialități.

Primarul Blajului a dat cuvântul preşedintelui Senatului, pentru a da citire textului de Lege care trece „Roma românilor" în rândul municipiilor. După acest interludiu, dl. Gherman a rostit discursul în numele Camerei Superioare a Parlamentului. Au mai luat cuvântul Ioan Rus, prefectul județului Alba, reprezentantul Preşedinției, ministrul D. M. Popescu, din partea Guvernului, Dumitru Pustai din partea PUNR – partidul care a propus şi întocmit proiectul de lege care transformă orașul în municipiu – IPS Simeon Tatu, senator, vicepreşedinte al „Ligii Românilor de pretutindeni", care ne-a zis că *„Dumnezeu ne-a învrednicit şi pe noi să devenim ctitori ai acestei țări"*. O mică lecție de istorie a ținut acad. Ştefan Pascu. Din discursul lui am vrea să reținem ideea că, în 1848, pe Câmpul Libertății de la Blaj *„confesiunile nu s-au confruntat, ci s-au unit"*. Şi noi vrem să fie aşa, de aici înainte. Publicul a fost destul de numeros.

Activă a fost - la această sărbătoare - şi **Uniunea Națională „Vatra Românească"**, prin organizațiile județeleor Bihor, Arad, Mureş, Timiş, Alba, Cluj, Bistrita-Năsăud, Covasna, Harghita.

Ceremonia dezvelirii Monumentului lui Avram Iancu, de pe „Dealul Crucii" - locul de unde, spun localnicii, Iancu şi-a condus moții, la 1848. Monumentul este un „T" uriaş, care, împreună cu statuia Crăişorului, îmbrăcat în costumul arhi-cunoscut şi cu celebra căciulă brumărie, formează o cruce a cărei lumină străluce peste întreg Câmpul Libertății. Monumentul (sperăm că „Dealul Crucii" va fi amenajat corespunzător, devenind un complex de referință şi loc de

pelerinaj, care va străjui porțile Municipiului Blaj) este cu adevărat covârșitor. De altfel, „Mica Romă" oferea un spectacol unic. Deşi localitate relativ modestă, rar mi-a fost dat să văd atâtea clădiri şi plăci, monumente, statui, care să amintească de o seamă de coloşi ai istoriei naționale, legați, într-ul fel sau altul, de Blaj: **Avram Iancu, Timotei Cipariu, Mihai Eminescu, Bărnuț, Bariț, Şaguna, Inocențiu Micu** şi mulți alții.

Seara a avut loc marele spectacol dedicat aniversării a 145 de ani de la Revoluția din 1848 din Transilvania.

(Națiunea Anul IV Nr. 22 (151), 1993, 28 MAI – 3 MAI, pag. 5, semnat Gheorghe BIRĂU)

PĂLĂVRĂGEALĂ FĂRĂ ROST / Cronica parlamentară

▪ Avem noi, românii, viață politică? Dacă ne luăm după succesiunea săptămânală de întâmplări, evenimente, atunci, avem. Dacă stăm să analizăm această vânzoleală, dacă încercăm să-i găsim finalitatea, atunci, nu avem. Întreaga noastră viață politică postdecembristă stă sub imperiul lui „De ce tu şi nu eu?" Pe orice cale, şi în orice condiții, o clipă în atenția galeriei (Nu amintea dl. deputat Alex. Albu, că dl. Patriciu îşi face, de obicei, numărul şi pleacă din incinta Camerei Deputaților?). Lăsând gluma la o parte, să ne întoarcem în actualitatea imedaită a săptămânii trecute. Ne-a vizitat țara un domn, Pierre Cornillon – secretar general al „Uniunii Interparlamentare". Dumnealui ne-a vorbit într-o franceză nazală, snobă, greu de suportat. Noi ziariştii români, lipsiți de mândrie, ne-am grăbit să ne abandonăm limba, asigurându-l că ştim a ciripi pre limba lui. Adică, ne-am grăbit să arătăm ce slugarnici suntem cu francofonia, când normal era să ne respectăm limba. Dar, treacă de la noi. Din spusele dumisale, am înțeles că este, şi dumnealui, „specialist" în minorități şi că, România, trebuie şi ea, - după domnia sa – să

se ridice legislativ la „nivelul standardelor europene". Eu, personal, - vorba unui cunoscut personaj – sunt absolut sătul de aceste „standarde". Dacă numai pentru atâta s-a deplasat în România, putea să se ducă liniştit la Budapesta. Şi apoi, una, că n-o să mă autodistrug, pe mine ca popor, pentru a-l accepta pe un arab, turc sau chiar occidental, să-mi ocupe țara şi, al doilea, că, dacă Franța şi dl. Cornillon au chef, n-au decât să primească, pe teritoriul ei, toate minoritățile din Europa şi să ofere drepturi câte pofteşte. Dar poate ar fi mai bine să privească la vecinii lor germanii!!? Oare, „Europa" aste este alcătuită numai din Franța, Belgia, Luxemburg şi Olanda?.

▪ Al doilea „eveniment", de care vreau să-mi leg acest mic comentariu săptămânal, este zarva din jurul „corupției". Cine vrea, cine nu vrea, îşi face capital politic bătând monedă pe o realitate cotidiană. Puterea – ca să mă exprim criptic – este bineînțeles, contra corupției, opoziția este şi ea, bineînțeles, contra corupției, ziarele sunt, şi ele bineînțeles, contra corupției, cetățeanul de rând este şi el bineînțeles, contra corupției, pentru că este singurul pe care-l loveşte, până şi bişnițarul de la Universitate este contra corupției şi îl înjură pe nu ştiu care funcționar, pentru că nu-l lasă – fără ciubuc – să vândă revista porno „OKM" în poarta Facultății de Geologie, la umbra teiului de sub vestitul balcon. Ce face Parlamentul, autoritatea supremă în stat? Creează o „Comisie specială de anchetă a cazurilor de corupție"!? Cât timp i-a trebuit pentru acest lucru? Două zile. A creat-o? Nu! De ce? Din cauza „securiştilor", a „bolşevicilor" şi a „agenților CIA". Oare toți parlamentarii sunt angajații acestor servicii? Să nu fie măcar o parte, angajați şi la Mossad? Asta, cel puțin, s-a înțeles din păruiala verbală – ba chiar şi fizică – din timpul celor două zile, când membrii celor două camere au lucrat împreună. Ce mai trebuiau să facă cele două Camere reunite? Să reglementeze problema cu Legea 35/91 şi Legea privind controlul SRI? Le-au rezolvat? Nu!

▪ Conferințele oferite de partidele politice sunt al doilea tip de spectacol, ajuns derizoriu în multe privințe. Fiecare

partid acuză – la conferința de presă ținută săptămânal sau în ediție specială – pe celelalte de demagogie, bolşevism, legionarism, fascism, neseriozitate, masonerie, filosionism şi alte drăgălăşenii (De sionism, ce e drept, se vorbeşte mai rar). Frica e prea mare. Nici fosta Uniunea Sovietică, la apogeul puterii sale, nu stârnea o asemenea spaimă, ca spaima pe care o stârneşte fie şi numai pronunțarea cuvântului sionism. Mulți dintre oferitorii de astfel de conferințe sunt de o mediocritate înspăimântătoare. De regulă se lustruiesc din mers, atunci când se izbesc de întrebările puse de gazetari; gazetari care, la rândul lor, au o cultură cu totul lacunară. Odată aceşti lideri, deveniți parlamentari, au şi uitat ce au promis că vor realiza. Îi domină mici aranjamente de culise, îşi promovează nevestele prin cine ştie ce Ministere, dau telefoane, îşi crează legături, dau din umeri.

▪ Ce să mai vorbim de „prelungirile" meciului parlamentar pe coridoare, ca în 27 mai, când o dispută din sală s-a „aprins" pe hol, şeful PRM, dl. Corneliu Vadim Tudor, a fost agresat de doi deputați ai FSN mai energici care, fireşte, nici ei n-au ieşit prea bine-dispuşi din meci. Probabil, că se construieşte o „replică" la acuzația de corupție pe care dl. Vadim-Tudor o lansează liderului FSN. Mai ştii?

(Națiunea Anul IV Nr. 23 (153), 1993, 4 IUNIE – 10 IUNIE, pag. 3, semnat Gică GHEORGHE)

PRIVIND SPRE VIITOR

• Filiala Bistrița-Năsăud a Partidului Unității Naționale Române şi-a ținut de curând conferința județeană. În cadrul manifestărilor similare care se desfăşoară - pe rând - în întreaga țară, Filiala P.U.N.R. Bistrița este una dintre cele mai puternice, la alegerile din septembrie '92, clasându-se pe primul loc. Prefectul județului provine din P.U.N.R., ministrul secretar de stat la Telecomunicații, dl. Ene, provine de asemenea din această filială. La această conferință au fost

prezenți şi d-nii Gheorghe Funar, preşedintele P.U.N.R., Cornel Brahaş (deputat), vicepreşedinte, alte personalități ale partidului. În Raportul prezentat de dl. Valeriu Sârbu, s-a făcut un excurs istoric al activității acestei filiale a P.U.N.R., s-a reliefat concepția partidului (şi, implicit, a filialei, aplicată la nivel local) privind privatizarea, necesitatea creării unui corp de administratori capabili să conducă industria românească, aflată în tranziție şi să apere patrimoniul național „de degradare şi devalorizare". Dat fiind faptul că, la nivel de județ, mulți primari şi consilieri sunt ai acestei formațiuni politice, o serie din dezideratele expuse mai sus vor fi puse în practică. Înainte de alegerea noilor organe de conducere ale filialei, dl. Funar a făcut un expozeu privind situația politică, socială şi morală a națiunii. Deosebit de interesant şi de curajos, la obiect. S-a desprins în mod clar ideea că Bucureştiul nu realizează şi nu sintetizează tragedia pe care o trăiesc cele trei provincii istorice româneşti. Nu numai că nu controlează problemele, dar nu oferă nici o soluție şi o coordonare a vieții întregii națiuni. Oraşe întregi se deromânizează, fără ca cei în drept (Guvern, Preşedinție) să schițeze măcar un gest.

▪ Finalul conferinței a fost dedicat alegerii noului preşedinte al filialei, în persoana d-lui **Ovidiu Crețu**. Domnia sa a ținut să ne prezinte unele preocupări. Iată-le: „Considerăm că o primă sarcină este creşterea în teritoriu a puterii partidului. Sunt zone în care nu avem organizații, unde nu am depus liste de candidați la alegeri, dar am fost, totuşi, votați. Mă refer aici la „zona de câmpie", unde, neapărat, trebuie să creăm filiale puternice. Am, aici, în vedere localitățile Teaca, Spermezău, Prundu-Bârgăului, Lechința. Cu aceasta vom acoperi tot județul. Bineînțeles, la aceste subfiliale vor fi arondate secțiile comunale, pentru a face un transfer uşor de informații. Aceasta pe plan organizatoric. Consider că până acum am lucrat destul de slab. Poate aşa sunt începuturile. Dar noul birou, care a fost ales, sperăm să se implice şi să revigoreze activitatea, să o controleze şi să mențină o permanentă legătură cu parlamentarii, pentru a nu uita să realizăm şi să rezolvăm ceea

ce am promis în campania electorală. Avem şi o deviză imediată - **stârpirea corupției la nivel de Județ**. Acum, ceva despre alianțele politice. Trebuie să vă spun că alianțe politice locale nu vom face, am avut şi avem relații bune cu filialele locale ale partidelor parlamentare. Dar alianțe nu vom realiza decât sub directa coordonare a conducerii P.U.N.R. Noi suntem filială a P.U.N.R., nu o organizație județeană independentă. Deci, noi transpunem în județ politica conducerii P.U.N.R. Aşa că, e clar că nu putem face nici un fel de asociere cu filiale ale unor partide care, de fapt, luptă, ideatic, contra noastră. Dacă vor fi oameni din alte organizații politice care vor să vină la noi şi vom lucra bine cu ei, îi vom aduce la noi. Dar numai individual. Nu ca organizații..."

• Filiala Cluj a Uniunii Naționale „Vatra Românească" a avut conferința județeană în cadrul căreia s-au făcut alegeri în conducerea filialei. Au participat: d-nii Zeno Opriş, preşedintele Uniunii Naționale „Vatra Românească", Gheorghe Funar, preşedintele P.U.N.R., invitați, inclusiv din partea partidelor P.D.A.R., P.N.Ț.-C.D. şi P.N.L., numeroşi membri ai filialei Cluj şi din alte județe. A fost ales preşedinte dl. prof. **Victor Petrescu**. Tot la această conferință s-a adoptat un Comunicat, citit de senatorul Ion Coja, lunea trecută, în plenul acestei Camere, prin care Uniunea Națională „Vatra Românească" cere Parlamentului să nu voteze vânzarea de pământ către firmele străine.

• Şi filiala Satu Mare a procedat la alegerea conducerii. Preşedinte a fost ales dl. prof. **Ioan Halmi**, prim-vicepreşedinte d-na Livia Haidu, vicepreşedinți - d-nii Spiridon Zavadovschi şi Ioan Sabău.

(Națiunea Anul IV Nr. 24 (153), 1993, 11 IUNIE – 17 IUNIE, pag. 2, semnat **Nicole BIRĂU)**

OPINIA VICEPREŞEDINTELUI....

- Interviu cu dl. senator Gh. Dumitraşcu -

R. D-le senator, ca membru al delegației parlamentare, ați fost într-o vizită în Turcia. Ştiu că sunteți şi vicepreşedinte al „Asociației de Prietenie Româno – Turce". Nu vi se pare, d-le senator, că în România are loc o invazie de firme turceşti minore, antrenând prezența, tot mai numeroasă, a unor cetățeni de origine turcă şi acest fapt ar putea avea unele consecințe negative în timp? Nu e vorba de xenofobie, dar este o realitate. Ați discutat cu parlamentarii turci această problemă?

Gh. D. Noi, parlamentarii români, am atras atenția asupra acestei cifre – circa 1850 – de firme turceşti şi a unor grupuri de populație. Şi ei au fost de acord, dar au spus că nu toate aceste firme reprezintă o realitate în stare să mişte istoria. Au venit, la început, şi investitori de 100, de 200 de dolari. Important este acum, după trei ani, să se treacă la firme mari, productive. Pentru aceasta este nevoie, şi turcii o cer, de o garanție a legilor româneşti. O parte dintre aceşti investitori nu le cunosc prea bine. În rest, cereau înlăturarea manierismului (sic!)nostru balcanic. Când spun asta mă gândesc la cei care fac operații bancare, la funcționari. Aşadar, ei sunt conştienți că s-a depăşit o etapă şi că, din aceste firme, numeroase, puține vor rămâne. Pe lângă cele spuse mai sus, am întâlnit la Ambasada României – n-am spus-o la conferința de presă - , la o recepție dată în onoarea noastră, oameni de afaceri care cunoşteau România, care trăiseră şi erau conştienți că epoca **dughenarilor** s-a încheiat şi începe o etapă nouă. Aceasta dacă ținem cont că am depăşit şi noi, românii, unele baremuri, iar a doua, că între timp, legislația noastră s-a perfecționat şi se perfecționează din mers, oferind posibilitatea investitorului de a crea întreprinderi de mare calibru.

Cât priveşte cea de-a doua parte a întrebării dv., eu n-aş fi prea speriat. Nu cred că în România va veni o masă compactă

de turci care să cumpere pământ, să construiască moschei. Nici gând – cred eu – să se mizeze de către ei pe aşa ceva. Noi suntem deja orientali, ca şi ei, şi nu văd de ce ar veni să ne „orientalizeze" în plus. Ba, mie mi se pare că ceea ce am văzut eu acolo, nu neapărat în fuga maşinii, dar şi altfel, ar putea să ne occidentalizeze în mai mare măsură decât cei din Occident. Pentru că Turcia nu este orientul pe care-l credem noi. Deci, nici un pericol demografic, cred eu…

(Naţiunea Anul IV Nr. 24 (153), 1993, 11 IUNIE – 17 IUNIE, pag. 3, semnat **George URSA)**

SĂPTĂMÂNA POLITICĂ / [Cronica parlamentară]

▪ În cursul după-amiezii de miercuri, la şedinţa comună a celor două Camere, senatorul F.D.S.N. dl. Gheorghe Dumitraşcu a rostit - în timpul unul discurs – o frază care sună, aproximativ, aşa: **„Atâta vreme cât această dreaptă** (şi a făcut cu mâna spre băncile din dreapta microfonului - n. n.) **nu va lua puterea, vom avea un stat român..."** Nu vom comenta dacă are sau n-are dreptate, omul. Nu aceasta-i problema. Dar să zicem că dl. Dumitraşcu n-are, n-avea dreptate. Poate că, politic, greşeşte, a greşit, dar este dreptul lui, câştigat în urma scrutinului din septembrie '92, de a-şi exprima **orice** opinie doreşte, atâta vreme cât o face în Forul unde este îndrituit să o facă. În urma frazei mai sus pomenite, partidele opoziţiei au părăsit sala şi, a doua zi, au refuzat să revină, până ce respectivul senator nu-şi cere scuze. Manevra le-a reuşit; şi au căzut în capcană şi celelalte partide, creând un precedent care s-ar putea să le coste în viitor. Faţă de cerbicia F.S.N.-ului în a-l apăra - cu toate că a greşit grav - pe Aristide Dragomir. Oricum, până a conclude, cum a făcut-o dl. Al. Paleologu (P.A.C.), că discursul senatorului F.D.S.N., este o „imbecilitate" *(„Ora")*, se pare că există o distanţă... morală... greu de trecut!

▪ O conferinţă de presă „transparentă" şi inedită a ţinut dl. Nicolae Ivanciu-Văleanu, tot membru al F.D.S.N. şi

dumnealui. Nu pricepem de ce a mai convocat recenta conferinţă, dacă ştia că nu prea are ce ne împărtăşi... Mal ales că d-sa nu este dl. Vadim Tudor să îşi poată permite - lipsindu-i dramul harismei de rigoare – să o ia prea „de sus". C. V. Tudor e tolerat, apreciat de gazetari pentru că are haz, ca să mă exprim astfel, atunci când ne trage de urechi. Or, dl. Văleanu... Tot ce l-au întrebat ziariştii, ori nu ştia, ori nu vroia să spună. Nu-şi dădea seama că noi putem să-i întrebăm pe alţi membri al Comisiei de politică Externă, exact ce l-am întrebat şi pe domnia sa?! Cu toate insistenţele, până la sfârşitul conferinţei n-am aflat nici **de ce** a fost numit dl. Mihai Botez la O.N.U., nici **de ce** nu a fost numit dl. Constantin Ene, nici **cine** a votat - dintre membrii comisiei parlamentare - **contra**, nici **cine**, **pentru** şi nici **cine s-a abţinut** şi nici **dacă această Comisie, de Politică Externă**, **doar avizează numirea ambasadorilor sau o şi face**, ori, dacă nu o face, şi numai dă aviz consultativ, **de ce** face aşa şi nu altfel? Ocupaţi-vă de meseria de bază şi lăsaţi politica, d-le deputat!

▪ În fine, domnii chestori ai Adunării Deputaţilor, Emil Stoica (F.D.S.N.) şi Sorin Lepşa (P.N.T.-C.D.), ne-au spus - la o conferinţă de presă - cine anume dintre parlamentari poartă arme, cine poate să intre în anexele Camerei Deputaţilor şi cine nu. Se înţelege, în afară de parlamentari. Dar iată ce ne-a declarat dl. Emil Stoica: „Noi n-am avut menirea de a ancheta, în concret, cazul Dragomir-Vadim, ci numai acel aspect privind **maniera** în care au intrat în incinta Adunării Deputaţilor body-guarzii d-lui Vadim Tudor şi, în general, regula de intrare în Adunarea Deputaţilor a altor persoane decât cele autorizate (parlamentari, funcţionari ai Camerei). Doar aceasta am avut de cercetat şi, în funcţie de situaţia concretă care a fost, să vedem dacă ceva a fost omis din «Ordinul» după care se ghidează Serviciul de Pază şi Protecţie - S.P.P. de la Camera Deputaţilor şi dacă are unele lipsuri să-l completăm printr-o «Hotărâre» a Biroului Permanent... În nici un caz n-am intrat în .substanţa anchetei, pe care o face Comisia de Disciplină şi Imunităţi. Deci, body-guarzii d-lui Vadim aveau efectiv dreptul -

la acea dată - conform legilor în vigoare, să intre în anexele Camerei Deputaților (Holul mare, culoare, birouri, nu în Sală. Şi nici n-au intrat în sală). Aceste legi şi regulamente spun foarte clar - cred că ați citit aceste concluzii ale noastre - pe litere şi aliniate, cine are acest drept şi cine nu are. Dar de acum nu li se va mai permite accesul altor păzitori ai demnitarilor să intre, pentru că acest obiectiv de pază şi protocol, fiind încredințat S.P.P.-ului şi, odată ce a avut loc un precedent cu incident, directorul acestui obiectiv a dat ordin că orice gardă de corp va fi asigurată, **în incinta Adunării Deputaților**, numai de oameni ai S.P.P.-ului. În această situație dl. Vadim Tudor a făcut apel la domnii de la S.P.P. şi şi-a schimbat garda. Deci s-a făcut o reglementare unitară şi cu excepția primilor 4-5 demnitari din stat de mai mare importanță, toate celelalte gărzi de corp, afectate lor să fie constituite numai din membri ai S.P.P." Astfel această latură a incidentului s-a lămurit, dacă e să-i dăm crezare d-lui chestor Emil Stoica. Şi în încheiere, la bună vedere.

(Națiunea Anul IV Nr. 24 (155), 1993, 18 IUNIE – 24 IUNIE, pag. 3, semnat **Nicolae VEGA)**

„CALITATEA UNUI PARTID..."

▪ „Săptămâna furioşilor" a rămas - se spune – cea dintre 31 mai şi 5 iunie. Cei mai înevertunați combatanți au fost FSN-iştii. Băieții aceştia gălăgioşi, fără ruşine chiar, au debutat cu o conferință de presă în care i-au atacat pe „extremişti", pe „xenofobi", pe „antisemiți" şi s-au autolăudat şi s-au autopromovat ca mari „democrați". Cine? Alde Severin, Berceanu, Dragomir, Bran, Sassu, Istrate, Boştinaru, Roman. Şi, mă rog, de ce ar fi domniile lor atât de „democrați"? Vă spunem noi. Pentru că nu au debutat în viața politică „proferând extremismul verbal" care „precede pe cel fizic". Memoria d-lui Severin – animatorul conferinței de presă de la Camera Deputaților – pare destul de scurtă (dar de, - vorba

dânsului – „calitatea unui partid este dată de liderii lui..."). De fapt, el a uitat, după 22 Decembrie 1989, că a fost activist PCR, că a fost „ciobănaşul" Severin. Şi, împreună cu ceilalți fesenişti, a uitat ce au făcut după 22 Decembrie 1989. Astfel că e cazul să le amintim; nu de alta, dar neruşinarea este mai mult decât crasă. Să amintim fostului activist că, în trei ani şi ceva de existență, FSN a fost unul dintre cele mai intolerante şi turbulente partide şi a apărut şi a cucerit puterea prin violență directă. Unii îl fac responsabil de moartea a peste 850 de oameni. Aşa s-a impus, după 22 decemrbie 1989, ora 13.00: prin violență, cum învățaseră de la tătuca Lenin. FSN-ul – membrii lui, care au activat în acest partid, nu PRM şi Vadim, până în aprilie '92 – sunt responsabili de multe extremisme petrecute în ianuarie '90 şi septembrie '91 etc. El este responsabil, cu şefii lui, de transformarea **românului Cofariu în ungur** şi făcut cunoscut astfel pe plan mondial; pentru că n-au făcut nimic să contracareze propaganda mincinoasă, lansată de unguri, după martie '90, la Tg. Mureş şi sprijinită moral de turbulenții din acelaşi partid. Cine conducea?Toți gâşcarii, care tropăie azi în fundul sălii din Camera Deputaților, pe dreapta, şi mulți dintre colegii lor, trecuți pe stânga, acum. Trebuie să-i amintesc vaşnicului domn Severin că, acest partid a fost patronul ziarului „**Azi**", în care se publicau în anii '90-'91 cele mai violente atacuri contra adversarilor politici. Acum o face pentru ei „**Evenimentul zilei**", cu aceeaşi violență şi trivialism. Că doar cine o instruieşte zilnic pe Marcela Feraru, la Camera Deputaților? Vă spunem noi: este „democratul" domn Radu Berceanu. În acel ziar, „**Azi**", toți adversarii politici ai FSN-ului, întreg la data aceea, erau făcuți şi erau declarați „legionari", „turnători", „securişti", „bolşevici", „ceauşişti", „fascişti", „nazişti", „legionari din Canada" (sionist nu era nimeni), „fosile", „trădători". (Deci, n-aveau dreptul să aibă o altă concepție decât domnii care conduceau, că imediat erau taxați!...) Nu Credeți cele afirmate aici? Cereți şi consultați, la Biblioteca Academiei – să zicem – colecția respectivului ziar. „Organul" vă va oferi oglinda unei intoleranțe „primitive". Exact

aşa cum se exprima – la conferința de presă de la Sala Adunării Deputaților – dl. Severin. Cine erau, atunci, conducătorii partidului de guvernământ? Dați banda înapoi: îi veți recunoaşte pe toți. Mari specialişti în „pusul etichetelor". Cele mai rodnice sunt „antisemitism", „xenofobie", „extremism", „agresiune". Ce ar fi, domnilor, să vă uitați în oglindă? Dar vreau să vă întreb, d-le Severin: Dl. Dragomir e, cumva, arab, evreu, ceva acolo? Şi dacă este, ce i s-a făcut în calitate de „semit"? Văd că sunt o grămadă de „semiți" în România şi n-are nimeni nimic cu ei. Unii dintre ei jefuiesc pe rumânaş de-i sar fulgii. Atunci...

(Națiunea Anul Nr. 25(154), 1993, 18 IUNIE – 24 IUNIE, pag. 3, semnat **Nicolae VEGA)**

„CINE N-ARE INSTINCT NAŢIONAL..."
– Din viaţa filialelor „VETREI" –

▪ În sala de conferințe din Bd. Mihail Kogălniceanu nr. 25 s-a desfăşurat, recent, **Conferința Municipală a Filialei Bucureşti a „Uniunii Naționale «Vatra Românească»**. Dezbaterile conferinței au fost conduse de un prezidiu format din domnii: g-ral mr. (r) Traian Băndilă, Valentin Borda, Ion Coja, Sabin Făgărăşanu, Gheorghe Țârlescu, iar şedința propriu-zisă de dl. g-ral mr.(r) Traian Băndilă. Au participat ca invitați reprezentanți ai unor partide: P.U.N.R., P. D.-F.S.N., P.S.M., P.R.M., P.S.D.(I), P.L.D., ca şi reprezentanți ai presei: **„Națiunea"**, **„Adevărul"**, **„Tineretul liber"**, **„Curierul Național"** şi **Radio**. TV-ul n-a catadixit să onoreze cu prezența Conferința «Vetrei», Bucureşti. După ce s-a oferit cuvântul invitaților, dl. Valentin Borda, prim-vicepreşedinte al Filialei, a citit o amplă **Dare de seamă** asupra activității «Vetrei» Bucureşti pe perioada februarie '91 - mai '93, împlinirile acesteia pe trei coordonate: social, cultural şi de atitudine civică. «Vatra» a propus şi discuții, acțiuni menite să

popularizeze în străinătate programul său, punctele ei de vedere privind starea națiunii, dirijarea unui vast program de sprijin pentru românii din preajma granițelor țării. Dar ce a realizat, concret, această filială de la ultima Conferință, ținând cont că pare a fi cea mai activă filială a **Vetrei** din țară? Enumerăm: organizarea, alături de filialele Hunedoara şi Alba, a comemorărilor de la Țebea, două simpozioane legate de Dictatul de la 30 august 1940; alături de Institutul Național pentru Românitate şi Românistică a organizat dezbateri de interes însemnat pentru țară: ***„Economia României, încotro?", „Situația țăranului român după 1989", „Destinul patrimoniului național"*** ş. a. Dar, poate: cea mai însemnată realizare a filialei din ultima vreme sunt **Întâlnirile de joi** ale «Vetrei», la care au fost invitați să conferențieze muzicologi (George Sbârcea), politologi (Raoul Şorban), scriitori (D. R. Popescu, Grigore Vieru, Mihai Cimpoi), economişti, (senator Viorel Sălăgean), istorici (Ion Țurcanu, Gheorghe Iscru, Vasile Curticăpeanu), s-au organizat expoziții de pictură (Eugen Gâscă), lansări de carte. «Vatra» - Bucureşti are în pregătire pentru tipar cartea ***„Memorandul românilor din Transilvania şi Banat"***, carte esențială pentru istoriografia românilor şi care va apărea sub semnătura prof. dr. Josif Constantin Drăgan, preşedinte de onoare al „Uniunii Naționale «Vatra Românească»". Dar, până acum, s-au mai tipărit la editura filialei şi sub patronajul ei, „**Transilvania Invincibile argumentum**" (Ion Coja), „**Ardealul, pământ românesc**" (Milton Lehrer) etc. Deosebit de valoroase au fost acțiunile sociale şi de atitudine civică ale filialei **Vetrei** Bucureşti: ajutorarea copiilor orfani de la Căminul nr. 1, ajutoare date românilor din preajma României aflați la studii. Filiala a avut şi are atitudini publice de respingere a pretențiilor exprimate de emigrația ungurească, de condamnare a unor acțiuni inumane care se petrec în Transnistria şi Iugoslavia, dar şi propuneri pentru îmbunătățirea Legii învățământului.

▪ În cursul discuțiilor ce au urmat după prezentarea **Dării de seamă** au luat cuvântul delegații filialei «Vetrei Românești» din

Bucureşti, care au făcut propuneri pentru atragerea tineretului în activitatea filialei, au subliniat meritele deosebite ale activităţii unor vetrişti. Foarte drastic - şi pe bună dreptate -, cu unele aspecte din statul român actual, a fost profesorul şi senatorul Ion Coja. La un moment dat el a pronunţat fraza, foarte îndreptăţită, după care „**cine n-are instinct naţional este un handicapat**". Din partea aromânilor de la noi şi din sudul Dunării a vorbit dl. Sterie Paris. A fost ales noul Comitet Director al filialei format din 21 de membri. Privită imparţial, Conferinţa «Vetrei Româneşti» a fost o reuşită şi ea a demonstrat că se poate face ceva fără zavistia de rigoare.

▪ Şi filiala „Vetrei" Suceava - una dintre cele mai puternice - la conferinţa judeţeană şi-a ales conducerea: preşedinte este dl. Gheorghe Moga. În Consiliul judeţean al filialei au fost aleşi 9 membri.

(Naţiunea Anul IV Nr. 25 (154), 1993, 18 IUNIE – 24 IUNIE, pag. 6, semnat **Nicolae BIRĂU)**

SIRENA CAMEREI / Cronica [parlamentară]

Membrii celor două Camere ale Parlamentului, reunite în şedinţa comuna, au votat, miercurea trecuta, proiectul de **Lege privind alocaţia pentru copii şi Hotarârea privind organizarea şi funcţionarea Comisiei comune a celor doua Camere ale Parlamentului pentru exercitarea controlului asupra Serviciului Român de Informaţii.** În problema cu „Legea alocaţiei pentru copii" deputaţii şi senatorii s-au ciorovăit câteva ore, invocând, fiecare în parte, grija pentru „drepturile omului"... (Sintagma amintită de fiecare până la saturaţie!). Reproduc opinia d-lui senator Tocaci – la care ma raliez şi eu – cu privire la abuzul comis în folosirea acestor cuvinte. Spunea domnia sa că, desigur, noi trebuie să respectăm „drepturile omului" dar „să nu facem din «drepturile omului» un limbaj de lemn". Şi să terminăm odată cu spaima aceasta faţă de „ce va spune Europa", pentru că nu avem

dreptul moral de a accepta – dacă ne respectăm – să intrăm în organismele Europei ca nişte cerşetori. Trebuie să intrăm în aceste organisme „în picioare, nu în genunchi!". Dreptu-i?! Ce poate fi mai respectat în tâmpenia cu „drepturile omului" decât să ai „o naţiune elevată şi să termini cu parazitismul". De fapt, pe ce se băteau, cu atâta înverşunare, domnii deputaţi şi senatori? Pe un articol din Lege care impune acordarea alocaţiei doar acelor copii care frecventează şcoala. S-a invocat comportamentul ţiganilor. Dar noi speram că şi organizaţiile ţiganilor să se implice măcar în temperarea părinţilor şi - cât de puţin – şi în educarea acestora!

Dezbaterea Hotărârii privind S.R.I. a fost plină de curiozităţi. Ea a dat prilej d-lui Gherman – prezidentul de şedinţă – să acţioneze din zece în zece minute ... sirena de alarmă a Camerei Deputaţilor. E de groază cu această sirenă. Ea are rolul de adunător de deputaţi şi senatori. Se vede că pofta de muncă a multora nu prea poate fi pusă altfel în mişcare şi că numai stridenţa zgomotului produs de această sirenă mai poate să-i mobilizeze cât de cât. Spre sfârşitul dezbaterilor, când urma să fie votată în ansamblu întreaga Hotărâre, grupul UDMR a cerut cincisprezece minute pauză „pentru consultari". Apoi dl. Gherman a cerut alte câteva minute pentru a discuta între ei, şefii grupurilor parlamentare. În fine, s-au consultat, s-au întors în sală, şi-au votat Hotărârea în ansamblu.

În rest, demonstraţii, pupături în plină stradă, grevă la C.F.R., grevă care dezorganizează tot ce a mai rămas, încă, organizat, în această ţară, qvasi inexistenţa Guvernului, traiul pe sponci, de la un salariu la altul, sărăcirea marii mase de oameni şi acumularea bogăţiei în mâinile câtorva. Văzând toate acestea am putea pune, cu vădită îngrijorare, întrebarea: România, încotro? E clar că, la sfârşitul lunii iunie, nu vom fi admişi în structurile europene, că în iulie nu vom fi la hotărârile privind împărţirea caşcavalului, şi, până la toamnă, cine ştie ce va ma fi. În schimb Rusia, Cehia şi Slovacia vor fi admise la sfârşitul acestei luni, fără probleme. Ploconeala şi umilinţa noastră, a liderilor noştri politici, n-au adus nici un rezultat.

(Naţiunea Anul IV Nr. 26 (155), 1993, 25 IUNIE – 1 IULIE, pag. 3, semnat Gică GHEORGHE)

CONFESIUNEA DEPUTATULUI ENERGETICIAN

- Interviu cu dl Ioan SÂNTU, deputat P. U. N. R. de Bistriţa – NĂSĂUD -

•D-le deputat, din februarie '93, după numirea d-lui Vasile Ene ministru secretar de stat la Telecomunicaţii, aţi intrat în Camera Deputaţilor din partea P.U.N.R. V-aş ruga să ne spuneţi: în ce comisie aţi intrat şi cu ce vă îndeletniciţi?

• Având în vedere că fiecare deputat trebuie să facă parte dintr-o comisie, de regulă una care corespunde cel mai bine formaţiei sale profesionale, ca inginer energetician am considerat că cel mai potrivit loc pentru mine este în „Comisia pentru Industrie şi Servicii". Nu ocup nici o funcţie, sunt un simplu membru. Dar, zic - fără exces de modestie – că, în cadrul ei, am o bună contribuţie prin amendamentele pe care le propun la diversele proiecte de legi ce ne sunt înaintate şi care, în general, vizează domeniul energetic.

•La care din legile puse în discuţie v-aţi adus contribuţia, propunând amendamente?

• Am prezentat amendamente la Proiectul de Lege a Hidroamenajărilor şi la extinderea, practic, a hidrocentralelor electrice în defavoarea celor pe cărbune şi păcură. Acest domeniu este, de o bună perioadă de timp, lăsat în paragină. Am mai avut contribuţii la Proiectul de Lege privind calitatea construcţiilor, cu toate că nu este un domeniu în care sunt specialist. Dar bunul simţ mă face să susţin corect unele chestiuni care mi se par pertinente. Prea multe proiecte de legi n-am avut de dezbătut şi amendat, dar am avut întâlniri cu diverşi specialişti din Ministerul Industriei. În cadrul comisiei noastre se desfăşoară - zic eu - o activitate laborioasă.

• Cum s-a adaptat un om de la munte în acest Bucureşti, „în baltă", cum spunem noi, cei ce ne ducem veacul aici?

• În principiu, până la urmă, te adaptezi oriunde... În ce mă priveşte am avut o „pregătire" prealabilă, pentru că în cei opt ani cât am lucrat ca inginer energetician la Beclean, am „făcut foarte multe delegaţii", cum ziceam în argou, în Bucureşti. Energeticienii aveau - şi au - o viaţă grea. Mereu pe drumuri. Eram chemat uneori de două ori pe săptămână „la centru", pentru diverse „sfaturi" şi „indicaţii". Deci, ţinând cont de acest precedent, de acest mare număr de delegaţii pe care le-am făcut în Bucureşti, mă pot considera deja adaptat acestui oraş...

• Vă mulţumesc

(Naţiunea Anul IV Nr. 27 (156), 1993, 2 IULIE – 8 IULIE, pag. 2, semnat **George URSA)**

AJUTOR PENTRU FRAŢII ROMÂNI DIN BALCANI

- interviu cu dl Valeriu Tabără, deputat PUNR, preşedinte al filialei Timiş – „Vatra Românească" -

R. Domnule deputat Valeriu Tabără, aţi jucat rolul de dirijor, ca să spun aşa, al delegaţiei românilor din Timoc, în întâlnirile cu autorităţile române. Daţi-ne informaţiile de rigoare pentru cititorii noştri.

V. T. Da, a venit o delegaţie de români din Iugoslavia, sub conducerea d-lui Dimitrie Crăciunovici. Vizita în România a fost pentru ei foarte fructuoasă şi a început cu o întâlnire, la „Fundaţia Culturală Română". Li s-au făcut unele donaţii: un computer pentru pregătirea ziarului, casete audio şi video, multe cărţi. A doua întâlnire a fost cu Înalt Prea Fericitul Patriarh Teoctist. Pentru prima dată, conducerii Bisericii Ortodoxe Române i se prezintă - de la sursă - situaţia etnică a acestor grupuri-masive – de români, a acestor latini din sudul

Dunării. Biserica Ortodoxă Română - prin IPFS Teoctist – şi-a luat angajamentul de a ajuta, prin burse, educarea unor viitori preoți, va acorda burse elevilor, care vor să urmeze Seminarul teologic. IPFS i-a asigurat, şi ne-a asigurat, că îl va dota cu un fond de carte religioasă. Apoi se vor organiza, sub egida Bisericii Ortodoxe Române, întâlniri între tinerii români, în lăcaşurile de cult din zona Olteniei şi Mehedințiului. Altă problemă - rezolvată de mine şi pe care o socotesc de mare importanță - a fost întâlnirea Delegației românilor din Iugoslavia cu dl. Adrian Năstase, preşedintele Camerei Deputaților. S-au abordat o serie de probleme care, anterior, au fost discutate şi de preşedintele Iliescu în Serbia, atunci când a primit delegația acestor vlahi. Unele probleme sunt de viitor, altele s-au realizat, celelalte urmând să fie concretizate după această vizită în țară. Vor o maşină de teren, favorizarea în obținerea de burse pentru elevii şi studenții români din Iugoslavia, burse pentru cursuri de vară. Tot în cursul acestei vizite – pentru prima oară - au ajuns la Ministerul Învățământului şi au fost primiți de dl. Liviu Maior. Li s-a promis mărirea cifrei de şcolarizare, un colegiu pentru ei – inițial la Drobeta Turnu Severin – cu 50 de locuri. Cifra nu este bătută în cuie, poate să crească. Sigur – rămân câteva chestiuni care trebuie rezolvate la nivel guvernamental. Mă gândesc la recunoaşterea acestor comunități, la recunoaşterea existenței lor ca etnie, la perfecționarea limbii. Pentru că ei vorbesc o limbă română arhaică. De peste 5 de ani nu mai au nici o instituție, cu toate că sunt o populație compactă de români. Suprafața pe care-şi duc existența este de 250 pe 300 km.p. Ocupă o rază aproape dublă decât cea a Albaniei. Or, ei n-au nici un drept de folosire a limbii române, a cultului religios. După ce au plecat din Bucureşti, s-au întâlnit cu prefectul de Mehedinți pentru a putea fi ajutați, acolo, în zonă, pentru a elimina necazurile ce li se fac, la punctele de frontieră ale României. Avem speranța, noi, PUNR, care suntem punctul de legătură între ei şi autorități, că vom realiza mai mult decât până acum. Politic, de asemenea trebuie să-l ajutăm, prin

discuții cu autoritățile din Iugoslavia, pentru a le recunoaşte, în totalitate, drepturile lor de români. Să aibă şi ei, cel puțin tot atâtea drepturi câte au românii din Voivodina. Dar, drepturile trebuie să fie, totuşi, egale cu ale sârbilor şi croaților din România. Apoi, există o promisiune - fermă - că ceea ce s-a hotărât în urmă cu un an, tot prin intermediul subsemnatului, cu conducerea vlahilor, să se realizeze: înființarea a două consulate româneşti în Iugoslavia: unul la Vârşeț şi un altul la Bor, dublate de două centre culturale, la Vârşeț în Voivodina şi la Zaeciar, în Timoc. Ele trebuie să fie garantul vieții românilor din jurul lor, nu doar a timocenilor români, ci a tuturor românilor din Peninsula Balcanică. Solicită, de asemenea, ca posturile de radio Bucureşti, Craiova, Drobeta să fie întărite pentru a avea o rază mai mare de audiție şi ca românii să se regăsească în emisiunile ce se vor face. Şi mai importantă este mărirea puterii de emisie a postului național de televiziune. În acest context am cerut într-un memoriu adresat preşedintelui Iliescu – zic aceasta cu mândrie, pentru că eu sunt unul dintre coautorii întâlnirii preşedintelui Iliescu cu românii din Iugoslavia, - să-i ajute pentru obținerea de Consulate, pentru înființarea Centrelor Culturale şi pentru constituirea unui releu TV în zona Drobetei, cu putere mare de emisie pentru a se putea face simțite emisiunile televiziunii române până în Grecia, deci în toată Peninsula Balcanică, pentru toți vorbitorii de limbă românească...

(Națiunea Anul IV Nr. 28 (157), 1993, 9 IULIE – 15 IULIE, pag. 2, semnat **George URSA)**

„NU SUNTEM CIRCARI" / – Viaţa politică -

▪ Era greu de crezut că Sesiunea ordinară (februarie-iunie) a Camerei Deputaților se putea încheia fără scandalul de rigoare. Dat fiind faptul că televiziunea ne-a prezentat chiar de la sursă punctele de vedere ale principalilor actori ai acestui scandal, numit de unii **„puci", „lovitură de stat", „lovitură de**

forță" iar de alții **„o nerespectare a procedurii"**, mă voi limita doar la unele considerații. Şi voi începe cu întrebarea firească: ce doreau acei dintre deputații care au propus această „sesiune extraordinară"? Doreau - zic ei - să dezbată **„Raportul" preliminar al Comisiei Parlamentare de anchetă** privind actele de corupție. Numai că o parte a membrilor Parlamentului (şi se pare cei mai numeroşi) consideră - în faza actuală - acest „Raport" preliminar" „un fel de extemporal". Odată îl numesc aşa pe motiv că cercetările Comisiei **nu s-au finalizat** decât parțial, a doua oară pentru că o bună parte dintre membrii Comisiei s-au mulțumit să consemneze ceea ce au debitat împricinații. Trebuiau extinse investigațiile asupra **TUTUROR actelor de corupție, din toate guvernările de după 22 decembrie 1989**. Ce e drept, cam aşa este. „Raportul" este cam subțirel. Cât un articol de gazetă ceva mai întins. Conținutul abia dacă atinge nivelul unei anchete de duzină dintr-un ziar mediocru. Ceea ce este şi mai grav este faptul că acest „Raport" **nu are urmări**. El **„recomandă"** justiției, Comisiei de Disciplină a Parlamentului „să-şi facă datoria", Guvernului – „să ia măsuri" contra funcționarilor săi acuzați de trafic de influență sau corupție.

În consecință, „sesiunea extraordinară" - cerută zgomotos de zurbagiii de la F.S.N. - nu-şi avea rostul. Zic aceasta dacă mă fac amnezic şi nu iau în considerație diurna de şedință, care se ridică la 4.000 lei. Oricum - dacă e să-l citez pe un deputat – „**noi** (adică deputații - n. n.) **nu suntem circari"...**

• Miercurea trecută, premierul Nicolae Văcăroiu a organizat o conferință de presă din multe puncte de vedere sub aşteptări. Despre multe s-a vorbit în ea: despre TVA, despre nave vândute şi închiriate pe nimic, despre agricultură şi carburanți, despre Băsescu, despre criminalitate, despre ce vrei şi ce nu vrei. Prestația premierului şi a celor doi însoțitori (dl. Florin Georgescu, ministrul de Finanțe şi d-na Jalea, purtător de cuvânt) lasă de dorit. Din ceea ce ni s-a spus - totuşi - la această întâlnire, putem trage concluzia că de sus până jos aparatul de stat şi birocrația întreprinderilor sunt un viespar de

nepricepuți şi de afacerişti. Iar „Afacerea Strousberg" sau „Skoda", afaceri care au zguduit vechea societate românească de dinainte de 1939, sunt jocuri de copii pe lângă „Afacerea flotei". Această flotă a fost dată, pentru a fi exploatată, unor firme străine, mai pe degeaba. „Capitalul" străin ia navele, nu bagă „partea lichidă", pe care trebuia să o bage, în noua societate mixtă, gajează vapoarele româneşti, apoi le pune la lucru să ia dividendele, adică profitul, şi mai are şi majoritatea de 51% din Societate! Iar dl. Văcăroiu - şeful Executivului - ne spune cu naivitate „că nu era de datoria lui să se ocupe de toate fleacurile". Se ocupă PETROMIN. Da' ce datorie au guvernanții ăştia, la urma urmei? Cum fac o eroare, cum se dau la o parte din fața responsabilității, de la preşedinte până la premier. Nu are nimeni pretenția ca preşedintele sau premierul să încheie contracte - dar să supravegheze încheierea acestora? ...să ia măsuri - sesizați de presă sau altcineva - că lucrurile n-au mers bine?! **Aici** trebuia d-lor să intervină cu autoritatea cu care erau **investiți**. „Cineva a făcut praf aceste nave" - ne spune dl. Nicolae Văcăroiu. Bine, am înțeles, dar ce facem, **doar constatăm** acest lucru şi ne culcăm pe o ureche, nu luăm măsuri?

(Națiunea Anul IV Nr. 28 (157),1993, 9 IULIE – 15 IULIE, pag. 3, semnat **Gică GHEORGHE)**

«VATRA» ÎN PREJMA CONFERINȚEI NAȚIONALE: ASTĂZI FILIALA BIHOR

• D-le Gheorghe Damian, prim-vicepreşedinte al filialei UVR Bihor, v-aş ruga să ne prezintați, pe scurt, care sunt obiectivele ce le veți propune Conferinței Naționale a Uniunii «Vatra Românească» din partea filialei dv.?

•• Filiala noastră, prin delegații care vor participa la Conferința Națională UVR de la Brad – din toamnă,- va avea cam următoarele propuneri: vom insista ca membrii Vetrei să-şi sporească influiența ca factor de atitudine civică, pentru că

aceasta este chemarea momentului, vom propune conducerii naționale să-și asume cu adevărat acest rol și să facă în așa fel încât să-și apropie mass-media țării pentru că mijloacele de informare manifestă în continuare rezerve față de noi. Fapt inadmisibil după opinia membrilor filialei noastre. Vom prezenta, totodată, un program de măsuri – după puterile noastre – pentru asanarea imoralității din societatea noastră, pentru combaterea corupției, vom prezenta un program concret pentru educația tineretului și a populației în general, pentru a duce o viață – să nu ne fie rușine de cuvânt - patriotică, românească. Nu vom uita să cerem conducerii centrale a Vetrei să-și mărească preocupările pentru coordonarea eforturilor filialelor astfel încât să fie rezolvate problemele de interes comun ale organizației noastre. Nu putem concepe ca o uniune a filialelor să nu se intereseze în nici un fel, să nu intervină în nici un fel, pentru a le coordona. Pentru că se pot face multe lucruri în comun: de la tipărituri de carte până la spectacole, simpozioane, dezbateri civice. Apoi, vom propune unele măsuri care să vizeze întărirea resurselor financiare ale organizației pentru a putea juca un rol în colaborarea cu Inspectoratele de cultură în dezvoltarea culturii. Am dori ca această Conferință Națională să aibă un puternic caracter de lucru. De aceea, vom cere conducerii naționale să abordeze lucrurile la concret și să ne trimită din timp materialele referitoare la lucrările conferinței. Ne interesează chiar modificări ale unor articole ale Statutului Uniunii și vrem să existe unele articole care să stipuleze concret o eficientă colaborare între filiale. În final vreau să spun că, poate, orășelul Brad nu e tocmai adecvat desfășurării Conferinței Naționale. Poate ar fi mai indicat orașul Deva. Dar, la urma urmei, vom vedea ce va fi...

(Națiunea Anul IV Nr. 29 (158), 1993, 16 IULIE – 22 IULIE, pag. 2, semnat George URSA)

ŞI F.D.S.N. ŞI-A PĂRĂSIT VECHIUL NUME / Viaţa politică

▪ Recenta Conferință Națională a F.D.S.N. s-a încheiat cu unele modificări notabile în cosmetica, în concepția și, respectiv, în ierarhia deținătorilor de putere politică în cadrul conducerii acestui partid. În primul rând, și-a schimbat denumirea: acum se numește **„Partidul Democrației Sociale din România”.** Adoptarea acestui nume a stârnit, totuși, oarece furtună în Sala Polivalentă din București. Delegații doreau ca în componența numelui să se găsească cuvântul „național” și să nu existe particula „din”. În culise, când s-au discutat denumirile, tinerii domni simpatici, care au cucerit puterea în partid și care sunt catalogați de mass-media, că „**optează pentru reformă**”, le-au replicat: ce doriți, ce vreți, să fim iar catalogați de vesttici cu termenul de „democrați originali”?! A doua problemă este cea privitoare la nuanțele de concepție, mutațiile de altitudine politică în noul partid. Generația mijlocie – „tinerii” – a partidului, purtătoare a unei concepții de nuanță pac aș zice, care a pomenit, în timpul Conferinței, de conceptul hegelian – evident, modernizat -, de „societate civilă” a avut câștig de cauză tot sub privirea bonomă a d-lui președinte Gherman. „Tinerii” victorioși au fost numiți de unii membri ai partidului, în discuțiile din pauze, „iresponsabili”. Termenul l-au folosit mai cu seamă delegații din Transilvania, care s-au și plâns, public, de „iresponsabilitatea” - în unele afirmații - a noului secretar general al partidului în problema națională. Așa că le-aș atrage și eu atenția domnilor simpatici, din generația de mijloc, care au acces la conducerea „Partidului Democrației Sociale din România” că poporul român, azi și acum, este „un popor care nu poate suporta un liberalism deșățat” (Adrian Păunescu – P.S.M.) și nici dezinteresul față de național. Ultimul lucru pe care vreau să-l mai analizez în această scurtă cronică este cel al schimbărilor de persoane, la vârf. Odată: conducerea a devenit bicefală: dl.

Oliviu Gherman-preşedinte, iar dl. Adrian Năstase preşedinte executiv. Cei trei şefi de partide recent fuzionate cu actualul partid, Ion Mânzatu, Cornel Nica şi Dumitru Dângă au fost şi d-lor aleşi vicepreşedinţi . Biroul Executiv are circa 30 de membri.

În ce ne priveşte aşteptăm o evoluţie raţională, responsabilă din partea noii echipe, temperată în „liberalism deşănţat" şi pozitivă în promovarea românismului. Nu Europa ne va da de mâncare, ci muncitorii români. (**G. G.**)

◈

R. Domnule Viorel Hrebenciuc, secretar general al Guvernului, printr-o recentă hotărâre semnată de primul-ministru, aţi fost numit conducător al unui colectiv special care coordonează campania agricol de vară. Ce faceţi dumneavoastră, concret, în acest post?

V. H. Ce să vă spun... Au fost foarte multe discuţii pe marginea activităţii Guvernului şi aşa se face că sunt băgat în tot felul de acţiuni care, aparent, n-au legătură cu atribuţiile mele. Vă pot spune că diferenţa dintre atrbuţiile pe care le am eu, ca secretar general, şi atribuţiile predecesorilor mei constă exact în acest lucru, că, spre deosebire de ei eu trebuie să urmăresc aplicarea hotărârilor Guvernului şi a deciziilor primului-ministru. Aş putea să vă spun şi articolul din Hotărâre în virtutea căruia acţionez. Aşa că, ţinând cont de faptul că această campanie agricolă de vară este o activitate interministerială, în care trebuie să se cupleze câteva Ministere, atunci, pentru a acorda – eu ştiu – să zic motorină, curele, tot ce o să se ceară... am considerat necesar să fac acest colectiv special pe care îl conduc. Acesta este motivul: coordonarea...

R. Cum vă explicaţi faptul că o serie de documente confidenţiale ale Guvernului, aflate în custodia dv, ajung în braţele presei?

V. H. Domnule, totul este posibil azi. Ce să spun?... Adică sunt oameni şi oameni... Foarte greu se mai poate păstra

secretul. Documentele pe care le au cei de la „**Mediafax**" cred că provin de la Mihăiţă Postolache, căruia i-au căzut în mână mai demult. El, nu le are de la actualul Guvern. Le are de pe vremea când mă reclama, de atunci când eram prefect la Bacău. Numai aşa se explică. Ce să vă mai spun?...

(Naţiunea Anul Nr. 29 (158), 1993, 16 IULIE – 22 IULIE, pag. 3, a consemnat **George URSA**)

«VATRA» ÎN PREAJMA CONFERINŢEI NAŢIONALE / Astăzi – filiala Covasna

R. D-le Vlad, Adrian Căşunean, sunteţi preşedinte al filialei Covasna a Uniunii «Vatra Românească». Care vor fi obiectivele de bază pe care le veţi propune viitoarei Conferinţe Naţionale a Vetrei?

V. - A. C. Ne vom prezenta cu un raport intitulat **„Starea românilor din judeţul Covasna"** şi cu o dare de seamă în care vom prezenta, pe scurt, ceea ce am realizat în judeţul nostru. Pot aprecia că «Vatra Românească» împreună cu celelalte ligi culturale şi fundaţii, respectiv „Eremia Grigorescu", „Mihai Viteazul", „Avram Iancu", „Andrei Şaguna" au făcut ceva în judeţul Covasna şi au avut un rol important în menţinerea ideii naţionale pe aceste străvechi meleaguri rmâneşti. Şi acum, să enumăr unele obiective de bază pe care le vom prezenta Conferinţei. Noi, membrii „Vetrei" din Covasna, considerăm că pentru întărirea elementului românesc din judeţ trebuie reluat, trebuie reînnodat firul tradiţiei din perioada interbelică. Ţinând cont, deci, de învăţămintele acelei perioade, vom veni cu un program care prevede refacerea vitalităţii bisericii strămoşeşti. Sub povara ateismului comunist, bisericile ortodoxe şi greco-catolice, distruse de unguri în 1940 –1944, n-au mai fost refăcute, iar credincioşii români din circa 30 de sate şi comune au fost trecuţi forţat la alte culte. Aşa că vom propune să fim ajutaţi în demersurile noastre, pe lângă conducerea ţării, pentru readucerea la matcă a tuturor

acestor români secuizați religios şi lingvistic. Apoi vom cere sprijin pentru aducerea de preoți ortodocşi în cele peste 16 parohii vacante. Alt obiectiv: refacerea monumentelor de cultură românească distruse, refacerea Muzeului Județean românesc botezat azi „Muzeu Național Secuiesc", reorganizarea ansamblului de muzică populară „Măceşul" devenit, după 1989, „Formația de Stat Haromszek", fără secție română, punerea pe picioare a teatrului „Andrei Şaguna" aflat în mari dificultăți financiare, refacerea corpului de dascăli devotați cauzei româneşti, dascăli care să fie sprijiniți de o bancă de într-ajutorare pentru a putea rezista urgiei, trimiterea la burse a pruncilor care provin din rândul românilor secuizați. Cerem sprijin pentru construirea unui muzeu al umilințelor în sălile căruia să fie puse în evidență atrocitățile săvârşite de unguri în perioada 30 august 1940 – 1 septembrie 1944 şi din 22 decembrie 1989 încoace. În prima perioadă s-au săvşit în Covasna 24 de omoruri, 69 de schingiuiri, 258 bătăi, 381 de arestări, 25 de profanări, 11 devastări colective şi 160 de devastări individuale. Adaug la acestea 6000 de români refugiați (37,6% din populația românească a județului). Vreau să obținem ajutor din partea Conferinței Naționale şi a statului, pentru refacerea tuturor monumentelor distruse de secui, pentru executarea unor lucrări de arheologie şi amenajări la castrele romane de la Covasna, Cernat, Boian, Brețcu, Comalău Olteni, Boroşeul Mare, reconstruirea celor 10 biserici dărâmate de ocupația ungurească. În „Memoriul" întocmit de „Liga cultural-creştină «Andrei Şaguna», există toate proiectele noastre propuse ca obiective atât a «Vetrei» cât şi factorilor de decizie. Acesta îl vom prezenta şi la Conferința de la toamnă.

(Națiunea Anul IV Nr. 30 (159), 1993, 23 IULIE – 29 IULIE, pag. 3, semnat **George URSA)**

Preludiu la Marea Unire / CRAIUL MOŢILOR

R. Domnule prof. STAN IOAN TEODOR sunteți preşedintele „Societății «Avram Iancu»". Ştiu că preocuparea dumneavoastră imediată este construirea statuii marelui tribun la Cluj Napoca. Dați-ne unele amănunte!

S. I. T. Contruirea monumentului dedicat Craiului Munților este unul din obiectivele societății noastre în momentul de față. Spun aceasta, deoarece noi avem şi alte obiective de mare perspectivă. Dar acum, pe primul loc, se află preocuparea pentru realizarea acestui monument. Deci, adunarea de fonduri şi realizarea concretă a monumentului. În primele zile ale acestei luni au demerat efectiv lucrările în Piața Victoriei, din Cluj Napoca, pe locul unde se va înălța statuia, de peste 25 de metri, a lui Avram Iancu. Am plătit bronzul. Ne-a constat 25 de milioane. Avem un activ de câteva zeci de milioane. Aşteptăm sprijin guvernamental, sprijin din partea Ministerului Culturii, deoarece monumentul va costa aproximativ 500 de milioane. Moții şi-au făcut datoria. Toate plaiurile au trimis bani. La Banca „**Dacia Felix**" avem deschis un cont. Şi sperăm că la 1 decembrie 1993, de Ziua Națională, vom inaugura monumentul dedicat eroului nostru național.

(Națiunea Anul IV Nr. 30 (159), 1993, 23 IULIE – 29 IULIE, pag. 6, **George URSA)**

ETERNA VACANŢĂ A PARLAMENTARILOR

Parlamentarii au intrat în vacanță. Adică, două luni sunt în drept să se odihnească: la munte, la mare, pe Coasta de Azur, în Insulele Azore sau unde le dă posibilitatea pungii. Şi le dă, slavă Domnului! Domniile lor n-au probleme „coşului zilnic" ca amărâții da salariați şi de pensionari. E drept că noi, gazetarii, ne-am obişnuit respectând adevărul să dăm cu pietrele vorbelor în parlamentari, să-i invidiem pentru salariul pe care-l

primesc, pentru diurna de şedinţă. Deci, să vedem în ce măsură suntem în drept să-i beştelim şi să-i invidiem pentru vacanţa pe care o au şi, în ce măsură, să-i căinăm pentru că - după domniile lor – aceasta este o falsă vacanţă parlamentară. Din spusele multora, am înţeles că, totuşi, se munceşte. Birourile Permanente ale Camerelor se întrunesc săptămânal, dacă nu zilnic, unele comisii lucrează, că au loc întâlniri de lucru, că una, că alta. Pot totuşi spune că pe unii deputaţi i-am văzut deplasându-se spre Camera Deputaţilor, unde - afirmau ei - se vor ocupa cu studiul şi avizarea unor proiecte de legi înaintate de Guvern. Nu am înţeles bine ce fac, dar fac ceva. Sigur, acum nu ne mai oferă spectacolul şi nici şansa de a-i critica pe seama discursurilor lor, a certurilor ca la uşa cortului, aşa cum ne-o ofereau atunci când lucrau în plen. Indiferent, însă, dacă este aşa sau altfel, pe mine forfota sterilă a Parlamentului m-a obosit. După cum şi omului de pe stradă, alegătorului adică, i s-a cam făcut lehamite de jocul politic din culise, de lupta surdă dintre partide. Ceea ce pot constata este că munca lor se dovedeşte, de multe ori, ineficientă, pe mulţi pune stăpânire demonul actoriei, unii chiar devin histrioni. Se dau în stambă la microfon şi, prin spectacolul pe care-l oferă, diminuează statutul de deputat şi senator. Discursurile multora dintre ei sunt fără consecinţe politice imediate, n-au nici o forţă cele spuse de ei, acolo. Viaţa socială, economică şi naţională se degradează fără ca potopul de discursuri ale parlamentarilor să o poată stopa. Viaţa naţională, siguranţa noastră ca popor, nu este întărită. Vorbele nu rezolvă nimic în ţara aceasta şi, poate, în nici o ţară. Marasmul este de proporţii. Lenea, dezinteresul, neseriozitatea merg mână în mână cu palavrele parlamentarilor. Guvernul este slab, activitatea lui fără eficienţă. Are deja opt luni de existenţă şi nu se vede mare lucru în urma lui. Preţurile au fost complet scăpate de sub control, dolarul s-a dublat în raport cu leul, adică de la 400 şi ceva a ajuns la 800, afaceriştii adună miliarde, ţiganii ne omoară, jocurile de noroc prosperă, înfloresc hoţiile şi se umple ţara de scandaluri. Tensiunea

socială creşte, după cum creşte şi sărăcia ţării, iar la microfonul celor două Camere, oferă spectacole Severin, Patriciu, Popovici şi alţii. Cine munceşte cinstit e considerat prost. Cine nu se îmbogăţeşte prin corupţie şi mită, râde lumea de el! Pe bună dreptate ne putem întreba: ce face - în vacanţă - puterea supremă în stat, Parlamentul? Ce fac parlamentarii în această vreme de criză? Chiar sunt în vacanţă, chiar pot sta în vacanţă? Pot aceşti circa 480 de oameni – cărora, iată, recent, li s-a mărit şi salariul şi diurna de şedinţă - conduce ţara? Când ne gândim că dispun de o puetere enormă, de puterea supremă în stat, că pot schimba pe oricine din funcţie, dacă nu este capabil şi nu-şi face datoria, ne mirăm de degringolada în care a ajuns România. De la preşedinte, până la mai mărunţii deţinători de putere, toţi pot fi schimbaţi de Forul suprem dacă se dovedesc ineficienţi în funcţia pe care o deţin. Şi atunci, dacă democraţia parlamentară este buricul pământului, de ce nu merg treburile în ţara aceasta? De ce omul de rând sărăceşte, de ce speculantul trăieşte tot mai uşor şi-i sporeşte averea, de ce funcţionarul corupt nu este pedepsit, de ce economia naţională este pe butuci, de ce revizionismul ia amploare şi tot ce e românesc este batjocorit fără a fi pedepsit nimeni? De ce nu-i dă nimeni socoteală acestui Parlament? Cum se face că toţi mai vechii sau mai noii guvernanţi, acuzaţi de corupţie, nu sunt aduşi mai întâi în faţa Parlamentului şi apoi în faţa justiţiei? Ce Parlament este acela care nu cere socoteală pentru proasta guvernare a ţării nici Guvernului Roman, nici al lui Stolojan, nici actualilor guvernanţi, acuzaţi, ba de una, ba de alta. Or, poate, Parlamentul acesta, şi celelalte trecute, nu-şi dau seama ce rol au în ţară? S-or considera în vacanţă perpetuă? Se înţelege că în astfel de condiţii rolul lor este pur decorativ şi de astfel de roluri suntem sătui.

(Naţiunea Anul IV Nr. 31 (160), 1993, 30 IULIE - 5 AUGUST, pag. 1 şi 2, semnat **George URSA)**

«Vatra» în preajma Conferinţei naţionale / ASTĂZI – FILIALA BUCUREŞTI

R. D-le Valetin Borda, în calitatea dv. de preşedinte al filialei Bucureşti a „Uniunii «Vatra Românească»", vă rog să prezentaţi obiectivele cu care se prezintă filiala dv. la viitoarea Conferinţă Naţională a «Vetrei».

V. B. Mergem la Conferinţă hotărâţi să dăm un bobârnac apatiei ce a cuprins, de la o vreme, unele organizaţii teritoriale şi chiar pe unii membri ai conducerii naţionale. Vrem să sensibilizăm tineretul şi să ne aducem contribuţia la ridicarea calităţii muncii Uniunii, la dinamizarea ei. Vom avansa şi propuneri de modificări esenţiale în Statut. Intenţionăm să obţinem acordul Conferinţei ca Bucureştiul să joace un rol mai important decât până acum în coordonarea unor direcţii de activitate. Cum ar fi, de pildă, relaţiile externe ale Uniunii, relaţiile cu organizaţiile şi instituţiile centrale de stat, cu cele politice şi apolitice. Vom insista, ca şi până acum, să se confirme la Conferinţă, că «Vatra Românească» nu este un partid politic şi că nu trebuie să accepte să poarte trena vreunui partid. Vom prezenta propunerile noastre, gândurile de viitor şi vom cere redactarea şi adoptarea unei CHEMĂRI CĂTRE NAŢIUNE legată de anul jubiliar 1993. M-aş bucura foarte mult dacă această viitoare Conferinţă ar marca, aşa cum ne aşteptăm cu toţii, un moment de răscruce în destimul istoric al **Uniunii**. Eu voi pleda ca noua conducere să se implice ofensiv în toate acţiunile de aniversare a celor 75 de ani de la Marea Unire din î918 şi voi încerca să conving că, în acest stadiu al evoluţiei ei, «Vatra» este necesar să-şi revizuiască unele din modalităţile de lucru, să se concentreze pe anumite **direcţii prioritare în actualitate.**

(Naţiunea Anul IV Nr. 31 (160), 1993, 30 iulie - 5 AUGUST, pag. 3, semnat **George URSA)**

«Vatra» în preajma Conferinţei naţionale / ASTĂZI – FILIALA HUNEDOARA

R. Domnule Gligor Haşa, fiind preşedintele filialei Hunedoara al Uniunii «Vatra Românească», v-aş ruga să ne prezentaţi, pe scurt, care este obiectul fundamental cu care filiala dv. se va prezenta la Conferinţa Naţională a Vetrei?

G. H. Firesc, Conferinţa Naţională a Vetrei Româneşti, care va avea loc la Ţebea – Brad, judeţul Hundoara, în septembrie, pe întinderea a patru zile, ultimele două fiind încadrate în marile manifestări de la Ţebea consacrate eroului naţional Avram Iancu, are mai multe obiective majore. Pentru noi, obiectivul prioritar, din care decurg sau către care converg multe altele este întărirea coeziunii Uniunii Cultural-Patriotice „Vatra Românească" prin: îmbunătăţirea statutului şi a programelor strategice, vizând crearea cadrului şi climatului pentru captarea tuturor forţelor politice, culturale şi sociale, având drept criteriu tutelar iubirea de ţară, unitatea naţională, demnitatea românească; elasticizarea cadrului organizatoric şi a programelor ideologice, întărirea, înlăturarea oricăror tendinţe de extremism şi intoleranţă (a la Ceontea şi ai săi), încât „V. R." să devină o nouă ASTRĂ, unde să activeze toate forţele din ţară şi diaspora, în aşa fel încât să putem depăşi cel mai mare pericol care ne paşte: dezbinarea, fărămiţarea, vlăguirea energiilor, în folosul duşmanilor interni şi externi, care, de la Marea Unire până azi, nu ostenesc să ne aducă la starea de „palestinizare" sau „iugoslavizare". În acest spirit noi vedem corupţia, sabotajele, politicizarea mişcării sindicale şi paralizarea economiei, a vieţii sociale normale, duşmanii de temut ai României. Emblematic, Conferinţa Naţională va avea loc la Ţebea. Aici şi la Brad, în 1934, s-au strâns într-o grandioasă manifestare aproximativ 30.000 de moţi pentru a atrage atenţie asupra pericolului revizionismului hungarist, asupra fantomei războiului şi fascismului, asupra pierderii unei părţi din inima ţării, adică din trupul Ardealului. Evenimentul

nostru, Conferința, premerge marilor manifestări de la Alba Iulia, unde în decembrie sărbătorim 75 de ani de la Sacra Unire, şi semnalizează, prin înfrățire întru scopuri şi idei, apariția unei redutabile forțe româneşti în Transilvania: Societatea „Avram Iancu" a moților de pretutindeni. De aici intenția «Vetrei Româneşti» de a pune tradiționalul simpozion, care premerge marii Adunări de la Țebea, sub genericul „Moți, Unirea şi Ardealul".

(Națiunea Anul IV Nr. 32 (160), 1993, 6 AUGUST – 12 AUGUST, pag. 3, **George URSA)**

Pe urmele istoriei / Preludiu la Marea Unire

Filmul evenimentelor care au avut loc în urmă cu 75 de ani – mă refer aici în special la Transilvania – ilustrat apoi de pregătirile ce se fac azi în unele oraşe din Transilvania, cu rol esențial în unire, în vederea aniversării Unirii acestei provincii cu Vechiul Regat, sunt punctele de sprijin ale acestei relatări.

▪ Aprilie 17/30 – 1918, se înființează, la Paris, **Comitetul Național al Românilor din Transilvania şi Bucovina** sub preşedenția lui Traian Vuia, apoi a doctorului Ioan Cantacuzino. „Comitetul" milita pentru independența Transilvaniei şi Unirea acesteia cu România. ▪ Iunie 22/iulie 5 – 1918: la **Washington**, se înființează, din inițiativa lui Vasile Stoica, „**Liga socială română**". Ea avea drept scop propaganda „în jurul problemei româneşti". ▪ Iulie 6/19 – 1918: în Italia, se înființează „**Comitetul de Acțiune al Românilor din Transilvania, Banat şi Bucovina**" sub conducerea lui Simion Mândrescu. Scopul: organizarea prizonierilor de război români din armata austro-ungară în legiuni, pentru a lupta alături de armata italiană până la înfrângerea definitivă a imperiului Austro-Ungar. ▪ August 24/ septembrie/octombrie 6 – 1918: la Paris, se creează „**Consiliul Național al Unității Române**" sub conducerea lui Take Ionescu. Acest „Consiliu" este recunoscut de marile puteri grupate în Antantă ca

reprezentant al intereselor poporului român. ▪ Septembrie 29/octombrie 12 – 1918: Partidul Național Român – prin Comitetul Executiv - întrunit la **Oradea**, adoptă o declarație redactată de Vasile Goldiş, în care națiunea română din Transilvania hotărăşte a se aşeza „printre națiunile libere" şi cere totodată recunoaşterea **Comitetului Executiv** ca organ provizoriu de conducere a Transilvaniei. La Arad se constituie un „**Comitet de Acțiune**" cu sediul în acest oraş de pe Mureş în frunte cu Vasile Goldiş. ▪ Octombrie 5/18 – 1918: La **Budapesta** se deschid lucrările Parlamentului ungar; aici deputatul Alexandru Vaida-Voevod citeşte „Declarația «Comitetului Executiv al PNR», prin care românii transilvăneni îşi afirmă **dreptul la viață națională deplină**. ▪ 13-16 noiembrie – 1918: în clădirea fostei Prefecturi din Arad - de pe bulevardul principal - în cadrul convorbirilor dintre delegațiile C.N.R. şi reprezentanții Guvernului ungar, românii îşi anunță „**desprinderea totală a Transilvaniei de Austro-Ungaria**" - pas hotărâtor către Marea Unire de la 18 noiembrie/1 decembrie 1918. Acum, delegația PNR din Transilvania afirmă **dreptul românilor la autodeterminare şi unire cu Vechiul Regat**. ▪ 15/28 noiembrie – 1918: Consiliul Național Român din **Bucovina** hotărăşte **Unirea Bucovinei cu România**. ▪ 18 noiembrie/1 decembrie – 1918: Are loc la Alba Iulia, locul amintind intrarea lui Mihai Viteazul în Transilvania, marțirul lui Horia, revoluția lui Avram Iancu de la 1848, **Marea Adunare Națională cu participarea a 100.000 de români.** Vasile Goldiş, din însărcinarea Consiliului Național Român Central, citeşte textul **Rezoluției de Unire a Transilvaniei cu România.** Adunarea Națională alege **Marele Sfat Național Român** cuprinzând 250 de membri. ▪ 19 noiembrie/2 decembrie – 1918: În Sala Tribunalului din **Alba Iulia, Marele Sfat Național** - prin Comisia de candidare - propune pe Gheorghe Pop de Băseşti ca preşedinte. Comisia de candidare mai propune un **Guvern Provizoriu** (numit „**Consiliu Dirigent**") alcătuit din 15 membri (10 ai Partidului Național Român, 2 ai Partidului Social Democrat şi 3

independenți). Președinte al **Consiliului Dirigent** și ministru de Interne al acestuia este numit **Iuliu Maniu. Marele Sfat Național** și **Consiliul Dirigent** își stabilesc sediul **la Sibiu**.

„Unirea ARADU' a pornit-o..."

▪ Aradul a fost - poate - orașul principal în care s-au adunat fruntașii românilor din Transilvania pentru a pregăti Marea Unire. Și pulsul pregătirilor pentru aniversarea, în acest an, a Marii Uniri relevă aceasta. Am stat de vorbă cu dl. **Mircea Barbu**, șeful secției „istorie" la Muzeul județean Arad, care ne-a declarat: „În cinstea aniversării a 75 de ani de la Marea Unire, Aradul este pregătit. Este pregătit și pentru că acest oraș este una din localitățile de unde «s-a pornit Alba Iulia». Așa cel puțin cred arădenii. În orice caz, Aradul are o contribuție vădit însemnată, dacă nu principală; el este, poate, chiar pionul principal. De aceea, Muzeul din Arad s-a gândit la o serie de acțiuni. Vom organiza acțiuni în cinstea acestor evenimente: vom scoate de sub tipar un volum omagial al anuarului nostru «Ziridava» (nr.18)... Împreună cu forurile locale (Consiliul județean, Prefectura, Inspectoratul de Cultură) vom organiza o «Sesiune jubiliară» cu titlul **„75 de ani de la Marea Unire"** sau, poate, „**Aradul și Marea Unire**". Sesiunea va fi organizată în luna noiembrie, câteva zile numai înainte de 1 decembrie. De asemenea, în Muzeu va fi pusă la punct expoziția permanentă dedicată acestei Uniri. Vom căuta să o îmbunătățim cu noi documente legate de Unire și de primul război mondial... Multe din documentele pe care le avem privesc activitatea „Gărzilor Naționale". Noi documente, la Alba Iulia, cu ocazia aniversării a 75 de ani, nu vom trimite. Un gol documentar avem în legătură cu atrocitățile săvârșite de unguri în perioada octombrie-decembrie 1918/ianuarie-aprilie 1919 (asasinate, bătăi, schingiuiri). Această perioadă a asasinatelor ungurești debutează prin octombrie 1918 și merge până în aprilie 1919, poate până mai târziu. Sperăm să ne completăm arhiva și cu aceste documente. Dispunem, însă, de multe „**credenționale**" date de cercurile de alegători delegaților ce urmau să se deplaseze la Alba Iulia. Excelent conservată este

fotografia „**Delegația orașului Ineu**", lista delegaților de la Sânicolaul Mic. Cât despre **cine** va merge la Alba Iulia nu mă pronunț. „**Vom fi o masă în mișcare, nu o delegație...**".

Oradea, alt centru al Marii Uniri

Ne-o spune dl. **Barbu Ștefănescu**, directorul Muzeului din Oradea. „Oradea a fost unul dintre centrele mari ale luptei pentru Marea Unire. Ea s-a impus în această luptă prin evenimentul de la 12 octombrie 1918 care are loc în casa fruntașului național dr. Aurel Lazăr - o mare personalitate a luptei pentru Unire, din păcate nepusă, în momentul de față, în evidență d.p.d.v. istoriografic. Deci, în casa lui s-a semnat, la 12 octombrie 1918, documentul cunoscut în istorie sub numele de **„Declarația de Independență de la Oradea"**. Această „Declarație", citită la 18 octombrie 1918 în Parlamentul de la Budapesta, de Alexandru Vaida-Voevod, a însemnat, practic, **desprinderea românilor din Transilvania de conglomeratul statal care a fost imperiul Austro-Ungar.** Acest act, de deosebită importanță istorică - de fapt primul mare pas spre Marea Unire - a fost semnat, în ceea ce va deveni - sperăm să fie chiar în acest an - **„Casa Memorială Aurel Lazăr"...** Dispunem în colecția de documente de toate numerele primului ziar românesc tipărit la Oradea, în acea vreme, în 1918 – 1919 și intitulat **„Tribuna Bihorului"** - organ al Consiliului Național Român din Oradea și Bihor. În paginile acestui ziar sunt consemnate toate evenimentele mai importante din întreg vestul României, care s-au petrecut în această zonă. Erau vremuri tulburi și, cu toate că Bihorul și-a trimis cel mai mare număr de reprezentanți la Alba Iulia, el a rămas, d.p.d.v. administrativ, în afara granițelor statului român până la 20 (ziua de Paști) aprilie 1919, când trupele generalului Moșoiu au intrat în Oradea și au declarat **Unirea și a acestei părți cu Țara, cu România**... Harababura aceasta, datorată tergiversărilor Antantei, a permis, din păcate, ca în noaptea de 3/4 aprilie 1919, patrioții **Ioan Ciordaș** și **Nicolae Bolcaș** să fie asasinați în mod bestial, într-o grădină din comuna Lunca, de bandele bolșevice ungurești -

reprezentantele aşa-numitei Republici a Sfaturilor din Ungaria - mai înainte cu câteva săptămâni de a se putea bucura de înfăptuirea Unirii şi a acestei părţi de ţară cu România... Cum vor sărbători Bihorul şi Oradea împlinirea a 75 de ani de la Unirea cea Mare? Primăria a luat o iniţiativă, la sugestia noastră: în luna în care marchează 12 octombrie, ziua „Declaraţiei de la Oradea" - şi printr-o coincidenţă fericită la 12 octombrie 1944 a fost eliberat Municipiul Oradea de sub ocupaţia ungurilor - ,Primăria şi Inspectoratul de cultură au luat iniţiativa unor manifestări culturale sub genericul „**Toamna orădeană**". Iar Muzeul, în casa dr. Aurel Lazăr, la 12 octombrie 1993, va programa un simpozion ştiinţific axat pe anul 1918. Pentru aniversarea zilei de 1 decembrie intenţionăm să terminăm amenajarea casei memoriale dr. Aurel Lazăr. Şi nouă ne lipsesc documentele privind numărul victimelor făcute de trupele ungureşti în Bihor. Acum există o iniţiativă, coordonată de Comisia Naţională de Istorie Militară, care - şi cu sprijinul personalului de la Muzeul judeţean – adună documente pe această temă. Cartea „Zile trăite" a episcopului Roman Cirogariu este un îndreptar deosebit de important referitor la ce a fost atunci... La Alba Iulia intenţionăm să ne încadrăm într-o delegaţie pe care o va trimite judeţul Bihor. Dar cred că va fi un fluviu de oameni, care se va deplasa, nedirijat, pe 1 decembrie 1993..."

„**Vrem să fim măcar acum uniţi**!"

▪ Dl. **Ioan Alexandru Aldea**, secretar ştiinţific al Senatului Universităţii din Alba Iulia: „În contextul general al aniversării a 75 de ani, Universitatea noastră va fi inclusă în această horă. În ce ne priveşte, pe lângă participarea la marea sesiune de comunicări, tradiţională, organizată de Muzeul Naţional al Unirii, Universitatea noastră doreşte să organizeze, începând din acest an, **o sesiune naţională studenţească** dedicată Unirii. Ne mai gândim să creăm, pe lângă Universitatea din Alba Iulia, o Fundaţie cultural-ştiinţifică, fundaţie care să aibă drept scop strângerea întregului material documentar – atât din ţară cât şi din străinătate - şi crearea unui **Centru de documentare privind problema Unirii şi dezvoltarea ulterioară a României...** Viitoarele manifestări se vor realiza sub egida Muzeului Naţional al Unirii. Dar mai ştiu că s-a iniţiat un concurs pentru realizarea, în proiect, a unei statui a Marii Uniri de la 1 decembrie 1918. Iar Sala Unirii – sala unde s-a desăvârşit istoricul act - va fi, la propunerea muzeului, îmbogăţită cu busturile, cu medalioanele principalelor personalităţi ale vieţii politice româneşti de la 1918. „Prefectul judeţului, dl. **Ioan Rus**, ne spune şi d-sa: „La aniversarea Marii Uniri, Prefectura judeţului Alba se prezintă cu un program complex de măsuri economico-cultural-ştiinţifice. În acest sens, Prefectura şi Guvernul au speranţa că vor fi alocate fonduri pentru a se putea acoperi, parţial, cheltuielile legate de aceste manifestări. Preconizăm o „**Sesiune naţională de comunicări ştiinţifice**" pe tema actului de la 1 Decembrie 1918. Mizăm pe participarea unor istorici din Alba, din ţară şi străinătate. De asemenea, vrem să organizăm un spectacol omagial, la Alba Iulia, cu participarea unor formaţii artistice româneşti din Basarabia, Ungaria, fosta Iugoslavie şi, evident, România... Vrem să deschidem o „**Galerie a personalităţilor**" unde vor fi expuse tablouri, busturi ale celor ce au realizat Unirea. Galeria va fi amplasată în „**Sala Unirii**". Am iniţiat, acum, un concurs naţional pentru realizarea Monumentului Marii Uniri. La acest concurs participă sculptori din ţară şi străinătate. Sperăm ca din machetele pe care le vor prezenta, până la finele lunii august a acestui an, juriul să selecteze cea mai bună lucrare şi să o avizeze până la mijlocul lunii septembrie. Apoi vom face tot posibilul ca să declanşăm lucrările acestui monument... Vom mai edita medalii jubiliare, insigne, pliante, un nou număr al publicaţiei „**Apullum**". **Vrem să fim măcar acum uniţi.** Vrem ca 1 decembrie să fie un liant de unitate al românilor-românii care sunt, din păcate, încă dezbinaţi. Noi, autorităţile, prefectul, Consiliul judeţean o să concepem un plan îndrăzneţ, amănunţit, şi suntem în plină acţiune pentru ca el să se poată materializa în condiţii corespunzătoare, iar noi să fim gazde ospitaliere pentru toţi românii şi pentru toţi oaspeţii ce ne vor vizita"...

Avem credință că toți ne vom face datoria de români şi că, dincolo de festivism, va rămâne ceva pozitiv în urma acestei aniversări a Zilei Naționale a României.

Națiunea Anul IV Nr. 33 (162), 1993, 13 AUGUST – 19 AUGUST, pag. 6, semnat **George URSA)**

«Vatra» în preajma Conferinţei Naţionale / ASTĂZI – FILIALA ARAD

R. D-le profesor Ioan Mariş, în calitate de preşedinte al Filialei Arad a Uniunii «Vatra Românească», cu ce obiectiv fundamental se prezintă filiala dv. La Conferința Națională a «Vetrei», din toamnă?

I. M. Mă voi opri la câteva obiective. Unele le-am realizat şi, deci, le vom prezenta ca atare iar pe altele le vom propune pentru viitor. Viitor care poate fi chair anul acesta. Dar să o iau metodic. Încep cu o problemă esențială: un plan de măsuri care să ne scoată din letargie. Nu ştiu care este situația celorlalte filiale, dar se pare că am ajuns într-un mare impas. Staționăm! Şi nu aceasta a fost ținta organaizației atunci când a fost creată. Facem una, alta, dar nu reuşim să facem esențialul, să progresăm. Lipseşte noul în abordarea realității. A realității social-economice din țară. Dacă în alte zone ale țării problemele «Vetrei Româneşti» au o altă notă, în Vest ele trebuie să fie active, atotcuprinzătoare chiar. Desigur că, de la Satu Mare la Timişoara, natura preocupărilor de amănunt diferă, dar fondul – nu. Dacă în Oradea, de pildă, elementul unguresc este mai puternic, nu acelaşi lucru este în Timişoara. Aici se afirmă puterea altor minorități. Iar Aradul se află undeva la mijloc. Şi acum, să enumăr câte ceva din ceea ce ne-am străduit să facem, sau am făcut. La Arad am reuşit, în mare măsură, să sărbătorim momentele istorice deosebite ale neamului: aniversarea Unirii Principatelor, aniversarea a 75 de

ani de la Unirea Basarabiei cu România, aniversarea Zilei eroilor (care la Arad se cinsteşte odată cu sărbătoarea creştină a Înălțării Domnului sau **Ispasul**, cum îl spunem popular). Anul acesta, timp de o oră şi jumătate, centrul Aradului a fost martorul acestei manifestări de cinstire a eroilor români. Alt obiectiv de care ne vom preocupa, şi-l vom prezenta Conferinței, va fi Țebea. Dacă avem în vedere şi faptul că urmează 75 de ani de la Marea Unire din 1 Decembrie, atunci vreau să spun că Aradul doreşte ca această sărbătoare să cuprindă o notă aparte. Dorim să facem cunoscut generației actuale că această Mare Unire a fost proiectată la Arad, şi doar geografic s-a înfăptuit la Alba Iulia, din considerente simbolice. Am declanşat – şi vom prezenta la aceasta Conferinței Naționale a „Vetrei" - o acțiune pentru realizarea în bune condiții a acestor sărbători încă de anul trecut. Spun aceasta pentru că sunt şi membru al Consiliului Județean din partea Partidului Unității Naționale Române şi Consiliul mi s-a alăturat. Vom face un simpozion pe tema Marii Uniri şi invităm să participe cu delegați toate filialele „Vetrei" din țară. Sigur, Aradul va avea un program mai amplu, dar „Vatra" vine ca o întregire. Alt obiectiv: mobilizarea populației româneşti pentru a participa la Alba Iulia pe 1 Decembrie 1993. Proiectăm o deplasare masivă. Cu un tren special, aşa cum au făcut-o înaintaşii noştri – **Consiliul Național Central Român din Arad**, în 1918. În cel mai rău caz vom folosi autocare sau autoturisme proprietate personală. Şi, sunt convins, pe traseu ni se vor alătura hunedorenii şi apoi cei din Alba. Cam acestea sunt ,în mare, obiectivele pe care le vom propune Conferinței Naționale care se va desfăşura în toamna acestui an.

(Națiunea Anul IV Nr. 34 (163), 1993, 20 AUGUST – 26 AUGUST, pag. 2, semnat **George URSA)**

«Vatra» în preajma Conferinţei naţionale / ASTĂZI – FILIALA ALBA

R. D-le Vasile Miron, preşedinte al filialei Alba a „Uniunii Naţionale «Vatra Românească»", v-aş ruga să ne vorbiţi, pe scurt, despre obiectul prioritar cu care se prezintă filiala dv. La Conferinţa Naţională a «Vetrei» din toamna acestui an.

V. M. Filiala judeţului Alba a Uniunii *„Vatra Românească"* se prezintă la Conferinţa Naţională cu o paletă largă de activităţi specifice rolului ei, dar şi cu nerealizări, fiind prezentă la principalele manifestări istorice şi culturale ale acestui an. În judeţ, Filiala noastră a fost prezentă cu comunicări la comemorarea a 208 ani de la supliciul lui Horea, Cloşca şi Crişan, cu o coroană de flori la monumentul de pe Dealul Furcilor ca un semn de omagiu adus celor trei martiri ai neamului; a mai fost prezentă cu comunicări la manifestările prilejuite de aniversarea a 145 de ani de la Adunarea Naţională de la Blaj, a depus o coroană de flori la Monumentul ridicat în memoria marelui nostru tribun – Avram Iancu şi a participat la manifestările de la Lugoj prilejuite de comemorarea a 145 de ani de la Revoluţia de la 1848 şi a memoriei conducătorului bănăţean al acesteia – Eftimie Murgu – precum şi la întâlnirea, tot de la Logoj, cu preşedintele de onoare al Uniunii „Vatra Românească" – dl. prof. dr. Josif Constantin Drăgan. O preocupare nu mai puţin importantă a filialei noastre a reprezentat-o - şi o reprezintă şi în continuare - găsirea resurselor pentru asigurarea fianciară a activităţilor ce le desfăşurăm. Cu ajutorul acestor sponsori încercăm să reeditărn fostul nostru cultural de presă „**Gând Românesc**" şi sperăm că acesta să apară, chiar în cinstea Conferinţei Naţionale a Uniunii „Vatra Românească". Pe primul plan în activitatea noastră rămâne pregătirea, împreună cu celelalte organe abilitate, a aniversării a 75 de ani de la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 – Ziua Naţională a României.

(Naţiunea Anul IV Nr. 35 (164), 27 AUGUST - 2 SEPTEMBRIE, pag. 2, semnat **George URSA)**

RENAŞTE „SOCIETATEA SCRIITORILOR ROMÂNI" - *Interviu* cu dl. Cornel Brahaş, preşedintele Consiliului Director Provizoriu -

R. D-le Cornel Brahaş, cum aţi ajuns la ideea (re-creării) acestui sindicat al „Societăţii Scriitorilor Români"?

C. B. Ideea înfiinţării unui sindicat al scriitorilor români mi-a (ne-a) venit după februarie-martie 1990 când, lucrând încă în structurile Uniunii Scriitorilor, am observat o serie de disfuncţionalităţi incipiente la acea vreme. Discutând apoi cu câţiva colegi pragmatici în abordarea problemelor scriitoriceşti de la noi, am zis că singurul mod de a ne administra corect fondul existent, patrimoniul existent - uriaş la acea vreme -, era crearea unui sindicat real al scriitorilor români. Sindicat care să nu-şi axeze activitatea pe existenţa unor pseudo-academii, pe probleme de valoare a unuia sau altuia dintre scriitori, a valorii politice a unuia sau altuia ci pe preocuparea faţă de scriitorul român ca fiinţă socială şi de opera acestuia ca o creaţie eliberată de teroarea politicului. N-am găsit atunci înţelegerea de rigoare. S-a pornit acum la înjghebarea acestui nou sindicat, pentru că nu mai există altă cale... De fapt, U. S. nu este decât o mare consumatoare, nejustificată, de fonduri, şi n-o preocupă soarta scriitorului român, a literaturii române, ci afaceri de gaşcă. O preocupă întreţinerea de orgolii şi pseudoorgolii. Ea încearcă să-şi aroge un rol de supra-Minister al literaturii din ţara noastră; o parte din membrii ei, conducerea ei, încearcă şi a încercat să impună o criză a culturii şi literaturii române.

R. De ce vă despărţiţi de U. S.?

C. B. Uniunea Scriitorilor – cea veche şi cea actuală, care şi-a reluat şi particula „din" pentru a nu exista nici un dubiu - a fost înfiinţată prin desfiinţarea, în 1949, a „Societăţii Scriitorilor Români". Această U.S. a fost înfiinţată ca o formă administrativă a Kominternului, a comunismului mondial.

Problema este că atât U. S. cât şi actuala „U. S. din România" au fost create împotriva naţiunii române, împotriva spiritului naţional, având ca scop tocmai desfiinţarea societăţii tradiţionale româneşti. Noi am fost vânduţi de cei doi criminali (Roosevelt şi Churchill) cu acte în regulă şi rezulta că trebuie să ne supunem, prin instituţiile nou create, ocupanţilor, comunismului mondial. Ce m-a surprins, ce m-a încrâncenat contra acestei instituţii, a fost atitudinea nucleelor decizionale ale ei după 22 decembrie 1989. Aceştia au manevrat în aşa fel încât ea să rămână printre ultimele forme organizate din România care nu-şi dorea aderenţă la noile realităţi româneşti, care s-a apucat să practice un internaţionalism gratuit. Dacă în anii '49-'64 practica aşa-numitul „internaţionalism proletar", pentru că ar fi fost, chipurile, forţată, acum îl practică gratuit şi în slujba nimănui dar în dauna poporului român. Ba, mai mult, s-au apucat să politizeze pregnant această Uniune, s-au folosit de banii obştei pentru a-şi face politici personale. Alt defect: înţelegerea greşită - de către găştile decizionale - a fenomenelor româneşti. Poate e voită! Am observat - şi nu doar eu, ci toţi scriitorii ce se pretind fideli urmaşi ai lui Eminescu - că tot ce am făcut după 1950 nu mai e bun, pentru că e comunist (vezi articolele lor). Industria, agricultura, creaţiile de orice natură nu mai au valoare pentru că sunt comuniste, dar mamutul, această armată a 14-a care este U. S., „în câmpul literelor româneşti" este bună! Deci acest exclusivism - care nu este dimensiunea firească a unor intelectuali, a unor oamnei ce se vor „suflet din sufletul neamului" - era şi este de rău augur. O altă greşeală a U. S., pe care nu trebuie să o trecem cu vederea, este introducerea într-o criză artificială a literaturii române. La ce mă refer? La preluarea entuziastă şi fără discernământ a revistelor literare din marile oraşe şi trecerea lor sub oblăduirea U. S. Acest act iresponsabil le-a adus, pe majoritatea lor, la desfiinţare. Fac o digresiune: Dacă rămâneau să depindă de cine depindeau (autorităţile locale) puteau supravieţui. O ştiu din teritoriu. Dar nu le-au lăsat. Mai adaug la aceasta atragerea tinerilor creatori

în mirajul politicului. Acest pas i-a transformat, pe majoritatea, în masă de manevră. Acestea ar fi problemele de fond de care ar fi trebuit să se ocupe U. S., dar nu s-a ocupat şi nu se ocupă şi de aceea ne dorim un sindicat al scriitorilor care să nu facă politică, să nu impună linii ci să-l apere pe creatorul de literatură în condiţiile unui stat de drept funcţional.

R. Cum vedeţi actualele raporturi de forţe în interiorul U. S., al grupurilor de conducere a acestei Uniuni?

C. B. „Uniunea Scriitorilor din România" în forma ei actuală de conducere nu slujeşte cultura română naţională. N-are cum s-o facă pentru că interesele din conducere sunt antiromâneşti şi aceasta o demonstrează proporţia etnică, în conducere, - nu de neglijat - unde românii sunt în jur de 38-40%. Minoritarii deţin controlul asupra U. S. Mai vreau să pomenesc aici şi să comentez declaraţiile d-lui Mircea Dinescu. El – actualul preşedinte al „U. S. din România" - spune că Uniunea pe care o conduce dumnealui este continuatoarea „Societăţii Scriitorilor Români". Aşa este! El are, la modul vag, dreptate. El, cu „Uniunea" lui sunt continuatorii... Dar, având în vedere că lipsa de documentare la domnia sa este notorie, nu ne putem supăra; el este victima propriei inculturi. Paradoxal însă - în această incultură - el are dreptate. În ce sens? După ianuarie 1945, S.S.R a început să fie blamată de presa de stânga, de presa bolşevică de ocupaţie. Aşa a început, din interior şi din exterior, demolarea vechii Societăţi. Cei mai slabi au cedat. Între anii 1945-1947 s-a exercitat o teroare asupra scriitorilor români, iar pe 13 iulie 1947, „Uniunea Autorilor de limbă idiş", „Societatea Scriitorilor de limbă maghiară din Banat", „Uniunea Autorilor Maghiari din Ardeal" şi alte câteva pseudouniuni (din Rădăuţi, Piatra Neamţ) de limbă idiş au impus, artificial, fără acte în regulă, că S.S.R. nu trebuie să se mai numească „Societatea Scriitorilor Români" ci „Societatea Scriitorilor DIN România" pentru a sublinia că, de fapt, scriitorii nu sunt români, ci doar sunt „DIN România". Deci, dl. Dinescu este continuatorul „Societăţii Scriitorilor DIN România" înfiinţată, în ghilimele, la 13 iulie 1947. Ea n-a funcţionat,

pentru că românii şi-au dat seama - inclusiv Sadoveanu - de cursa în care au fost atraşi. Numai că nu s-a rămas aici şi, la indicaţia expresă a lui Dej - sau poate sub influenţa grupului Pauker - în ianuarie 1949 s-a purces la formarea unor „Comitete de Reorganizare" a „Societăţii Scriitorilor DIN România", care aveau ca scop atragerea în sânul ei a unor noi contingente de „scriitori" minoritari. Şi nu vă mai spun că ei au ocupat toate funcţiile de conducere. Îi ştiţi. Totul făcut după tipicul „internaţionalist". Deci, dl. Dinescu, prin afirmaţia făcută, cum că el este continuatorul „S.S. din România", ne confirmă ceea ce ştiam cu toţii: el este continuatorul „S.S. DIN România" înfiinţată la 13 iulie 1947. Iar noi ... noi suntem continuatorii „SOCIETĂŢII SCRIITORILOR ROMÂNI", ceea ce este cu totul altceva.

R. Şi în final, d-le Brahaş, cu ce se ocupă acum acest Comitet Provizoriu al S.S.R.?

C. B. Până la viitoarea Conferinţă Naţională a Societăţii, pe care o dorim în ultima săptămână a lunii octombrie ori în prima parte a lunii noiembrie, se ocupă de probleme administrativ-legislative, băneşti, într-un cuvânt de organizare. Nu ne ocupăm de decizii importante. Comitetul nu-şi permite decât decizii minime, cele pe care le impune realitatea: de înscrierea de noi membri, de organizarea unui cabinet de unde să putem administra Societatea, de gospodărie, de pregătirea **unui sediu corespunzător,** de elaborarea unui mic plan până la Conferinţa Naţională, astfel ca ea să se desfăşoare pe o bază umană şi materială, nu consistentă dar măcar decentă...

(Naţiunea Anul IV Nr. 35 (164), 1993, 27 AUGUST - 2 SEPTEMBRIE, pag. 3, semnat **George URSA)**

10. 000 LEI MINUTU' ... Cronica parlamentară

Deci, la sfârşitul lunii august, am avut două zile de sesiune extraordinară (pentru bătutul apei în piuă, pentru circ) pe tema corupţiei. Nimeni nu se aştepta să se rezolve ceva prin

această sesiune şi nici nu s-a rezolvat. Ce putem comenta pe marginea acestei sesiuni? Nimic! Totuşi, ceva am putea spune, aşa, pentru a nu tăcea. Să ne străduim, deci, să spunem. Toate aceste dezbateri, pe marginea „informaţiilor" prezentate de cei treisprezece „cavaleri" ai Comisiei, au avut un pronunţat caracter politicianist. Din ce în ce mai mult se constată că, deputaţii şi senatorii, conducerea celor două Camere se adună undeva, într-o cameră, din clădirea de lângă Patriarhie, şi „negociază". Acesta este noul termen magic. Legea, regulamentul de ordine interioară a fiecăreia din cele două instituţii esenţiale ale Statului şi-au pierdut importanţa. În locul lor au fost puse „negocierile". Se negociază totul: posturile de conducere ale celor două Camere, cine trebuie sacrificat şi cine nu (din Parlament şi Executiv), cine, ce şi cât trebuie să se spună şi cine şi cât trebuie să fie apăsat, scos în faţa presei scrise sau audio-văzute şi care şi cum trebuie trecut în umbră. Discursurile ţinute de liderii diferitelor partide în cursul celor două zile ale sesiunii extraordinare (cu excepţia d-lor Ion Coja, Viorel Sălăgean, Vadim Tudor, Adrian Păunescu) au fost nişte manifestări prin care cei ce le ţineau vroiau să tragă un ce profit politic. Unele discursuri au fost frumoase, au primit aplauze, s-a râs. Dar, nu s-a realizat nimic pozitiv. Parlamentul pare - din ce în ce mai mult - o instituţie tot mai greu utilă. Faptul că s-au spus vorbe de duh, că s-a strigat retoric (vezi deputatul Athanasiu – spărgătorul de microfoane) totul a fost inutil. Împunsăturile retorice n-au valoare pentru ţară şi mă raliez - aici - d-lui C. T. Dragomir, care, scârbit de chichiţele pe care le dezbăteau miercuri senatorii în sesiunea ordinară - de data aceasta - s-a dus la microfon şi le-a amintit senatorilor că un minut de „lucru" al unui parlamentar costă ţara 10.000 lei. Un al doilea aspect pe care cred că l-a avut această sesiune extraordinară a fost acela de defulare. Da, domnilor senatori şi deputaţi - unora, evident - le lipseau prilejurile de a se remarca altundeva decât în incinta Parlamentului şi nu se puteau descărca de - vorba unuia - pulsiunile cu pricina. Un ultim aspect pe care trebuie să-l

reținem este acela al intereselor politice de putere. Cine este corupt nu contează, contează cine pierde - politic - din confruntarea corupților. Cine e mai corupt?! Cel din opoziție sau cel de la putere? Câți ies sacrificați dintr-o parte şi câți din alta? Deocamdată, singurul „sacrificat" a fost deputatul Ionel Roman. El a fost demis miercuri din funcția de secretar al Camerei Deputaților. Aceasta a fost singura consecință - deocamdată - a palavragelilor despre corupție din zilele de 30-31 august - zile care au precedat sesiunea ordinară a Parlamentului, sesiune cu debut la 1 septembrie '93.

Miercuri şi joi, 1-2 septembrie '93, Parlamentul (Adunarea Deputaților şi Senatul) şi-a ales organele de conducere – cu excepția preşedinților. Şi aici sunt jocuri, lupte pentru posturi, influență şi putere. Mărunta putere, orgoliul politic, de moment, al grupului. Tot aici a intrat în joc şi celebrul fripturism al lumii contemporane - inconsecvența şi interesul, slăbiciunea psihică. În consecință, „băieții" au trecut de la un grup politic la altul spre hazul - şi necazul?! - general. Ciorovăiala a fost mizerabilă şi a durat ore întregi. Senatul are un Regulament nou, votat şi intrat în vigoare. Camera Deputaților – nu. Ultima funcționează tot după cel vechi. Să ne întoarcem la senatori. Aceştia au ajuns la concluzia că, noul Regulament, intrat în vigoare, nu este necesar să fie ... respectat. Este firesc să gândească astfel domnii senatori. De ce? Păi, pentru că una au gândit când au fost aleşi, alta gândesc la un an după alegeri. Adică, la 27 septembrie '92, erau „gânditori" pe o listă iar acum sunt „gânditori" – politici, evident - pe alta ... Aici vine la zi vorba d-lui Brucan - vechi internaționalist al ambelor ... zece tabere - „numai boul e consecvent". Bătrânul cotoi cunoaşte bine politica practică. Nu ne vom pune, acum, să comentăm schimbările persoanelor din cele două birouri permanente ale celor două camere X_1, Y_1, Z_1, în locul lui X, Y, Z, egal cu zero.

Despre comportamentul UDMR cu **„Memorandul"** lui şi despre importanța ce i s-a dat, comentându-l (e vorba de comportament), noi nu mai avem ce spune. În gazeta noastră

s-a scris adesea despre caracterul trădător al acestei formațiuni politice, adevărată „coloană a V-a" în Parlament! Actul o fi fiind „firesc", după „logica" inițiatorilor săi. Nefireşti am fost şi suntem noi, făcând din oameni cel puțin duplicitari, parlamentari români.

(Națiunea Anul IV Nr. 37 (166), 1993, 10 SEPTEMBRIE – 16 SEPTEMBRIE, pag. 3, semnat **George URSA)**

JOS POLITICIANISMUL !... / Cronica parlamentară

Cu toate că sunt sătul - şi nu numai eu - până peste cap să mai comentez despre corupție şi Parlament, o voi face totuşi. Problema pare scăpată de sub control, dar de vorbit se vorbeşte la infinit în ambele Camere ale Parlamentului. Şi ce rezultă din această logoree interminabilă? Nimic! Da, nimic. Patruzeci, cincizeci de vorbitori pe zi, râsete, ironii, zgomote, vorbe şi iar vorbe, de ai impresia că Piața Universității s-a mutat în Dealul Mitropoliei! Am avut şi prezența Guvernului pe banca ce-i este rezervată, am avut şi discursul d-lui prim-ministru, audierea g-ralului Florică, audierea celor vizați de el, Moțiunea... Opoziția! Rezultat? Zero! Este îndreptățit electoratul să fie dezgustat de această interminabilă vorbărie? Ei bie, este. Şi de ce? Pentru simplul motiv că un om obişnuit nu dispune de timpul necesar pentru a se documenta amănunțit cu privire la activitatea reală a membrilor Parlamentului şi ia de bună doar ce vede, din an în Paşti, la televizor. ŞI ce vede aici? Un interminabil scandal şi o interminabilă neseriozitate ş.a.m.d. Dl. Petre Roman este acuzat de jaf național, dl. Adrian Severin este acuzat în presă că a utilizat în mod „ciudat" 250. 000 $, o serie de demnitari actuali sunt şi ei acuzați, prin ziare, de tot soiul de matrapazlâcuri. Raportul Vonica şi organele abilitate îl absolvă de vină. Dl. prim-ministru Nicolae Văcăroiu prezintă şi dumnealui **„Poziția Guvernului României cu privire la**

Moțiunea depusă în Parlament de partidele din opoziție...” unde se pomenește că „printre niște documente răvășite s-a găsit unul din care rezultă că două persoane, cu răspundere guvernamentală în anul 1990, au plecat în SUA, luând o geantă în care se afla suma de 250.000 $ cash. Scopul declarat era plata unor servicii de lobby”. Cine sunt acele persoane, nu ni se spune! Să aibă această frază doar rol de amenințare fără urmări? Dl. Adrian Sârbu - altă persoană ciudată a fostei guvernări Roman - este acuzat în presă că ar fi plecat și el - la rândul lui - în SUA cu o geantă cu modesta sumă de ... 400.000 $. L-a dat el în judecată măcar pe unul dintre cei care l-au acuzat de însușirea dolarilor? Nu! Cine era acest domn Adrian Sârbu? Era un cineva pe lângă primul-ministru Petre Roman. Mai nou, după martie ’93, o seamă de demnitari mai mari ori mai mărunți sunt acuzați de corupție, trafic de influență etc. Se depune de către opoziție Moțiune față de unii membri ai Guvernului: înaintea ei avem două zile sesiunea extraordinară, două zile în care e dezbătută Moțiunea și Raportul preliminar asupra fostelor guvernări Roman-Stolojan. Va fi tras cineva la răspundere? Nu, nimeni. O zi întreagă (marți, 7 septembrie ’93) s-a discutat pe toate fețele Contractul AIRBUS, contractele de cumpărare a vagoanelor, activitatea d-lui Hrebenciuc pe vremea când era prefect al jud. Bacău. Rezultatul, care credeți că va fi? Vă spunem noi: nici unul. Pentru Dumnezeu, politicianismul chiar primează împotriva intereselor fundamentale ale poporului român? G-ralul Gh. Florică, fostul șef al Gărzii financiare - care a fost lamentabil - este ridiculizat în văzul întregii țări, în plenul celor două Camere reunite, și pus să aleagă dacă e Moș Teacă sau Agamiță Dandanache și așezat la un loc cu un simplu găinar care-și aduce mașini din străinătate? E posibil? Tot în plen este adus și dl. senator Predescu pentru a-și justifica achiziționarea unui Oltcit. Atenție, domnilor, atenție!... Oare la acestea se reduce totul? De ruinarea economiei naționale și a vieții noastre de zi cu zi nu e vinovat nici un guvernant, nici un conducător instaurat la putere în fatidica zi de 22 Decembrie ’89? În consecință, încetez să mai comentez problema corupției. Nu mi se potrivește. Vinovat de această atmosferă este politicianismul de partid. El se întinde ca o pecingine și este mai rău decât o

tiranie. Electoratul nu poate fi batjocurit astfel și nu are dreptul să se lase batjocorit. Acest mod prin care pierde timpul Parlamentul trebuie sancționat iar actualii membri ai lui înlăturați.

(Națiunea Anul IV Nr. 38 (167), 1993, 17 SEPTEMBRIE – 23 SEPTEMBRIE, pag. 3, semnat **Nicolae BIRĂU)**

CONTINUĂ POTOPUL VORBELOR / Cronica parlamentară

Parlamentul s-a întrunit, luni și marți, pentru a dezbate Raportul SRI. Las la o parte, în aceste considerații, zbaterile politicianiste și intru direct în fondul chestiunii. Are sau n-are nevoie un stat de un serviciu secret? Are! Bun! Care este problema atunci? Problema este aceasta: trebuie să fie controlat sau nu trebuie să fie controlat un asemenea serviciu? Trebuie! De către cine? De Parlament – spun unii; de Guvern – spun alții; de președinte – spun ceilalți. Trebuie să aibă un caracter politic un asemenea serviciu sau nu? Nu! Adică nu intră în sarcina acestuia de a controla cetățenii pentru o opinie sau alta, dar trebuie controlat cetățeanul dacă respectă sau nu interesele națiunii! Trebuie să aibă un caracter represiv acest serviciu? Nu! Adică el, ca Instituție, nu este în drept să efectueze arestări, anchete, condamnări, asasinate. Un alt punct problemă între forțele politice din Parlament a fost și va fi acela al persoanei care conduce și cine-l numește și-l confirmă pe cel care ocupă funcția de șef al acestui serviciu. Cui îi este acesta îndatorat și de cine ascultă el în realitate, nu în formă. Bătălia pe care o dau partidele este aceea a omului. Fiecare partid vrea ca „omul” lui să fie șeful acestui serviciu. Restul problemelor sunt vorbe, vorbe. În România post-decembristă aceasta e problema: cine, cum și câți oameni are în posturile importante? Prin aceste posturi se controlează statul și deciziile. Deci scandalul cu dl. Virgil Măgureanu de aici pleacă. Faptul că el a făcut și a dres contează mai puțin. Și alții au făcut și au dres.

Conferințele de presă ale partidelor au fost şi ele obiectul unor relatări şi comentarii. De regulă, ştiroanțele despre astfel de conferințe se reduc la o afirmație făcută de un lider sau altul şi scoasă din context. De regulă ştirile sunt făcute în aşa fel încât să aducă în prim-plan insignifianța respectivului om politic. Dacă nu se merge pe această linie, atunci liderul care a făcut o afirmație este pus în postura de „adversar" al unuia sau altuia dintre contemporanii de altă concepție. Abaterea de la aceste şabloane este rar ocolită de gazetarii noştri. În ansamblu, multe ştiroanțe de acest gen sunt relatări seci – sau „articole", cum le spune „Evenimentul zilei" – care se repetă de la săptămână la săptămână. Câteva rânduri, acolo. Astfel, pe ani, se construieşte din aceste relatări o imagine. O etichetă. Rezultatul? În viața țării se va impune, în viitor, un fals din care se vor inspira „istoricii". Şi ce vor citi acolo? Că în România au existat „naționalişti", „sionişti", kominternişti", „democrați", „extremişti", „legionari". Nimic mai fals. De aceea, azi mă voi abține să califlc într-un fel sau altul trăncăneala unor lideri de partid şi a gazetarilor care n-au altă treabă decât să scrie fie adevăruri cerute, fie minciuni despre ei. Sigur, declarațiile pe care le fac îl angajează, chiar dacă nu cred în ele. Odată făcute aceste declarații îl vor sili să le urmeze şi, într-un fel, să „moară" pentru ele.

(Națiunea Anul IV Nr. 39 (168), 1993, 24 SEPTEMBRIE – 30 SEPTEMBRIE, pag. 3, semnat **George URSA)**

LA ŢEBEA / In Memoriam

Pe o vreme cu ploaie mocănească, duminică, 12 septembrie, au fost omagiați 125 de ani de la trecerea în veşnicie a **Craiului Munților** – martirul nostru național al românilor de pretutindeni. La mormântul lui ne-am adunat cu toți şi bine ar fi fost dacă partidele politicianiste să fi lipsit. Ceremonia laică, oficială, s-a amânat cu orele datorită ploii. Chiar şi cea religioasă s-a declanşat cu întârziere. Dar până la

urmă Preasfinția Sa Timotei Seviciu, episcopul Aradului şi Hunedoarei, a început oficierea Sf. Liturghii şi a parastasului în memoria Iancului, a prefecților şi tribunilor lui. Organizanții acestei comemorări au fost: Primăria Țebea, Prefectura Hunedoara, Consiliul Județean, Filiala Hunedoara a „Uniunii Naționale «Vatra Românească»" şi „Societatea «Avram Iancu»". Sub gorunii şi brazii Țebei dorm martirii noştri, sub gorunii şi brazii Țebei ne-am întâlnit şi noi, amărâții de contemporani. Ne-am adunat pentru a le cinsti memoria şi jertfa. Jertfa de care unii ar dori să profite, iar alții au început să se distanțeze – chipurile, pentru „a intra în Europa". Sărmani, năpăstuiți de soartă, sunteți în Europa!

Ceremonia de cinstire a eroilor Țebei s-a desfăşurat în două etape. Am amintit că, pe lângă motive de ordin meteorologic, au existat şi neînțelegeri de ordin nu tocmai ortodox, dar pe care noi le-am dori uitate... Ceremonia laică a venit după aproape trei ore de la cea religioasă şi a început cu depunerea coroanelor de flori la Mormântul Crăişorului de către Primăria Țebea, Prefectura Hunedoara, Preşedinția României, Guvernul României, Parlamentul, Uniunea Națională «Vatra Românească», delegațiile românilor din Iugoslavia, Ucraina şi Republica Moldova, a partidelor politice. O prezență inedită a fost organizația nou creată a copiilor **„Crăişorii"**. Ea se vrea a fi nucleul de la care să se pornească în educarea noilor generații de copii şi tineri.

După depunerea coroanelor de flori au ținut scurte cuvântări: primarul Țebei, reprezentantul Preşedinției, dl. Victor Opaschi, dl. Adrian Năstase, preşedintele Camerei Deputaților, dl. ministru Liviu Maior, din partea Guvernului, dl. Zeno Opriş, preşedintele Uniunii Naționale «Vatra Românească» şi acad. Ştefan Pascu, preşedintele onorific al „Societății Avram Iancu". Din cauza unor defecțiuni de ordin tehnic discursurile s-au oprit la aceşti reprezentanți. Noi am vrea să credem că **„defectele"** de organizare au fost incidente cu totul întâmplătoare şi nu se va crea, de aici înainte, un obicei. Numai că am vrea să punctăm aici un lucru: nu au ce căuta la această comemorare

a martirilor moților patimile politicianiste. Acești martiri înmormântați în preajma gorunului lui Horea n-au fost nici primari, nici prefecți, nici senatori, nici deputați care nu au dreptul nici să-i monopolizeze, nici să-i trateze ca pe un oarecare bun politic al lor. Ei doar s-au jertfit pentru ca **„să se șteargă robota"** și ca **„să se facă o Daco-Romanie"** și au și murit pentru aceste două idei spre deosebire de profitorii care n-au astfel de virtuți. Pentru că ei nu sunt nici Avram Iancu, nici Ioan Buteanu. Aș vrea să cred că în anii ce vin comemorările de la Țebea vor fi comemorări adevărate, pe măsura jertfei celor înhumați lângă gorunul lui Horea.

Dar, indiferent ce se va întâmpla și indiferent ce vor face oficialitățile, eu cred că moții îl vor comemora pe Iancu și tovarășii lui de luptă cu sobrietatea, pioșenia și respectul cuvenit fără să viseze că vor trage din aceasta oareceva capital politic.

(Națiunea Anul IV Nr. 39 (168), 1993, 24 SEPTEMBRIE – 30 SEPTEMBRIE, pag. 3, semnat **Nicolae BIRÂU**).

„SPERĂM CĂ VIITORUL ESTE DE PARTEA NOASTRĂ"

- Interviu cu dl. Zeno Opriș, președintele „Uniunii «Vatra Românească»"-

R. D-le Zeno Opriș, sunteți președintele reales al „Uniunii «Vatra Românească»". Cu toate că au fost bătălii, pentru funcții, în conducerea «Vetrei», alegerea dv. nu a creat controverse. Ba, mai mult - prin statut - nu veți putea fi suspendat din funcție decât în cazuri excepționale. Vorbiți-ne despre realegerea dv.

Z.O. Bănuiesc că o influență fastă în opțiunea participanților la Conferință a fost faptul că, de trei ani, mă cunosc oamenii ca pe o persoană ponderată, care nu ia decizii pripite, căruia nu-i place să jignească pe nimeni; în general am o atitudine conciliantă față de anumite situații, chiar dacă aceste situații sunt jenante. Și pe mine - vă spuns sincer - m-a impresionat

faptul că decizia în alegerea mea a fost unanimă. În ce mă privește, consider că, dacă ne-am angajat cu toții în această organizație de suflet, trebuie să ne facem datoria până la sfârșit. Congresul, care s-a raliat - în alegerea mea - ,vă spun, încă o dată, mă flatează și mă obligă în același timp pentru că vom avea – de acum înainte – mult de lucru. Dar trecând peste asta, totuși, să vorbesc aici de faptul că s-a încercat impunerea unui articol în statut care să stipuleze că alegerea președintelui să fie făcută de Consiliul Național de Coordonare și un altul - în cazul că nu era votat cel de mai sus - care să dea posibilitatea Consiliului să-l suspende pe președinte dacă el se abate de la morala, țelurile și idealurile «Vetrei». Ori pentru inactivitate prelungită și deliberată. Aceste articole cred că s-au născut în amintirea unor membri ai conducerii «Vetrei Românești», deoarece le este încă vie în memorie starea conflictuală care a existat pe timpul vechii conduceri, a lui Radu Ceontea. Atunci au existat niște manifestări de separatism. Așa a apărut în București o «Vatră» parazită - aș spune eu - care a intrat în conflict cu cealaltă, de pe Molière. Au apărut disensiuni între președintele de onoare, R. Ceontea, și mine, președintele executiv al «Vetrei». Acestea au lăsat urme asupra conducerii; mai mult, a existat o credință cum că, dacă Centrul este la Mureș, se va exercita o presiune asupra membrilor conducerii «Vetrei» pentru a înclina în favoarea Centrului alegerile pentru viitorul președinte. Aceste suspiciuni, care au planat asupra activității noastre, sunt cauzele ce au stat la baza întocmirii unui articol nou în Statutul Uniunii, după care, președintele, ales de plenul Conferinței Naționale, să poată fi suspendat de Consiliul Național de Coordonare. În această situație apare o inadvertență: dacă ești președinte de plen, ales de plen, numai acesta te poate suspenda. Altminteri, președintele este președintele Consiliului de Coordonare și nu al Uniunii.

R. Un alt articol viu dezbătut - și, la un moment dat, discursurile pe marginea lui au devenit penibile - a fost acela care stipula că șefii partidelor politice, cei cu funcții

înalte în partidele politice, pot fi cooptați în Comitetul Director chiar pe funcțiile de vicepreşedinte şi, mai mult decât atât, li se oferea această funcție direct. Credeți că era echitabil? Nu ar fi fost descurajant pentru militantul obişnuit? Dar înțeleg că pentru viitorul «Vetrei» ar fi trebuit să se facă, totuşi, acest pas fie şi numai pentru a lărgi sfera de influență a «Vetrei». Dar oare aceste primiri ale şefilor de partide ca vicepreşedinți nu ar fi dus la pulverizarea «Vetrei»?

Z. O. Exista aici, într-adevăr, un oarecare pericol. Şi vă dau dreptate şi cu privire la temerea pe care mi-ați exprimat-o în ultimile fraze ale întrebării. Dar să mergem mai departe: după opinia mea, atunci când s-a încercat formularea acestui articol, pe care l-ați amintit aici, cei care l-au gândit au săvârşit două confuzii: una, săvârşită de cei care au formulat articolul şi alta - de cei care l-au receptat. Şi eu consider că nu e cinstit - chiar dacă acel cineva, şef de partid, este o figură pe scena politică a țării - să-i oferi cuiva, cadou, o funcție de conducere în «Vatră» fără să fi văzut cum a militat, de când s-a înscris şi dacă a făcut ceva pentru Uniune. Acesta este un aspect. Al doilea aspect: dacă vrem să aducem în «Vatră» personalități, în scopul de a le avea la îndemână şi pentru a le folosi drept consilieri, utili, datorită puterii pe care o au în conducerea partidelor, aş spune că l-am putea coopta la nivelul Colegiului de Onoare, dar în nici un caz la nivelul Consiliului Coordonator. La nivel de Colegiu de Onoare este bine venit orice om cu marjă de influență în public. În acest fel ei se pot dedica - în plus, ca să zic aşa - atât politicii pentru națiune cât şi Uniunii.

R. Nu era mai bine să se creeze un Senat al Uniunii?

Z. O. Ba da! Dar nu ne-a venit ideea, măcar în timpul Conferinței. Preocupați de dezbateri, am pierdut din vedere această posibilitate. Din păcate ne-am trezit târziu.

R. De ce nu s-a aplicat o altă variantă: anume aceea a creării unui colegiu al parlamentarilor «Vetrei» cu rol de consilieri pe lângă preşedinte?

Z. O. Faptul că am reuşit să stopăm neînțelegerile din «Vatră» pe tema politismului sau nepolitismului şi al echidistanței față de partidele politice a adus liniştea în sufletele celor ce ne urmează, cel puțin parțial, în sufletele celor care se temeau de politizarea excesivă a «Vetrei». Simultan cu aceasta am reuşit să-i lămurim pe cei cărora le era teamă că «Vatra» - fără aportul oamenilor politici - ar fi devenit o Uniune amorfă, fără implicații în domeniul puterii politice (Executiv, Legislativ etc.). Acest fapt ne-a împiedicat să mai plusăm . cu acest Consiliu al Parlamentarilor. Dar, la următoarea Conferință, după ce ne vom obişnui cu noile idei, vom adopta şi această problemă şi-i vom găsi un articol corespunzător în statut. Sperăm, în acelaşi timp, că viața noastră parlamentară, viața politică ne va oferi suficiente date pentru a vedea dacă un Senat al parlamentarilor «Vetrei» se va dovedi util sau nu.

R. Ce vă propuneți să faceți în timpul mandatului pe care îl aveți în față?

Z.O. Noul mandat va cere un volum mare de muncă. Din fericire, în urma acestei Conferințe avem trasate nişte jaloane: unele au apărut spontan în timpul Conferinței, altele au fost fixate înainate prin consultările pe care le-am avut. În mod spontan a apărut - spre surpriza noastră - această deschidere a «Vetrei» spre românii din preajma granițelor țării. Dovadă este participarea lor la această Conferință. Deci, acesta ar fi un „plan" pentru viitor - ajutorarea lor. Un altul: activizarea «Vetrei» prin crearea unui nou cadru organizatoric. Altul: stimularea resurselor fianciare. Într-un cuvât, de a ne pune pe picioare financiar, pentru a fi în stare să realizăm ceea ce-şi propune «Vatra», fără a solicita veşnic sponsorizări sau subsidii guvernamentale. Oricum, nu le-am primit niciodată. Alt obiectiv: într-un viitor imediat, în cursul unei vizite la Bucureşti, pe care urmează să o facem, de data asta la Guvern (la premierul Văcăroiu), împreună cu conducerea Radio şi TV, vom duce tratative pentru a demara odată prezența noastră activă în emisiunile radio şi TV. Inițial, modest şi în măsura în care vom avea priză la public, la membrii «Vetrei», şi vom fi solicitați să-i

mărim cadrul şi spaţiul de difuzare, vom abandona modestia. Necazul este că ne izbim de o anumită obtuzitate la nivelul conducerii ţării, care ne pasează şi ne aduce tot soiul de argumente politice, unul mai ciudat decât altul: că n-am fi organizaţie politică!. Asta, deşi - să zicem - UDMR-ul are un program pus la dispoziţie în cadrul emisiunii în limba maghiară. În cadrul lui doar această organizaţie îşi exprimă punctul de vedere. Iar emisiunea este destul de politizată. Dar sperăm că viitorul va fi de partea noastră şi vom avea şi noi spaţiu de emisie la audiovizual. Cam acestea ar fi în linii mari câteva dintre punctele programului de viitor

(Naţiunea Anul IV Nr. 40 (169), 1993, 1 OCTOMBRIE – 7 OCTOMBRIE, pag. 1 şi 6, semnat **George URSA)**

PROBLEME, PROBLEME... /Cronica parlamentară

▪ Trei probleme au dominat săptămâna 20-26 septembrie 1993: rezultatul vizitei ministrului de Externe Geza Jeszenszky în România, evenimentele din Rusia şi pierderea de sub control de către Executiv şi Legislativ a întregii vieţi socio-economico-politice a României post-decembriste. Acestor trei probleme li se adaugă şi altele - aparent minore, cum ar fi: problema ţiganilor şi, legat de ea, tragicele evenimente din satul Hădăreni, comuna Cheţani, jocul periculos al UDMR-ului de a fi sau a nu fi în Consiliul Minorităţilor, şi dezinteresul tot mai accentuat al Executivului faţă de tineretul ţării. Dezinteres care este condamnabil mai cu seamă faţă de studenţime. Complexele, căminele studenţeşti au devenit puncte de unde iradiază nu ştiinţa, morala şi lumina ci întunericul viciilor. Să luăm problemele amintite mai sus, pe rând. Vizita d-lui G. J. nu mai trezeşte nici un interes fiind estompată de „problema rusă". Conducători occidentali şi şefi de stat din Est dau sprijin politic – prin declaraţiile lor – preşedintelui Boris Elţîn. La această poziţie, de sprijin politic, s-au raliat şi unii parlamentari români deşi nu era – zic eu – treaba d-lor: vezi propunerea „de simpatie" a d-lui Ioan Diaconescu! Parlamentari, care să

militeze pentru „simpatie" faţă de dizolvarea unui Parlament al altei ţări decât a lor, mai rar s-au mai văzut! Până la urmă totul a fost amânat pentru ziua de luni, 27. Ce să-i faci? Rusia a stârnit spaimă în Ţările Române odată cu începutul sec. XVIII.

▪ Dar, ce facem noi în faţa sărăciei care cuprinde marea masă a salahorilor? Majoritatea dintre noi nu ştim fura şi nu avem de unde. Majoritatea dintre noi nu suntem şmenari, nici „comercianţi" de valută, nu suntem traficanţi de carne vie, nici peşti, nici buticari, îndoitori de ţuică cu apă, nu suntem nici prostituate, nu suntem nici politicieni de doi lei şi nici primari, ci salahori neajutoraţi. În această calitate de „handicapaţi" - adică de oameni incapabili să practice „meseriile" enumerate mai sus - întrebăm pe conducătorii acestui stat: explicaţi-ne, ce facem? Ne profilăm toţi românii pe furat? Pe trafic de valută? Avere din salar nu putem face, căpătuială din servici n-a văzut nimeni în lumea asta. V-am ruga, deci domnilor din Legislativ şi din Executiv, să promulgaţi un „decret", o „lege", un ceva acolo, prin care să ni se dea dreptul, tuturor, să trăim fără muncă. Înţeleg că aceasta este calea. Dacă, totuşi, nu aceasta este calea, atunci să ne anunţaţi pentru a şti care este cea dreaptă. Eventual, aveţi-ne în grijă, precum îl aveţi pe foştii parlamentari. Nu vroim să fim invitaţi de onoare la sărbătorile naţionale, ci să ne bucurăm de alte drepturi pecuniare, ca foştii...

▪ Grămada de partide, care bântuie şi în mass-media, şi-au ţinut conferinţele de presă de-a lungul întregii săptămâni scurse. Ce propun ele, partidele? Partidele propun stârpirea corupţiei, reformism, „democraţie", sprijin pentru dezvoltarea agriculturii, fuziuni de partide, deblocarea... blocajului financiar, reforma sistemului administrativ, sprijin pentru votarea legii bugetelor locale, luptă împotriva birocraţiei, tratative în vederea alcătuirii unui nou Guvern etc. O parte dintre aceşti promiţători se află la Putere (adică în Executiv şi în Legislativ). Întrebarea firească este: care este motivul că nici una dintre problemele dezbătute la conferinţele de presă nu le pun în aplicare domnii conferenţiari? Ba, la tribunele celor

două Camere a fost deplânsă starea agriculturii. S-au dat cifre, citate. Dar se vede treaba că toate au doar un rol demagogic. Demagogie fără acoperire şi atâta tot. Săptămâna ce va urma, declaraţiile de acest gen vor fi reluate cu acelaşi ton şters. Şi urmările vor fi aceleaşi – apă de ploaie.

▪ Aşa, din când în când, câte un partid ne oferă spectacole. La rampă se află şi acum – ca şi de mai multă vreme - PNL. Liberalismul a dat - de doi ani încoace - un show penibil pe scena românească. Numai fostul FSN - în vremea lui bună - îi mai poate sta alături. Dar nici PAC-ul nu s-a lăsat. În PNL vioara I a fost Viorel Cataramă. La PAC fusese nu de mult Stelian Tănase. Aceştia ba vin, ba pleacă dintr-un partid sau dintr-o organizaţie şi, cică, ei ar face oarecare politică. Vai de capul lor şi al nostru! Toţi sunt la fel cu mici excepţii.

▪ Cititorii asidui ai gazatei „Naţiunea" sunt băieţii răi de la UDMR. Numai că ei sunt atât de vaşnici, încât nu lasă una şi altor deputaţi, altor grupuri parlamentare: le iau pe toate şi le stochează la dumnealor, la grup. Bre, băieţi, nu luaţi tot teancul! Vă ajunge o gazetă, două, acolo. Nu de alta, dar vă ocupă spaţiul, şi aşa limitat, dăunează plumbul la plămâni... N-aţi văzut voi, la tembelizor, că plumbul e mult dăunător?

(Naţiunea Anul IV Nr. 40 (169), 1993, 1 OCTOMBRIE – 7 OCTOMBRIE, pag. 3, semnat **Gică GHEORGHE**)

BUCURII TEMPERATE / - Cronica politică

▪ Dominantele ultimelor zile ale săptămânii premierului Nicolae Văcăroiu la Moscova. Acestor două evenimente, majore, li se pot adăuga şi votarea de către Camera Deputaţilor a „Proiectului de Lege privind stabilirea scurse au fost primirea României în Consiliul Europei şi vizita timbrelor teatral,muzical şi folcloric", dezbaterea în continuare – oare până când? – a proiectului de Lege privind statutul deputaţilor şi senatorilor, cererea preşedintelui României de reexaminare

a unor articole din Legea privind sprijinul acordat de stat producătorilor agricoli – de mare interes pentru economie -, conferinţe de presă ale unor partide, evenimentele din Moldova, Rusia etc.

▪ Bucuria primirii României în „Consiliul Europei" ar trebui oarecum temperată: odată pentru că această primire a fost extrem de dificilă şi a tracasat România (majoritatea forţelor politice naţionale au sesizat acest lucru şi au luat poziţie). România, de pildă, a fost primită „condiţionat", i s-au făcut circa nouă „amendamente" şi „recomandări", unele dintre ele de-a dreptul inacceptabile mai cu seamă că majoritatea ţărilor nu le-au introdus în legislaţia şi practica de guvernare. Iată câteva: „carta europeană a autonomiei locale", „carta limbilor regionale", „restituirea bunurilor (aceasta – special pentru România) bisericilor catolică, reformată ...", „eliberarea deţinuţilor etnici". Unele dintre aceste „recomandări" sunt minciuni: de pildă cea referitoare la existenţa, în România, a deţinuţilor politici pe criterii etnice! Să fie acei deţinuţi nu pe motive etnice, ci pe motive penale, cei care l-au distrus pe Mihăilă Cofariu?! „Carta europeană a limbilor regionale nu poate fi primită spre aplicare de nici un stat naţional unitar, decât dacă îşi doreşte pulverizarea!" „Carta europeană a autonomiei locale" este o aberaţie, iar „recomandarea" privind „restituirea averilor bisericilor catolice şi reformate" ascunde o capcană în care, dacă intrăm, ea ne poate aduce deposedarea de circa 20% din averea naţională (păduri, pământ, clădiri). şi cine a clădit şi stăpânit acestea toate? Poporul român, care a fost deposedat, în trecut, prin forţă, de ele. Această „avere" nu a fost a acestor biserici: ele o exploatau pentru că le oferise această posibilitate fostul imperiu Austriac sau Austro-Ungar şi, mai în demult, fostul regat ungar. Ce facem, ne întoarcem la 1500? Acele state, nemaiexistând, nu pot rămâne în vigoare nici legile lor!

▪ Vizita premierului român la Moscova a trecut, astfel, aproape neobservată. Deşi domnul Nicolae Văcăroiu a fost la Moscova după materii prime pentru restabilirea unei imense

pieţe pentru produsele româneşti, pentru contacte poltice cu unul dintre cele mai mare state din lume, vecin cu noi. A mai discutat, fireşte, şi alte domenii (tezaurul, anularea pactului Ribbentrop-Molotov) cu rezultate – în acele · sfere – nemulţumitoare pentru ţara noastră. Dar acest dialog politic trebuia să aibă loc, chiar în împrejurările actuale!

▪ Se poartă discuţii între liderii diferitelor partide politice pentru o eventuală participare la o viitoare guvernare. Transparenţa în acest domeniu nu prea există – nici din partea partidelor, nici din cea a guvernanţilor. Între timp pe fundalul stabilităţii politice interne populaţia sărăceşte, dolarul s--a dublat odată şi ceva faţă de 1992, salariile cresc, dar preţurile explodează, plimbările cu pălăria în mână, pe la băncile occidentale s-au înmulţit şi ele, corupţia n-a fost stopată, şomajul – se spune – creşte prea lent şi se doreşte o rată de 20%!. De semănat n-am prea semănat şi, ceea ce este mai rău, nici nu avem de gând, iar achiziţiile merg aşa cum merg...

(Naţiunea Anul IV Nr. 41 (170), 1993, 8 OCTOMBRIE – 14 OCTOMBRIE, pag. 3, semnat **Gică GHEORGHE)**

FRAŢII NOŞTRI DE GRAI ŞI DE SIMŢIRE

Nu de mult s-a desfăşurat, la Băile Herculane, Congresul spiritualităţii româneşti din Balcani şi zonele învecinate, organizat de „Liga Culturală pentru unitatea românilor de pretutindeni", al cărei preşedinte este dl. prof. Victor Crăciun, şi prefectura judeţului Caraş-Severin, prin dl prefect Traian Zamfir. Alături de aceşti doi animatori principali au participat, ca asociaţi-organizatori, Biserica Ortodoxă Română, Preşedenţia României, Guvernul, Parlamentul, Academia Română, Uniunea «Vatra Românească», conducătorii asociaţiilor românilor, din ţările vecine (cele din Balcani, Ungaria, Ucraina, Republica Moldova, Lituania, Rusia), Prefecturile învecinate judeţului Caraş-Severin, Primăria staţiunii Herculane şi Direcţia Societăţii «Hercule» SA Băile

Herculane. S-a cuvenit să-i enumerăm, aici, pe toţi, pentru a sublinia implicarea în organizarea acestui congres, unde au participat între 300 şi 500 delegaţi, invitaţi şi ziarişti reprezentând tot ce înseamnă românitate la ora actuală. Regret însă, ca român, ca publicist, că unele organizaţii culturale, unele partide politice, unele personalităţi n-au fost invitate sau, dacă au fost invitate, n-au participat. Nu voi face în aceste rânduri o relatare a celor petrecute, pe parcursul a patru zile, la Herculane. Nici nu voi menţiona incidentele politicianiste petrecute în cursul dezbaterilor şi a alegerii organelor de conducere. Voi ocoli aspectele negative din timpul spectacolului sau al meselor oferite de gazde şi mă voi opri doar asupra importanţei şi semnificaţiei acestei întâlniri, cu speranţa că salvarea şi revigorarea românităţii în preajma graniţelor României sunt mai importante decât orice. Este dincolo de orice discuţie pozitivitatea acestui Congres. Legăturile ce s-au reînnodat, după 48 de ani, sunt mai importante decât micile mizerii care au avut loc. Tot acest Congres ne-a arătat că vremea festivismului şi a diletantismului a trecut, că ceea ce se va organiza de aici înainte, pentru salvarea şi întărirea comunităţilor româneşti din jurul graniţelor, sacrificate în 1940-1944, pe altarul Kominternului, va trebui să ia o altă direcţie. Discreţie şi eficienţă! Pozitivitate. Pentru a supravieţui etnic, aceşti români au nevoie de logistică modernă, de susţinere: dascăli educaţi româneşte, preoţi educaţi pentru ortodoxie românească, clădiri unde să meargă la cursuri copii de români, material didactic, manuale, literatură didactică, maşini de scris cu grafie latină, mijloace de transport, calculatoare, redactori, tipografi – tot ce trebuie unei comunităţi române. Apoi – radio, TV şi personalul aferent, de simţire românească, bine şcolit în istoria şi limba română. Patrioţi capabili să refăurească gândirea unor comunităţi româneşti, greşit educate de statele ai căror cetăţeni sunt. Acestor români le-au fost incoulate o serie de falsuri cu privire la propria lor etnie, comunitate, limbă, istorie. Acestor comunităţi le lipseşte infrastructra socio-economico-

cultural-religioasă care să le asigure supraviețuirea. Când spun aceasta, mă gândesc la instituții şi la oameni. Ei aveau, înainte, biserici, clădiri pentru şcoli, clădiri pentru asociații culturale, o economie comunitară, aveau preoți, dascăli, savanți, profesori, scriitori. Multe dintre acestea nu le mai au. Lucruri şi oameni trebuie să renască; abia atunci comunitățile s-ar putea considera salvate. La acestea mai trebuie adăugat un lucru esențial: facilitarea legăturilor dintre patria-mamă şi aceste comunități. O legătură uşoară, fără probleme, de la om la om, de la Guvern şi Parlament la ele, ne este necesară. Să învățăm de la Ungaria. De câte ori vine un reprezentant al acestei țări în România, cere deschiderea unui nou punct de frontieră, ori face o înfrățire cu o localitate sau alta. Aşa că, românilor, păstrați-vă ca români, de jos în sus. De la muncitor la guvernant.

(Națiunea Anul IV Nr. 43 (172), 1993, 22 OCTOMBRIE – 28 OCTOMBRIE, pag.5 , semnat **George URSA)**

DACIA DE LA ŢĂRMUL BALTICII

- Interviu cu prof. LICA MELNIC, preşedintele Societăţii de cultură românească „Dacia", Vilnius – Lituania -

R. D-nă Lica Melnic, ce ne puteți spune despre activitatea dv. şi despre rolul Societății „Dacia" în păstrarea identității românilor din Lituania?

L. M. Societatea am întemeiat-o în februarie 1989. Nu este prea mare, dacă ne gândim la numărul membrilor ei. Când ne-am constituit eram mai mulți. Dar, acum, multe din familiile pur româneşti s-au repatriat. Comunitatea noastră de aici este formată din români basarabeni, dar şi din români din Nordul Bucovinei, Sudul Basarabiei istorice şi Transnistria, veniți în Lituania pe timpul existenței URSS. Noi suntem împrăştiați şi în alte țări baltice. Şi s-au întemeiat şi acolo societăți ale comunităților româneşti. La constituirea societății noastre nu

am întâmpinat greutăți din partea lituanienilor. După ce am înregistrat-o, ne-au ajutat. Ne-am ajutat reciproc. Şi noi i-am susținut în lupta pentru obținerea independenței, iar ei ne-au ajutat pe noi în lupta pentru obținerea independenței Basarabiei. Să ştiți că tricolorul lituanienilor a fluturat alături de al nostru pe baricadele Basarabiei. De aceea şi au o adâncă stimă pentru români. Dar nu numai atât. Însuşi faptul că vrem să ne păstrăm legătura cu patria, să vorbim limba română, să nu ne uităm obiceiurile, îi face să ne sprijine. Ne-au dat un sediu, a cărei chirie o plătesc ei, ne ajută financiar să avem o Şcoală duminicală pentru românii din Lituania. Şi învățătorii – tot de ei sunt plătiți. Fac destule pentru noi. Şcoli elementare nu avem, nu avem nici liceu. Noi suntem puțini. Nu suntem o minoritate națională propriu-zisă. Majoritatea am ajuns în Lituania ca urmare a căsătoriilor mixte. Veniți „pe aripi de dor". Şi ilituanienii au numit societatea noastră „emigranții dragostei". Ne mai spun şi „societatea exotică" pentru că suntem singurii latini din Lituania. Până în 1940 n-au existat latini pe acolo, organizați într-o comunitate. De anul acesta avem o parohie ortodoxă, cu Hramul Sfântului Voievod Ştefan cel Mare şi Sfânt. În 1989 noi am fost cei care am tipărit... am publicat, primul număr al ziarului „Glasul" - primul ziar românesc de după 1944 al basarabenilor. Vreau să zic, primul ziar românesc cu grafie română, latină. L-am scos noi, românii din Lituania, pentru că era imposibil să-l publice ei acolo. Lituanienii ne-au ajutat nu doar pe noi, dar, prin noi, i-au ajutat mult pe basarabeni, în momentul când a început renaşterea românismului în Basarabia.

R. Ce v-ați propus în viitor pentru a vă păstra identitatea, cu ce vă ajută România în activitatea dv?

L. M. Avem planuri multe. Vrem să fondăm o „Asociație Lituania-România". Ideea ne preocupă de mult şi credem că se va materializa cât de curând. Există o ambasadă română la Vilnius; sperăm să ne fie de ajutor. Sediul acestei viitoare Societăți va fi la Bucureşti şi la Vilnius. Apoi, vom face expoziții, întâlniri culturale, în Republica Moldova şi România.

Noi mai vrem să popularizăm românitatea în țările baltice. Să le furnizăm o informație veridică de la sursă despre România şi Basarabia. Cât despre Şcoala dunimicală ... ea are rolul de a-i ajuta pe copiii noştri să învețe scrisul şi istoria noastră națională, tradițiile noastre. Noi nu am ceruț liceu, şcoală, noi nu am cerut statut de minoritate națională, noi nu vrem să devenim minoritate națională pentru că avem o patrie - dacă nu două - a noastră, în care trebuie să revenim, în mare parte. Mai cu seamă, cei care s-au păstrat ca familii pur românești. Nu cele mixte. Dar,cine ştie ...

R. Vă mulțumesc.

(Națiunea Anul IV Nr. 44 (173), 1993, 29 OCTOMBRIE - 4 NOIEMBRIE, pag. 2, semnat **George URSA)**

MAREŞALUL PE SOCLUL ISTORIEI

Vineri, 22 octombrie 1993, la Slobozia, în fața Inspectoratului Poliției Ialomița, s-a dezvelit primul bust ridicat în memoria fostului conducător al statului român între anii 1940-1944 - Ion Antonescu. Autorul acestei lucrări este sculptorul Doru Drăguşin. Cei care au contribuit la ridicarea acestui prim monument al aceluia care a reuşit - fie şi temporar - readucerea Basarabiei, Bucovinei de Nord şi ținutului Herța în granițele României sunt **„Liga Mareşal Antonescu", „Asociația Veteranilor de război din Ministerul de Interne"** şi **„Poliția Județului Ialomița".** Bustul mareşalului Antonescu este aşezat pe un postament înalt. La baza acestuia, într-o placă de marmură, s-au dăltuit cuvintele Mareşlului: „Noi nu avem pământ de cedat. Noi nu avem unde merge." La mijloc, pe coloana pe care este înălțat bustul, în bronz, numele celui care a rămas, în istoria țării, „*Mareşalul Ion Antonescu (1882-1946). Conducătorul Statului român 1940-1944*". La sfințirea şi dezvelirea monumentului au participat: prof. dr. J. C. Drăgan, preşedinte de onoarea al Uniunii «Vatra Românească», preşedintele Fundației Europene Drăgan,

senatorul Corneliu Vadim Tudor, preşedintele Fundației «România Mare», g-ral mr. (r) Traian Băndilă - vicepreşedinte în Consiliul Director al UVR, Leonida Lari, Romuls Vulpescu, deputați, senatori, scriitori, poeți, ziariști. Bustul a fost dezvelit de prof.dr. J. C. Drăgan şi senatorul C. V. Tudor. Au rostit cuvântări: col. Amza Tudor, şeful Inspectoratului Poliției Ialomița, senatorul C. V. Tudor, prof. dr. J. C. Drăgan, Leonida Lari (deputat) din partea ținuturilor răpite, Mihai Ungheanu – din partea Ministerului Culturii. Senatorul C. V. Tudor a cedat, din colecția personală, Muzeului Județean Ialomița, ultima însemnare către mama sa a lui Ion Antonescu. Profesorului J. C. Drăgan i-a revenit onoarea de a aşeza, la baza postamentului, tubul de oțel inoxidabil în care a fost introdus textul ce atestă data şi cine a contribuit la ridicarea acestui prim bust al lui Ion Antonescu. „Mareşalul Ion Antonesscu - a spus dl. prof. dr. J. C. Drăgan - este modelul care nu trebuie să lipsească din educația românilor, aflați din nou la răscruce". Începutul, deci, a fost făcut la Slobozia pentru că undeva trebuie să existe oameni curajoşi, apți să redea demnitatea românilor. Dl. prof. dr. J. C. Drăgan a donat 1 milion lei Muzeului din Slobozia.

(Națiunea Anul IV Nr. 44 (173), 1993, 29 OCTOMBRIE – 4 NOIEMBRIE, pag. 3, **Nicolae BIRĂU**)

AVALANŞA VORBELOR... / Cronica politică

De la politicieni lumea nu prea mai speră nimic. Grupuri întregi ale populației țării sunt cuprinse de disperarea grijii zilei de mâine. În acelaşi timp, ruleta declarațiilor politicienilor se desfăşoară săptămânal. Declarații politice la PSM, declarații politice la PL-'93 - luni. Declarații politice la PDSR - marți. Declarații politice – miercuri, joi, vineri la celelalte formațiuni politice. Declarații politice (eventual dezbateri legislative) în Parlament – luni, marți, miercuri, joi, vineri. Dezbateri politice pe stradă - toate cele şapte zile ale săptămânii. Dar vorbele n- au rezolvat niciodată problemele. Însă nici nu s-a putut trăi fără

ele. „Teoria" politică este, se vede treaba, un datum necesar fără de care societatea nu poate supraviețui. Dar problema este aceasta: cine poate guverna cel mai bine societatea românească astăzi? Liberalii au spus unii, social-democrații(a) de toate nuanțele, au răspuns alții, național-țărăniștii creştini şi democrați au răspuns ceştilalți, orientarea națională - ceilalți. Deci, acestea ar fi forțele. Conducătorii acestor direcții se combat unii pe alții pentru a cuceri, la o eventuală consultare electorală (să zicem din patru în patru ani), voturile celor de care, apoi, se vor dezinteresa cu desăvârşire, pe care nu-i vor mai întreba nici cum vor guverna, nici cum au de gând să gestioneze puterea, nici cum vor întrebuința avuția națională. Despre cheltuiala propriu-zisă a banului public, în detaliu, nici nu se va mai pune problema. Politicienii au învățat, cu toții, arta de a promite. Această artă nu costă nimic. Şi poate fi exercitată mereu. Totul este să ai firmă, să-ți fi făcut firmă, să ți se fi făcut firmă. Şi cine îți poate face firmă - ție politician – dacă nu presa (scrisă, vorbită şi vizualizată)? Acest cuplu malefic (politician-presă) al lumii moderne este marele producător şi consumator de vorbe. Politicianul a devenit „profesionist" în momentul când a căpătat arta de a vorbi, fără a spune ceva, politicianul a devenit profesionist atunci când - făr a clipi - vorbeşte despre orice, cu siguranță, cu aroganță, de parcă ar fi studiat, cu abia zece minute înainte, tocmai realitatea despre care parlamentează. Probleme militare?...Îți dă pe loc soluția într-un discurs. Probleme de spionaj-contraspionaj? Răspunsul îl vei putea înregistra pe bandă. Agricultură? Imediat, politicianul te va lămuri. Chit că el, de meserie, este jurist, să zicem. Şi atunci, spuneți-mi, ce-ți oferă politicianul? Mie – spectator – nimic! Ce-mi oferă mie presa? Mai nimic! Ce le ofer eu, alegătorul, celor doi? Banii! Posibilitatea de a trăi din vorbe. Iată un lucru straniu şi indecent într-o țară unde mizeria, socială şi morală, a cuprins peste 50% din populația țării. Deunăzi, un personaj ilustru şi controversat, după ce a criticat o revistă, care îl calificase cum îl calificase, declară, tot el, că acel săptămânal îi „inspiră

respect". Săptămalul, sau conducătorul lui... N-are importanță în fapt. Poate credeți că revista respectivă îl felicitase? Ei, aş, nici pomeneală! Şi atunci, te întrebi, pe bună dreptate; oare nu totul este doar o problemă de reclamă? Eminescu - marele teoretician politic al istoriei noastre - spunea despre unii politicieni din secolul trecut că li s-a teşit - înainte de a se deda la politică - creştetul din cauza căratului tăvii cu covrigi. Adică, indivizii erau de proastă extracție socio-culturală. Şi, deci, la aşa oameni, aşa politică. Ei bine, politicienilor din România acestui sfârşit de secol nu li s-a întâmplat nici măcar acest impediment. Au păşit, unii, dintr-o barcă în alta. Sau, doar şi-au schimbat haina.

(Națiunea Anul IV Nr. 44 (173), 1993, 29 OCTOMBRIE – 4 NOIEMBRIE, pag. 3, semnat **George URSA**)

OPINII DIN INTERIOR /
Ce am vrea să fie «Vatra»...?

În România postdecembristă au luat ființă o seamă de organizații culturale şi politice. Majoritatea acestor organizații au apărut ca o consecință a voinței celor ce le-au întemeiat. Singura organizație care a apărut spontan – în luptă – a fost „Vatra Românească". Ea s-a născut ca organizație de atitudine civică, în primul rând. Pornită din Transilvania, ea a denunțat mai înainte de toate, segregaționismul clădirilor instaurat de o minoritate de o extraordinară agresivitate. Ca în plin ev mediu, românii erau dați afară din clădirile destinate învățământului ce aparțin națiunii române, statului român şi, ca într-o poveste neagră, minorității i se accepta acest comportament. Iar, ca o palidă compensație, populația majoritară – pruncii acesteia – strigau din stradă: „nu ne despărțiți"! Ei aplicau dictonul evanghelic: „iubiți pe cei ce vă urăsc!" De atunci au trecut peste trei ani şi jumătate şi stăm la fel de prost dacă nu mai prost decât atunci. Treptat, ne-am obişnuit cu toate. Ne vom

obişnui şi cu cedarea averilor către biserici, către licee şi către cine ştie ce grofi? Istoria se răzbună. Cine nu o studiază este obligat, mai devreme sau mai târziu, să o repete. Am fost noi, câteva generaţii, după război, care n-am studiat adevărata istorie şi iată-ne cedând azi, ca nişte inşi fără tradiţie. Rolul „Vetrei" a fost şi este acela de a proteja istoria şi drepturile românilor. De a avea o atitudine civică faţă de agresiunea unei istorii revolute. Dacă va fi să ne luăm după aceşti apostoli ai unei istorii revolute, ar trebui să ne întoarcem la anul 1100. Dar atunci de ce să nu ne întoarcem cu încă 1000 de ani în urmă şi să **refacem Imperiul Roman?** În fine, să nu divagăm. Ce am reuşit să făptuim în cei trei ani şi jumătatea de la înfiinţare? În primul rând, să sensibilizăm opinia publică de dreptatea cauzei românilor. Cu toate că tăvălugul istoriei trece peste noi, am speranţa că „Vatra Românească" nu va cădea în condiţia de „cenaclu de discuţii literar artistice". Nici nu va fi locul unde se va discuta, la modul superficial, despre istoria înţelegerii frăţeşti dintre naţiunea majoritară şi naţionalităţile conlocuitoare. În aceşti ani de activism ziaristic şi civic, am constatat un lucru trist: că generaţia de mijloc, spre vârsta a treia, educată ori needucată în spiritul acoperirii realităţii prin rafistolare – ca să întrebuinţez cuvântul unuia – ,nu vrea să perceapă timpul şi, fie să o ia fie pe calea naţională, fie să se retragă cu o oră mai devreme! Ea zice că ne apără. Dar modul cum ne apără este mai păgubos decât o neapărare. Indiferent de ce se va spune, după lecturarea acestor fraze, rămân la convingerea că, dacă nu trezim entuziasm în cei de douăzeci de ani, nu am realizat nimic. Privind însă spre acest contingent, mă îngrozeşte debusolarea ce domneşte sub frunţile lui. Şi atunci mă întreb, din nou, ce ar trebui să fie **Vatra**? Ea ar trebui să fie – de aici înainte – o **şcoală de naţionalism pozitiv.** Dacă nu va fi aşa ceva, nu-şi va atinge menirea. Ce trebuie să facă această şcoală? Să ofere informaţii cât mai complete despre istoria românilor şi să formeze caracterele chemate să ne apere. Educaţie istorică, formare de caractere, iată ce se cere. Cine să o facă, iată

următoarea întrebare. În primul rând, cine se oferă să o facă? Paradoxal, foarte puţini au chef de aşa ceva! Nu trebuie neglijat acest aspect. Nimeni nu mai doreşte să fie dascăl, ci afacerist. Să zicem că mă înşel eu şi unii vor. Şi aceasta este adevărat. Numai că numărul lor este infim. Goana după avere depăşeşte dorinţa de a-ţi mobila mintea cu informaţii neutile imediat. Şi atunci, se pune problema: Cum să educi? Cum să convingi pe un needucat, că trebuie să se educe, naţional, doar pentru a se apăra pe sine ca sine. Pentru a nu dispărea, ca entitate, în viitorul sat planetar. Aceasta este, în parte, problema „Vetrei", ca organizaţie socio-culturală şi de atitudine civică. Zilele acestea s-a jubilat, realmente, cu privire la primirea României în Consiliul Europei. Nimeni n-a vrut să observe că primirea a fost condiţionată, chipurile, de „restituirea" averilor unora sau ale altora. Poporul român n-are de restituit nimănui nimic! De ce? În primul rând, pentru că, prin munca lui de iobag, a ridicat şi clădiri şi biserici şi tot. Şi în al doilea rând pentru că nu se fac „legi" retroactive. Dacă nu e aşa, atunci cerem şi noi întregul teritoriu al traco-geţilor. Cerem şi noi „restituire". Revenind, pun întrebarea, pentru noi toţi: cum să-i educăm pe conaţionalii noştri pentru a rămâne şi a fi ceea ce suntem: români? Răspunsul la întrebare îl poate da o „Vatră Românească" **activă.**

(LIBERTATEA. Cotidian de prânz. Anul V. Nr. 1174. 8 pagini. Marţi 16/Miercuri 17/Noiembrie 1993, pag. 4, semnat **George URSA**)

„ACEŞTI TINERI VOR FI FORŢA CE VA DA ROADE"

- Interviu cu domnul Eugen Pătraş, secretar executiv al „Societăţii «Mihai Eminescu»" din Cernăuţi, Bucovina -

R. Cum a luat fiinţă societatea dvs. şi ce faceţi pentru a vă păstra identitatea?

E. P. *„Societatea pentru cultură românească «Mihai Eminescu»"* a fost, de fapt, reînfiinţată în 1989. Ea este

continuatoarea „**Societății pentru Cultură şi Literatură din Bucovina**"" înființată în 1862. Scopul acestei societăți este tocmai păstrarea identității naționale, românești, în Bucovina răpită, în ținutul Herța şi în Nordul Basarabiei. E vorba de un teritoriu pe 8.100 km pătrați luați de ruşi în 1940 şi dați, apoi, ucrainienilor. Aici locuiesc azi – oficial – după deportări, şi rutenizări ale populației românești, 185.000 de români. Aceştia - spre regretul nostru – sunt înregistrați - unii – ca români (cei din Bucovina şi ținutul Herța) alții - ca moldoveni şi mă refer, aici, la românii din Nordul Basarabiei. În 1940 intelectualitatea românească din partea locului a avut de ales între a fi deportată în Siberia sau a se refugia în România. Şi unii şi alții nu s-au mai întors. Aşa a apărut un **gol**, o lipsă de intelectuali pentru câteva decenii. Acum, noi, împreună cu alte societăți existente în actualele ținuturi românești, de sub stăpânirea Ucrainiei, încercăm să revitalizăm spiritualitatea românească, încercăm învierea conştiinței de neam pe cei 8.100 km. pătrați.

R. Ce faceți, concret, în această direcție?

E. P. Odată cu ridicarea conştiinței naționale a românilor de aici am observat că a crescut şi opoziția autorităților ucrainiene. Vă pot spune că Societatea noastră acționează în condiții deosebite. Şi, aş zice, „ajutorul" cel mai important pe care ni l-ar putea da autoritățile ucrainiene ar fi să nu ne împiedice să existăm. Dar, tot ceea ce facem noi facem prin propriile forțe şi cu sprijinul, din ce în ce mai mare, pe care am început să-l primim din țară. În ultimul timp – în comparație cu '89 -'90, când mai cu seamă, ne-a sprijinit Republica Moldova – ne ajută patria mamă, România. Activitatea noastră, referitoare la păstrarea identității, s-a axat pe învățământ, acum fiind în al patrulea an de când trimitem, anual, în România, câte 150 de tineri şi tinere care urmează aici şcoli elementare românești, la liceu şi facultate. Aceşti tineri vor fi forța care – peste câtva timp – va da roade. Roade cu mult mai mari decât s-a investit în ei. În perioada '89 – '93 au funcționat clase cu predare în limba română în localitățile românești unde erau înainte şcoli ucrainiene. E vorba de 19

localități cu preponderență românească. Enumăr câteva: Molodia, Corovia, Herța, Valea Cosminului, Storojineț şi altele. Aici avem clase românești de la 1 la 4. În unele clase sunt mai mulți elevi, în altele mai puțini. Principalul este că s-au deschis. Părinții privesc cu speranță şi încredere viitorul acestor clase şi noi sperăm că în curând vor fi extinse clasele cu predarea în limba română şi în alte localități, în care nu am reuşit încă, să înființăm astfel de şcoli.

R. Cu ce v-a ajutat, cu ce v-a sprijinit România în acțiunile dumneavoastră?

E. P. Cu manuale (interlocutorul scoate un oftat; n. n). Am primit, în prima etapă – când am revenit la grafica latină – foarte multe manuale, literatură didactică şi beletristică. Personal am adus în ținuturile aflate sub ocupație peste 100.000 de cărți. Aceste cărți au fost distribuite la bibliotecile şcolare, săteşti, comunale, orăşeneşti. Vreau să amintesc aici un amănunt pe care să-l ia aminte şi această Europă, care-i tot trage cu „drepturile omului". Ultima carte – luați aminte – românească, care mai exista în regiunea Cernăuți, **a fost arsă,** la indicația Comitetului Regional de Partid, în 1964. De atunci, nici o bibliotecă din regiunea cu pricina nu a mai avut voie să țină, sau să dea la citit, carte în limba română. Tot în perioada '89 – '93 s-a deschis, la Cernăuți, o şcoală medie (Şcoala Medie nr. 29). Dacă până acum am avut doar trei şcoli, la periferia oraşului, acum am deschis una şi în centru. Şi cu toate că am rugat autoritățile să permită şcolii românești să funcționeze în fostul Liceu „Aron Pumnul", deoarece clădirea aceasta a aparținut românilor, încă de pe vremea imperiului habsburgic, autoritățile nu au fost de acord. Altă acțiune a noastră a fost aceea a revenirii la vechea denumire a localităților în zona celor o sută de sate românești care şi-au păstrat specificul românesc. Pentru că trebuie să ştiți că printr-un Decret al Sovietului Suprem al Ucrainei, din 7 septembrie 1946, toate numele acestor localități românești au fost slavizate. Începând cu anul 1992, după demersuri ale Societății noastre, după mitinguri ale românilor, încetul cu

începutul am reuşit să impunem revenirea la vechile denumiri. Aş mai vrea să spun că România ar trebui să ne ajute logistic. Măcar cu nişte maşini de scris cu caractere latine. Avem promisiune şi cred că ele ar şi putea fi pe drum către noi, deşi avem mari probleme cu trecerea lor la punctul de vamă cu Ucraina... Dorim şi pedagogi capabili. Cam asta ar fi.

R. Vă mulţumesc, domnule Eugen Pătraş.

(Naţiunea Anul IV Nr. 45 (174), 1993, 5 NOIEMBRIE – 11 NOIEMBRIE, pag. 2, **George URSA**)

CRIŞAN AL NOST'

Pe 24 octombrie, în satul Crişan, judeţul Hunedoara, a avut loc un simpozion ştiinţific. Dedicat împlinirii a 260 de ani de la naşterea lui Gheorghe Crişan, conducător al revoluţiei naţionale şi sociale a românilor din 1784; simpozionul a fost organizat de Inspectoratul pentru Cultură, Muzeul Judeţean, Primăria com. Râbiţa, Filiala „Vatra Românească" Deva şi a dezbătut tema: *„Zărandul şi Munţii Apuseni – Leagănul Răscoalei ţăranilor români conduşi de Horea, Cloşca şi Crişan"*. Simpozionul a fost deschis de dl. Iulian Comşa, primarul com. Râbiţa. Au prezentat comunicări Gheorghe Petrov (*Muzeul de Istorie al Transilvaniei*), Vasile Ionaş (*Arhivele Statului* – Deva), Ioachim Lazăr (Muzeul Judeţean Hunedoara), Ioan Sicoe (*Inspectoratul pentru Cultură al Jud. Hunedoara*).

Un număr important de moţi – oameni care îşi iubesc cu patimă eroii şi căpitanii – au venit să aducă un omagiu unuia dintre ei. Mai cu seamă că una din comunicări prezentată la simpozion, s-a intitulat *„Gheorghe Crişan – 260 de ani de la naşterea celui de al treilea căpitan al răscoalei"*.

(Naţiunea Anul IV Nr. 45 (174), 1993, 5 NOIEMBRIE – 11 NOIEMBRIE, pag. 2, semnat **Nicolae BIRĂU**)

PARLAMENTARISM (E)MOŢIONAL / Cronica [parlamentară]

„Moţiune" a existat? A existat! La Senat dezbaterea pe fond a acesteia nu s-a aprobat, prin vot; la Adunarea Deputaţilor – s-a acceptat. Ce s-a obţinut prin depunerea acestei „Moţiuni"? Nimic, evident. Gest aproape gratuit, în aparenţă. Mugur Isărescu a fost chemat în faţa Senatului? A fost chemat! Şi mă veţi întreba: tot nimic? Tot nimic! Impasibilitatea Guvernatorului BNR mi-a plăcut: senatorii vorbeau, domnul guvernator lua notiţe conştiincios. Nu la fiecare orator, firește, dar cam la trei sferturi dintre vorbitori. Întrebările erau (după câte am înţeles eu) dacă poate fi stopată inflaţia şi dacă da, cum şi de ce a luat BNR decizia de a spori rata dobânzii la unele credite. În afara acestor întrebări esenţiale s-au vânturat, la microfonul Sălii „Omnia", alte şi alte noţiuni şi concepte pe săturate: „masă monetară", „blocaj financiar", „stoparea declinului leului", „finanţarea agriculturii", „deblocare financiară", „doctrine şi doctrinari economici", „structura importului", „dacă balanţa de plăţi s-a echilibrat", „dacă creşte producţia reală or dacă scade, de ce scade, ce e cu casele de schimb valutar şi de ce înfloreşte pe lângă ele piaţa neagră a valutei, centralizează banca valuta şi, astfel, restrânge autonomia întreprinderilor sau nu, de ce nu controlează BNR jocurile de întrajutorare, în ce mod se va face – dacă se va face – deblocajul financiar şi, în fine, cine-i cel care-i vrea postul dlui Isărescu?!?" Culmea-culmilor: indirect, s-a dat răspuns la această nouă ultimă întrebare. Adică, s-a dat e un fel de a vorbi. Un domn senator (Marin Stelian, cred) a declarat, la microfon, că nu el este acela care doreşte postul deţinut, în momentul de faţă de Mugur Isărescu. Până la urmă, din toată vorbăria, care s-a vânturat în Sala „Omnia", nu ne-am ales cu nimic. La fel cum nu ne-am ales cu nimic nici cu vorbăria pe marginea „Moţiunii". Înclin să cred, după cele ce se petrec în ultimii ani – şi aş vrea ca istoria să mă contrazică -, că cele două sisteme – capitalist

şi comunist – converg unul spre altul. Converg în aşa fel încât „clasa exploatatoare" (economică în vest, politică în est şi aproximativ de aceeaşi origine) converg pe întinsul întregului continent european. Se „omogenizează" şi se înţelege renaştere CSI (URSS)-ul exact în forma în care n-am fi dorit-o noi românii, dar o doresc americanii. Aşa cum au dorit-o şi în '45. Şi, cum au dorit ei, „aşa fu!". Şi – tragic, cu adevărat – Prutul va deveni o dublă graniţă între români (a NATO şi a României) şi vom pierde definitiv românimea dintre Prut, Ceremuş şi Nistru şi prin buna prostie a noastră, dar mai ales prin bună voinţa **lor**. Kominternul, prin urmaşii lui, a învins din nou. Nu vom scăpa de panslavism şi de cizma lui.

(Naţiunea Anul IV Nr. 45 (174), 1993, 5 NOIEMBRIE – 11 NOIEMBRIE, pag. 3, semnat **Nicolae ALEXANDRU**)

ORADEA, SALONUL DE CARTE / „NAGARD" şi „EUROPA NOVA" prezente

În cadrul manifestărilor „Toamnei Orădene", în zilele de 29-30 octombrie 1993 a avut loc, la Oradea, în sălile „Cercului Militar", «Salonul de Carte Orădean». Organizator şi animator al acestui prim „Salon de Carte" a fost poetul şi editorul de carte şi reviste Ioan Ţepelea (conducătorul Editurii „Cogito", revista „Unu"). Alături de domnia sa au fost „Societatea Oamenilor de Ştiinţă şi a Scriitorilor din Bihor" precum şi sponsorul S.C. „Akta Company" LTD. Au fost prezenţi, ca invitaţi, la acest întâi „Salon de carte Orădean" editurile „Europa Nova", „Lumina-Lex", „Gemenii" SRL, „Tipografia FED", „Eminescu", „Albatros", „Humanitas", „Cartea Românească", „Scripta", „Litera", „Militară", „Agni", „Gramar" din Bucureşti, „Cogito", „Anotimp", „Mihai Eminescu", „Analog", „Emet", „Familia", „Convex", „Eurounion", „Cele Trei Crişuri", „Alibi", „Ed. Episcopiei Ortodoxe Române"; „Editura Institutului European", „Timpul" din Iaşi; „Dacia", „Echinox", „Apostrof" din Cluj Napoca; din Arad a participat: „Arca", „Sophia". Au mai

participat edituri din Tg.Mureş, Reşiţa, Galaţi, Beiuş. De peste hotare au fost prezente editurile „Nagard" din Milano, „Mihai Eminescu" din Sydney, precum şi din Bratislava, Londra, Paris, Budapesta. Manifestările din cadrul programului au debutat cu vizitarea unor obiective istorice din municipiul Oradea şi din jud. Bihor (Cetatea de pământ de la Biharia a voievodului Menumorut, Muzeul Militar al jud. Bihor, a Muzeului „Ţării Crişurilor"). La ora 17^{00}, odată cu deschiderea oficială a „Salonului de carte Orădean", a avut loc un colocviu cu titlul: „Cartea – o necesitate sau un lux?" Dezbaterile din cadrul colocviului au fost conduse de Ioan Ţepelea. Au prezentat opinii dnii Ioan Simuţ, Ion Vartic, Ileana Mălăncioiu, George Cipăianu, Adrian Marino şi alţii. Sâmbătă, 31 octombrie, au continuat manifestările din cadrul „Salonului de Carte" cu lansări de cărţi, edituri, un microconcert al cvartetului de coarde „Varadinum", din Oradea, şi un recital de versuri din volumele unor autori prezenţi sau nu la aceste festivităţi. Totodată au fost prezentate, sau s-au prezentat prin delegaţii lor, editurile „Europa Nova", „Gemenii" RSL, „Lumina-Lex", „Nagard", „Apostrof", „Scripta", „Litera", „Cogito", „Timpul", „Arhipelag", „Anastasia". La încheierea „Salonului de carte", domnul Ioan Ţepelea a anunţat premiile acordate de „Societatea Oamenilor de Ştiinţă şi a Scriitorilor din Bihor", Editura „Cogito" şi S.C. „Akra Company" LTD. A fost premiată cartea „Evadări în lumea liberă" de Adrian Marino. Au mai fost premiaţi Mircea Zaciu, pentru cartea „Jurnal", George Cipăianu pentru cartea „La răscruce", editura „Apostrof" pentru cartea „Filosofia religiei" de Nae Ionescu şi alţii.

Editurile „Nagard" şi „Europa Nova", prezente la acest întâi „Salon de Carte Orădean", cu peste o sută de titluri, a donat editurii „Cogito" şi „Societăţii Scriitorilor din Bihor" un important fond de carte.

(Naţiunea Anul IV Nr. 45 (174), 1993, 5 NOIEMBRIE – 11 NOIEMBRIE, pag. 4, semnat **Nicolae ALEXANDRU**)

„MAI ALES CÂND ROMÂNIA ESTE LA GREU”

- Interlocutor: Valentin BORDA, preşedintele filialei Bucureşti a U. V. R. -

• **Este „Vatra” o organizaţie puternică?** • Incontestabil, „Vatra” este cea mai puternică organizaţie social-culturală şi de atitudine civică din ţară. Şi cea mai numeroasă, pentru că este deschisă tuturor cetăţenilor, indiferent de apartenenţa politică sau etnie. • **Cine, în România, ţine seama de existenţa ei?** • Toată lumea ţine seama de existenţa „Vetrei”, mai ales când România este la greu. UDMR, în permanenţă... • **Este ea nu rezerva vreunui partid politic, ori se află la dispoziţia vreunei personalităţi politice sau?** • Întrebarea dvs. are un singur răspuns ferm: NU! Documentele recentei Conferinţe Naţionale sunt, din nou, elocvente în acest sens. Când cineva a crezut că Uniunea îi va văcsui ghetele, s-a înşelat • **Cum explicaţi faptul că la unele acţiuni de anvergură naţională, cu caracter cultural evident, „Vatra” nu-şi face simţită prezenţa?** • Explicaţii există. E vorba, în primul rând, de lentoarea mişcării noastre, a vetriştilor, dar şi de indolenţa celor care organizează asemenea acţiuni. Eu sunt mirat de pildă că marele scriitor Augustin Buzura, colaboratorii săi şi ceilalţi organizatori n-au invitat „Vatra” la Congresul de pe Litoral • **Puteţi să faceţi o ierarhizare a celor mai dinamice filiale UVR din ţară?** • Cu aproximaţie, ierarhia ar arăta cam aşa: locurile 1-3, dar fără să precizez exact poziţia – Târgu-Mureş, Bucureşti, Cluj-Napoca: locurile 4-5 – Timişoara, Oradea: locurile 5-6 – Satu Mare, Galaţi.

(LIBERTATEA. Cotidian de prânz. ANUL V. NR. 117. 8 pagini. MARŢI 16/MIERCURI 17 NOIEMBRIE 1993, pag. 4, semnat **George URSA**)

„ŞCOLILE TREBUIE ORGANIZATE ROMÂNEŞTE”

Interviu cu dl. PETRU GROZAVU, preşedintele „Societăţii «Dunăre şi Mare»” din Chişinău

R. V-aş ruga să ne prezentaţi starea românilor din sudul Basarabiei istorice şi ce face această societate a dv. pentru păstrarea identităţii spirituale a românilor de acolo.

P. G. Situaţia este de aşa natură încât, în urmă cu trei ani, văzând starea dramatică pe care o au românii din Sudul Basarabiei istorice şi ţinând cont că acest dramatism vine dintr-o nedreptate, din cei 134 ani de ocupaţie rusească şi sovietică şi că rezultatul acestei ocupaţii este degenerarea aproape definitivă a elementului românesc, ne-am apucat să fondăm societatea mai sus pomenită cu scopul de a mai salva ce se mai poate salva. Dar, practic, spirit românesc prin sudul Basarabiei nu prea mai există.Cât ar fi de regretabil, trebuie să spunem lucrurilor pe nume. În acest context trebuie privită şi apariţia „Societăţii «Dunăre şi Mare»”. Ea a fost întemeiată de originari români din cele două judeţe – Ismail şi Cetatea Albă. Aceştia – cu timpul – s-au stabilit la Chişinău şi în alte oraşe din actuala Republică Moldova. Majoritatea sunt intelectuali. Scopurile noastre sunt aceleaşi dintotdeauna: respiritualizarea populaţiei româneşti din zona celor două judeţe recent amintite. Noi am optat să mergem pe două căi în realizarea acestui deziderat: biserica şi şcoala. Biserica este, deocamdată, sub administraţia Kremlinului (a Patriarhiei Ruse). Pe ea nu putem conta momentan... Preoţime naţională, românească, nu avem. Nu mai avem. Ultima episcopie cu caracter românesc a fost desfiinţată în 1940 (mă refer aici la Episcopia Cetatea Albă - Ismail). Acum, deci, conştienţl fiind noi că pe această linie nu putem câştiga momentan mare lucru, ne-am orientat spre şcoală. Pentru că, dintre toate reperele spirituale pe care le-am avut, doar acesta se pare că ne-a mai rămas. Cam la fel este situaţia şi în Nordul Bucovinei. Numai că, spre deosebire de noi, Nordul are o tradiţie istorică

occidentală. Pe lângă şcoala preuniversitară acolo mai există şi instituţii de învăţământ superior. Există, la ei, un nucleu de intelectuali pe care românimea se poate baza. În Sud acest nucleu de oameni, care lucrează în institutele de învăţământ superior lipsesc. Noi ne putem baza – deci – doar pe profesorii din şcolile elementare şi liceale. Acesta este datul de la care trebuie să pornim. Această şcoală, odată readusă în făgaşul românismului, noi va trebui să-i reorganizăm procesul instructiv-educativ. În momentul da faţă avem în aceste două judeţe 18 şcoli româneşti. La acestea se mai adaugă una într-o localitate – cândva românească - a cărei populaţie românească, a fost rusificată şi limba română se predă, aici, doar ca ... limbă străină. Rog să reţineţi că aceste 18 şcoli româneşti sunt cu predare în limba română de la clasa I la clasa a XI-a. Revin şi zic că aceste şcoli trebuie organizate româneşte. Ucraina, după '89, când se începuseră procesele de remodelare a structurilor sociale din Republica Moldova, a mers foarte repede în întâmpinarea cerinţelor noastre, acceptându-le din primul an, dar cu arsenal didactic din Republica Moldova. Majoritatea acestui arsenal venea, în realitate, din România. În plus de aceasta am obţinut şi grafia latină. Ucraina le-a acceptat. Azi, după ce am ajuns la neînţelegeri cu organele de stat ale lor ne-am dat seama că, dacă nu obţineam în '89 ceea ce am obţinut, azi nu aveam nici grafie latină, nici şcoală, nici reorientarea spre naţiunea noastră a învăţământului românesc din cele două judeţe.

R. Cum v-a ajutat România pentru a vă putea păstra identitatea? Şi, pe viitor, ce se prefigurează în această direcţie?

P. G. Ajutor din partea României... Manuale şcolare şi posibilitatea de a trimite la studii, în România, absolvenţi ai şcolilor româneşti din cele două judeţe. Timp de doi ani, datorită sprijinului oferit de preşedintele „Societăţii Culturale Bucureşti-Chişinău", condusă de dl. Gheorghe Gavrilă Copil, am selectat pentru România câte 33 de elevi în primii doi ani şi, respectiv, 60 de elevi în anul următor. Ucraina a refuzat să

le ofere dreptul să plece în România. Atunci am cerut ajutor Ministerului Învăţământului din Republica Moldova – pe vremea aceea prim-ministru era Mircea Druc - care ni l-a acordat şi, de peste doi ani, între 90 şi 120 de elevi români din Ucraina, vin la şcoala românească. În momentul de faţă (1993) toate relaţiile de acest fel se fac direct, între Bucureşti şi Kiev, dar nu fără controlul nostru. Anul trecut, cu toate că Ucraina semnase aceste tipuri de acorduri cu România, copii din sudul Basarabiei au rămas, până în decembrie, în afara învăţământului. N-au fost lăsaţi să vină la studii în România. Ucrainienii căutau pretexte, blocându-le plecarea. Noi am selectat aceşti copii, dar documentele n-au fost perfectate de autorităţi: ele tărăgănând, până la anul nou, plecarea elevilor români. Aşa a trebuit să facem o nouă intervenţie, întâi la Guvern, apoi pe lângă Ambasada României de la Kiev şi de abia atunci, în ianuarie '93, l-am putut expedia pe ultimii 32. Mi se pare că 25 pentru facultate şi 7 pentru liceu. Situaţia este de această natură. Deci România ne oferă manuale, material didactic, locuri pentru românii noştri la studiu. Ajutoarele acestea ne vin şi prin Asociaţia „Pro Basarabia şi Bucovina" şi prin alte asociaţii. Din păcate, nu avem relaţii directe cu ţara, cu românii, cu România. Şi acesta este cel mai grav lucru la care trebuie să ne gândim. Pentru că atunci când vom avea legături directe între judeţe, şcoli, nu numai probleme de cărţi dar şi de altă natură, vor fi rezolvate. Aici există un impediment serios: hotarul. Sudul Basarabiei s-a pomenit izolat, nu doar de România, ci şi de restul Basarabiei. Să se liberalizeze trecerea spre România la Vama Giurgiuleşti. Giurgiuleştii trebuie să devină poarta de intrare cât mai uşoară a românilor din Ucraina spre România.

(Naţiunea Anul IV Nr. 46 (175), 1993, 12 NOIEMBRIE – 18 NOIEMBRIE, pag. 2, semnat, **George URSA**)

DE TOATE ŞI... NIMIC / Cronica politică

În haosul general care domină adesea viața noastră social-politică, toată pleiada de la vârf – a partidelor parlamentare - s-a adunat miercuri, 3 noiembrie, în Sala de marmură a Senatului, pentru a semna Protocolul cu privire la constituirea **Consiliului Național Consultativ pentru integrarea Euro-Atlantică**. Blitzuri, poze, TV, suveniruri – semnăturile liderilor partidelor politice. Nimicuri!... Dar iată şi alte probleme ale săptămânii scurse: în conferințele de presă ale partidelor predomină anecdoticul atât în întrebările ziariştilor cât şi în demersurile politice ale liderilor de partide. Dominantă este întrebarea stimulatoare de can-can, răstălmăcirea, înțelegerea existenței la nivelul ei cel mai de jos. Să pomenim aici despre Legea **Acreditării Învățământului Superior Particular**, votată marți seara, prin vot nominal, la Camera Deputaților. Mulți deputați erau destul de încântați de felul cum a fost întocmită. Cu ajutorul ei – susțin ei - se vor reduce „ciupercăriile" particulare cu titlu de universități. Dați-mi voie să nu cred, stimați parlamentari: Cine respectă legea în România? Poate vreun idealist întârziat, vreun călugăr, vreo babă ... Că, în rest, toți încălcăm legile. Dar, să sperăm că se va face ordine şi în învățământul superior particular. Dar şi contra acestei legi au fost „băieții de la UDMR". Cei mai simpatici dintre simpatici. Mai ales când vorbesc despre „drepturile omului". Ei şi cei de la „B'nai Brith" (Fiii Luminii) care ne-au vizitat şi ne-au promis un ajutor imens: un mare post TV... particular care va emite – fireşte – „lumina" lor... În rest, am „sperat" că prețurile vor creşte şi sărăcia va deveni tot mai accentuată. Şi speranța ni s-a realizat! Mai mult decât atât, am sperat că se va indexa sărăcia şi Guvernul a lucrat şi ne-a indexat ... sărăcia. Că de atâta indexare ni s-a acrit. !n rest, aceleaşi nobile idei ne frământă viața: „economia de piață", „Europa", „Consiliul Europei", „drepturile minorităților", „antisemitism", „xenofobie", „extremism", ş.cl. ş.cl... Dar o întrebare pentru Putere: îşi mai

aminteşte ce social-democrație ne propunea în preajma zilei de 27 septembrie 1992?...

(Națiunea Anul IV Nr. 46 (175), 1993, 12 NOIEMBRIE – 18 NOIEMBRIE, pag. 3, semnat **N. BIRĂU**)

LIMBAJUL ARTEI ESTE UN LIMBAJ DEPOLITIZAT

Interviu cu poetul IOAN ŢEPELEA, directorul Editurii „Cogito" şi al revistelor „Unu", „Aletheea" şi „Aurora" din Oradea

R. Pe lângă un poet autentic şi un istoric apreciat, sunteți director de editură, de reviste şi, iată, şi animator capabil să organizeze prima întâlnire a editurilor de stat şi particulare din această parte a țării, ori, poate, chiar de pe întreg cuprinsul țării...

I. Ț. Ideea organizării unui „Salon de carte" la Oradea, fireşte, n-a fost întâmplătoare. După 22 decembrie 1989, între editurile apărute la Oradea se numără şi „Cogito", al cărei director sunt şi care şi-a propus, ca obiectiv, cultivarea - în general – a celor cu preocupări literare, ştiințifice, din această zonă a Romniei. Facem acest lucru fără a neglija fenomenul creației literare din toată țara. Sunt câteva reuşite, dar reuşita cea mai mare este faptul că de aici a plecat ideea realizării la Oradea a unei „Societăți a Oamenilor de Ştiință şi Scriitorilor din Bihor", care să înlocuiască, într-un fel, lipsa „Asociației «Uniunii Scriitorilor»" în oraşul de pe Criş. Până în prezent Oradea a fost vitregită din acest punct de vedere. Membrii U. S. trebuiau să fie afiliați, fie la Timişoara, fie la Cluj-Napoca. Şi iată că am găsit o formulă ca, prin această Societate, să-i unim pe cei cu preocupări literare şi ştiințifice. De aici, la organizarea unui „Salon de carte" anual, care să-i reunească pe editori. Unii au avansat ideea – „diversiunea" – că de ce atâtea edituri particulare? Eu gândesc că este un câştig această abundență de edituri. Fără îndoială că printre cei cu inițiative în acest domeniu sunt unii care nu au preocupări ce sprijină efectiv nevoile literaturii, nevoile de îmbogățire a limbii române, ori ale

dezvoltării creației literare, în general. La „Salonul de carte" de la Oradea au fost un număr mare de edituri – reprezentate, fie prin autori, fie prin reprezentanți sau cărți – trecut de 40!

R. Cum se împacă activitatea dvs. de militar cu cea de poet, de autor de carte istorică, director de editură şi director de reviste?

I. Ț. Înainte de a exista Editura „Cogito" a existat revista „Unu", şi această revistă s-a „prelungit" în editura pomenită mai sus, revista „Unu" a devenit publicația acesteia. Apoi editura a mers mai departe şi, împreună cu „**Societatea Oamenilor de Ştiință şi Scriitorilor** din Bihor", s-a apucat să editeze pentru cele două secțiune (literatură şi ştiințifică) două publicații: „Aletheea" şi „Aurora". Ele sunt o nevoie reală a literaților şi oamenilor de ştiință şi au drept scop tocmai cultivarea membrilor ce le-au solicitat. În acelaşi timp vrem să atragem în paginile acestor reviste unele personalități ale vieții literare şi cultural-ştiințifice din alte colțuri ale țării. Personal, cred că ar trebui – cu toții – să dăm la o parte această ranchiună, invidie, privire piezişă pentru aproapele nostru, mai ales când acest aproape are preocupări asemănătoare cu noi, şi găsim un limbaj comun, mai ales că acest limbaj comun - în lietratură şi artă - este un limbaj depolitizat. Nu ştiu de ce – ori chiar dacă ştiu vreau să pedalez pe „ştiința" mea -, la ora actuală, există tendințe centrifuge în mişcarea literară, în mişcarea spirituală. Mulți încearcă să îşi găsească propriul drum accentuând pe acele puncte ale concepției lor care-i situează în afara spiritualității româneşti, în afara valorilor literare – când e vorba, de ei, ca scriitori şi chiar gânditori şi chiar ca oameni politici... În finalul răspunsului meu vreau să-l pomenesc şi pe „sponsorul" acestui „Salon de carte". El este – şi constituie o mare surpriză pentru noi, orădenii – firma „Akta LTD". Conducătorul ei s-a ataşat de nevoile noastre spirituale, ale orădenilor, îndeosebi ale „**Societății Oamenilor de Ştiință şi Scriitorilor**" şi a devenit unicul sponsor al acestei manifestări.

R. Vă mulțumesc.

(Națiunea Anul IV Nr. 47 (176), 1993, 19 NOIEMBRIE – 25 NOIEMBRIE, pag. 2, semnat **George URSA**)

UN ORAŞ AL ROMÂNISMULUI

În Sala Palatului Cultural din Arad, s-a desfăşurat sâmbătă, 13 noiembrie 1993, un simpozion cu titlul **„Aradul, centrul politic şi cultural al înfăptuirii Marii Uniri".** Simpozionul a fost organizat de Uniunea „Vatra Românească", filiala județului Arad. Manifestările au fost deschise de preşedintele filialei UVR – Arad, dl. Ioan Mariş. Apoi lucrările simpozionului au fost conduse de dl. Ştefan Zăvoianu. Au prezentat comunicări ştiințifice prof. univ. dr Alexandru Roz („Activitatea Consiliului Național Central – noiembrie 1918"), prof. univ. dr. Gh. Şora („Vasile Goldiş: o viață de om aşa cum a fost"), prof. Ioan Codău („Locuitorii Ineului şi Marea Unire"), prof. Doru Bogdan („Mihai Viteazul – Calea adevărului şi viața noastră"), Valeriu Chişiu („Scânteia Marii Uniri a plecat de la Oradea la Arad, apoi la Alba Iulia"), prof. dr. Dan Popescu („Contribuția bănățenilor la unirea din 1918"), prof.univ. dr. Ştefan Chişu („Unitatea culturii tradiționale, temei pentru unitatea spirituală şi politică a poporului"), Sterie Paris („Rolul macedo-românilor în făurirea Marii Uniri"), col. Grigore Bartoş („Soldatul Unirii"). Trebuie să subliniem, de la început, rolul şi importanța acestui simpozion în această zonă a României. Trebuie să-i felicităm pe arădeni că, fără nici un sprijin oficial, au organizat acest simpozion în preajma aniversării Marii Uniri. Dar nu putem uita că unele forțe politice locale l-au ocolit. Neamul românesc din Transilvanaia, Banat, Crişana şi părțile Maramureşene ține cu tot dinadinsul să fie dezbinat, să se autodezbine. Din laşitate sau inconştiență, merge la sărbătorile celor ce i-au ucis. Este incredibil! Această dezbinare se vede în orice sărbătoare cu caracter național. Rămâne un merit incontestabil pentru organizatori, cât şi pentru cei care au ținut comunicări, reuşita acestui simpozion. Organizatorii au fost la înnățime prin mobilizarea pe care au reuşit-o şi prin atmosfera creată în jurul acestei manifestări. Comunicările prezentate au fost sintetice, bine documentate. Mă voi opri asupra a două dintre ele. Deosebit de semnificativă mi s-a părut lucrarea prezentată de

dl. Stere Paris, cu privire la rolul macedo-românilor în realizarea Marii Uniri. Aş aminti aici cele spuse de dl. Paris în lucrarea prezentată, şi anume, cum peste 10.000 de soldaţi şi peste 6000 de ofiţeri aromâni, trecând peste toate fronturile, şi-au dat întâlnire – ca voluntari -, pe teritoriul vechiului Regat, înrolându-se în Armata română. Cealaltă comunicare este cea a dlui col. Grigore Bartoş („Soldatul Unirii"). Pe trei hărţi de Stat Major, dl. Bartoş ne-a explicat unele puncte fierbinţi ale campaniilor militare duse de Armata română de-a lungul anilor 1916-1920. Nu înseamnă că, prin amintirea specială a acestor doi, îl neglijăm pe ceilalţi, dar cele spuse de dânşii ni s-au părut teme „în premieră". În încheierea acestei scurte relatări, vreau să-i amintesc aici şi pe cei care ne-au încântat auzul şi sulfetul cu frumoase cântece din Ţara Zarandului: Florica Mureşan, Gh. Bârlea, Serafim Cimbruş, Albina Naghi, Cornelia Căpraru Roman, Rodica Ardelean, Florica Zaha şi Dumitru Fărcaş. Ei au fost acompaniaţi de cunoscutul ansamblu „Rapsozii Zarandului". Să nu uităm nici „Corul Veteranilor de război" – cu îndelungată tradiţie -, Corul copiilor de la Şcoala generală nr. 4, dirijat de dl. Ilie Mariş, şi al celor de la Şcoala generală nr. 1, dirijat de dna Georgeta Bătrân. Aradul este – vrem să sperăm, şi în viitor! – un oraş unde românismul s-a dezvoltat şi a crescut.

(Naţiunea Anul IV Nr. 47(176), 1993, 19 NOIEMBRIE – 25 NOIEMBRIE, pag. 3, semnat **George URSA**)

„SĂ RELUĂM LEGĂTURILE CULTURALE ÎNTRE POPOARELE NOASTRE"

- Interviu cu Momcilo Savici, profesor la Universitatea Belgrad-

R. D-le profesor, ştiu că dvs. aţi fost, cu ani în urmă, unul dintre animatorii simpozioanelor româno-sârbe. V-aş ruga să ne vorbiţi despre aceste simpozioane şi despre necesitatea reluării lor.

M. S. Este foarte adevărat: noi, românii şi sârbii, avem multe puncte comune în istorie. Până acum noi – oamenii de ştiinţă români şi sârbi – am avut şase simpozioane. Debutul lor se situează în 1970. Ultimul a avut loc în 1982. Materialele integrale ale acestor simpozioane extrem de bogate în evenimente au fost publicate în română şi sârbă, şi cu rezumate în limbi de circulaţie universală. Şi cine vrea – de aici înainte – să se intereseze de aceste probleme nu poate ocoli cele şase volume masive, care însumează peste 3000 de pagini: articole şi studii alcătuite pe domenii – literatură, istorie, lingvistică, folclor, muzică, relaţii comerciale şi diplomatice. Partea istorică este tratată mai puţin. Erau timpurile de aşa natură. Le ştiţi! Acum – azi, în anii ce urmează, - cred că ar fi momentul să reluăm aceste simpozioane întrerupte. Eu insist pentru reluarea lor în viitorul apropiat. Personal am luat parte la toate cele şase şi am convingerea că atât românii, cât şi sârbii, or să iasă câştigaţi din reluarea lor, din colaborarea noastră a oamenilor de ştiinţă şi litere. Zic aceasta dacă avem în vedre situaţia ţării noastre – a lugoslaviei mici, dar şi a ţării dvs., a României, ţară destul de întinsă în zonă, - ţinând cont de buna înţelegere dintre români şi sârbi, aprofundarea - într-un timp apropiat – a cercetărilor istorice privitoare la cele două popoare este mai mult decât presantă. În felul acesta vom putea scormoni trecutul comun al celor două popoare pentru a pune în valoare noi documente care le atestă comunitatea de interese ...

R. Care este cauza întreruperii acestor simpozioane şi de ce la începutul deceniului nouă?

M. S. Da, au fost întrerupte – cum am amintit - în 1982. Nu cunosc motivele întreruperii lor. Dar am discutat cu mulţi cercetători sârbi, care sunt extrem de interesaţi de aşa ceva. La fel mi-au spus şi tinerii cercetători români. Asta şi pentru că dvs., românii, aveţi o situaţie mult mai fericită. Eu aş fi foarte încântat dacă am reface legăturile dintre noi, dacă am reface tradiţia culturală, care leagă cele două popoare, ocolind politica. Noi suntem ortodocşi, dvs. la fel. Ba, mai mult decât

atât, avem interese comune în zonă. Recent, academicianul nostru sârb, Pavle Ivici, a tipărit o carte care poartă titlul „Poporul sârb şi limba lui". În această carte el spune textual – nu ştiu ,dacă redau chiar exact, dar ... „Eu vorbesc despre limba poporului sârb şi nu vorbesc despre originea poporului sârb. Dacă ar fi să vorbesc de originea poporului sârb atunci ar trebui să spun că sârbii, în primul rând, sunt români, se trag din români şi aromâni". Deci, vă dați seama ... Ce vreți mai mult? Aşa că, zic eu, trebuie să reluăm legăturile dintre cele două popoare atât pe plan cultural cât şi de altă natură...

R. Vă mulțumesc, d-le profesor!

(Națiunea Anul IV Nr. 48 (177), 1993, 26 NOIEMBRIE – 2 DECEMBRIE, pag. 2, semnat **George URSA**)

UN PARTID ŞI-UN ALT PARTID

Ce carte joacă PNȚCD în actuala conjunctură politică? Ținând cont că PNȚCD-ul este, odată, partid de sine stătător şi în al doilea rând, este un partid care face parte dintr-o alianță politică, numită CONVENȚIA DEMOCRATICĂ, jocul său politic nu poate fi clar şi distinct, ci oarecum duplicitar. Pe de o parte, prin însăşi definiția sa, este creştin, şi ca atare, monarhist, demersul său, în realitate imediată a zilelor noastre, neexistând clasa căruia să se adreseze, este ca şi ineficientă. De aceea, poate, încercarea de a-şi fructifica a doua funcție – aceea de național – pe care o are în siglă devine extrem de puțin credibilă la un electorat manipulat, nu odată, de zvon şi dezinformare. Creştinismul, în sine, este internațional. Doar latura sa, de creator de state, la început de ev mediu, l-a adus spre național, naționalitate şi, uneori, naționalism. Ultima conferință de presă, cea de după simpozionul creştin-democrației europene de la Bucureşti, ne-a arătat un PNȚCD destul de încântat de sine şi de jocul său politic. Ba chiar ironic, prin liderii săi autorizați. Ironia izvorăşte – la ei, la lideri – din conştiința unei oarecare superiorități politice față de

adversari, izvorăşte din constatările pe care le fac, aceşti lideri, când se izbesc de realitatea politică de la noi. Şi ce constată ei? Constată că grupul din jurul lui Iliescu („Un viitor pentru România") adoptă, fără să spună, componente ale doctrinei creştin-democrației româneşti şi europene. De pildă conceptul de „economie de piață participativă". PDSR, FOST FSN-FDSN, a venit, la conducerea României, cu un program şi merge, acum, spre hulita Europă, atât de dragă lui, cu altul. Aceasta dacă ținem cont doar de această mică deviație. FSN-FDSN-PDSR-ul ştie puține lucruri. Mai mult ştie ce nu vrea decât ceea ce vrea. El are un singur punct din program – dacă înşiruirea de lozinci ieftine poate fi numit program - față de care nu are dubii. Acest unic punct se numeşte sprijin necondiționat față de preşedintele Iliescu. Căci, la urma urmei, aceasta este tot programul său de guvernare şi toată concepția sa social-politică. Aceasta este, în definitiv, toată social-democrația sa trecută şi viitoare. Unicul program de guvernare al actualului partid de guvernământ este Iliescu. Dacă le ceri ceva dincolo de acest punct magic n-au ce prezenta.

Încolo, merg după cum bate vântul tare al istoriei. Şi pentru a-l opri, cât de cât, să nu-i mături, se dedau la festivisme găunoase, de ocazie, practică un ceauşism fără Ceauşescu. De aici eşecul partidului de guvernământ în tentativa lui de a guverna, totuşi, țara. Actualii lideri, ai PDSR, uită că nu mai există mâna de oțel a **şefului** partidului unic, acea mână aptă să acopere şi să salveze totul. Inclusiv capetele, dacă e nevoie. Or, să le reteze dacă o cereau interesele. Dar să revenim la partidul cel mai puternic al opoziției. Cum privesc penețecediştii istoria? La fel de ... **pe lângă** ca şi adversarii lor de la Cotroceni şi Palatul Victoria. Adică senzitiv, neconceptual, nesistemic, dacă vreți. După cum cer interesele unora, altora, sau după cum dictează iluziile anilor euforici, 1918-1929, de care ei nu se pot dezbăra sentimental. Când spun aceasta mă refer, aici, la atitudinea lor față de partidul etnic – UDMR. În fond, atât partidul de guvernământ, cât şi opoziția (PNȚCD), ar vrea să se poată bate pe burtă cu

partidul minoritar. Să se poată bate, pe burtă, fără probleme, cum făceau pe timpul dulce al internaționalismului capitalisto-kominternist. Dar, de frica alegătorului român-majoritar, deocamdată, în patria sa – îşi temperează elanul. Şi de aceea CD-ul ține UDMR-ului în sânul ei şi, iar Puterea îl lasă să-şi desăvârşească planul de enclavizare şi autonomizare al României. Ultima – Puterea - este ceva mai vinovată decât opoziția. Cei din opoziție poate-i vor ajuta să-şi atingă scopul, dar Puterea – prin toleranță laşă -, le permite, în fapt, să şi-l realizeze în viața de zi cu zi a statului. Ea, Puterea, este aceea care permite minorității grupate în partidul etnic UDMR să câştige teren economic, cultural, administrativ, moral şi informațional. Iar PNȚCD-ul, ca forță principală a opoziției este vinovat că joacă, pe nişte fraze ale lui Iuliu Maniu, spuse, în 1918, într-un moment de euforie. Prin acest joc eliberează guvernanții de orice răspundere morală, legitimându-le jocul pe care-l practică în relațiile lor cu UDMR-ul diziolvant de statul național unitar. Opoziția şi partidul de guvernământ sunt la urma urmei – toți - din acelaşi aluat neputincios. Ei nu sunt în stare să genereze – în țară – un ceva viabil. În actuala conjunctură numai forța națională, naționalismul pozitiv şi creator, creştin, este apt să resudeze fiii acestei națiuni într-un efort colectiv-salvator.

(UNITATEA *Națională* Anul I/ Nr. 1, 30 noiembrie 1993; 8 pagini; 100 lei/ Cotidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri şi analize; PAG. 2, semnat George **URSA**);

FESENE – FEDESENE - FEDESERE

Băieții aceştia veseli, care au cucerit o majoritate relativă la alegerile din 27 septembrie 1993, guvernează de parcă ar avea cel puțin 52 la sută din sufragii. Domniile lor țin conferințe. La aceste conferințe le expun ziariştilor de două cepe degerate (şi-au tras ăştia de la fostul fesene-fedesene un somptuos sediu pe strada Atena, în cartierul „rău famat" al

Bucureştiului, în Primăverii!) ce vor dumnealor să facă şi să dreagă în ale politichiei. Săptămâna trecută au fost prezenți, la conferința de rigoare, domnii Adrian Năstase preşedintele executiv al FDS (din) România, Octav Cosmâncă, Dumitru Dângă şi Dumitru Pâslaru. Ultimul este un băiat simpatic, citit de felul lui, ba chiar cu veleități scriitoriceşti - filosoficeşti, dar nu poate sări peste umbra bolşevică a vechilor bonzi ai cabinetelor unde se preda socialismul ştiințific. Simpaticul prezident executiv - dacă lăsăm la o parte „ăă"-urile şi „ââă"-rile spuse în timpul discursurilor- dispune de tehnica şi chițibuşăria avocățească, aptă să-l impună. Dar pentru a fi lider adevărat îți trebuie cultură şi instinct istoric solid. PDS (din) România nu dispune de oamenii cu astfel de calități. El dispune de politicieni apți să manevreze vorbe late şi lozinci dar nu de inşi gata să ducă o politică pozitiv-constructivă. Dacă ar fi să amintesc aici doar incapacicatea, de care a dat dovadă, Executivul girat de PDS (din) România, prin al său MAE, aprobând vizita particulară a d-lui Geza Jeszenszky. Pe ei nu-i preocupă cum să întărească puterea de rezistență a neamului românesc ci îi preocupă cum să răspundă în vorbe şi în realitate chichineței numită Mihai şi d-lui Coposu, îi preocupă pălăvrăgelile şi titlurile de o şchioapă date de „Evenimentul zilei". Îi preocupă tot ceea ce este mai neînsemnat în acest timp în care ne încalecă țiganii, ungurii, arabii, turcii, plebea de trei lei a mahalalelor. Partidul lor,... „din" este o anexă, bună de manevrat, a Cotrocenilor, este, de fapt, un conglomerat de inşi din eşalonul patru-cinci al fostului PCR. Greoi în mişcări, sunt dublați de organisme paralele gen „Grupul de Economişti".

Acest „Grup" şi altele de acest tip au un rol bine definit: controlează şi înlocuiesc pe recalcitranți. Aceste „grupuri" sunt de fapt „consilieri". Consilierii, oploşiți pe scările palatului Cotroceni sunt vechii palavragii de la fosta Şt. Gheorghiu. Ei sunt reprofilați, bieți inşi pripăşiți sub oblăduirea lui Radu Florian, acest vechi vorbitor în ale „socialismului ştiințific", de pe coridoarele facultății de filosofie. Acum şi-a selectat o

pleiadă de „băieți" de mingi dintre cei mai obedienți. Iar pe o parte din această **parte** i-a trimis să-l „consilieze" pe actualul preşedinte Iliescu. Pe un alde Codiță, Borțun, ca să nu mai pomenesc şi alte nume. Trei lulele, trei surcele. Ca în cunoscuta poezie: „Trei lei o gulie, / Doi lei o lămâie, / Patru lei o...filosofiei.../ ‚Cin'şpe' lei o duduie". Hai, şi la mai mare. Ce putem să ne aşteptăm de la inşi care toată viața lor au fost slugi? Slugi la poarta Ocultei! Nimic bun nu pot să ne dea tipi de genul ăsta, lupii tineri ce se avântă către treptele tronului n-au nici dinți, nici gheare. Sunt simpli oameni de paie care, în haosul ce a cuprins întreaga noastră viață, ne conduc. Vai de noi! Că de ei e bine şi la toamnă cald. De va veni un altul agreat de Ocultă se duce cu el, îl vor sluji pe acesta, vor veni la acela să-i... consoleze.

Ura, ura, bateți din palme, băieți!

(**UNITATEA** *Națională*/ Anul I/ Nr. 3/ 5 – 6 decembrie 1993; 4 pagini; Cotidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri şi analize; PAG. 2, semnat **Nicolae VEGA**)

„FORUM XXI" ŞI ROMÂNII DIN SERBIA

- interviu cu prof. univ. TRĂILĂ SPĂRIOSU, din Iugoslavia, preşedintele organizaţiei româneşti „FORUM XXI" –

- Dle. profesor aş dori să ne vorbiți despre „*Forumul*" pe care-l conduceți, pe care l-ați fondat împreună cu alți români din Iugoslavia?

- Din capul locului vreau să fac o precizare: noi, deja, am fondat „acest Forum XXI" de care m-ați întrebat pe data de 30 septembrie 1993, la Novisad. I-am dat denumirea de „Forum XXI" gândindu-ne la perspectivă. O întrebare care poate fi pusă este următoarea: Care au fost motivele care ne-au dus la această decizie? După aprecierile noastre, al unui grup de intelectuali români, mai ales al grupului de inițiativă în frunte cu Slavco Mejan, unul din poeții noştrii de vârf, cu Nicu Ciobanu un alt poet important, am ajuns la concluzia că trebuie să

înființăm această organizație pentru că în ultimii ani, mai cu seamă în ultimii doi în viața noastră culturală, a românilor din Banatul rămas Serbiei după 1918, nu s-a întreprins mai nimic pe plan cultural. Nu s-au organizat dezbateri, nu s-au organizat sesiuni ştiințifice, nu s-au organizat simpozioane culturale aşa cum s-a întâmplat în trecut. Mai mult decât atât în viața noastră culturală, a românilor din Banatul rămas Serbiei, în cei 75 de ani de existență a noastră ca minoritate națională s-au petrecut evenimente deosebite de importante, evenimente care în perioada totalitară n-au fost judecate la adevărata lor valoare. În momentul de față nimeni dintre noi nu a făcut o evaluare, o reevaluare corectă, ştiințific-culturală a momentelor acestei vieți. Apoi, noi apreciem că dispunem de un foarte mare număr de intelectuali în raport cu numărul populației româneşti. Aceştia nu au ocazia, şi n-au avut-o, de a se manifesta în domeniile lor de specialitate ca persoane publice. Aşadar, din aceste motive am ajuns la concluzia că trebuie să avem un loc unde să ne adunăm pentru a ne exterioriza cultural. Şi „Forumul" recent înființat ne oferă această posibilitate. El nu este o asociație social-culturală cum este de pildă „**Comunitatea Românilor din Iugoslavia**" sau „Societatea de limbă română" care se ocupă – aceasta din urmă – cu asigurarea folosirii corecte a limbii materne în învățământ şi cultură, în mass-media, nu este o asociație politică, ci dimpotrivă. Nu are membrii înscrişi pe o listă de adeziune în sensul clasic. Noi suntem o organizație a oamenilor de ştiință, artă şi cultură a minorității româneşti. Acest „FORUM" vrea să-şi desfăşoare activitatea în două direcții, una o formează angajarea tuturor intelectualilor români în cadrul „Forumului" dacă aceştia manifestă interes pentru cercetarea fenomenelor de substanțială importanță pentru minoritatea noastră. Aşadar, îi primim pe toți cei care cunosc metodologia activităților intelectuale, care dispun de proiecte de cercetare. A doua direcție ar fi interesul personal. Intelectualii români, odată angajați în „Forum", îşi vor putea desfăşura aici activitatea ştiințifică şi vor primi în cadrul acesta organizat un ajutor, fie de

ordin metodologic, fie un ajutor de altă natură iar rezultatul muncii lor se materializează într-o lucrare, în mai multe lucrări, pe care intenționăm să le publicăm, fie la Editura „Libertatea", fie, prin colaborare, cu România, la o editură din patria mamă.

- Vizați o lucrare, o singură lucrare, or mai multe?

- Depinde de proiecte. Aici fiecare își va lăsa ideile. Iată de pildă există câteva manifestări în trecut care pot fi tot atâtea teme de cercetat. Exemplu: funcția și importanța Asociației <<ASTRA>> în perioada interbelică până în '45. Anul 1945 este de fapt și anul când această, „**Asociație**" s-a desființat. Sunt necesare astfel de sinteze și cercetări pentru că sunt o serie de oameni insuficient informați și o apreciază ca fiind o organizație care nu și-a avut rolul cuvenit mai cu seamă în perioada războiului. Noi considerăm că trebuie să se întreprindă un studiu serios, obiectiv, cu privire la rolul acestei „Asociații". Apoi altă temă de cercetare ar putea fi: Rolul intelectualității române din Banat în perioada interbelică, mai precis anii 1918 – 1940. În viața noastră, a minorității române, în perioada aceea, preoții și învățătorii au fost purtători de cultură românească de înaltă ținută. Numai că rolul lor n-a fost valorificat, încă, istoric și nici n-a fost apreciat corespunzător. A fost trecută cu vederea și perioada celui de al II-lea război mondial. Or, în acea perioadă, pe plan etnic și spiritual, am obținut maximum în asemenea condiții. Apoi vrem să stabilim rolul și importanța culturii românești în perioada totalitarismului (1945 – 1990). Pentru că și aici trebuie să precizăm că noi, românii, am obținut aproape maxim (mă refer la românii din Banatul cedat) din ce se poate obține într-o astfel de societate. Ni s-a permis învățământ în limba maternă, pe plan editorial scoteam între 15 și 20 de titluri anual. Ni s-a admis să avem festival de muzică și folclor pentru românii din Voivodina, teatru, colonie literară. Am alcătuit un „Consiliu" pentru festivalul copiilor. Apoi intenționăm... definirea și lămurirea conceptului de cultură raportat la condițiile noastre de minoritari. Vrem să definim, practic și științific, conceptul de

cultură în contextul vieții noastre de români minoritari. Ne confruntăm cu probleme ... , de demografie a etniei.

Cât privește organizarea ne-am gândit că în cadrul „Forumului" activitatea să se desfășoare în cadrul a patru departamente pe care le-am numit: Departamentul pentru istorie, Departamentul pentru învățământ, Departamentul pentru cultură, Departamentul pentru limbă și literatură. Nu ete exclus ca în cadrul Departamentului pentru Cultură să ne ocupăm și de probleme demografice ale etniei noastre. Această problemă este extrem de însemnată pentru noi. De viață și de moarte aș putea spune deoarece se constată scăderea neîntreruptă a natalității Românimii noastre din Banatul românesc cedat la 1918. Mereu se pierd români, fie prin căsătorii mixte, fie prin slavizări, fie prin boala copilului „unic" – boală extrem de răspândită între Tisa și Carpați aș putea spune. Această boală de sfârșit al speciei este gravă pentru noi și a început să devină, la fel de gravă, și pentru dv.

Formele de activitate a acestor departamente vor fi mesele rotunde, sesiunile de comunicări, dialoguri prin corespondență, alte forme moderne de activitate culturală și științifică. Am hotărât să înființăm și un **Anuar**. Publicația va purta numele „**Pasaj**". Dl. Slavco Mejan este redactor șef al acestei publicații. Apoi vrem să întemeiem „**Casa Cărții**". Ne preocupă să asigurăm „Forumului" o casă, o clădire, o încăpere, unde să adunăm toate materialele de arhivă și publicațiile unde s-a tratat și se tratează, se scrie despre trecutul și prezentul minorității noastre românești. Apoi sperăm să întemeiem – pentru a ne asigura mijloacele financiare necesare – „Fundația <<ALFA>>", fundație care să asigure, să ne asigure, cât de cât, independența financiară pentru desfășurarea activității publicistice.

- Vă mulțumesc, dl. profesor.

(**UNITATEA** *Națională*/ Anul I/ Nr. 4/ 7 decembrie 1993; 4 pagini; Cotidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri și analize; pag. 1 și 2, semnat **George URSA**).

DE ZIUA NAŢIONALĂ...

Joi, 2 decembrie 1993, la sediul Partidului Unității Naționale Române s-a oferit, în cinstea zilei naționale a României, a împlinirii a 75 de ani de la Marea Unire, o masă ziariştilor prezenți. La sfârşitul mesei, şi recepției, s-a răspuns curiozității ziariştilor. Au fost prezenți din partea „**Partidului Unității Naționale Române**" deputatul **Cornel Brahaş**, vicepreşedinte al PUNR şi purtător de cuvânt, **Gheorghe Ursa** membru în Consiliul Național, secretar executiv al filialei Bucureşti. Sintetizând, întrebările ziariştilor le-am putea fixa pe următoarele coordonate: când şi unde va avea loc semnarea alianței politice dintre PUNR şi PDAR, când va avea loc Consiliul Național al PUNR şi de ce? Va avea presa acces la acest Consiliu şi, dacă nu, de ce, ce se va discuta la acest Consiliu, din 10 decembrie, cum de s-a inaugurat monumentul lui Avram Iancu fără a fi terminat, cât a costat acest monument şi de ce nu s-au dat, chipurile, aceşti bani pentru căldură şi alte nevoi imediate, care este motivul că nu se mai acordă atenție prea mare UDMR. Şi aş putea continua. Dar mă opresc aici, dl. Cornel Brahaş, vicepreşedinte al PUNR. (C. B.):. „Înainte de a comenta unele din punctele discutate aici, țin să pun la punct o serie de lucruri. Verbal, se înțelege. Pe mulți ziariști i-a interesat anecdoticul şi cancanul. Şi pe lângă aceştia au fost câțiva – mereu aceiaşi – vădit contra a ceea ce numim național, naționalism pozitiv. Voit un ins, pune întrebări în aşa fel încât titulatura partidului să fie incorect formulată (spune mereu „Paridul Unității Naționale a Românilor"), entnicizându-l. Apoi grija deosebită a domniei sale sunt maghiarii. Pe mulți ziariști îi preocupă găselnițele ieftine, frivolitatea. Acum, or publicul, deservit de aceştia, este astfel, ori „scriitorul" de astfel de articole, caută aşa ceva". Revenind la răspunsurile oferite de dl. Brahaş pot spune că acestea au fost ponderate în expresie şi ferme în conținut. Nu s-au depăşit limitele bunei cuvinte dacă ținem cont că s-a oferit o masă în cinstea zilei de 1 Decembrie, ziua națională a României. În cursul

răspunsurilor s-a alunecat într-o dezbatere colocvială despre politizarea sindicatelor, despre fostul rege al României, eterna problemă „Caritas", fluierăturile de la Alba-Iulia organizate, ziceau ziariştii, de PD(FSN) şi PAC. Dincolo de verbiajul de la asemenea întrebări se pot desprinde întrebările tendențioase, nu tocmai ortodoxe, ale tinerilor condeiri. Se vor neapărat răi, înfundători de oameni politici, „europeni" şi mântuitori de bisturie... loghicheşti. Se pare, însă, că, de regulă, se împotmolesc şi li se întâmplă acest lucru pentru că nu vor să accepte o realitate politică, nu vor s-o accepte ca fiind altfel de cum şi-au construit-o, mental, ei. Închei, urând – că aşa e la sărbători -, tuturor celor ce scriu, sănătate şi spor în mânuirea vorbelor.

(**UNITATEA** *Națională*/ Anul I/ Nr. 4/ 7 decembrie 1993; 4 pagini/ Cotidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri şi analize; PAG. 2, semnat **„Corespondent"**).

CE FACE „BOBORUL" ?

▪ „Boborul" doarme! El asistă apatic la invazia balamucului în societate. „Boborul" a optat pentru domnii social-democrații de la Cotroceni şi din strada Atena, a optat pentru moralitate, muncă cinstită, integritate teritorială, o îmbogățire pe cale onestă, favorizarea poporului alcătuitor de țară în opoziție cu veneticul bişnițar şi a obținut exact contrariul. Adică zâmbăreții, buni de gură, educați la şcolile de partid şi-au uitat promisiunile. Industria au risipit-o, magazinele le-au vândut pe nimica la te miri cine, agricultura au pulverizat-o complet, cultura au pornografiat-o, pe intelectualul român, patriot, l-au marginalizat şi scârbit prin punerea pe fruntea lui a etichetei „extremist", ceea ce spuneau că nu vor accepta, de la „europeni", au acceptat. Acu', musai trebuie să fim şi homosexuali. Aferim, tovarăşi de la fosta Ştefan Gheorghiu pripăşiți „conzeleri" la Cotroceni. Unde-i programul cu care v-ați prezentat la alegeri? Unde este protecția săracului

propusă în 1992? Nu mai pomenesc de mai 1990! Unde-i FSN-FDSN-PD (din) R cel grijuliu? În care din sectoarele Guvernelor succedate, sub patronajul vostru, după 22 Decembrie 1989, vă regăsiți şi vi le asumați? Noi trăim într-o dictatură mascată. Nu m-ar deranja cu nimic această formă de guvernămînt dacă ea ar guverna cu națiunea română pentru propăşirea acestei națiuni, nu a alogenilor. Dar ea, actuala clasă politică, guvernează împotriva națiuni majoritare declarând contrariul. Şi de ce spun că esste adevărat ceea ce afirm eu? Odată pentru că întreaga majoritate a națiuni române a sărăcit, pentru că majoritatea națiuni române este victima unui şantaj politico-moral şi cultural de neacceptat, pentru că întreaga națiune este pe un drum care nu duce decât în infernul bestialități, al sodomiei. Colac peste pupăză ni s-a făcut de homosexuali, lesbiene, națiune fără granițe, demnitari premiați cu prezervative, de şetrărit, de tot ce este murdar şi degradant. Ne-au invadat gunoaiele pentru că gunoierul este astăzi domn. El are un salariu cît un parlamentar şi, mai primeşte, tot pe atât, pe lună, prin colectă, de la fiecare locatar, pentru a ridica, efectiv, gunoiul din dughenele şi împrejurimile blocului ce-i este repartizat. Dar noi, români nu vrem să fim retardați pe motiv că aşa ne vrea cineva. Noi vrem să fim morali şi creştini pentru că nu avem altă soluție. Noi ne-am săturat să fim guvernați de o adunătură de oameni fără nici o gândire politică clară şi de care să se țină. Tot ceea ce practică actuala conducere este conjunctural, fără finalitate constructivă; este un oarece improvizorat de azi pe mîine. Națiunea noastră inră în iarna acestui an şi a celui ce vine cu o imensă indiferență politică față de tot ceea ce poartă numele de „interes public". Singura întrebare care ne frământă, la nivel de individ, este supraviețuirea. Cum vom supraviețui? Aceasta este întrebarea zilei! Un salariu de 180. 000 lei pe o familie de patru persoane ajunge pe o măsea. Ține – dacă se trage de el – 20 de zile. Ferească Dumnezeu de o călătorie. Dar noi ne ocupăm de votarea legilor care favorizează inversiunile sexuale. **Ne va bate Dumnezeu**. Ținem conferințe

de presă interminabile, congrese, ducem tratative. Va fi o prăbuşire. Greu de stăpânit va fi, după aceea, dezastrul vieții oraşelor noastre. Şi nimeni nu vrea să poarte nici o răspundere, deşi a condus şi conduce. Băieții pălăvrăgesc prin Parlament, râd, îşi dau coate cu gazetarii, fac glume, călătoresc de la soare apune la soare răsare, fac vizite de lucru cu căciuli brumării în timp ce un 'telectual are un salariu ceva mai mare decât ajutorul de şomaj. Şi e abia noiembrie... Ce va urma? Ideal ar fi să fie lăsați aceşti domni să guverneze până le ajunge capul pe butuc. Că de trăncănit trăncănesc pe săturate.

▪ PDAR va alcătui o alianță politică cu PUNR şi va purta numele – alianța respectivă - de „ Blocul Unității Naționale" (BUN). Se pare că ar putea adera la acest bloc şi alte forțe politice cu acelaşi tip de aspirații. Congresul extraordinar al PDAR – recent încheiat – a confirmat această alianță. A sancționat-o cum s-ar spune. Să sperăm că ea va dura politic şi nu va avea un simplu caracter conjunctural, fără consecințe politice în viitorul apropiat.

(**UNITATEA** *Națională*/ Anul I/ Nr. 5/ 8 decembrie 1993; 4 pagini/ Co-tidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri şi analize; semnat **Nicolae VEGA**);

UN EXPOZEU DE POLITICĂ REALĂ / COMENTARIUL ZILEI

▪ Atmosfera politică a țări devine din ce în ce mai tăioasă. Pe de o parte un indiferentism periculos, din partea supuşilor, pe de altă parte o încercare disperată de a cîrpi sacul care plesneşte, când într-o parte, când în alta. Între asasinarea bestială a unui om păcătos (sodomia, dacă ea va fi probată, în cazul Mihalea, este, din perspectiva creştinismului, unul din cele mai grele păcate) şi asasinatele, violențele şi pervesiunile, ajunse fapte curente ni se desfăşoară viața. Trăim vremuri care se calchiază pe anii 1933 – 1938, sau 1944 – 1948. Forțe

obscure, cu vădite rădăcini politice neromâneşti au ocupat punctele nodale ale societăţi româneşti şi o mânuiesc. În România post-decembristă nu există forţe politice, de sine stătătoare, stăpîne pe acţiunile lor. Nu există curente politice propriu-zise, nu există oameni politici, ci numai indivizi politici. Există numai politicianism. Comunismul kominternist este responsabil de eşecul românismului. Celălalt vinovat este insul de extracţie kazară sau de combinaţie. Aceste două forţe de metisaj şi-au dat mîna peste capul plebei popoarelor flămânde. Şi ele mînuiesc păpuşile politice. Războiul – început obscur – în jurul anului 1986 este un **război financiar**, este un război mai puţin costisitor decât un război purtat cu soldaţi. El este un război indirect şi are cel puţin două faze. Prima fază este aceea a războiului informaţional. Poate aceasta nici nu este o fază ci o latură a războiului financiar. Războiul informaţional precede, de multe ori, pe cel financiar, adeseori ele se poartă simultan. În unele cazuri (în parte România după '89) războiul informaţional a început să capete amploare după cel financiar. În timpul acestui război al penităelor şi banilor se ocupă ţări, se dezmembrează state, apar şi dispar „forţe" politice. Ai bani, faci un partid, ai bani, faci un ziar, dirijezi un curent de opinii. Acest curent devine, după acea, forţă politică. Sforarii o mânuiesc, o călăresc, apoi o lasă să se irosească. În urma ei dezamăgirea. Aceaşi regizori, şi mânuitori de penite, refac mozaicul pe cu totul alte coordonate. Forţa conducătoare a lumii de azi este o forţă aparent invizibilă. Ea lucrează precum mozaicarul. Am mai spus şi vreau să mai repet acest adevăr. Ea conduce prin infuenţă, prin o aparentă ne-violenţă. Penita, hârtia, camera de luat vederi, undele radio, ghişeul băncii, banul la urma urmei, iată armele de luptă ale acestui război în aparenţă paşnic dar nu mai puţin necruţător. Aşa se face că sisteme politice impecabil construite s-au prăbuşit ca un castel de cărţi de joc la cea mai mică atingere. Ceea ce nu trebuie uitat aici, şi pus, alături de mijloacele de luptă enumerate mai sus sunt serviciile speciale, auxiliare, formate din oameni instruiţi şi educaţi corect. Un astfel de ins valorează cât un regiment. Plasat unde

trebuie el nu va face decât să lucreze în folosul celui ce stă în spatele lui, deturnând sistemul pe care e pus să-l servească. Totodată aceşti oameni au rolul de a elimina indivizii „prea inteligenţi" şi **neîncorporaţi**; ai unui popor. Punct ochit, punct lovit. Reţineţi lecţia pe care am predat-o în aceste rânduri.

▪ Mărturisesc, am vrut să comentez atunci când m-am apucat de scris, despre PNŢ-CD, despre moţiunea de cenzură, pe care intenţionează să o depună opoziţia, despre efortul întâlnirilor de la Budapesta în problemele minorităţilor şi, de ce nu, pe tema palavragelilor purtătorului de cuvânt de la Cotroceni. Dar, dacă mă gândesc bine, ar fi inutil. Profeţiile pe care le tot ascult din gura unor oameni politici (exemplu: dl. Corneliu Coposu, care ne-a profeţit, la mitingul CD, cum că, peste un an, puterea cripto - „comunistă" nu va mai fi) încep să mă lase rece, le aud de mai bine de patru ani. Unii ne profeţeau că după căderea „odiosului şi a sinistrei lui soţii" şi după eliberarea de sub tirania industriei, văzută ca o „grămadă de fier vechi", românii vor sta cu pălăria în mână, la colţ, capitalismul ocult – stăpânul lumii – va trece pe lângă noi şi ne-o va umple de hârtii verzi, iar noi, repede-repejor, ne vom duce cu ea, cu pălăria plină de dolari, într-un suflet şi vom cumpăra de la **băcanul** de extracţie semită, din colţ, ciozvârta de carne de oaie ne-o vom frige, o vom mânca şi apoi vom aduce imnuri de slavă. Iată tabloul idilic al **fesenismo-fedesenismo-pesederismului, a liberalismului – penetecedismului,** dezvoltat. Apă de ploaie, tovarăşi ideologi! Române, osul la treabă! Asta este tot ce te aşteaptă. Traiul uşor, bişniţa, va fi tot a ţiganului. Eliberarea de paraziţii, care te ocupă, în „epoca de tranziţie", grea va fi. Grea va fi opera de eliberare şi va aparţine mileniului XXI. Asta, bineînţeles, dacă tu nu vei dispare, cu totul, ca neam, în vârtejul acelui veac. În rest, s-auzim numai de bine – vorba agentului cu pricina.

(**UNITATEA** *Naţională* Anul I/ Nr. 6/ 9 decembrie 1993 ; 4 pagini/ Co-tidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri şi analize ; pag. 1, semnat **Nicolae VEGA**).

P.D.S.R. „VREA UN PACT"

Marți, PDS (din) R a avut conferință de presă. Participanți: dl. Oliviu Gherman, președinte al partidului, președinte al Senatului României, Liviu Maior, ministrul Învățământului. Ion Mânzatu, vicepreşedinte al PDS (din)R, Dumitru Pâslaru, purtător de cuvânt. S-a servit apă minerală şi pepsi. S-a dus vremea pateurilor cu brânză, a prăjiturilor şi fursecurilor, oferite, de conducerea partidului, gazetarilor. Cel care a spart gheața, provocând gazetarii la dialog, a fost dl. Oliviu Gherman, preşedinte al Senatului. Enervant de calm, domnia sa, ne-a comunicat, cu zâmbetu-i grav, că, „vectorul este îndreptat spre viitor" şi că PDS(din)R vrea un „pact politic grefat pe un pact economic acceptat, în ansamblu, de societate". Am mai aflat – cu acest prilej – că „momentul pe care-l parcurgem este politic... şi răspunsul (la acest moment; n. n.) nu poate fi decât politic". Despre posibila moțiune de cenzură, a opoziției, dl. președinte (de partid, evident) ne-a expus numai o părere personlă. Această „părere personală" ne zicea că „asemenea moțiune va avea un singur rezultat. Şi acesta va fi,evident, negativ... Şi anume (rezultatul; n. n.) va radicaliza" viața politică românească.

După aceste cugetări frumoase şi drepte, ca paralele lui Euclid, a mai fost spusă una. Ea a sunat precum dangătul unui clopot spart şi nu ne putem abține s-o reproducem. Iat-o: „Noi (partidul pe care-l conduce dl. Gherman; n. n.) nu suntem un partid tutelat!" - de dl. Iliescu se înțelege. Suntem convinşi cu toții. Nu sunteți, dle Gherman. Cine a spus că sunteți? Ce nătărău? Dl. președinte al Senatului o mai fi spus şi alte banalități dar n-am avut răbdare să le notăm. De ce?...

Pentru că, mari speranțe, de la partidul de guvernământ, nu prea mai avem. Numai titulatura şi-a schimbat-o de vreo trei ori. Ar fi o mare pierdere de timp să ne apucăm să analizăm declarațiile banale spuse la o şuietă de presă. Tot nu vor avea nici un rezultat. Clasa politică, care ne guvernează, azi, este

deja uzată şi orice ar spune şi ar declara rezultatul va fi acelaşi – o lungă agonie.

(**UNITATEA** *Națională*/ Anul I/ Nr. 6/ 9 decembrie 1993 ; 4 pagini/ Co-tidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri şi analize ; pag. 2, semnat **Nicolae VEGA**)

„SĂ ORGANIZĂM ÎNTÂLNIRI"...

- Interviu du dl. ION POPESCU, preşedimntele Clubului Sportiv-Cultural „Dragoş Vodă" din Cernăuți, Bucovina -

R. Vă rog să ne vorbiți despre clubul pe care l-ați înființat la Cernăuți. Ce şi-a propus el?

I. P. Pe scurt, iată despre ce este vorba: anul trecut, la Neptun, la „Forumul originarilor din România şi a românilor de pretutindeni" am luat legătura cu Ivan Alexandrov (român din Bulgaria), cu dl. Dimitrie Crăciunovici (român din Valea Timocului, din Iugoslavia), cu Vasile Barba (aromân din Germania şi reprezentantul lor de frunte) şi cu alți reprezentanți ai comunităților româneşti din afara granițelor României şi am ajuns la concluzia că ar fi bine să colaborăm, cu toții, să organizăm întâlniri de ordin sportiv, cultural şi folcloric. Reîntors la Cernăuți, ne-am hotărât să întemeiem un „**Club cultural sportiv**". Am mai hotărât să organizăm la Cernăuți un festival internațional cultural sportiv, cu participarea românilor autohtoni din afara celor două state româneşti. Am depus actele de organizare şi am avut deja întâlniri competiționale. Am realizat şi selecția pe Bucovina. La 20 septembrie 1993 am fost înregistrați oficial. Constituirea propriu-zisă s-a făcut pe 9 aprilie 1993, dar proceul de înregistrare a durat. Aceasta din cauza titulaturii: „**Clubul sportiv-cultural «Dragoş Vodă»**. Tot ne întrebau: „Cine este acest Dragoş Vodă?" Le-am spus că a fost un „domnitor român care, pe teritoriul Bucovinei, l-a înfrânt pe regele Ungariei". Aşa le-am răspuns şi în felul acesta ne-au permis să ne înregistrăm. Dacă le-am fi spus că a fost întemeietorul

Moldovei şi altele de genul acesta, nu ne-ar fi acceptat să ne înregistrăm sub această denumire. În fine, suntem înregistraţi, dar nu avem sediu, bani nici atât. Dar avem cont şi sperăm că dacă cineva este interesat să ne ajute în organizarea festivalului autohtonilor din afara graniţelor patriilor, constituite în state independente azi, o pot face adresându-se directorului executiv dl. Mihai Dârda, pe adresa: Ucraina, oraşul Cernăuţi, cod 274 000, str. Hudiakova nr. 1, apt. 25. Prea multe legături nu avem, dar prin „Societatea Mihai Eminescu" şi prin intermediul altor societăţi româneşti, care funcţionează la Cernăuţi, s-a aflat despre noi. Dar din România ajutoare spirituale, sau de altă natură, n-am primit. Poate din cauză că nu am fost înregistraţi, n-am putut spune clar cine suntem. Cu ocazia întâlnirii noastre, cu românitatea de la Herculane, s-a făcut un prim pas, prin dl. director executiv al Clubului nostru, Mihai Dârda, care a luat legătura cu dl. ministru al Tineretului şi Sportului din România. Acesta ne-a promis sprijin. Dă, Doamne, să ni se împlinească făgăduinţa...

(Naţiunea Anul IV Nr. 49 (178), 1993, 3 DECEMBRIE – 9 DECEMBRIE, pag. 2, semnat **George URSA**)

SPRIJIN CONCRET, IMEDIAT, FRAŢILOR MOLDOVENI

- Declaraţia primului ministru Nicolae Văcăroiu -

· V-am ruga, d-le prim-ministru, ca în cadrul bilanţului unul an al guvernării dv. să vă referiţi la relaţiile cu Basarabia.

·· Vreau să spun că ceea ce am făcut în acest prim an pentru Basarabia s-a axat pe integrarea economic – culturală. În acest scop, am luat măsuri pentru realizarea acestor deziderate. De exemplu, sprijinul material pe care îl acordăm la ora actuală este exprimat fizic în combustibil, energie şi alte

produse. Este un sprijin efectiv pe care-l dăm, deşi nu este uşor, datorită perioadei destul de dificilă în care ne aflăm şi noi. Sunt cantităţi însemnate de combustibil. Ne-a preocupat şi ne preocupă ce se întâmplă cu fraţii noştri din Republica Moldova. Sunt convins că sunteţi la curent şi cu formula de prelungire a creditului pe zece ani şi cu formula de credit pe care am acordat-o, aceea de 20 de miliarde lei, practic fără dobândă. Ceea ce este îmbucurător este că tot ceea ce am stabilit am şi pus în practică. Sigur, problemele nu sunt simple şi nu pot fi abordate printr-un răspuns tranşant. Sunt probleme de durată, de timp, care cer foarte multă răbdare, analiză politică, economică. Indiscutabil că, dacă mă refer la Republica Moldova, trebuie să ţin cont că ea este legată şi de Federaţia Rusă, dacă e să ne gândim la materiile prime, la combustibil şi energie. Deci, problemele nu sunt simple. Dar noi continuăm acest proces de integrare economică cu ei, de sprijinirea lor. Suntem, cu un cuvânt, alături de ei. Spiritual, ştiţi ce s-a făcut până acum. În domeniul cultural încercăm în prezent să le acordăm sprijin eficient. Mai ales pe planul învăţământului şi al unor publicaţii. Sigur, că dacă am avea posibilităţi mai mari am fi şi mai prezenţi acolo. Mă refer la aspectele financiare, materiale. Eu aş dori să vă spun sincer, pornind şi de la afirmaţia autorităţilor moldoveneşti, că este pentru prima dată – acum, în timpul guvernării noastre – când s-a răspuns cu promptitudine cerinţelor. După cinci zile, după ce am stabilit legături directe şi am încheiat discuţiile, au şi început livrările, lucru însemnat, pozitiv şi pentru imaginea noastră. Sigur, vor avea loc alegeri acolo, cunoaşteţi foarte bine, acum sunt pregătiri, începe campania electorală, nu sunt probleme simple...

(Naţiunea ANUL IV NR. 49 (178), 1993, 3 DECEMBRIE – 9 DECEMBRIE, pag. 1, semnat **George URSA**)

„AM ŞTIUT SĂ TAC LA TIMP"

Zilele trecute la Camera Deputaților, a avut loc o conferință de presă a delegației Parlamentului României, participantă, la întâlnirea de la Kiev, a **Comisiei Adunării Parlamentare a Mării Negre. Referitor** la această întrunire senatorul Ghe. Dumitraşcu ne-a declarat: „Noi am fost la Kiev. În primul rând ne-am ocupat cu observarea intereselor altora pentru a vedea unde e loc şi pentru ale noastre. Pentru că tot se spune aici, sau acolo, despre interesele generale, nu sunt decât vorbe frumoase, dar în realitate, fiecare îşi urmăreşte interese lui. Am avut şi eu o intervenție în care am vorbit foarte repede subliniind că ideile promovate acolo privind colaborarea dintre țările din preajma Mării Negre şi țările cuprinse în Uniunea Europeană îşi are sorginte la Titulescu. Ideea de colaborare intereuropeană îi aparține. Aşa că România merge pe această tradiție. Concomitent cu aceasta am mai avut o propunere şi, anume aceea de a-mi stăpânii temperamentul, n-am vrut să mă vâr acolo unde lucrurile sunt extrem de greu de rezolvat. Mă refer aici la conflictele dintre moştenitorii fostului imperiu sovietic. Procedând aşa, eu cred că am făcut bine. Deci cea mai mare victorie a mea, acolo, a fost aceea că am ştiut să tac la timp".

(**UNITATEA** *Națională*/ Anul I/ Nr. 7/ 10 decembrie 1993 ; 4 pagini/ Cotidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri şi analize ; pag. 2, semnat **Nicolae VEGA**).

GUVERNUL MONOCOLOR NU MAI ESTE VALABIL

Vineri, noaptea, târziu, a avut loc conferința de presă a PUNR, ca o concluzie a întâlnirii de lucru a Consiliului Național. Au fost prezenți, la această conferință, domnii: Gheorghe Funar preşedintele Partidului Unității Naționale Române, Ioan Gavra, vicepreşedinte al PUNR, Valeriu Tabără, vicepreşedinte al PUNR, Corneliu Bălan, vicepreşedinte al

PUNR, Victor Surdu, preşedinte al PDAR, Ion Cărbunaru vicepreşedinte al PDAR, Ion Coja, senator, membru al conducerii PDAR. Deşi orele erau înaintate, ziariştii au rămas la datorie. Problemele discutate au fost: „moțiunea de cenzură" introdusă de opoziție, recentul protocol, semnat de către conducerea PDAR şi PUNR, prin care cele două formațiuni politice, „cu toate că rămân individualități distincte, perfectează o legătură" în vederea unei posibile fuziuni politice. S-au mai abordat, în cursul acestei conferințe de presă, posibilele alianțe politice din Parlamentul României, atitudinea sindicatelor față de înrăutățirea vieții social-economice din țara noastră, atitudinea noii alianțe politice (BUN) față de posibilele alegeri anticipate. Tratativele purtate de PUNR cu PDAR pentru semnarea unui protocol de guvernare.

Despre, „moțiunea de cenzură" s-a convenit că PUNR -ul nu o va semna pentru că are unele vicii de formă, nu este corect alcătuită şi „este făcută ca să cadă". Este „greşită sub aspect formal". Ba, mai mult, circa 60 de deputați ai opoziției au declarat, la veşnicele şuete de pe coridoarele Camerei Deputaților, că nu o vor vota, nu vor vota pentru „moțiunea de cenzură", ci contra ei. Tot ceea ce se va petrece este „doar un spectacol parlamentar", se face pentru galerie. Cel mai flămând după putere – la ora actuală – este PD(FSN) „deoarece se află într-o degringoladă totală" şi el doreşte să vină la putere pentru a-şi apăra „structurile mafiotice" create pe timpul când guverna. În orice caz o modificare în structurile guvernamentale este necesară până la 1 februarie. Asta şi pentru că „Guvernul monocolor nu mai este valabil în perspectiva apropiată". Tocmai pentru că un astfel de „Guvern monocolor", fără responsabilitate politică (să nu uităm că nici dl. Văcăroiu nu este membru al partidului de guvernământ, al PDS(din R,) este, în realitate un Guvern prezidențial, trebuie să vină această „moțiune de cenzură" care nu-i, în fond, decât o „moțiune de testare" şi nu de invalidare a actualului Executiv. Indiferent de ceea ce s-ar întâmpla, Partidul Unității Naționale Române n-are dreptul să meargă orbeşte până la capăt alături

de actualul Executiv. Dacă actualul Executiv vrea sprijin, atunci va trebui să țină cont de opțiunile celor ce-i acordă sprijin parlamentar. S-au făcut speculații de către ziarişti pe seama unor alianțe politice din care grupurile parlamentare ale PUNR să fie excluse. Mai cu seamă că PDSR-ul duce tratative paralele cu unele partide puternice, membre ale Convenției Democratice, în speranța că, prin sprijinul acestora, va alcătui o altă variantă de guvernare din care să fie excluse PUNR, PRM, PSM, dar fără UDMR, însă cu sprijin parlamentar al acestuia din urmă. Cu toate negocierile care vor fi duse, conducerea PUNR nu va permite ca acest partid să fie eliminat de la decizie. Grupurile parlamentare ale PUNR, la care se alătură, acum, şi grupul PDAR din Senat nu se vor lăsa marginalizate. A fost abordată şi problema „Blocului Unității Naționale" (BUN). Odată, însă, protocolul semnat, de către conducerea celor două partide, el a devenit istorie. El va fi semnat, în mod solemn, la Sarmizegetusa în jurul datei de 16 decembrie 1993. Acolo, poate, va fi marcat şi locul unde va fi ridicată statuia lui Decebal. Acest monument va fi un grup statuar: Decebal mângâind lupoaica. Poate – în acest fel -, a spus cel care a lansat ideea (Victor Surdu), „va fi învins blestemul lui Decebal".

Speranța este şi a noastră, căci ce ne-am face fără ea?

(**UNITATEA** *Națională*/ Anul I/ Nr. 9/ 14 decembrie 1993 ; 4 pagini/ Cotidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri şi analize ; pag. 2, semnat **Nicolae VEGA).**

„MI-AM FĂCUT DATORIA"

- interviu cu domnul ION UNGUREANU, ministrul culturii în Republica Moldova –

- Dle. ministru, am dori să prezentați pentru cititorii noştri situația din Basarabia. Există posibilitatea de a se întoarce, conducătorii actualei republici, cu fața spre România, respectiv a unirii, a reunirii...?

- Mai degrabă eu v-aş adresa dv. această întrebare, ziariştilor, fiindcă, dv. aveți de-a face cu mai mulți solicitanți, care vă pot expune diferite puncte de vedere. Eu mă aflu **înăuntru** şi, ceea ce pot face, fac, pentru integrarea spirituală a neamului, pentru reîntregirea spirituală. O fac, pe cât e posibil, împreună cu toți lucrătorii Ministerului pe care-l conduc, cu toți lucrătorii din domeniul culturii, ne străduim pentru aşa ceva, pentru realizarea acestui lucru – unirea – pentru că nu pot exista doi Eminescu, doi Caragiale, doi Octavian Goga; tot aşa nu pot exista doi Ştefan cel Mare şi doi Alexandru cel Bun. Şi aş putea continua. Deci lucrul este clar şi acest spațiu ar fi un sacrilegiu, să-l tăiem în două, să-i tăiem în două, cultura, mai cu seamă că ea s-a făcut aşa cum a făcut-o Alexe Mateevici, în Basarabia, care a ştiut să toarne, în cea mai perfectă formă, admirația şi spiritualitatea neamului nostru față de cuvânt. Pentru că, după cum se ştie, din Biblie, „La început a fost Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul". Şi nu întâmplător tocmai unui poet i-a revenit această misiune, de a porni renaşterea Basarabiei. Renaşterea, în fosta Moldovă sovietică, s-a pornit de la limbă. Şi tot, nu întâmplător,suntem, poate, unicul popor de pe glob care îşi sărbătoreşte **limba noastră**. Aş zice că, aceste mişcări, ale sufletului, sunt prinse, sunt susținute, de oameni de cultură şi sunt trecute pe note în manuale întocmai cum a procedat şi a scris Grigore Vieru acel manual legendar „Albinuța" şi care a educat un stup de albine (româneşti) care, au umplut după acea marea piață din Chişinău în '89. În acel loc au încăput atunci peste 750.000 de basarabeni. Deci, tocmai, prin aceste mişcări ale sufletului şi ale spiritului, noi venim către țară şi țara vine către noi. În ce-i priveşte pe oamenii politici ce să vă spun? Ar trebui să fie, după părerea mea, mult mai atenți pentru că, aşa cum a spus-o Titu Maiorescu, România şi-a pierdut dreptul de a mai face greşeli fără a fi pedepsită. Deci, toate astea ne privesc pe noi toți, şi țara, şi pe cei din Republica Moldova, cei de la Chişinău,

pentru că şi acolo şi aici sunt români şi, uneori, noi de acolo, suntem mai buni români...

- În momentul de faţă se pare că sunteţi, unii...

- Nu se ştie pentru că uitaţi-vă ce viscole moscovite spulberă zăpada Siberiei. Dacă înainte ne duceau în Siberia, acum ni se aduce Siberia în casă. Tocmai că se încearcă o îngheţare a sufletului, deoarece se face o mare propagandă, mai cu seamă la sate, unde ni se spune, „iată – zic propagandiştii – aţi dorit limbă, aţi dorit tricolor, poftiţi, mâncaţi grafie latină, mâncaţi limbă, înfăşurativă în tricolor". Acest soi de propagandă are efect, pentru că, într-adevăr, sunt probleme cu aprovizionarea, probleme cu îmbrăcămintea, încălţămintea. Dar aceste probleme sunt comune tuturor fostelor ţări care au făcut parte din fosta URSS. Trăim în recesiune economică. Dar omul obişnuit n-are nici posibilitatea şi nici capacitatea de a merge să vadă ce se petrece în alte locuri; el ştie ce era înainte şi vede ce e acum pe locurile unde şi-a dus viaţa. Suntem în piedere în ceea ce priveşte momentul politic. Dar, pe de altă parte, eu aş spune că ar trebui, totuşi, să procedăm cu mai multă previziune politică. Eu dacă aş fi fost întrebat, din păcate n-am fost întrebat, eu i-aş fi sfătuit pe conducătorii noştrii ca, în clipa când au semnat acel tratat econoic de colaborare cu ţările CSI pentru a nu pierde o piaţă, cum spun ei, în acea clipă ar fi trebuit ca întreaga Biserică Ortodoxă Română, din teritoriile de peste Prut, ocupate, să treacă sub conducerea Patriarhiei Ortodoxe Române. Deci, dacă se făcea lucrul acesta eu aveam argumente serioase ca să spun că avem de a face cu nişte buni gospodari, care nu pun la îndoială românismul nostru; dar, totuşi, să ţinem cont că avem mari dificultăţi economice. Ele, poate sunt acelea care ne opresc, momentan, de la unire. Din păcate pasul, pe cale bisericească nu s-a făcut. Dimpotrivă! S-a accentuat puterea susţinătorilor bisericii moldoveneşti de orientare promoscovită. Şi în acest moment întrebările se transferă asupra dv...

- Ce părere aveţi despre conducerea noastră? Ea n-ar trebui să fi făcut mai multe pentru a se fi realizat unirea?

- Dacă eu nu îndrăznesc să-mi critic propria conducere, pentru că în acest caz ar trebui să ies din această echipă guvernamentală şi să trec în opoziţie, ci mă străduiesc, încă, să-mi fac treaba, cu atât mai puţin îndrăznesc să critic conducerea actuală a ţării noastre mame. Eu am luat legătura cu mulţi oameni, cu demnitari şi, cu ei, m-am înţeles foarte bine şi am reuşit să fac, împreună cu ei, multe în domeniul culturii.

Deci, să nu mă înţelegeţi că m-aş eschiva, dar vreau – atunci când vorbesc despre ceva - să fiu cât mai documentat... Şi, nefiind, mă abţin să-mi dau cu presupusul. În ceea ce mă priveşte eu cred că mi-am făcut cât am putut datoria faţă de cultura românească. Şi zic că s-a făcut câte ceva pentru întreaga cultură şi zic că se va face mai mult în viitor de către cei ce conduc destinele culturii româneşti...

-Vă mulţumesc, dle. ministru.

(**UNITATEA** *Naţională*/ Anul I/ Nr. 11/ 16 decembrie 1993 ; 4 pagini/ Co-tidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri şi analize ; PAG. 2, **George URSA**).

O GAŞPERIŢĂ...

O gaşperiţă cu părul vâlvoi şi care mereu pipează din ţigară (de Marcela Feraru este vorba acişilea, de la „Evenimentul zilei"), care linge labele, cu osârdie, politicianului Berceanu, n-are loc de PUNR. Ce zâce ăsta e lege pentru amărâta aceasta care îşi închipuie că dacă ai o ţigară în colţul gurii, bei cafea, îţi vopseşti părul, ai un glas dogit şi şti bate la maşina de scris, eşti om de cultură şi făuritor de opinie politică. Acu', de ce o băgăm în seamă pe tipese cu pricina, că, doar nu e număr al respectivului ziar, în care, dama mai sus pomenită, să nu deformeze realitatea a ceea ce se petrece în Camera Deputaţilor şi nu e număr al ziarului în care să nu-i atace pe ne-fesenişti. Ce-o fi având, totuşi, cu deputatul Valeriu Tabără nu prea înţelegem?. Da, parcă, parcă înţelegem. Aşa i-au

ordonat Berceanu şi Severin. Ei îi dau ordin pe cine să lingă şi pe cine să muşte şi gagica se conformează ordinului dat de bă (nuţ) ieţii de la FSN. Dl. deputat Tabără n-a poftit-o pe d-na Rada Istrate să-şi ridice fusta la tribună, ci a spus că d-na deputat a cântat, în trenul care-i ducea pe demnitari la Alba – Iulia, în data de 1 Decembrie 1993, de ziua naţională a României, „suflecată pân' la brâu". Şi apoi, Marcelino (şi Feraru), eşti supărată că nu te-a poftit pe dumneata?. Ai, ai, bănuiam noi că de asta d-ta te-ai luat de dl. Tabără. Dar las' că te-au chemat, după terminarea şedinţei, dnii. Berceanu, Severin, Popovici et. co. şi lasă-i pe ceilalţi în pace. Da', vezi să nu uiţi să stingi ţigara. Nu mai sta, fetiţo, cu ea în colţul gurii. Măcar atunci când vorbeşti şi scrii. Nu de alta, da' poate „paţi vreun conflict" ...

(**UNITATEA** *Naţională*/ Anul I/ Nr. 11/ 16 decembrie 1993 ; 4 pagini/ Cotidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri şi analize ; pag. 3, semnat **Neluţu B (I) RÂIESCU**).

SPERĂM ÎN MAI BINE...

- Interviu cu dl. Ivan Alexandrov, preşedintele Asociaţiei Vlahilor şi Românilor din Bulgaria -

R. A trecut un an de la precedenta noastră întâlnire. A progresat asociaţia dvs. în activitatea de recuperare, la românism, a românilor din Bulgaria?

I. A. Lucrurile merg mai bine, dacă ne comparăm cu trecutul. Anul acesta am trimis 60 de studenţi şi elevi la studiu, în România. Facem demersuri pentru repunerea în funcţiune a **Liceului românesc** de la Sofia; acesta a fost închis în 1950. Dar am dori reciprocitate. Adică să li se dea şi bulgarilor şcoală la Bucureşti. E bine să nu fie învrăjbiri. Festival folcloric am vrea să facem pentru toţi românii din Balcani. Dorim să fie o manifestare tradiţională la Vidin. Mergem şi pe ideea de a face cercetări ştiinţifice pe tema drepturilor omului şi **drepturilor**

minorităţilor din Balcani. Rezultatele acestor cercetări vrem să le înaintăm la „**Federaţia Europeană a Etniilor**", cu sediul la Flesburg, în Germania. Ca membri ai acestei federaţii, vrem să fim activi şi să le arătăm că valorile europene nu ne sunt străine, şi nici „europenilor" nu va trebui să le fie străine valorile minorităţilor româneşti din Balcani...

R. În viitorul apropiat ce vă oferă autorităţile româneşti?

I. A. Noi am trimis studenţi la şcoli româneşti. Asta este esenţial pentru viitor, după părerea mea. Am scos şi un ziar, al nostru, al românilor, „**TIMPUL**". Este bilingv. Până acum, partea bulgărească a ziarului a fost mai mare. Adică avea mai multe pagini. În momentul de faţă este jumătate-jumătate. Lumea noastră, românească, ştie limba – mai cu seamă limba veche – dar nu ştie citi. Aceasta este problema. În viitorul apropiat vom menţine ziarul la proporţia 50%-50% pentru ambele limbi. Curând vom scoate o revistă **digest**. Sper să iasă până la sfârşitul anului sau la începutul anului viitor. Vom vedea. Dar cel mai mult ne preocupă viitorul festival al românilor din Balcani. Sperăm – şi ne luptăm – ca într-un an, doi să-l putem organiza. Deocamdată, cam astea ar fi ... Sperăm în mai bine.

R. Vă mulţumesc.

(Naţiunea Anul IV Nr. 51 (180), 1993, 17 DECEMBRIE – 23 DECEMBRIE, pag. 2, **George URSA**).

LA RĂSCRUCE / ÎN VĂLTOAREA CURENTULUI

1. S-a încheiat cel mai dezastruos an de după 1989 – anul 1993. Când spun aceasta mă refer la români, la români. Ce s-a realizat în acest an? Nimic! Pe plan politic o stagnare fără precedent. Obositoare, plină de un marasm ucigător. Pe această nepăsare civică şi-a pus pecetea corupţia de nimeni contracarată. Şi practicată pe faţă. Întregul puroi al subteranei din mahalaua comunistă a ieşit la suprafaţă şi îşi face

mendrele fără spaima pedepsei. Dincolo de aceasta, ca un corolar, trebuie să semnalez nemaipomenitul dezinteres față de organizarea eşicherului politic. Nici un partid n-a progresat organizatoric şi ideologic. Nu s-a impus nici un curent, astfel încât să devină şuvoi antrenant de mase. Toate partidele – aproape fără excepție, - aşchii din defunctul PCR, vegetează aşteptând forța care să le reunifice în fostul partid unic. Cei mai intreprizi dintre foştii membrii ai PCR – cei mai puțin ortodocşi – au devenit capitalişti. Comunişti-capitalişti, marxist-capitalişti. Nu ştiu dacă vă puteți imagina aşa ceva, dar, din păcate, asta-i realitatea. Dar sistemele capitalist-masonic şi marxist-kominternist-mason au devenit convergente. Pojghița conducătoare, aceeaşi – metisă -, peste toată lumea, are aceeaşi extracție. Conduc... deținătorii de informații – agenții serviciilor secrete, ideologii, oamenii activi, educați să fie activi. Mă întreb, se vor reface structurile politice ale societăților est-europene în general? N-aş da un pronostic pentru că, se pare – aparența aşa îmi arată -, se merge spre un colaps final, spre dezintegrarea tuturor formelor statale, a tuturor comunităților. Doar inerția menține în viață formele de stat moarte. Formele de stat post – 1789 şi-au epuizat forța de organizare a societății. Explozia demografică are un aspect morbid, de final de eră. Oboseala Europei este la punctul final, oboseala Europei se află pe linia de sosire. De aceea, oare, ne mai putem împotrivi curentului? Indiferent care-i sfârşitul, trebuie să o facem. Trebuie să ne organizăm împotriva inerției care ne descompune sufletele. Curentul național este calea pe care trebuie să mergem...

(**UNITATEA** *Națională* Anul II / Nr. 18/ 6 ianuarie 1994; 4 pagini/ Cotidian al P. U. N. R. de comentarii, dialog, dezbateri şi analize ; PAG. 2 ; cu « va urma » ; n-a mai « urmat » pentru că, devenind indezirabil bandei Gavra – Naforniță - Iliescu din fostul PUNR a trebuit să părăsesc acea adunătură de foşti activişti, ofițeri mărunți din fosta Securitate, agenți şi secături şi laşi, semnat George URSA).

„ÎI VOM FACE RÂSPUNZÂTORI..."

- Două întrebări pentru dl prim-ministru Nicolae Văcăroiu -

· Prima noastră întrebare – d-le prim-ministru - , pe care vreau să v-o punem este legată de recenta dv. vizită în județul Harghita şi vizează „conflictul" dintre Consiliul Local – de majoritate UDMR – şi prefectul Doru Voşloban. Cu aproape un an înainte i-am luat un interviu şi am avut o discuție cu dânsul în afara interviului şi mi-a povestit dedesubturile conflictului care, iată, a luat amploare. Mi-a relatat greutățile pe care le întâmpină, acolo, în exercitarea funcției... Şi a doua întrebare: Kossuth Lajos, generalii şi colaboratorii lui s-au făcut vinovați de crime inimaginabile, la 1848 – 1849, în Transilvania. Puteți accepta dv. – ca şef al Executivului român – că este moral, ca românii, ucişi atunci, să fie ucişi, încă o dată acum şi, se vede, an de an – dând voie la tot soiul de comemorări şi sărbători – cu participare şi a unor oficialități din Ungaria, - pe teritoriul României?... Vă mulțumesc.

· · Da, există unele conflicte – mai ales în ce priveşte județul Harghita – între prefect şi Consiliul județean. Dar vreau să vă spun că acest lucru, aceste neînțelegeri, le-am discutat cu ei la fața locului. Vedeți, este o înțelegere complet greşită a ceea ce înseamnă atribuțiile şi funcțiile pe care trebuie să le aibă administrația publică locală. Din câte ştiu există o luptă locală foarte acerbă şi le-am spus-o , şi când am fost acolo, şi nu este un secret... Preşedintele Consiliului județean, prefectul, după lege, nu sunt stăpâni de capul lor. Organele, cu atribuții puternice, în domeniu, sunt Consiliile locale, Municipale, orăşeneşti şi comunale. Preşedintele Consiliului Județean are atribuții complet limitate, şi joacă rol de coordonator – pe plan local – dacă este solicitat. Nu are el rolul de a dirija consiliile sau primarii. Iar prefectul are rolul lui – bine stabilit de lege – şi anume acela de a verifica şi urmări respectarea legalității. Acolo a început o întreagă dispută pe un sediu nou construit, şi în el erau P. C. R. Î –ul local şi

conducerea de atunci. A venit, acum, Consiliul local, a dat afară din birouri funcționarii Prefecturii ş. a. m. d. Eu le-am dat un termen de şapte zile pentru a soluționa practic această problemă şi sunt foarte sever şi mă țin de cuvânt, în ce spun, apoi trimit o **comisie** la fața locului, care va stabili exact fiecăruia ce îi revine. Clădirea nu este nici proprietatea Consiliului Județean, nici a prefectului. E a statului. Dacă se pleacă de la principiul acesta – ultim – nici un primar şi nici un funcționar n-are ce căuta pe acea funcție. El a fost ales să pună în aplicare legile țării, nu pentru altceva; indiferent dacă este român, ungur sau de altă naționalitate. Şi eu cred că am fost foarte clar în această privință. Şi îi scoatem, să ştiți! Vom face destituiri, că nu se pun astfel de probleme în condițiile în care nu se iau măsuri corespunzătoare...

Referitor la cea de a doua întrebare legată de evenimentele din 15 martie... Este o problemă într-adevăr delicată. A fost un precedent creat anul trecut, legat de aceste manifestări. Noi le considerăm numai ca nişte manifestări ale UDMR şi sub răspunderea UDMR. Orice perturbări se vor produce acolo îi vom face răspunzători, iar măsurile pe care le vom lua vor fi foarte severe, foarte dure. Mai ales că istoria o cunoaştem cu toții şi ştim ce s-a întâmplat în anii aceia...

(Națiunea Anul V Nr. 12 (193), 1994, 25 MARTIE – 31 MARTIE, pag. 2, semnat George URSA);

„CHESTIUNEA" ROMÂNEASCĂ LA SUD DE DUNĂRE

-Interviu cu lector univ. OTILIA HEDEŞAN, Timişoara-

• Am vizionat în Aula Magna a Universității din Timişoara, nişte documente filmate de dv. în Valea Timocului din actuala lugoslavie. Dați-ne câteva amănunte despre ceea ce ați constatat, la fața locului. Cu românii de acolo ați vorbit exclusiv româneşte sau ați folosit translator?

•• Am făcut cercetarea între 25-29 august 1993, intrând - din întâmplare – într-o locuință, ca participanți la **Festivalul Vlahilor din Valea Timocului,** care s-a ținut la Slatina. Ați văzut grafiat, în imagine, pe sârbeşte, „Statinski - Sabor", cu toate că festivalul era altfel denumit. Ceea ce am observat noi prin satele prin care am trecut era puțin diferit de la unul la altul. Şi anume am trecut prin Ceanova, prin Slatina Osiecea. În toate aceste sate ne-am înțeles cu oamenii numai şi numai în româneşte. În satul acesta, Ceanova, foarte aproape de Dunăre, oamenii vorbesc foarte bine româneşte şi chiar limba română literară. În schimb, în zona dinspre munte – Osvicena în cazul nostru – am avut greutăți în a ne înțelege cu acei români. Să fim bine înțeleşi: ei vorbesc româneşte, vorbesc între ei româneşte, însă le e foarte greu să înțeleagă anumite întrebări mai speciale care le sunt puse.

• Ați sesizat *suflul arhaic*, precreştin în tot ceea ce ne-ați prezentat ca material filmat?

•• Ați văzut că ultima practică filmată, a cultului celor morți, îi punea la egalitate de putere, pe Dumnezeu, Maica Sfântă, Iovan Sfeti Iovan, cum îi zic ei, Arhanghelul, apoi Soarele şi Luna pe de o parte şi, pe de altă parte, omul, care stă mărturie pentru ca apa să treacă din lumea aceasta în lumea de dincolo. Deci ceremonialul este bazat, categoric, pe un asemenea sincretism cultural care se practică şi în spațiul dintre granițele actuale ale României în unele zone mai conservatoare. Însă aici, în Valea Timocului, aceste ceremoniale sunt mult mai aproape de **sacru,** pentru că ei nu au preoți de origine română, nu au preoți ortodocşi. Nici români şi nici sârbi. Deci, ceremonialul acestor tradiții cvasilaice împlineşte relația omului cu transcedentul. Aceste tradiții sunt singura lor religie. Din câte am studiat eu reiese cu claritate că, de pe la 1860 încoace, bisericile româneşti din Valea Timocului au fost închise încet, încet. În unele localități le-au luat locul bisericile ortodoxe sârbeşti. În altele, nu mai există deloc biserici. De ce? Pentru că o biserică, o şcoală de expresie românească, ca şi un organism de presă dealtminteri, sunt instituții, racordate la modernitate cu scopul de a menține acea identitate națională. Or, tocmai acest lucru, probabil, este contrar

intereselor statului sârb care are, în această privință, interesul de a nu se şti că există români în Valea Timocului. Îl amintesc în acest sens, aici, pe Georgevici care scrie despre „românii noştri" în 1905 şi spune că, probabil, va fi atacat de „unii patrioți ai noştri", deci de către sârbi, care se „chinuie să tăinuiască" existența românilor din Timoc pentru că în condițiile acelea numărul locuitorilor de etnie românească din Serbia ar fi fost disproporționant de mare în raport cu aşteptările statului sârb şi atunci – zice el – s-ar putea crea impresia existenței unei „chestiuni româneşti". Această „chestiune" mocneşte, probabil, şi astăzi şi ea nu este mediatizată, aşa cum trebuie, nici acum, cum ar merita, pe bună dreptate, să fie. Şi toate acestea spre nefericirea românității...

• **Vă mulțumesc.**

(Națiunea ANUL V, NR. 13 (194), 1994, 1 APRILIE – 7 APRILIE, pag. 2, semnat George URSA)

„...AM FOST LUAŢI CA ZĂLOG"

- Interviu cu poetul VASILE TĂRÂŢEANU, Bucovina -

• **Pentru cititorii gazetei „Națiunea", v-aş ruga sâ faceți o sintezâ a situației românilor bucovineni în momentul de față.**

•• Situația românilor din nordul înstrăinat al Bucovinei este aceea a unui copil orfan, uitat în mare parte de părinți şi lăsat în voia soartei, a răutăților. Astfel ne simțim, căci, foarte de mult timp, nimeni nu şi-a mai adus aminte de noi. Am fost vânduți, trădați ori luați şi lăsați zălog pentru aşa-zisa „ocupare" a Basarabiei – timp de 22 de ani, - de România. După ce ne-am eliberat de imperiul roşu, nimerirăm sub alt fel de imperiu – mai mic – dar cu aceleaşi păcate şi metehne. Şi se înțelege că nu ne putem simți bine, deoarece ni se încalcă drepturile noastre omeneşti, fireşti, drepturile noastre istorice, morale şi etice. Ni se încalcă dreptul nostru îndreptățit la **viață națională.** Noi cerem o viață națională, în deplinul sens al cuvântului, pentru că nu suntem venetici, ci băştinaşi. La drept

vorbind, pe aici s-a produs şi geneza poporului român. De aceea ne simțim bine, pentru că avem rădăcini adânci şi viguroase şi, în acelaşi timp, ne simțim rău pentru că deasupra capetelor noastre se află cerul înnourat al ocupației. Ba chiar bate vijelia, se apropie furtuna care, în orice clipă, poate rupe crengile care se mai țin verzi pe trunchiul românității. Această furtună ne poate transforma într-un copac uscat. Situația astfel o văd eu. Ea poate fi schimbată numai şi numai cu ajutorul întregii noastre națiuni, al întregului popor român. Şi zic: până nu va exista o unire definitivă cu cei care se află în afara hotarelor actuale ale României. Accentuez: cauza reîntregirii neamului românesc trebuie să devină cauza fiecărui român. Fiecare cât poate, cu puținul său, trebuie să contribuie la realizarea acestui ideal al nostru. Unirea a fost realizată – după Mihai Viteazul -, definitiv, în 1918. Numai că ea – în fapt -, în momentul de față, a devenit iarăşi un deziderat. Cam acest răspuns pot să vă dau la întrebarea pe care mi-ați formulat-o. Nu-mi dau seama dacă este cel aşteptat de dv., sau dacă vă convine, dar acesta este. Noi, şi voi, nu facem nimic pentru unire, pentru că acest imperativ n-a devenit cauza intimă a fiecăruia din cei aproximativ 32 de milioane de români risipiți în întreaga lume. Toți trebuie să scriem, să vorbim, să luptăm – fără nici un fel de cenzură şi autocenzură – pentru întregirea patriei. Închei cu versurile acestea: „De nu te lupți pentru dreptate / Şi nu te simți aici stăpân, / Îmi pare rău că îmi eşti frate, / Îmi pare rău că eşti român"!

• **Vă mulțumesc.**

(NAȚIUNEA – SĂPTĂMÂNAL AL UNIUNII „VATRA ROMÂNEASCĂ" ANUL V 14 (195), 1994, 8 APRILIE – 14 APRILIE, pag. 2, semnat **George URSA**)

CUPRINS :

Partea I-a

„Apelul meu a fost pentru solidaritate" – Interviu cu Gheorghe DANU, preşedintele ziariştilor din Republica Moldova 3
În rând cu ţara 5
Noi ne-am săturat - Din nou în arenă- 8
Noi trebuie să reclădim un popor... - Din nou în arenă- 10
„Eu cer ca acel adevăr, al faptei, să fie redat complet."
-Interviu cu Gheorghe FUNAR, candidat la Preşedinţia României- 12
Mi-am permis o digresiune... –Din nou în arenă- 14
Pledez pentru fermitate –Din nou în arenă- 18
„Naţionalist – Comunist..." 20
Sfârşit de legislatură... – cronică parlamentară- 23
Crochiu de program prezidenţial 26
P. U. N. R. după alegeri 27
« Noi nu ne putem complace în metafore » 28
Un asasinat de Sf. Mare Mucenic Dimitrie 30
Antrenaţi de patimă... -cronică parlamentară- 32
Un om de care trebuie să ne amintim: Mihăilă Cofariu 35
Dispariţia a doi menestreli ai românismului: Doina şi Ion ALDEA TEODOROVICI 35
„Nu trebuie să ne aşteptăm la minuni"... -cr. parlamentară- 36
„...Singurele certitudini din lume sunt impozitele şi moartea" –cronica parlamentară- 39
„Nu pot fi păcăliţi la infinit" –Interviu cu prof. Ion Coja- 40
Epoca provizoratului ('89 - '92) s-a încheiat 42
Un colocviu despre Unirea din 1918 43
Cronica politică [I] 44
Nu putem accepta „moartea naţiunilor" (I) (II) –interviu luat deputatului PUNR Valeriu TABĂRĂ, preşedintele UN „Vatra Românească" –filiala Timiş- 47
O întâlnire între români 52
Cronica politică [II] 54
Gânduri de la românii din preajmă... 56
În loc de sorcovă –cronica politică- 59
„Mai sus de orice, interesele ţării" –Interviu cu dl Traian CISMAŞU, prim-vicepreşedinte al filialei „Uniunii Naţionale «Vatra Romă-nească»" Timiş- 61
„Noi luptăm pentru recunoaşterea identităţii noastre" – Interviu realizat cu dl Dimitrie CRĂCIUNOVICI, preşedintele „Mişcării Românilor şi Valahilor din Iugoslavia" – 64
Noi, românii, avem convingerea că vom rezista... 67
„Românii din Transnistria trăiesc o dramă" –Interviu cu dl Nicolae POGLOŞA, membru în conducerea „Societăţii Culturale «Transnistria» din Republica Moldova- 70
„Suntem vlaho – români –Interviu cu dl Ivan ALEXANDROV, preşedintele Asociaţiei Valahilor din Bulgaria- 74
„Românii au ocolit primejdiile prin moderaţie" –Convorbire cu dl dr. Zeno OPRIŞ, preşedintele Uniunii „Vatra Românească"- 76
O reformă fiscală binevenită – cronica parlamentară- 77
O săptămână încinsă – cronica parlamentară- 79
O PROBLEMĂ ACTUALĂ 81
. Unde vin copiii şi tinerii – există speranţă / Manifestare sărbătorească a „Vetrei Româneşti" 84
Trece istoria pe lângă noi –cronica parlamentară- 87
„Trist de tot în Ţara Românească..." –Interviu realizat cu prof. Doina BALTĂ, membră a conducerii a conducerii Filialei Harghita a Uniunii „Vatra Românească"- 89
Microradiografia unei săptămâni –cronica parlamentară- 91
O piaţă tristă 93
Românii din Diaspora şi problemele lor –Interviu cu domnul Adrian NĂSTASE, preşedintele Camerei Deputaţilor- 94
Lipseşte fermitatea –cronica parlamentară- 99
„Noi nu avem două Parlamente"... –Cronica parlamentară- 101
Firmele străine vor avea pământ în România –Cronica parlamentară- 104
„Avem nevoie de echilibru" –Interviu cu dl Spiridon ZAVADOVSCHI, prim-vicepreşedinte al filialei Uniunii „Vatra Românească" Satu Mare- 106
Noutăţi la un Congres 108
„Să ne fortificăm sufleteşte" (Din viaţa filialelor Vetrei –filiala Bihor), 111
„Momentele emoţionale au fost depăşite" – Cronica parlamentară – 113

O săptămână muncită –Cronica parlamentară- 115
Orbirea noastră este mare 117
Probleme, probleme –Cronica parlamentară- 119
„Important este să ne păstrăm ca o comunitate românească" – In terviu cu dl Ion MÂNDROVICEANU, vicepreşedintele „Comunităţii Românilor din Iugoslava" şi vicepreşedinte al „Mişcării Românilor şi Vlahilor din Iugoslavia 121
„Armonie prin imparţialitate" –Interviu realizat cu Prefectul judeţului Covasna, dl Adrian CĂŞUNEANU- 124
„Viaţa noastră e viaţa patriei mamă..." – Interviu cu dl Lucian Marina, preşedintele „Societăţii pentru Limbă Română din Voivodina şi Serbia"- 127
Turiştii 130
Săptămâna luminată – Viaţa Politică- 132
Să reţinem unele fapte... - Cronica politică- 135
Când privatizarea înseamnă muncă şi artă 136
„Oamenii se pot respecta – Interviu cu dl Doru VOŞLOBAN, prefectul judeţului Harghita- 143
Ne îndepărtăm de Europa – Cronica parlamentară- 147
Oraşul dintre munţi 149
„Europenii" ne trag de urechi – Cronica parlamentară- 152
Sfântă zi de sărbătoare 154
Pălăvrăgeală fără rost –Cronica parlamentară- 156
Privind spre viitor 158
Opinia Vicepreşedintelui – Interviu cu dl senator Gh. DUMITRAŞCU- 161
Săptămâna politică / [cronica parlamentară] 162
„Calitatea unui partid"... 164
„Cine n-are instinct naţional..." –Din viaţa filialelor „VETREI"- 166
Sirena Camerei – Cronica [parlamentară]- 168
Confesiunea Deputatului Energetician – Interviu cu dl Ioan SÂNTU, deputat P. U. N. R. de Bistriţa – Năsăud- 170
Ajutor pentru fraţii români din Balcani – Interviu cu dl Valeriu TABĂRĂ, deputat PUNR, preşedinte al Filialei Timiş Vatra Românească- 171
„Nu suntem circari..." – Viaţa Politică- 173
«Vatra» în prejma Conferinţei naţionale:/ Astăzi – Filiala Bihor 175
Şi F. D. S. N. şi-a părăsit vechiul nume / Viaţa politică 177
«VATRA» în preajma Conferinţei naţionale / Astăzi – Filiala COVASNA 179
Preludiu la Marea Unire Craiul Moţilor 181
Eterna vacanţă a parlamentarilor 181
«Vatra» în prejma Conferinţei naţionale. / Astăzi – Filiala Bucureşti 184
«Vatra» în preajma Conferinţei Naţionale. / Astăzi – Filiala Hunedoara 185
PE URMELE ISTORIEI – Preludiu la Marea Unire- 186
«Vatra» în preajma Conferinţei Naţionale./ Astăzi – filiala Arad 192
«Vatra» în preajma Conferinţei Naţionale. / Astăzi – filiala Alba 194
Renaşte „Societatea Scriitorilor Români" - Interviu cu dl Cornel BRAHAŞ, preşedintele Consiliului Director Provizoriu- 195
10. 000 lei minutu' – Cronica parlamentară- 198
Jos politicianismul!... - Cronica parlamentară- 201
Continuă potopul vorbelor – Cronica parlamentară- 203
La ŢEBEA / In Memoriam 204
„Sperăm că viitorul este de partea noastră" – Interviu cu dl Zeno OPRIŞ, preşedintele „Uniunii «Vatra Românească»" 206
Probleme, probleme... -Cronica parlamentară- 210
Bucurie temperată 212
Fraţii noştri de grai şi de simţire 214
Dacia de la ţărmul Balticii – Interviu cu prof. LICA MELNIC, preşedintele Societăţii de cultură românească „Dacia!, Vilnius –Lituania- 216
Mareşalul pe soclul istoriei 218
Avalanşa vorbelor... - Cronica parlamen-tară - 219
Opinii din interior / Cum am vrea să fie «Vatra»...? 221
„Aceşti tineri vor fi forţa ce va da roade" – Interviu cu dl EUGEN PĂTRAŞ, secretar executiv al „Societăţii «Mihai Eminescu» din Cernăuţi, Bucovina- 223
CRIŞAN AL NOST' 226
Parlamentarism (e) moţional – Cronica [parlamentară]- 227
ORADEA: Salonul de carte / „NAGARD" şi „EUROPA NOVA" prezente – SALONUL DE CARTE, Oradea 29 – 30 X 1993 228
„Mai ales când România este la greu" –Interlocutor:

VALENTIN BORDA, preşedintele filialei din Bucureşti a U. V. R.- 230
„ŞCOLILE TREBUIE ORGANIZATE ROMÂNEŞTE – Interviu cu dl Petru GROZAVU, preşedintele „Societăţii «Dunăre şi Mare» din Chişinău" - 231
DE TOATE ŞI... NIMIC – Cronica politică- 234
LIMBAJUL ARTEI ESTE UN LIMBAJ DEPOLITIZAT – Interviu cu poetul IOAN ŢEPELEA, directorul Editurii „Cogito" şi al revistelor „Unu", „Aletheea", „Aurora" din Oradea- 235
Un oraş al românismului 237
„SĂ RELUĂM LEGĂTURILE CULTURALE ÎNTRE POPOARELE NOASTRE" – Interviu cu MOMCILO SAVICI, profesor la Universitatea din Belgrad- 238
Un partid şi-un alt partid 240
FESENE - FEDESENE – FEDESERE 242
„Forum XXI" şi românii din Serbia 244
De ziua naţională 248
Ce face „boborul"? 249
Un expozeu de politică reală / Comentariul zilei / 251
PDSR „vrea un pact" 254
„SĂ ORGANIZĂM ÎNTÂLNIRI"... -Interviu cu dl ION POPESCU, preşedintele Clubului sportiv – cultural „Dragoş Vodă" din Cernăuţi, Bucovina- 255
Sprijin concret, imediat, fraţilor moldoveni 256
„Am ştiut să tac la timp" 258
Guvernul monocolor nu mai este valabil 258
„Mi-am făcut datoria" 260
O gaşperiţă... 263
SPERĂM ÎN MAI BINE – Interviu cu dl IVAN ALEXANDROV, preşedintele Asociaţiei Vlahilor şi românilor din Bulgaria- 264
La răscruce în vâltoarea curentului 265
„Îi vom face răspunzători..." . Două întrebări pentru dl prim-ministru Nicolae Văcăroiu. 267
„Chestiunea" românească la sud de Dunăre – Interviu cu lector univ. OTILIA HEDEŞAN, Timişoara- 268
„...AM FOST LĂSAŢI CA ZĂLOG" – Interviu cu poetul VASILE TĂRÂŢEANU, Bucovina- 270

ISBN: 973 - 861110 - 3 – 2